

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА БАЧ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЧ**

Председник Скупштине Општине: _____
Борислав Антонић

Број: 011-26/2015-I
Дана: 16.март 2015

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ОПШТИНЕ БАЧ**

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е - 2429

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

мр Љубица Протић Еремић, дип.инж.хорт.

ДИРЕКТОР

Владимир Зеленовић, дип.инж.маш.

Нови Сад, март 2015.

**НАЗИВ ПЛАНСКОГ
ДОКУМЕНТА:**

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ БАЧ

НАРУЧИЛАЦ:

ОПШТИНА БАЧ

**ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНЕ:**

Драган Сташевић

**НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ
ПЛАНА:**

ОПШТИНА БАЧ
Одељење за урбанизам и комунално-стамбене
послове

**ОБРАЂИВАЧ
ПЛАНА:**

ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад
Железничка 6/III

ДИРЕКТОР:

Владимир Зеленовић, дипл.инж.маш.

Е –БРОЈ:

2429

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:

мр Протић Еремић Љубица, дипл.инж.хорт.

СТРУЧНИ ТИМ:

Овука Радомир, дипл.инж.арх.
Зорица Санадер, дипл.инж.електр.
Бранко Миловановић, дипл.инж.пољ.
Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Мина Јевтић, дипл.инж.арх.-мастер
Теодора Томин Рутар, дипл.прав.
др Оливера Добривојевић, дипл.пр. планер
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Милко Бошњачић, маст.инж.геодез.
Радован Ристић, електр.техн.
Драгана Матовић, дактилограф
Душко Ђоковић, копирант

5000091645703

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК**

Матични / Регистарски број 08068313

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активно привредно друштво

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO
PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM
VOJVODINE NOVI SAD

Скраћено пословно име

JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА**Адреса седишта**

Општина

Нови Сад - град

Место

Нови Сад, Нови Сад - град

Улица

Железничка

Број и слово

6/III

Спрат, број стана и слово

/

/

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ**Подаци оснивања**

Датум оснивања

16.02.1959

Време трајања

Време трајања привредног субјекта

Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности

7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ)

100482355

Подаци од значаја за правни промет
Текући рачуни

355-3200222069-04
840-714743-84
160-416883-48

Подаци о статусу / оснивачком акту

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

14.02.2013

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1.	Име	Владимир	Презиме	Зеленовић
	ЈМБГ	2303949800040		
	Функција	Директор		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Надзорни одбор

Председник надзорног одбора

Име	Лазар	Презиме	Кузманов
ЈМБГ	1804968800065		

Чланови надзорног одбора

1.	Име	Љиљана	Презиме	Средојев Радомировић
	ЈМБГ	1210969845014		
2.	Име	Бранка	Презиме	Митровић
	ЈМБГ	1802958805015		

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Пословно име АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од

40.021.353,26 RSD

износ

датум

Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од
40.021.353,26 RSD

30.06.2002

износ(%)

Сувласништво удела од

100,00000

Основни капитал друштва

Новчани

износ

датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од
40.021.353,26 RSD

износ

датум

Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од
40.021.353,26 RSD

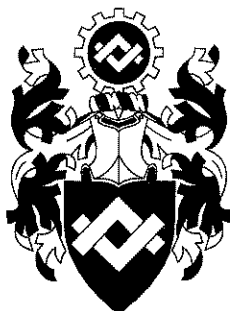
30.06.2002

Забелешбе

1	Тип	-
	Датум	21.09.2005
	Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Љубица Д. Протић Еремић

дипломирани инжењер пејсажне архитектуре

ЈМБ 0510956805048

одговорни планер

Број лиценце

100 0045 03

У Београду,
02. октобра 2003. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милош Лазовић
Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	4
1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	4
1.1. ИЗВОД ИЗ ПП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ	4
1.2. ИЗВОД ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ	10
2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА	19
II ПЛАНСКИ ДЕО	24
1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	24
1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА (ПОЉОПРИВРЕДНО, ШУМСКО, ВОДНО, ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ)	24
1.2. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА	25
2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА	26
2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	26
2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	27
2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	28
2.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ	29
2.5. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	29
3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	30
3.1. СТАНОВНИШТВО	30
3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТРА	31
3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ	32
4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ	34
4.1. ПОЉОПРИВРЕДА	35
4.2. ШУМАРСТВО И ЛОВ	36
4.3. ИНДУСТРИЈА	37
4.4. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО, ЗАНАТСТВО	37
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА	37
6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА	40
6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	40
6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	42
6.2.1. Снабдевање водом	42
6.2.2. Одвођење и пречишћавање вода	43
6.2.3. Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)	45
6.2.4. Заштита од спољних и унутрашњих вода	46
6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	47
6.3.1. Електроенергетска инфраструктура	47
6.3.2. Термоенергетска инфраструктура	48
6.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије	49
6.3.4. Енергетска ефикасност	50
6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	51
6.5. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	51
7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА	52
7.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	52
7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА	53
7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	55
7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	57
7.4.1. Списак непокретних културних добара	58

7.4.1.1. Бач	58
7.4.1.2. Бачко Ново Село	62
7.4.1.3. Бођани.....	63
7.4.1.4. Вајска	64
7.4.1.5. Плавна	65
7.4.1.6. Селенча	66
7.4.2. Археолошки локалитети и зоне заштите	67
7.4.2.1. Археолошке зоне:	67
7.4.2.2. Археолошки локалитети:.....	67
7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	73
7.6. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	74

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ 75

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	75
1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	75
1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	77
1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	79
1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	80
1.4.1. Грађевинско подручје насеља	80
1.4.1.1. Опис граница грађевинских подручја насеља уређених овим планом (шеме насеља)	80
1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места.....	85
1.4.2.1. Радне зоне	85
1.4.2.2. Викенд зона	86
1.4.2.2.1. Зоне кућа за одмор у приобаљу Дунава	86
1.4.2.3. Туристичко рекреативни локалитети	86
1.4.2.4. Туристичко рекреативни локалитети у приобаљу реке Дунав	86
1.4.2.5. Манастирски комплекс Бођани	87
1.4.2.6. Гранични прелаз	87
1.4.2.7. Комунални садржаји	87
1.4.3. Опис граница грађевинског подручја ван насеља	88
1.5. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА У НАСЕЉИМА ЗА КОЈА ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА	91
1.5.1. Уређење и изградња јавних површина и објеката у насељима за која плански документ садржи шематски приказ уређења	91
1.5.2. Биланс површина у насељима за које плански документ садржи шематски приказ уређења.....	97
1.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	99
1.6.1. Саобраћајна инфраструктура	99
1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	99
1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура у грађевинском подручју насеља	103
1.6.2. Водопривредна инфраструктура	105
Водопривредна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља	107
1.6.3. Електронергетска инфраструктура	109
1.6.4. Термонергетска инфраструктура	113
1.6.5. Електронска комуникациона инфраструктура.....	117
1.6.6. Јавне зелене површине у насељу и заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља	119
1.6.6.1. Јавне зелене површине у грађевинском подручју насеља	119
1.6.6.2. Заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља	119
1.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ.....	120
1.8. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ	121

1.8.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи	121
1.8.2. Услови и мере заштите, уређење и унапређење животне средине	123
1.8.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење природних добара ...	126
1.8.4. Услови, смернице и мере заштите, уређење и унапређење културних добара	128
1.8.4.1. Услови за заштиту споменика културе	128
1.8.4.2. Услови за заштиту археолошких локалитета.....	132
1.8.5. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа.....	132
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА.....	133
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ	133
2.1.1. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде.....	134
2.1.2. Пољопривредна домаћинства (салаши)	137
2.1.3. Антенски стубови	140
2.1.4. Противградне станице	140
2.1.5. Садржаји уз јавни пут	140
2.1.6. Површине за експлоатацију минералних сировина	140
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ.....	141
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ	141
2.3.1. Правила грађења за шумске путеве и објекте	141
2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти	142
2.4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ	143
2.4.1. Правила грађења у грађевинском подручју насеља	143
2.4.1.1. Правила грађења у зони централних садржаја	143
2.4.1.2. Правила грађења у зони становања.....	145
2.4.1.3. Правила грађења у радној зони.....	152
2.4.1.4. Правила грађења за комплекс верског објекта	157
2.4.1.5. Правила грађења у зони спорта и рекреације	157
2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА	158
2.5.1. Радне зоне.....	158
2.5.2. Викенд зона.....	159
2.5.3. Туристичко-рекреативни локалитети	159
2.5.4. Манастир	160
2.5.5. Гранични прелаз	160
3. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ОБЈЕКТЕ.....	161
3.1. ЗОНЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА	161
3.2. ЗОНА ЗАШТИТЕ НАДЗЕМНИХ ВИСОКОНАПОНСКИХ ВОДОВА	161
3.3. ЗОНА ВЕТРОЕЛЕКТРАНА.....	161
3.4. ЗОНА ЗАШТИТЕ КОРИДОРА ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИОНИХ СИСТЕМА ВЕЗА	162
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	162
4.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	162
4.1.1. Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне соларне електране	163
4.1.2. Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне ветроелектране	163
4.1.3. Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне енергетских производних објеката (биомаса, биогас, комунални отпад, геотермална енергија и др.)	163
4.1.4. Смернице за израду плана детаљне регулације за далеководе 110kV	164
4.1.5. Смернице за израду плана детаљне регулације за трансформаторска постројења ТС 20(35)/110 kV, 110/20(35)kV,.....	164
4.1.6. Путни коридори	164
4.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ.....	164
4.3. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	166
4.4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА.....	166

5. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРНИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ОПШТИНЕ	169
5.1. ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ И КООПЕРАЦИЈА СА СУСЕДНИМ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	169
5.2. ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА	170

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р.бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	Намена простора	1 : 50 000
2.	Мрежа насеља и инфраструктурни системи	1 : 50 000
3.	Туризам и заштита простора	1 : 50 000
4.	Карта спровођења	1 : 50 000
5.	Шематски прикази уређења насеља:	
	Бачко Ново Село	
5.1.	План намене површина	1:5000
5.2.	План инфраструктуре	1:5000
	Бођани	
6.1.	План намене површина	1:5000
6.2.	План инфраструктуре	1:5000
	Плавна	
7.1.	План намене површина	1:5000
7.2.	План инфраструктуре	1:5000
	Селенча	
8.1.	План намене површина	1:5000
8.2.	План инфраструктуре	1:5000
	Вајска	
9.1.	План намене површина	1:5000
9.2.	План инфраструктуре	1:5000
10.	Елементи детаљне регулације Локалитет 1-Селенча	1:1000
11.	Елементи детаљне регулације Локалитет 2-Вајска	1:1000

ПРЕГЛЕД СЛИКА И ТАБЕЛА

СЛИКЕ

Слика 1. - Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m^2 W. 30

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Укупан број становника, домаћинстава и просечна величина домаћинства..	31
Табела 2. Укупан број становника и домаћинстава 2011. године	31
Табела 3. Мрежа јавних служби	33
Табела 4. Биланс намене површина за насеље Бачко Ново Село	97
Табела 5. Биланс намене површина за насеље Бођани	98
Табела 6. Биланс намене површина за насеље Вајска.....	98
Табела 7. Биланс намене површина за насеље Плавна	98
Табела 8. Биланс намене површина за насеље Селенча	99
Табела 9. Елементи (препоруче) државних и општинских путева.....	100
Табела 10. Елементи (препоруче) железничких пруга.....	102
Табела 11. Елементи (препоруче) за насељске саобраћајнице	104

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ БАЧ

УВОД

Изради Просторног плана општине Бач (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о усклађивању Просторног плана општине Бач са Законом о планирању и изградњи ("Службени лист општине Бач", бр. 7/09) и Одлуке о измени Одлуке о усклађивању Просторног плана општине Бач са Законом о планирању и изградњи ("Службени лист општине Бач", бр. 3/13).

Важећи Просторни план општине Бач је усвојен 2007. године ("Службени лист општине Бач", бр. 6/2007), уз сагласност Министра животне средине и просторног планирања бр. 350-01-000176/2008-07 од 28.08.2008. године.

На основу Тумачења за примену одредби чл. 216. став 2. Министарства животне средине и просторног планирања бр. 011-00-00484/2010-07, од 20.07.2010. године, које гласи: "По доношењу одлуке о усклађивању Плана са Законом, не приступа се изради Концепта плана, већ се припрема Нацрт Плана који подлеже стручној контроли, упућује се у процедуру јавног увида и доношења у складу са Законом" приступило се изради предметног Нацрта плана.

Овај Просторни план усклађен је са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, у даљем тексту: Закон) као и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11).

Плански основ за израду Просторног плана представљају Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр. 88/10) и Регионални просторни план АП Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 22/11).

Обзиром да је у току израда и ППППН културног предела Бач (фаза Нацрта, који је верификован од стране Комисије за контролу планских докумената), просторно планска решења предметног Нацрта плана су усаглашена са наведеним планом.

Просторни план представља развојно-стратешки плански документ за подручје Општине Бач и један од кључних инструмената за реализацију идеје о одрживом развоју територије предметне општине, засноване на принципима декларација, повеља и стратешких докумената, који обавезују Републику Србију и њене општине да их поштују и примењују у планирању и у остваривању планских решења.

Просторно планска решења су усклађена са прописима који, посредно или непосредно, регулишу ову област:

- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о националним парковима ("Службени гласник РС", бр. 39/93, 44/93-исправка, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 101/05-др.закон - престао да важи осим одредаба чл. 6. и 7. и описа подручја националних паркова);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности ("Службени гласник РС", Међународни уговори, 19/01);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта ("Службени гласник РС", Међународни уговори, 102/07);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04);
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 13/10);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08- др. закон и 41/09);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12)
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81 до 96.);
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о железници ("Службени гласник РС", бр. 45/13);
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, ("Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и "Службени гласник РС" број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон и 104/09-др.закон);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", број 88/11);
- Закон о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/10 и 60/13-УС);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12);
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 99/11-др. закон и 93/12);
- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12)
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", бр. 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 32/13-УС);
- Закон о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09);
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 8/05 и 41/09);

- Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Службени гласник РС", број 50/11);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 5/10 и 47/11);
- Уредба о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", бр. 102/10);
- Уредба о одлагању отпада на депоније ("Службени гласник РС", бр. 92/10);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08);
- као и други закони и прописи који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У Просторни план су уграђене и смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе Републике Србије и Владе АП Војводине:

- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 21/07);
- Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", бр. 57/08);
- Национални програм заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 12/10);
- Стратегија водоснабдевања и заштита вода у АП Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 1/10);
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 4/08);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 91/06);
- Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војводине ("Службени лист АПВ", број 6/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године ("Службени гласник РС", број 44/05);
- Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр. 68/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 59/06);
- Стратегија развоја пољопривреде Србије ("Службени гласник РС", бр. 78/05);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 ("Службени гласник РС", број 29/10)
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", број 33/12);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године ("Службени гласник РС", број 13/11);
- Нацрт Плана регионалног развоја АП Војводине 2014-2020.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

1.1. ИЗВОД ИЗ ПП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ

("Службени гласник РС", број 88/10)

У погледу просторног развоја дугорочна визија Републике Србије је да буде: територијално утврђена и регионално уравнотежена, одрживог економског раста и конкурентна, социјално кохерентна и стабилна, инфраструктурно опремљена и саобраћајно приступачна, очуваног и заштићеног природног и културног наслеђа, квалитетне животне средине и функционално интегрисана у окружење.

Основни циљ **демографског развоја** Републике Србије је ублажавање негативних тенденција које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем временском периоду.

Основни циљ **управљања шумама** у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Захтеви одрживог управљања могу се испунити само ако се обезбеде одређене претпоставке, а оне обухватају следеће оперативне циљеве:

- унапређивање стања шума;
- повећање површина под шумом (пошумљавањем);
- задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума;
- међугенерациска и унутаргенерациска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума.

План оптималне шумовитости за територију Јужно бачког региона до 2014. године износи 12,2%, што представља повећање површина под шумама са садашњих 29 200 ha на 31 200 ha.

Одрживо **ловно газдовање** подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Оперативни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства су:

- значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;
- повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста;
- побољшање структуре (полне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја;
- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фауне (соколови, орлови, роде и др).

Територија општине Бача на основу рејонирање станишта основних врста дивљачи и просторно функционалног размештаја ловно узгојних центара на територији АП Војводина, припада подручју на коме је заступљена крупна и ниска дивљач.

Основни циљ **коришћења минералних сировина** је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циљеве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма.

Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), а такође и рударства, као једне од важних привредних грана, подразумева:

- интензивирање и окончање основних геолошких и хидрогеолошких истраживања;
- извођење детаљних истраживања у ширим зонама познатих лежишта;
- коришћење научних сазнања у сврху проналажења нових, економски значајних концентрација минералних сировина;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно поштовати и примењивати еколошке услове и стандарде и најбоље доступне технике заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршетку рударских радова.

Основни циљ развоја **привреде** је јачање позиције и привредне конкурентности Србије и њених регионалних целина на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Основни циљ управљања просторном дистрибуцијом и организацијом **пољопривреде** је остваривање одговарајућег обима и асортимана сигурне понуде квалитетне хране и сировина за развој конкурентне прерађивачке индустрије, у складу са територијално хетерогеним природним и социо-економским погодностима и ограничењима.

На тој основи утврђују се одређени оперативни циљеви:

- унапредити продуктивност примарне пољопривредне производње, промовисањем технолошког прогреса и оптимизирањем односа између земљишта, материјалних улагања и људског рада;
- повећати економски допринос примарне пољопривредне производње регионалном развоју, подршком подизању одговарајућих прерађивачких капацитета;
- обезбедити подршку пословном организовању пољопривредних газдинстава и других актера руралне економије.

Општина Бач лоцирана је у Јужнобачкој области, у равничарском подручју, у пољопривредном региону I.

Регион I обухвата руралне општине у Војводини. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повезаност са прерађивачком индустријом.

Јужнобачка област, у оквирима равничарског подручја, као водеће гране тржишне производње у пољопривреди има ратарство, као главну производњу, а свињарство и живинарство као комплементарну производњу.

Као посебно усмерење ужег подручја у овој области, намеће се виноградарство, али оно за Бач није од већег значаја.

Основни циљ **развоја села и руралних подручја** Републике Србије је повећање квалитета живљења у руралним подручјима кроз очување, обнову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке виталности, као резултат децентрализације градова и општина.

На основу овако формулисаног основног циља разрађени су оперативни циљеви:

- јачање конкурентности руралних подручја (активирање територијалног потенцијала),
- јачање територијалне кохезије кроз повећање рурално-урбане сарадње,
- јачање просторних и инфраструктурних веза,
- одржив социјални развој,
- одржив економски развој и инвестирање,
- успостављање територијалног идентитета руралних подручја,
- креирање услова за одржив економски развој,
- заштита животне средине, културног наслеђа, људи и добара.

Концепција просторног развоја села и руралних подручја заснива се на интегралном приступу у реализацији развојних приоритета и активирању територијалних предности.

Основни циљ развоја **индустрије** је опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности и запослености обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција усклађена са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја, захтевима климатских промена и смањења притиска на ресурсе.

Основни циљ развоја **туризма** на простору обухваћеном Планом је остваривање концепта одрживог развоја туризма уз оптимално задовољавање потреба националног и локалног нивоа и интереса тржишта.

Остали циљеви развоја туризма су:

- комплетирање и заокруживање целогодишње туристичке понуде
- јачање постојећих и увођење нових туристичких производа
- изградња туристичке инфраструктуре
- унапређење система туристичке сигнализације
- информатичка подршка развоју туризма

За развој туризма на простору општине Бач од значаја је формирање следећих туристичких производа са одређеним туристичким активностима /облицима туризма догађаји (културно-манифестациони), touring (туристичка путовања), наутика, туризам специјалних интереса (верски туризам, ловни, риболовни, циклотуризам, културно наслеђе, манастирске туре, винске туре) рурални туризам (сеоски или агро туризам).

Будући одрживи и територијално хомогени (уравнотежени) развој Републике Србије обезбедиће се успостављањем **функционално-хијерархијске структуре центара и функционално урбаних подручја** (ФУП). У том смислу, Бач је дефинисан као локални (општински) урбани центар, а налази се у саставу функционално урбаног подручја (ФУП) међународног значаја, чији је центар Нови Сад.

Само насеље Бач сврстано је у категорију градских центара са развијенијом структуром делатности и комплексном структуром услуга. Остала насеља општине Бач – Бачко Ново Село, Бођани, Вајска, Плавна и Селенча су насеља - локалне заједнице са развијеним локалним центром и могу се окарактерисати као витална села у развијеном подручју, са добром инфраструктурном опремљеношћу, повољним природним, структурним и другим условима развоја пољопривреде.

Концепција **просторне организације и дистрибуције јавних служби**, односно услуге од јавног интереса, класификује се у две групе и то: основне услуге којима се остварују социјална и културна права гарантована Уставом, тј. основно/обавезно образовање (укључујући и предшколско васпитање) и основна здравствена заштита (по правилу, организују се у месту становања за све категорије становништва) и услуге вишег ранга (средње, више и високо образовање, болничка и специјализована здравствена заштита, одређени видови социјалне заштите осетљивих друштвених група, активности и услуге у области културе, као и активности спорта и рекреације) које се, по правилу, организују у градским насељима са већим бројем становника и већом густином насељености.

Концепт развоја **саобраћајне инфраструктуре** на простору општине Бач предвиђа активности на путном правцу Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (М-18) (са доградњом везе према Шиду), као и активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојеће регионалне мреже.

ППРС планира успостављање међународне бициклическе стазе – цикло коридор 6 (EuroVelo - европска мрежа бициклических рута: руте 6¹ уз Дунав) кроз општински простор.

У оквиру развоја железничког саобраћаја планира се реконструкција и модернизација (локалних) пружних праваца.

У домену саобраћајне инфраструктуре планирано је интензивније коришћење пловног пута реке Дунав у оквиру путничког и теретног саобраћаја, као и у домену наутичког саобраћаја (прихватни објекти наутичког туризма).

Основни циљ **у области водопривреде** је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопривредних система са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Општина Бач припада Бачком регионалном систему (извориште: воде алувиона и воде Дунава; насеља и општине које снабдева: Апатин, Сомбор, Озаци, Бач, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Врбас и Бечеј).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Општина Бач припада Бачком речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Бачки ХС ДТД, ХС Северна Бачка, ППОВ; кључне нове акумулације и објекти: обнова + повећање проточности, ХЕ Северна Бачка, ППОВ).

Развој **енергетике и енергетске инфраструктуре**, у циљу достизања вишег нивоа социо-економског развоја, ићи ће у смеру усклађивања са привредно-економским развојем, односно усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње.

Концепција развоја енергетике заснована је на следећим принципима:

- одрживи развој подразумева рационализацију и смањење потрошње;
- смањење губитака и подизање нивоа енергетске ефикасности производње, транспорта, дистрибуције и коришћења енергије на свим нивоима;
- смањење негативних утицаја на животну средину подразумева модернизацију енергетских објеката укључујући ревитализацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих технологија новим технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаним међународним споразумима (Кјото протокол, међународни споразуми, Директива ЕУ и др.).

1 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

У наредном планском периоду потребно је стимулирати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Развој и унапређење **електронских комуникација** реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике, а на основу утврђених планова развоја појединих оператера. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се потпуној дигитализацији система електронских комуникација, обезбеђење универзалног сервиса сваком домаћинству, обезбеђење широкопојасног приступа мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима, обезбеђење најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину, обезбеђење доступности најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника, потпуна замена аналогне комутације, као и дигиталне из старије генерације, доградња постојеће мреже магистралних оптичких каблова, а по потреби реконструкција постојећих релација.

Основни циљ **заштите, уређења и развоја предела** Србије су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Србије, и то:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионалним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области;
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана, па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Основни циљ и принципи даљег развоја у односу на **биодиверзитет** је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању тзв. "еколошких мрежа" (Пан-европска еколошка мрежа Natura 2000) и
- идентификацији станишта међународног значаја.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења **природног наслеђа** су очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

Основни циљ **заштите и одрживог коришћења културног наслеђа** је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин на који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Обзиром да **заштита и унапређење животне средине** представља основу уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора Републике Србије, основни циљеви у овој области су заустављање даље деградације и превентивна заштита од свих планираних активности, које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета),
- заштиту природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки“ капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- начелу индустријске екологије, кроз превенцију и санацију, примену принципа предострожности за активности које могу да изазову већи еколошки ризик или неизвесност и примену санационих мера у деградираним и загађеним подручјима;
- интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте);
- формирању заштитних зона и заштитних растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи.

Планом су утврђене 4 категорије загађености по зонама и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средине.

Општина Бач се налази у II категорији – подручје угрожене животне средине (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне сапрекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. У овом подручју треба спречити даљу деградацију и обезбедити побољшање постојећег стања, како би се умањила деградираност животне средине као ограничавајућег фактора развоја. Потребно је одредити најадекватнији начин коришћења природних ресурса и простора са циљем очувања природних вредности и унапређења животне средине.

Посебну предност у развоју Републике Србије представља разноврсност природних ресурса, високи степен биолошке разноврсности и геодиверзитета и очуваност природе у неиндустријализованим областима, која се мора вредновати и по сваку цену очувати.

ППРС у области **управљања отпадом** дефинисана је неопходност удруживања општина ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, изградњу регионалних депонијих за најмање 20 година, сепарацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица, као и изградњу постројења за компостирање. Истовремено, неопходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада, које представљају ризик по животну средину и изградити регионалне и локалне планове управљања отпадом, којима ће бити дефинисано управљање отпадом у складу са Стратегијом управљања отпадом.

ППРС дефинисано је и да је на територији АП Војводине неопходно изградити регионално складиште опасног отпада у Средњебанатској области.

Отпад животињског порекла, нарочито отпад из кланица, према ППРС на територији АП Војводине третираће се у постројењима за третман отпада животињског порекла отвореног типа.

За рециклажу грађевинског отпада и отпада од рушења ће се одредити посебне локације на нивоу локалних самоуправа.

1.2. ИЗВОД ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ

Становништво: Основни циљ демографског развоја АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама.

Бржи привредни развој и радикалне мере популационе политике треба да успоре и ублаже неповољне демографске трендове, односно присуство негативних природних, миграционих и структурних демографских процеса у АП Војводини.

Основни циљ развоја **шума и шумског земљишта** је њихово одрживо управљање.

Концепција развоја шума као природног ресурса на подручју Просторног плана заснива се на следећим поставкама и опредељењима:

- допринос шума и шумских станишта стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета;
- повећање површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила;
- унапређење стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданаčkih стања у више узгојне облике;
- рационално и ефикасно коришћење биомасе као обновљивог извора енергије у складу са принципима одрживог развоја;

Основни циљ у **шумарству и ловству** је њихов одрживи развој и повећање површина под шумама.

Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Концепција развоја шумарства на подручју обухвата Просторног плана заснива се на следећим поставкама и опредељењима:

- коришћење шума у складу са одрживим развојем кроз општекорисне функције и производне функције (коришћење дрвне масе и других шумских производа, наменске производње дрвне масе за енергетске потребе и др.);
- повећање површина под шумама у циљу побољшања сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета;
- унапређење сарадње сектора шумарства и дрвне индустрије у циљу ефикаснијег протока добара и новца у оквиру ланца стварања вредности;
- изградња оптималних стања састојина према дефинисаним функционално – наменским захтевима.

Концепција развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Простор општине Бач у односу на издвојене туристичке дестинације према РПП АП Војводини, налази се у оквиру туристичке дестинације Горње Подунавље.

Основни циљ је развој одрживог **туризма** уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора. Остали циљеви су:

- повезивање туристичког сектора са комплементарним делатностима,
- изградња и одржавање туристичке инфраструктуре,
- формирање препознатљивог имиџа и туристичке понуде у складу са савременим трендовима на домаћем и иностраном туристичком тржишту.

За даљи развој туризма на подручју општине Бач од посебног значаја је повољан туристичко-географски положај односно налази се на реци Дунаву, у близини великих туристичко емитивних подручја Београда и Новог Сада. Такође од значаја је и регионална сарадња и повезивање у домену туризма са регионима у Хрватској и Мађарској, као и пројекат бициклистичких стаза дуж Дунава. Остале туристичке потенцијали чине језеро „Провала“, рибњак Бач, ловишта Ристовача „Плавна“, „Бођански рит“, „Карађорђево“ и др. Дати потенцијали представљају основу развоја одређених туристичких производа са следећим активностима: екскурзионо-излетничке, културно-манifestационе, наутичке, циклотуризам, ловне, риболовне руралне и верске.

Коришћење **геолошких ресурса** АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима који су значајно присутни у Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара.

Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Привреда: Основни циљ развоја привреде је јачање позиције и привредне конкурентности Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

У складу са потребом убрзаног развоја АП Војводине у области привреде неопходно је:

1. реструктурирање привреде у циљу стварања конкурентне привреде;
2. изградња модерне привредне и пословне инфраструктуре;
3. стварање повољне инвестиционе климе за привлачење страних инвестиција;
4. усклађивање образовног система са потребама привредног развоја;
5. подршка малим и средњим предузећима и предузетницима;
6. подршка увођењу нових технологија и увођењу технолошких иновација.

У избору основних праваца развоја предност се даје оним делатностима код којих расположиви ресурси, тржишни услови и технички напредак омогућавају бржи развој, уз коришћење компаративних предности подручја на коме је лоцирана привредна делатност и примену одговарајуће технологије и процеса производње како би се негативни утицаји на животну средину свели на минимум (загађење ваздуха, земљишта, воде) и обезбедила енергетска ефикасност. Пољопривредни и енергетски потенцијали ће и у наредном периоду бити од примарног значаја за укупан привредни развој, а туризам ће повећати улогу у будућем развоју привреде, с обзиром на, до сада, недовољно искоришћене ресурсе. Од посебног значаја је развој агроиндустрије и производње хране у Војводини као једног ослонаца њеног технолошког и економског развоја.

Према концепцији просторне организације и структуре индустрије у АП Војводини општина Бач се налази у коридору развоја регионалног значаја (Сомбор-Бач-Нови Сад), што ствара значајне развојне могућности у наредном периоду. У општини Бач планиране су индустријске зоне и индустријски паркови.

Основни циљ развоја **пољопривреде** је формирање одрживог и ефикасног пољопривредног сектора, који ће допринети конкурентности привреде.

Концепција развоја пољопривреде и производње хране захтева акцију у којој би учествовали сви од шире друштвене заједнице, преко локалне самоуправе, до организација пољопривредника и самих индивидуалних произвођача, а неки од најважнијих праваца деловања су:

- стимулација и повећање инвестирања у рурална подручја;
- државне и инвестиције локалних самоуправа у развој предузећа у селима;
- уређење инфраструктуре и развој установа у руралним подручјима;
- формирање институција за развој малог агробизниса и предузетништва;
- развој задругарства и саветодавства;
- едукација руралног становништва;
- увећање и рационално коришћење земљишног фонда;
- стимулација изградње и коришћења система за наводњавање.

Будући да се на подручју АП Војводине могу без тешкоћа испунити услови за органску производњу, ова област у будућности може представљати значајан сегмент пољопривреде, нарочито у производњи воћа, грочја и у повртарству.

Основни циљ органске пољопривреде је производња хране високог квалитета (нутритивног и здравственог), развој одрживе пољопривреде, која неће негативно утицати на екосистем, него ће допринети његовом очувању, одржавање и повећање плодности земљишта путем узгоја махунарки, применом стајског и зеленишног ђубрива, компостирањем и плодоредом.

Заштита и коришћење **пољопривредног земљишта** се заснива на концепту одрживог пољопривредног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја.

Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од предузимања у непољопривредне сврхе.

Немогуће је посматрати развој пољопривреде одвојено од развоја села. Стога је неопходно значајно улагање у инфраструктурно опремање руралних подручја.

Као основни циљ дефинисано је очување биолошке виталности руралних подручја, кроз повећање квалитета живота, обнову и подизање економског нивоа.

На основу таквог опредељења, концепција руралног развоја заснива се на одрживој експлоатацији ресурса основних привредних грана (пољопривреда), а са друге стране, на диверсификацији руралне економије и афирмацији "мекших" развојних фактора, као што су туризам и рекреација.

Предметно подручје располаже значајним капацитетима агроиндустрије, прерађивачким и складишним, оспособљеним за прихват и прераду свих врста пољопривредних продуката, присутних на овом подручју.

Оно што прехранбену индустрију издваја од осталих, је што се скоро без изузетка ослања на сировине домаћег порекла, а у извозу остварује највећи девизни ефекат.

Концепција развоја **рибарства** заснива се на одржавању и планирању нових рибака у депресијама, посебно у недовољно развијеним општинама, на необрадивом пољопривредном земљишту.

Као најважнија мера за очување и унапређење рибљег фонда у риболовним водама издваја се заштита и унапређење природних рибљих плодишта.

Риболовне воде су протеклих деценија порибљаване искључиво рибњачким шараном, тако да порибљавање (последњих неколико година) аутохтоним дивљим шараном и лињаком, представља квалитативну новину. У наредном периоду број аутохтоних врста којима се врши порибљавање треба проширити и на оне врсте чија је вредност пре свега еколошка, уз редукцију алохтоних врста.

Бач припада **функционално урбаном подручју** међународног значаја (ФУП) Новог Сада. У будућем периоду, Бач ће представљати мањи центар субрегионалног значаја.

Повезивање урбаних центара на територији АП Војводине, формираних у правилној мрежи, биће значајно за повећање конкурентности и развој, као и повезивање урбаних центара са насељима у њиховом функционалном окружењу (како у АПВ, тако и шире), преко којих ће се активирати ресурси и капацитети појединих области.

Као основни циљ **руралног развоја**, дефинисано је очување биолошке виталности руралних подручја, кроз повећање квалитета живота, обнову и подизање економског нивоа. Немогуће је посматрати развој пољопривреде одвојено од развоја села. Стога је неопходно значајно улагање у инфраструктурно опремање руралних подручја.

На основу таквог опредељења, концепција руралног развоја заснива се на одрживој експлоатацији ресурса основних привредних грана (пољопривреда), а са друге стране, на диверсификацији руралне економије и афирмацији "мекших" развојних фактора, као што су туризам и рекреација.

Организација јавних служби: *Предшколско образовање и васпитање:* као циљ се поставља обухват око 30% од укупног броја деце јасленог узраста. Деца узраста од 3-7 година треба да буду у потпуности обухваћена предшколским васпитањем и образовањем.

Основно образовање и васпитање: Активности се односе на обнову и модернизацију објеката, као и инфраструктурно опремање у складу са новим тенденцијама. За мања насеља је потребно формирати предшколска одељења у склопу објекта основне школе, простора за продужени боравак деце, или других саржаја, у складу са идејом о формирању школе као центра културног живота села.

Средњошколско образовање: Потребно је додатно уређење и опремање, како би се настава одржавала на савремени начин и у адекватним условима.

Здравствена заштита: Побољшање услуга на нивоу примарне здравствене заштите у малим срединама, подразумева осавремењавање постојећих објеката и нарочито мотивисање стручног кадра за рад у мањим и неразвијеним срединама. У подручјима ниске густине насељености, коришћење мобилних услуга може да побољша здравствену заштиту. Апотеке и ветеринарске станице су садржаји свих нивоа насеља.

За обезбеђење услуга на вишем нивоу здравствене заштите (секундарни или терцијарни ниво), неопходно је обезбедити добру саобраћајну повезаност (путну мрежу и јавни превоз), како би сви становници могли да користе здравствене услуге, које су заступљене само у већим центрима.

Социјална заштита: Све општине у АП Војводини ће и даље имати центре за социјални рад. Домове за старе, или други облик бриге о старима, треба да имају сва насеља. Посебно је важно да се брига о старима обезбеди у мањим насељима, где не постоји, односно није лако доступна служба социјалне, па ни здравствене заштите.

Култура: Мрежу јавних установа културе је потребно задржати, уз даље унапређење садржаја, а акценат се, у наредном периоду, ставља на повећавање доступности њихових услуга свима, па и онима из најудаљенијих места.

Физичка култура (спорт): Поред школских комплекса, свако насеље треба да има уређен отворени терен за фудбал и мале спортове (кошарка, одбојка, рукомет). Спортске хале са универзалном салом (величина рукометног игралишта) и уређене отворене спортске терене треба да имају сва насеља са више од 10 000 становника.

Релизујући принципе из ППРС-а, Регионални просторни план АП Војводине је утврдио концепцију развоја **саобраћајне инфраструктуре** кроз успостављање - системско формирање (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни путеви, луке и објекти, регионални аеродром) интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као трансграничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Реализација одрживог развоја саобраћаја према дефинисаним циљевима и принципима захтева: обавезну израду саобраћајних студија или других саобраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложених решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционалну и економску оправданост), као и истраживања, која морају бити спроведена уз пуну координацију и потпуну уједначеност критеријума, дефинисаних од стране надлежних органа и институција.

На овај начин саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у ком приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

Предвиђене су активности на путном правцу, државни пут I реда, Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (М-18) (са доградњом везе према Шиду); до 2015. год., активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојеће регионалне мреже, као и активности на планираним путним правцима регионалног значаја: Бач-Бођани-Вајска, после 2015. год.

Предвиђено је да кроз општински простор пролази међународна бициклистичка стаза – цикло коридор 6 (EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута: руте 6² (уз Дунав), као и национална бициклистичка стаза уз канал ОКМ ХС ДТД. За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја узаштићеним природним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др). За утврђивање међунасељских бициклистичких коридора (локалног и регионалног значаја) основа ће бити просторни планови јединица локалне самоуправе док ће обезбеђење услове за кретање бицикала унутар насеља бити обавеза градова.

У оквиру развоја железничког саобраћаја планира се реконструкција, модернизација, као и перспективна прекатегоризација (локалне у регионалне) пружних праваца: Бач – Бачка Паланка - Каравуково, као и активности на обнови укинуте-демонтиране пруге Бач - Бачка Паланка.

Планске активности из ППРС-а из домена водног саобраћаја су кроз Регионални просторни план АП Војводине надограђене и у оквиру обухвата ППО-е, где је утврђен међудржавни трајектни прелаз Вајска – Вуковар, као и прихватни објекат наутичког туризма- Бач.

Такође, ради повећања ефикасности саобраћајног система у АП Војводини потребно је у периоду до 2020. године изградити и модернизовати гранични прелаз: Бач – Вајска (Vukovar) – трајектни.

2 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

Основни циљ у погледу **водних ресурса** је њихово одрживо коришћење, уз адекватне мере заштите. Планирано је успостављање интегралног и интерсекторског коришћења и заштите водних ресурса, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водoprивредне системе (насеља општине Бач припадају Бачком регионалном систему водоснабдевања), искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

Општи циљ је уређење, заштита и коришћење интегралних **водoprивредних система** и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Развој **енергетике** подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња), изградњу нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи.

Електроенергетска инфраструктура: технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту ел. енергије.

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са Стратегијом развоја енергетике до 2015.год, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије "Електровојводина".

Предвиђа се потпуни прелазак на 20kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације. Трафостанице 35/10 kV реконструисаће се у разводна 20 kV чворишта, а 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.

Остале трафостанице 20/110 kV за прикључење енергетских производних објеката на обновљиве изворе енергије, за потребе великих потрошача и ТС 110/20 kV "Бач" ће се градити у складу са плановима развоја електродистрибутивних предузећа.

Прикључни 110 kV водови за ТС 110/20 kV "Бач" планирани су од ТС 110/20 kV "Бачка Паланка" и ТС 110/20 kV "Оџаци".

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење **обновљивих извора енергије**, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Такође, за остваривање циља, да се повећа учешће произведене енергије из обновљивих извора енергије, у концепцији развоја енергетике, неопходно је остварити међусекторско повезивање енергетике и пољопривреде, шумарства и индустрије, као једног значајног, потенцијалног испоручиоца и произвођача биоенергије на подручју Војводине (енергетске биљке, отпад са фарми, брзорастуће шуме, индустријски продукти).

Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора с обзиром на заступљеност пољопривредног, односно заступљеност ресурса остатака ратарске производње, као и могућност коришћења енергије сунца, ветра и хидроенергије, уз неопходна студијска истраживања.

Повећање **енергетске ефикасности** потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије и већ сада постаје императив развоја енергетике и економичног коришћења енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

Електронске комуникације и електронска комуникациона инфраструктура: у циљу достизања једног од главног покретача снага нове економије која се карактерише фузијом ИСТ и њихових примена, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС, метропилитен мрежа) уз довољно обезбеђење капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима.

Оптички каблови широкопојасне мреже у складу са плановима развоја надлежног предузећа за телекомуникације, као и принципима развоја савременог електронског комуникационог система планирани су на свим нивоима, уз коридоре саобраћајница.

Оптичке кабловске везе у складу са плановима развоја надлежног предузећа планирани су од Бача према општинама Бачка Паланка и Оџаци, као и према Републици Хрватској.

Концепција и план развоја *поштанског саобраћаја*, заснована је на основним циљевима и обухвата пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност.

Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Један од основних елемената приликом планирања заштите, уређења и унапређења културног наслеђа је валоризација културног наслеђа, као један од основа за интервенције у простору, поштовање постојећих и иницирање израде нових студија заштите.

Основни циљ заштите, уређења и развоја **предела** је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима управљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса; обезбедити заштиту биодверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела ће се заснивати на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела, а урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређење предела на простору обухвата Просторног плана до 2015. године су подручја посебних природних и културних вредности, туристичке дестинације (река Дунав) и простори и насеља уз саобраћајне коридоре.

Заштита природних добара и биодиверзитета: основни циљ је заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета. У планском периоду у обухвату Просторног плана заштићена подручја задржавају статус заштићених.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, потребно је утврдити на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана обухватају међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја и еколошки коридори.

У заштићеним подручјима на простору обухвата Просторног плана нису дозвољене активности и радње, којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејсажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и његовом значају.

У деловима простора еколошки значајних подручја и међународно значајних подручја за очување биолошке разноврсности који се налазе:

- у заштићеним подручјима и њиховим заштитним зонама, спроводе се мере заштите заштићених подручја наведених у актима о заштити;
- на стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, спроводе се мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста;
- у простору еколошких коридора, могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еколошких коридора.

У подручјима у поступку валоризације, могу се планирати активности и садржаји у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Потребно је прибавити посебне услове заштите природе приликом укрупњавања пољопривредног земљишта, планирања подизања пољозаштитних појасева око насељених места и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране саобраћајнице на простору Просторног плана.

У контексту **заштите и унапређења животне средине** неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа:

- одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заштићена природна добра);
- смањење нивоа загађења животне средине, приоритетно у загађеним урбаним и индустријским срединама, а затим на целој територији Покрајине;
- санација најугроженијих подручја;
- успостављање покрајинског и локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне средине;
- заштита, обнова и санација заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже;
- усклађивање законских прописа из области заштите са законодавством ЕУ;
- повећање обима финансирања заштите животне средине (према Националној стратегији одрживог развоја предвиђено је 1,5% БДП-А 2015.г.);
- унапређење и јачање еколошке свести становништва пружањем подршке васпитним и образовним програмима у овој области и кроз средства информисања, укључивањем јавности у актуелне еколошке проблеме.

Планом су утврђене 4 категорије загађености по зонама и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средине.

Општина Бач се налази у II категорији – подручје угрожене животне средине, у којем је неопходно обезбедити унапређење постојећег стања, уз адекватан начин коришћења природних ресурса и простора. У насељима је потребно унапредити комуналну инфраструктуру, повећати квантум зелених површина, са правилном просторном дистрибуцијом и организацијом, повећати спортско-рекреативне садржаје, адекватно одлагати комунални отпад и др. На пољопривредном земљишту би требало вршити контролисану примену хемијских средстава заштите биљака и агро-мера. Истраживања и експлоатацију минералних сировина је могуће реализовати само уз примену адекватних мера заштите животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина, у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

Процена утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите животне средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте) вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Основни циљ у области **заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса** је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

Управљања ризицима од штетног дејства воде односе се на: израду прелиминарне процене ризика од поплава, израду и спровођење планова управљања ризицима од поплава, израду општег и оперативних планова одбране од поплава, спровођење редовне и ванредне одбране од поплава, спровођење одбране од леда на водотоцима и заштиту од ерозија и бујица. Ради обезбеђења заштите од штетног дејства вода утврђују се угрожена подручја, тј. поплавна и ерозиона подручја.

Субјекти који обављају активности у оквиру којих су присутне, или могу бити присутне, опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса, у складу са прописима из области заштите животне средине.

Приоритети заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса односе се на идентификацију најугроженијих локалитета на територији АП Војводине, израду катастра простора угрожених елементарним непогодама, развој система заштите и спасавања, доношење стратешких докумената интегралне заштите од елементарних непогода (Процене угрожености и Планови заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу Покрајине и јединица локалне самоуправе), санација и ремедијација деградираних површина услед дејства природних непогода, као и утврђивање заштитних зона индустријских комплекса, заснованим на процени ризика и последица од удеса.

Јединица локалне самоуправе у остваривању права и дужности у питањима заштите и **спасавања у ванредним ситуацијама**, према Закону о ванредним ситуацијама, у обавези је да донесе план и програм развоја система заштите и спасавања на својој територији, у складу са Дугорочним планом развоја заштите и спасавања Републике Србије, образује Штаб за ванредне ситуације, усклади свој План заштите и спасавања са Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике, изради и донесе Процену угрожености и План заштите и спасавања, које усклађује са суседним јединицама локалне самоуправе, као и да прати опасност, обавештава, предузима превентивне мере за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, формира и организује цивилну заштиту.

1.3. ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ТРАНСНАЦИОНАЛНОГ ГАСОВОДА ЈУЖНИ ТОК КРОЗ СРБИЈУ ("СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ", БРОЈ 119/12) И ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ТРАНСНАЦИОНАЛНОГ ГАСОВОДА ЈУЖНИ ТОК ("СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ", БРОЈ 98/13)

Просторним планом подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток“ кроз Србију, третиран је појас енергетског инфраструктурног система за цевоводни транспорт гаса под високим притиском.

Опис коридора одвојка гасовода

Дужина пројектоване деонице трасе транснационалног гасовода „Јужни Ток“ на територији Србије износи 422,4 km од почетне тачке на граници са Бугарском до коначне – на граници са Мађарском. Дужина планираног одвојка ка Републици Хрватској је 50,424 km.

Почетна тачка одвојка налази се на km 345 магистралног гасовода, на 0,4 km по току гаса од КС-2. Коридор пролази у правцу југозапада у односу на основну трасу по равничарском подручју. Почетна тачка је у реону насеља Бачко Добро Поље. Даље се гасовод води поред насеља Равно Село, Силбаш и Товаришево, до насеља Бачко Ново Село, где се траса одвојка за Хрватску завршава на реци Дунав.

Крајња тачка је река Дунав (граница са Републиком Хрватском) на подручју атара Бачко Ново Село.

Зоне заштите гасовода

Планским решењем утврђује се енергетски коридор транснационалног гасовода у укупној ширини од 600,0 m.

У оквиру овог енергетског коридора утврђују се следећи **појасеви – зоне заштите гасовода**:

а) за транснационални гасовод:

- **појас непосредне заштите** (експлатациони појас) обострано од осе гасовода и границе грађевинских парцела објеката гасовода је ширине 10,0 m на шумском земљишту, односно 25,0 m на пољопривредном земљишту;
- **појас уже заштите** Обострано од границе појаса непосредне заштите је ширине 90,0 m на шумском земљишту, односно 75,0 m на пољопривредном земљишту, то јест граница појаса уже заштите је на 100,0 m од осе гасовода;
- **појас шире заштите** (појас детаљне разраде) обострано од границе појаса уже заштите је ширине 100,0 m, то јест граница појаса шире заштите је на 200,0 m од осе гасовода;
- **појас контролисане изградње** јесте појас између границе појаса шире заштите и границе коридора, то јест границе Просторног плана.

У току изградње гасовода успоставља се радни појас у ширини од 32,0 m до 45,0 m од осе коридора гасовода.

2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА

Становништво: Општа демографска ситуација на подручју општине Бач је неповољна. Депопулација у свим насељима, осим у општинском центру, висока негативана стопа природног прираштаја, неповољна старосна структура, са високим индексом старења, нису основ за побољшање демографске ситуације у наредном периоду, али је потребно одговарајућим мерама демографске и социјалне политике бар ублажити даље негативне тенденције.

Циљ будућих демографских кретања у општини Бач одоси се на успоравање процеса депопулације подручја и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености у насељима.

Основни циљеви у **шумарству** су повећање површина под шумама, шумљавање нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова, подизање заштитних имисионих шума, повећање површина под заштитним појасевима и обезбеђење, трајно јачање и развој општекорисних функција шума.

Повећањем површина под шумама ће се побољшати сировинска база за примарну и финалну прераду. Такође, кроз повећање прерађивачких капацитета, обезбедиће се већа упосленост становништва на територији Општине.

Основни циљеви у области **лова** су уређење ловишта, повећање бројности и структуре дивљачи, очување ретких и угрожених врста и развој ловног туризма као привредне гране у оквиру туристичке понуде Општине.

Привредне делатности: Основни циљ израде Плана у области привреде је обезбеђење просторних услова за развој стабилне и развијене привредне структуре, која ће дугорочно посматрано омогућити одрживо коришћење природних и створених ресурса и компаративних предности Општине.

У области индустрије основни циљ је ревитализација производње, динамизирање развојних процеса и афирмација општине као произвођача здраве хране. Општина Бач позната је и по производњи најквалитетнијег сирка, његовој преради и производњи метли. Обезбеђењем просторних услова за развој привредних капацитета и њихов размештај, постигли би се најповољнији ефекти и подигао ниво развијености општине Бач.

Циљ у развоју капацитета терцијалних делатности је подстицање њиховог развоја да би се достигао ниво који захтевају савремени стандарди живљења.

Туризам

У оквиру туристичке делатности циљ је да се у односу на потенцијале са једне стране и циљна тржишта с друге стране планира изградња и повезивање туристичке и друге потребне инфраструктуре која би омогућила дужи и садржајнији боравак туриста.

Облици туризма које Планом треба подржати су: екскурзионо-излетнички, културно-манифестациони, транзитни, циклотуризам, ловни, риболовни, рурални и верски туризам. Стим у вези треба дефинисати: изградњу саобраћајне инфраструктуре (путеви, паркинг простори, бициклистичке стазе дуж Дунава), изградњу смештајних капацитета различитог нивоа услуга, изградњу спортско-рекреативних садржаја, уређење и очување свих заштићених (природних и антропогених) као и развијање постојећих и формирање свих потребних служби и организација која ће омогућити реализацију активности.

Пољопривреда

Као посебни циљеви за општину Бач намећу се у области **пољопривреде**:

- Чувати површине и плодност пољопривредног земљишта упоредо са предузимањем целовитих и ефикасних мера очувања других природних ресурса за потребе дугорочног развоја,
- Потпуније искористити компаративне погодности појединих подручја/ газдинстава за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране, како за домаће тржиште тако и за извоз,
- Неговати амбијенталне вредности посматраног подручја,
- Очувати значајне природне шумске целине,
- Упражњавати рационално ратарство које уважава и педолошке карактеристике општинског атара и климатске прилике,
- Рационализовати употребу хемијских средстава,
- Побољшати сетвену структуру.

Мрежа насеља

Основне циљеве и смернице за будући развој и размештај насеља на подручју општине Бач сачињавају:

- уравнотежен популациони раст по појединим насељима, те постизање оптималне густине насељености у насељима у зависности од укупних потенцијала окружења;
- подстицање даљег развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности, са циљем да се остваре што повољнији односи између привредних и непривредних делатности;
- повећање нивоа социо-економске развијености подручја;
- подстицање развоја сеоског туризма и развоја терцијарних делатности, посебно у области снабдевања и пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва и посетилаца (туриста);
- задржавање и заштита руралних карактеристика насеља;
- развој и уређење насеља треба третирати интегрално са уређењем сеоског атара као простора непосредних развојних услова и ресурса.

Јавне службе

Циљеви развоја и организације јавних служби са становишта рационалне организације и коришћења простора а дефинисани су и Просторним планом Републике Србије и односе се на:

- промене у организацији рада јавних служби и прилагођавање потребама и особеностима локалних заједница, увођење комплементарних и пратећих активности,
- већу употребу савремених информатичких и других комуникационих средстава, са циљем да се повећа доступност јавних служби и установа за грађане, а посебно оне из удаљенијих зона и насеља.

Саобраћајна инфраструктура

Будући концепт друмског саобраћаја на простору општине Бач је замишљен као систем саобраћајних капацитета различитог хијерахијског нивоа који ће омогућити задовољење свих потенцијалних захтева, високог комфора, доступности и високог нивоа интернасељског повезивања уз омогућавање оптималног опслуживања атара сировинског залеђа, као значајног извора привредних активности у Бачу.

Саобраћајна концепција у општини Бач предвиђа:

- успостављање и изградња путног капацитета државног пута I реда на правцу Сомбор – Озаци – Бач – Бачка Паланка;
- изградњу / реконструкцију ДП II реда на правцу Бач-Бођани-граница са Хрватском на Дунаву – путни правац регионалног значаја,
- континуиране активности у погледу задржавања/повећавања нивоа саобраћајне услуге (реконструкција, рехабилитација) на деловима траса ДП-а у оквиру установљених коридора.
- реконструкција и модернизација свих пруга и станичних постројења ради побољшања експлоатационих параметара,
- међудржавно - међурегионално повезивање у оквирима транспортног система преко међународног пловног-водног пута реке Дунав на релацији Р. Србија-Р. Хрватска.

Водопривредна инфраструктура

Као делови основног стратешког циља у области водопривреде, на подручју општине Бач систематизовани су следећи циљеви:

- дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;

- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;
- очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој да би се заштитили од штетног дејства вода;
- унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- заштита и уређење сликова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

Концепција развоја **електроенергетске мреже** обухвата обезбеђење енергетских капацитета изградњом 110/20kV трафостанице, ревитализација и реконструкција постојеће преносне и средњенапонске мреже преласком на двостепену трансформацију 110/20 kV и реконструкција 10 kV напонске мреже и трафостаница за 20 kV напонски ниво.

Концепција развоја **електронске комуникационе мреже** обухвата развој широкопојасне мреже на свим нивоима и потпуна дигитализација електронских комуникационих уређаја.

Гасоводна инфраструктура

Приоритет развоја гасоводне инфраструктуре на предметном подручју је изградња разводног гасовода и ГМРС "Бач" за снабдевање целе општине гасом.

Гасификација свих насељених места у општини Бач: Бач, Бачко Ново село, Плавна, Бођани, Вајска и Селенча ће се реализовати изградњом разводних гасовода од ГМРС "Бач" до поменутих насеља и дистрибутивне гасоводне мреже до свих потрошача.

Нафтоводна инфраструктура

Кроз територију општине Бач пролази јадрански нафтовод ЈА-НА.

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), на територији општине Бач планиране су истражне бушотине НИС-НАФТАГАСА, јер посматрани простор спада у **одобрени истражни простор** НИС-НАФТАГАСА бр.50 /74, на основу Решења Покрајинског секретеријата за енергетику и минералне сировине бр. 115-31000207/2004-02 од 29.10.2004 год. Сходно томе, на овом простору могу се очекивати истражни радови НИС-НАФТАГАСА.

Заштита природе

У оквиру обухвата Плана налазе се заштићена природна добра:

- Споменик природе "Шимшир у селу Плавна" и
- део Специјалног резервата природе "Карађорђево".

СРП "Карађорђево" је стављен под заштиту ради очувања ритских шума аутохтоних врба и топола и врба са мозаиком шумских и барско-мочварних заједница, које обилују ретким биљним и животињским врстама, на основу Уредбе о заштити Специјалог резервата природе Карађорђево ("Службени гласник РС", бр. 37/97). Локалитети "Врањак" и "Гувниште" су део резервата где је успостављен режим III степена заштите. Основна намена овог простора је ловство.

У режиму III степена заштите је забрањено извођење радова и активности које нису у складу са очувањем и унапређењем заштићеног подручја.

На простору обухвата Плана се налазе и подручја предвиђена за заштиту.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа

Вредна и вишеслојна културна баштина представља истински ресурс за развој целог подручја, превасходно у контексту културног туризма. Једини начин да се баштина очува и обезбеди њено кориштење и одржавање јесте уврштавање у културну понуду. Када се има у виду да постоје услови за еко (обиље здраве хране) и пловни туризам (канал ДТД, Дунав и Мостонга), као и даљи развој ловног туризма (ловиште у Плавни, риболовачке локације) и близина Републике Хрватске, потпуно је утемељено очекивање да културни туризам има реалну основу за снажан успон.

Заштита животне средине

У циљу одрживог развоја општине Бач, предвиђене су одређене мере и активности за санацију, заштиту и унапређење квалитета природних ресурса и реализацију режима заштите природних и културних добара.

У циљу заштите воде, као природног ресурса, од загађења, предвиђене су следеће мере:

- обезбедиће се снабдевање водом највишег квалитета развојем регионалног система водоснабдевања,
- адекватно ће се одводити отпадне воде сепарационим канализационим системима и пре упуштања у реципијент пречишћавати на централном уређају за пречишћавање,
- индустријске отпадне воде ће се пречишћавати посебним системима,
- извршиће се измуљивање канала Бачки Петровац – Каравуково, уређење обале језера Провала и ревитализација постојећих мелиорационих канала,
- извршиће се заштита од поплава реконструкцијом обалоутврде Дунава,
- заштита изворишта уважавањем режима заштите у погледу коришћења овог простора,
- континуирано праћење квалитета вода, у складу са законским прописима и предузимање одређених активности, према потреби.

Заштита ваздуха од загађења ће се реализовати следећим мерама:

- формирање регистра извора загађивања и успостављање мониторинга ваздуха;
- модернизација и изградња саобраћајне инфраструктуре (обилазнице) ће елиминисати транзитни саобраћај кроз насеља,
- гасификација насеља ће елиминисати тачкасте изворе загађења (индивидуалног ложишта),
- адекватно одлагање комуналног отпада на регионалној депонији и животињских лешева у складу са принципима Стратегије управљања комуналним отпадом,
- формираће се зелени појасеви дуж саобраћајница, око радних зона, комуналних површина и др., што ће утицати на смањење загађења и у одређеној мери на смањење нивоа буке у непосредном окружењу извора.

У циљу заштите земљишта од загађења планиране су следеће мере:

- адекватно одвођење отпадних вода сепаратним системом,
- пречишћавање отпадних вода пре упуштања у реципијент,
- заштита од поплава уређењем обалоутврде на Дунаву,
- контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у пољопривредној производњи,
- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева, у складу са Стратегијом управљања отпадом,
- санација постојеће депоније и неуређених депонија са рекултивацијом, у складу са важећим прописима,

- санација непрописно формиране депоније шећеране и изградња лагуна за евакуацију отпадних вода, у складу са технолошким пројектом и важећим прописима;
- формирање заштитних зелених појасева дуж саобраћајница, око радних зона, комуналних објеката и др., као тампон зоне у односу на аерозагађиваче,
- повећање процента шумовитости и зеленог фонда унапредиће санитарно-хигијенске и амбијенталне услове на овом простору,
- праћење квалитета земљишта успостављањем мониторинга.

II ПЛАНСКИ ДЕО

1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА (ПОЉОПРИВРЕДНО, ШУМСКО, ВОДНО, ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ)

Површина подручја административне општине Бач износи **36727,16** ha и обухвата 6 катастарских општина, односно 6 насеља.

Према основним категоријама коришћења земљишта за плански период, простор у обухвату Плана чини у највећој мери пољопривредно земљиште у површини од 28198,61 ha, што чини 76,78 % површине Општине. Пољопривредно земљиште ће се највећим делом користити као обрадиво пољопривредно земљиште, као њиве, воћњаци, виногради и пашњаци, а мањим делом као необрадиво земљиште. Приступ пољопривредним површинама је омогућен главним и сабирним атарским путевима.

Основни принцип у коришћењу **пољопривредног земљишта** је његова рационална експлоатација, унапређивање животне средине и производња здравствено исправне хране са рејонизацијом пољопривредне производње. Да би се то постигло, неопходно је утврдити намену коришћења пољопривредних површина на бази природних и других услова, утврдити површине за производњу здраве хране, површине које се одводњавају, наводњавају или се могу наводњавати, степен ерозије пољопривредног земљишта, површине које се штите или могу да се штите као станишта дивљих биљних и животињских врста, којима се не може променити намена ради очувања природне равнотеже.

Посебни задатак представља рекултивација пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или одлагање комуналног отпада, претварање необрадивог земљишта у обрадиво пољопривредно земљиште, побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта и сл.

Шумско земљиште заузима површину од 4775,32 ha, а треба га повећати пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, на основу Закона о пољопривредном земљишту. На основу Закона о шумама, могу се формирати заштитни појасеви зеленила, који ће се сматрати шумом ако су већи од 5 ag. Заштитни појасеви зеленила се могу формирати уз путеве (категорисане и некатегорисане, уз водотоке и канале и на пољопривредном земљишту, првенствено уз атарске путеве), ради заштите од еолске ерозије, одношења земљишта и семена у фази усева.

Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Сем тога, неопходно је остварити и заштитне (превасходно водозаштитну) и социо-економске функције шума. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта".

Водно земљиште заузима површину од 1360,98 ha чине река Дунав, језера, баре и остали природни и каналисани водотоци. Водно земљиште користити у складу са Законом о водама, а према претходно прибављеним мишљењем надлежног водопривредног предузећа, а у складу са водним условима издатим од стране надлежног органа.

Грађевинско земљиште у површини од 2296,74 ha или 6,25% површине Општине, чини грађевинско подручје насеља у површини од 1655,61 ha и грађевинско подручје ван грађевинских подручја насеља, намењено за становање, радне зоне, комуналне и енергетске објекте и површине намењене саобраћајној и другој инфраструктури у површини од 641,13 ha.

При изради шематских приказа уређења насеља и дефинисању њихових грађевинских подручја, водило се рачуна да се избегне проширење грађевинског подручја насеља (предвиђено је минимално ширење у насељу Вајска), уз стимулисање урбане обнове и активирање запуштених локалитета. При дефинисању новог грађевинског земљишта за развој радних активности водило се рачуна да се изврши лоцирање уз постојеће саобраћајне, комуналне и енергетске капацитете и на пољопривредном земљишту слабије бонитетне класе.

1.2. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Укупна површина подручја обухваћена Планом износи **36727,16** ha и састоји се, према категоријама коришћења земљишта од следећих површина (Реферална карта бр. 1):

Основне категорије	постојеће		планирано	
	(ha)	(%)	(ha)	(%)
1. Пољопривредно земљиште	28432,97	77,42	28198,61	76,78
Обрадиво пољопривредно земљиште	27705,96	75,44	27471,60	74,80
Рибњак	727,01	1,98	727,01	1,98
2. Шуме и шумско земљиште	4775,32	13,00	4870,83	13,26
3. Водно земљиште	1360,98	3,71	1360,98	3,71
Дунав	1028,33	2,80	1028,33	2,80
Језера и баре	31,86	0,09	31,86	0,09
Природни и каналисани водотоци	300,79	0,82	300,79	0,82
4. Грађевинско земљиште	2157,89	5,88	2296,74	6,25
Грађевинска подручја насеља	1653,05	4,50	1655,61	4,51
Комплекс манастира Бојани	2,18	0,01	2,18	0,01
Радне зоне изван ГП	301,17	0,82	346,56	0,94
Викенд зона	7,11	0,02	8,22	0,02
Туристички локалитети	0,00	0,00	82,91	0,23
Гробља изван ГП	11,78	0,03	11,78	0,03
Саобраћајна инфраструктура	182,60	0,50	189,48	0,52
- државни пут I реда	75,94	0,21	43,28	0,12
- државни пут II реда	31,15	0,08	61,34	0,17
- општински пут	61,52	0,17	70,87	0,19
- железничка пруга	12,99	0,04	12,99	0,04
- комплекс граничног прелаза	1,00	0,00	1,00	0,00
Укупно 1+2+3+4	36727,16	100,00	36727,16	100,00

Пољопривредно земљиште заузима највећу површину, која износи 28432,97 ha или 77,42% од укупне површине. У планском периоду ће доћи до незнатног смањења ових површина (28198,61 ha) због потребе проширења грађевинског подручја насеља Вајска и формирања грађевинског земљишта нових радних зона, туристичких локалитета, викенд зоне, изградње коридора саобраћајне инфраструктуре, комплекса граничног прелаза и пошумљавања уз путне правце.

Шуме и шумско земљиште такође заузимају значајне површине од 4775,32 ha (или 13,0% од укупне површине), којима у највећем делу газдује ЈП "Војводинашуме" ШГ Нови Сад (површине од 3 436,06 ha), делом ових површина газдује ЈП "Воде Војводине" ВП "Дунав" из Бачке Паланке (шуме уз Дунав), а површином од 106,36 ha ВДП "Дунав" из Новог Сада (шуме уз ОКМ). Шумски комплекси на локалитетима "Врањак" и "Гувниште" припадају Војној установи Карађорђево. Ове површине ће се у наредном периоду повећати за 2%, формирањем заштитног зеленила уз саобраћајнице, канале, око радне зоне у атару и др.

Остало земљиште чине површине под грађевинским подручјима насеља (1655,61 ha), и грађевинским земљиштем изван границе грађевинског подручја насеља: радним зонама, викенд зоном, манастирским комплексом, саобраћајним коридорима и објектима и насељским гробљима, што износи 641,13 ha.

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште у општини Бач користи се на сличан начин као и у непосредном окружењу, с тим што се у овој општини знатно веће површине налазе под шумским покривачем.

Ипак, кад говоримо о коришћењу заштити земљишта и развоју пољопривреде треба водити рачуна о следећим постулатима:

- Очување површина и плодности пољопривредног земљишта;
- Побољшавање бонитетне структуре обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта;
- Преструктурирање коришћења земљишних ресурса ради јачања стратешке позиције аграрног извоза;
- Потпуније искоришћавање компаративних погодности појединих подручја за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране;
- Смањивање разлика у интензитету пољопривредне производње, између појединих подручја.

Подручје општине Бач, као и у осталом цео регион југозападне Бачке представља подручје на коме је својевремено узгајан хмељ врхунског светског квалитета. Ова производња задњих деценија је значајно запостављена.

С обзиром на плодно земљиште и његов капацитет, пољопривреда је веома флексибилна грана, која општини Бач пружа добру основу за будући привредни развој. У планском периоду, пољопривредно земљиште биће у функцији развоја општине и у зависности од стратешких опредељења, овако богат земљишни фонд биће коришћен за узгајање различитих ратарских, повртарских и воћарско виноградарских култура.

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумско земљиште на територији Општине се може повећати пошумљавањем обрадивог пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу по претходно прибављеној сагласности Министарства. Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Заштити шума и шумских земљишта, као и стабилности шумских екосистема, треба дати приоритет и посебан значај због опште угрожености од многих биотичких и абиотичких чинилаца, али и због значаја општекорисних функција шума и њене глобалне и основне намене.

Деградиране и девастиране састојине морају се преводити у више узгојне облике без обзира на њихово порекло, разлоге и начине настанка. Конверзију састојина на неодговарајућим стаништима спроводити врстама којима дато станиште одговара по еколошко-типолошкој припадности. Само састојине стабилне унутрашње структуре и изграђености могу задовољити потребе разних захтева према шумама и њима одређеним основним наменама. Оптимална стања шумских састојина морају се стално успостављати и пратити, тако да на најефикаснији начин задовоље потребне функције и намене, уз уважавање појединих њихових специфичности.

Један од задатака је повећање степена шумовитости (за 2%), имајући у виду и позитивне ефекте које шума има. Повећање степена шумовитости мора бити акција ширег значаја, спровођена у сарадњи са другим субјектима, уз максимално коришћење техничких, кадровских и економских потенцијала. Овај циљ се односи првенствено на делове који се налазе ван шумских комплекса (приватне шуме и шумска земљишта), али се може остваривати и унутар државних шума.

Све основе газдовања шумама, ловне основе, годишње извођачке планове и друге планске документе је потребно међусобно усагласити.

Остале шуме и заштитно зеленило

Остале шуме и заштитно зеленило ће сачињавати зеленило заштитних појасева, зеленило у подручју потока, зеленило путних појасева, зеленило викенд зона и зеленило насеља. Планираном структуром шума и заштитног зеленила и њиховом прерасподелом у простору (у зависности од услова средине и намене) оствариће се заштитна, културно-социјална и производна функција.

Лов

Ловишта у границама подручја обухваћеног Планом имају добре услове за развој и гајење дивљачи.

Планом се предвиђа:

- постизање пуног економског капацитета ловишта,
- заштита и очување ретких и угрожених врста,
- изградња ловно-техничких објеката и ограђивање делова ловишта (ограђивање делова ловишта у оквиру "Подунавског ловишта – Плавне" и ловишта "Ристовача"),
- обнова и изградња туристичко-угоститељских капацитета (у ловишту "Ристовача"),
- развој ловног туризма и
- повећање економских ефеката ловства.

Ловиштима на територији општине Бач, односно њиховим деловима ће се газдовати на основу важећих ловних основа и годишњих планова газдовања које доносе корисници ловишта у складу са Законом о ловству и Правилником о садржини и начину израде ловне основе ловишта, ловне основе ловног подручја и годишњег газдовања ловиштем.

2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

У складу са Законом о водама, Водопривредном основом, Стратегијом водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини и овим Планом ће се уредити заштита вода, заштита од штетног дејства вода, коришћење и управљањем водама, као добрима од општег интереса, услови и начин обављања водопривредне делатности, организовање и финансирање водопривредне делатности и надзор над спровођењем одредби.

Вода и водотоци као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

Подземне и површинске воде

При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода, па их релативно лако можемо адекватно заштитити, односно свести ризике на прихватљиви ниво. Неопходно је сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Подземна вода је повољна као извориште хигијенски исправне воде, јер изданска средина представља природни филтар и биохемијски реактор у коме се природним физичким, хемијским и биолошким процесима врши трансформација квалитета воде, у смислу побољшања квалитативних особина.

На подручју јужне Бачке развијени су централизовани градски водоводни системи из којих се снабдева водом за пиће већи проценат становништва. Сеоска изворишта, због своје разуђености, лоше организационе и кадровске ситуације немају перспективу за даљи развој. Јавна комунална предузећа треба обавезати да што брже приступе проширивању централизованог система на целу општину, повезивањем постојећих сеоских водовода са градским.

Сва градска и већи део сеоских изворишта експлоатишу подземне воде из артеских издани у плиоценим и плиоцено-плеистоценским седиментима, сем изворишта Новог Сада која су базирана на слободним изданима из алувијалних наслага у приобаљу реке Дунав.

Издан у алувијалним седиментима Дунава, на потезу Богојево-Бачко Ново Село, потезу Бачко Ново Село-Бачка Паланка, потезу Челарево-Футог, потезу Нови Сад-Сремски Карловци и потезу Гардиновци-Чента представља перспективу за развој нових изворишта. Истраживањима алувиона Дунава треба посветити посебну пажњу због евидентног присуства арсена у артеским изданима на подручју општина Бачка Паланка, Бачки Петровац и Бач.

На подручју Општине планира се праћење површинских и подземних вода ради потпунијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за предузимање мера у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Елиминацију или редукцију појединих параметара из састава воде за пиће, које не одговарају Правилником утврђеним граничним вредностима, треба спровести путем објеката и опреме за кондиционирање вода. У садашњем тренутку једине мере кондиционирања су дезинфекција (активна мера) и испирање мреже (пасивна мера).

На основу наведеног, циљеви заштите и коришћења водног ресурса су:

- оптимизирање режима вода,
- праћења стања и
- анализе квалитета вода.

Приликом коришћења вода не смеју се угрозити прописани водни режими (квалитативне и количинске компоненте), довести у опасност здравље људи, угрозити животињски и биљни свет, природне и културне вредности и добра (естетске вредности вода и околине, археолошки, историјски, биолошки и геолошки ресурси, итд.), као и рационалне потребе низводних корисника и заинтересованих за воде.

Код коришћења површинских вода за просторну и временску прераспodelу вода неопходна је изградња одговарајућих акумулација и регионалних система допремања воде, а све у рационалном односу са комплексним системом заштите и коришћења речних вода. Висококвалитетне воде би се користиле првенствено за водоснабдевање становништва, а воде нешто нижег квалитета треба користити за друге намене (снабдевање индустрије, наводњавање, рибарство итд.).

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвидети:

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите, у складу са Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање,
- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода,
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама,
- забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре и водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II₆ класи,
- заштиту од поплава обезбедити одржавањем изграђених и изградњом планираних објеката и система,
- одбрамбени насип штитити забраном изградње објеката и садње зеленила у складу са Законом о водама,
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња) и изводити реконструкцију и изградњу у складу са условима из Просторног плана.

Овим мерама омогућиће се рационално и вишенаменско коришћења вода (водоснабдевање, рекреативне и туристичке активности, хидроенергетски потенцијал, пловидба, порибљавање и сл.).

2.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

На простору обухвата Просторног плана општине Бач не постоје садржаји који спадају у делокруг рада Покрајинског секретеријата за енергетику и минералне сировине.

На препоруку Покрајинског секретеријата за енергетику и минералне сировине, све активности на истраживању и експлоатацији подземних вода и хидрогеотермалне енергије су дозвољене на простору општине Бач, пошто ове активности не представљају никакву опасност по животну средину.

2.5. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

На подручју Просторног плана, као мањи и већи потенцијали обновљивих извора енергије издвајају се:

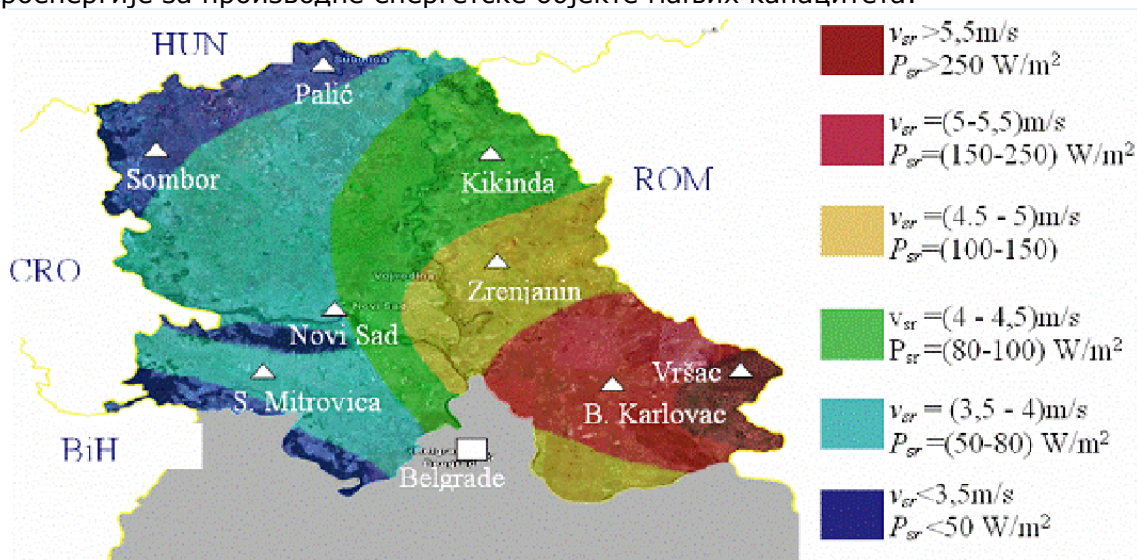
- биомаса,
- биогаз,
- геотермална енергија,
- сунчева енергија,
- енергија ветра,
- хидроенергија.

С обзиром да припада пољопривредном подручју, да су истражене геотермалне бушотине, постоје предуслови, као и на простору целог подручја АП Војводине, за коришћење ових потенцијала као извора обновљиве енергије мањих капацитета за производњу топлотне енергије за потребе пољопривредне производње и бањског туризма.

Сунчева енергија, с обзиром на повољну осунчаност, број сунчаних дана у току године овог простора, може се користити као обновљиви извор енергије који ће користити производни објекат већих капацитета.

Подручје Просторног плана, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводини, се налази у зони ветрова (3,5-4,0 m/s) на висинама преко 50м изнад тла, а нарочито 100m изнад тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 2-2,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

Постојање канала и водотока на овом простору пружа могућност коришћења хидроенергије за производне енергетске објекте мањих капацитета.

Слика 1. - Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m² W

Стварни потенцијал, исплативост, али и могућност коришћења ових потенцијала с обзиром на заштићено природно добро установиће се детаљним испитивањем и израдом неопходне документације.

3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА И МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

3.1. СТАНОВНИШТВО

Осим мера популационе политике на глобалном нивоу, на регионалном нивоу и у сарадњи са локалном самоуправом морају се пронаћи и дефинисати конкретне мере за подстицање одрживог и остварење просторно уравнотеженог демографског развоја, и инструменти за њихово спровођење у конкретним условима и у зависности од просторно-демографских специфичности.

Због тога је у планском периоду неопходно активирање Општине у популационој политици. Локална заједница мора да брине о становништву и мора конституисати своју популациону политику да би предупредила поремећаје, односно да би их зауставила, јер постоје. Популациона политика локалне самоуправе треба да буде комплементарна популационој политици државе и да, одговарајући на специфичне потребе локалне заједнице, делује у садејству са њом.

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2002-2021. год. за општину Бач прогнозиран је благи пад укупног броја становника, по просечној годишњој стопи од - 0,3%, тако да ће 2021. године у насељима у обухвату Плана живети 15450 становника. Просечна величина домаћинства износиће 2,7 чланова по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће 5730.

Табела 1. Укупан број становника, домаћинстава и просечна величина домаћинства

Насеље	Број становника		Индекс	Прос. стопа раста	Број домаћинстава		Просечна величина домаћинства	
	2002. г.	2021 г.			2002.г.	2021.г.	2002.г.	2021.г.
Бач	6087	6150	101,0	0,05	2103	2195	2,9	2,8
Бачко Ново Село	1228	1100	89,6	-0,6	437	405	2,8	2,7
Бођани	1113	1000	89,8	-0,5	418	390	2,7	2,6
Вајска	3169	3000	94,7	-0,3	1096	1100	2,9	2,7
Плавна	1392	1200	86,2	-0,7	541	490	2,6	2,5
Селенча	3279	3000	91,5	-0,5	1223	1150	2,7	2,6
Општина	16268	15450	95,0	-0,3	5818	5730	2,8	2,7

У току усаглашавања Плана извршен је Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Србији 2011. године, чије прве резултате и презентујемо у следећој табели. На основу датих података види се да је дошло до већег пада укупног броја становника и домаћинстава, него што је дато у пројекцији за 2021. годину.

Табела 2. Укупан број становника и домаћинстава 2011. године³

Насеље	2011. година	
	Број становника	Број домаћинстава
Бач	5390	2000
Бачко Ново Село	1029	407
Бођани	928	390
Вајска	2833	997
Плавна	1155	512
Селенча	2815	1118
Општина	14150	5424

3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТРА

Административна општина Бач обухвата три насеља: Бач, Бачко Ново Село, Бођани Вајска, Плавна, Селенча. Насеље Бач има статус локалног центра и градског је карактера, док су остала насеља руралног карактера и имају статус насеља – локалне (месне) заједнице.

Бач припада категорији градских центара са развијеном структуром услуга. Насеље има дефинисано грађевинско подручје, површине погодне за радне зоне, добру саобраћајну повезаност са окружењем (државни путеви: Iб реда 12 (М-18), IIа реда бр. 112 (Р-102), локална железничка пруга, општинска путна мрежа) и могућност изградње пратећих садржаја уз саобраћајне капацитете, изграђене здравствене, угоститељске капацитете, спортске терене и бројна непокретна културна добра – споменике културе. Насеља Бачко Ново Село, Бођани Вајска, Плавна, Селенча, такође, имају дефинисане грађевинска подручја и што је најважније добро сировинско залеђе.

³ Извор података: Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Србији 2011.године. - Први резултати

Концепцију њиховог развоја у планском периоду треба усмерити ка активирању локалних развојних потенцијала заснованих на домаћинству – газдинству, као основној производној и социо-културној категорији на селу. Такође, треба радити на промени у привредној структури села и развоју непољопривредних активности, при чему не сме да се угрози пољопривредни потенцијал.

У погледу будућег развоја насеља и њиховог функционалног повезивања, неопходно је обезбедити повезивање насеља на принципима одрживог развоја уз максимално очување и заштиту животне средине. У том смислу потребно је усмерити даљи развој центара заједнице насеља тако да они буду носиоци развоја и организације мреже пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва, али и основни покретач трансформације околних насеља. То подразумева и равномернији размештај центара услуга, њихову даљу децентрализацију и приближавање корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења.

Из тих разлога, у општини Бач ће у погледу међусобне функционалне организације и даље постојати три типа насеља:

- Насеља, локалне заједнице са неразвијеним центром (Бачко Ново Село, Бођани, Плавна, Селенча) као пољопривредна насеља, са минималном потребном опремљеношћу јавним услугама и службама, без спољних функција према суседним селима;
- Насеље, локална заједница са развијеним центром (Вајска) као насеље које поред унутрашњих има развијене и спољне функције према насељима са неразвијеним центром (насељу Вајска гравитира насеље Бођани);
- Локални центар (насеље Бач) - поред унутрашњих има развијене и спољне функције према осталим насељима.

Насеља Бачко Ново Село, Вајска, Плавна и Селенча као локалне заједнице гравитирају ка локалном центру и функционално су повезана са њим. Насеље Бођани гравитира насељу Вајска. Развојем саобраћајне и техничке инфраструктуре, као и компатибилних јавних садржаја, у складу са потребама и економском подршком, у наредном периоду треба подстицати полицентричан и функционално умрежен развој свих насеља Општине.

Шире посматрано, општина Бач се налази у функционалном **урбаном подручју (ФУП) међународног значаја са центром у Новом Саду**, са којим има релативно добре везе. Утицај Новог Сада се огледа у административном смислу, интеракцијама у терцијалном сектору и кроз повезаност привреде и инфраструктуре.

За задовољавање потреба вишег реда, као што су: високо специјализовано здравство, високо и специјално образовање, извесни садржаји у области културе и спорта, општина Бач гравитира ка Новом Саду (центру међународног значаја) и Београду (центру у категорији европских МЕГА-3 градова).

На бржи развој Општине и насеља велики утицај могу имати активности на тему регионалне и шире прекограничне сарадње Србија - Хрватска, потенцирањем еколошки очуване средине, производњи здравствено безбедне хране, развојем одрживог туризма и конкурисањем у међународним и европским фондовима за финансирање. У том смислу, у наредном периоду треба радити на унапређењу и јачању веза са осталим локалним центрима у Подунављу и који гравитирају коридору ДП према регионалним центрима (Кула, Бачка Паланка Оџаци и др.).

3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Јавне службе, односно услуге од јавног интереса, класификују се у две групе:

- *основне услуге*, којима се остварују социјална и културна права гарантована Уставом Републике Србије, и
- *услуге вишег ранга*, које се такође финансирају из јавних фондова и треба да буду доступне свим припадницима одређене циљне групе за коју се услуга организује.

Организовање основних услуга - предшколско и осмогодишње образовање, основна здравствена заштита, дневни центри за различите социјалне програме и мултифункционални центри за различите културне програме, подразумевају се у сваком насељеном месту, односно на раздаљини до 30 минута организованим јавним превозом. Организовање услуга вишег ранга – средње, више и високо образовање, болничка и специјализована здравствена заштита, одређени видови социјалне заштите осетљивих друштвених група, активности и услуге у области културе, спорта и рекреације, се обезбеђује на већем гравитационом подручју, односно на раздаљини до 45 минута од места становања корисника.

Табела 3. Мрежа јавних служби

Врста јавне службе	Бач	Бачко Ново Село	Бођани	Вајска	Плавна	Селенча
I Социјална заштита						
1. дечија установа	+	+	+	+	+	+
2. центар за социј. рад	+					
3. дневни центар	**	**	**	**	**	**
4. геронтолошки дом	**					
II Образовање						
1. предшкол. образовање	+	+	+	+	+	+
2. подручна школа			+			
3. основна школа	+	+		+	+	+
4. средња школа	+					
III Здравствена заштита						
1. амбуланта, здрав. станица	+	+	+	+	+	+
2. дом здравља	+					
3. апотека	+	+	+	+	+	+
4. ветеринарска станица	+					
IV Култура						
1. библиотека	+	+		+	+	+
2. дом културе	+					
3. музеј	**					
4. галерија и изложбени простор	**					
5. народни универзитет	**					
V Информативна делатност и комуникације	**					
VI Физичка култура						
1. уређени спортски терени	+	+	+	+	+	+
2. уређени и опремљени спортски терени	+					
3. мањи спортско - рекреативни центри мултинаменског карактера	**					

НАПОМЕНА: ** планирани садржаји

Постојећа организација јавних служби на територији општине Бач углавном одговара хијерархијском нивоу насеља и у складу је са препорукама датим у ПП РС и РПП АПВ. Садашње стање, услови рада и ниво опремљености појединих садржаја је релативно задовољавајући, те их је у наредном периоду неопходно побољшати, а предвиђене садржаје, који недостају, организovati.

У области **социјалне заштите** у Бачу постоји центар за социјални рад, који опслужује потребе целе Општине. Организовање **дневних центара**, који сападају у основне услуге, се подразумева у сваком месту. Наиме, дневни центри су форма пружања разноврсних услуга нестационарног типа у области социјалне заштите у непосредној близини места становања, намењени пре свега рањивим групама популације (старо становништво, старачка домаћинства, особе са сметњама у развоју, лица са хроничним болестима, особе са инвалидитетом и др.). Оснивање стационарних **центара за старе**, с обзиром на велики удео старог становништва, може се очекивати у наредном периоду, било у овиру јавног или приватног сектора.

Дом здравља у Бачу, са **амбулантама** и **апотекарском службом** пружа здравствену заштиту на целој територији Општине. Стање дома здравља и амбуланти и поред неуједначене опремљености је задовољавајуће.

У области **културе**, на подручју Општине, је од значаја је функционисање Културног центра. Културни центар већи део својих активности ће усмерити на организовање културних садржаја приређивањем филмских и позоришних представа, концерата и забаве за младе. Већина насеља има изграђене домове културе, али је потребна њихова реконструкција и адаптација. Наиме, свако насеље би за потребе обављања различитих културних, образовних и социјалних програма и активности, који спадају у основне услуге, требало да има одговарајући објекат/простор организован као мали мултифункционални центар. У ту сврху се могу адаптирати и трансформисати објекти месних заједница и домова културе, али је важно да се јасно дефинише њихов својински статус, режими коришћења, модалитети финансирања и одржавања и да се предупреди њихова конверзија у намену која не обезбеђује јавни интерес.

Организоване **спортске активности** на територији Општине се одвијају у оквиру спортских клубова (фудбал, кошарка, шах, дизање тегова и др.). Насеље Бач има изграђену мултинаменску спортску халу. Сва насеља имају уређене терене за фудбал, али многима недостају квалитетни пратећи садржаји (санитарни, гардеробни, спремнишни, гледалишни и др.), док се мали спортови одвијају у физкултурним салама у склопу школа. У даљем периоду неопходно је учинити напоре на развоју спортског аматеризма и рекреативног спорта, као и обезбеђење материјалних услова за реконструкцију и адаптацију постојећих спортских објеката на подручју Општине. Спортски објекти могу бити у јавном/државном или у приватном сектору.

У планском периоду потребно је пратити просторни и демографски развој сваког насеља и старосну структуру становништва и у складу са тим развијати јавне службе. Обезбеђивање доступности јавних служби подразумева: саобраћајну доступност (организовани систем насељског и међунасељског превоза, употреба специјализованих аутобуса као што су ђачки аутобуси, субвенциониран превоз за поједине друштвене групе и сл.), информатичку доступност (телефон, телефакс, интернет), развој мобилних јавних служби ради пружања услуга корисницима у месту становања (услуге путујећег васпитача, покретне библиотеке, мобилне амбуланте и здравствене службе за превентивне здравствене услуге, стоматолошке услуге, курсеви и сл.).

Развој јавних служби зависиће и од расположивог грађевинског фонда, економске моћи и активности локалне заједнице, традиције, културне развијености и потенцијала, заинтересованости инвеститора и других услова. Пожељно је стимулисати и приватну иницијативу у сектору јавних служби, развијати различите програме прилагођене особеностима подручја и локалне заједнице, као што су:

- брига о деци,
- социјална и здравствена заштита (деце, жена, старих, лица са посебним потребама),
- специјализована образовања (побољшање квалитета основног образовања, образовање за оне који намеравају да остану у области пољопривредне производње, туристичке делатности и сл.),
- организовање агроветеринарских и сличних установа,
- туристичке организације (културно-манifestациони, транзитни, ловни, риболовни и рурални туризам).

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Користећи своје компаративне предности, а имајући у виду укупне и посебне потенцијале општине Бач, основни развојни приоритет треба да буде ревитализација укупне привреде и развој ефикасне привредне инфраструктуре, уз активну и атрактивну политику привлачења инвеститора, уз императив заштите и очувања животне средине, а у циљу побољшања квалитета живота становништва.

4.1. ПОЉОПРИВРЕДА

Пољопривреда ће у наредном планском периоду представљати окосницу развоја општине Бач, која ће у највећој мери опредељивати животни стандард становништва и утицати на миграторне процесе у њој.

Од виталне важности је поправљање постојећег стања и подизање нивоа исплативости бављења пољопривредом.

У том смислу потребно је да локална самоуправа, на основу јасно утврђене развојне стратегије, а у складу са својим овлашћењима, дефинише и спроводи финансијску, кредитну и пореску политику као саставни део укупног развојног амбијента.

Подразумева се да би ефикасна и тржишно оријентисана пољопривредна производња била знатно лакше организована на укрупњеним земљишним поседима. Међутим укрупњавање се не може извести административним путем, већ је оствариво само "природним" – путем, који мора бити праћен подстицајним мерама на нивоу државне регулативе. Овакве мере су до сада ретке и спорадичне, па је процес укрупњавања врло успорен.

С друге стране, увећање поседа неминовно као последицу има и смањење удела пољопривредног становништва, а општина Бач нема могућности да упосли вишкове радно способног пољопривредног становништва, па је потребно да шира друштвена заједница (Покрајина и Република) уложи одређена средства у отварање нових радних места, како позитиван процес укрупњавања земљишног поседа за последицу не би имао убрзану депопулацију ове и овако ретко насељене општине.

Општина Бач обухвата 28751,61 ха пољопривредних површина, од којих је 28024,60 ха (76,87%) ораничних површина, што је значајан удео.

Оно што представља значајну карактеристику за ову Општину и што је разликује од других општина у окружењу, јесте чињеница да су површине под индустријским биљем (15583 ха), дупло веће од површина под житарицама (7786 ха), што је вероватно и последица постојања шећеране у Бачу (Републички завод за статистику; подаци за 2010.).

У категорији ораничних површина производња поврћа 335 ха и крмног биља 249 ха знатно је мање заступљена.

Воћњаци 75 ха и виногради 65 ха са економског аспекта нису од већег значаја и свODE се углавном на узгој на окућницама.

Површине под ливадом 340 ха нису занемарљиве, али много су значајније прилично велике површине под пашњацима 2149 ха, које пружају значајне предуслове за пашњачки узгој стоке, а пре свега оваца. Нажалост данас се ове могућности не користе у довољној мери.

Велике површине слатинастих земљишта у разним деловима општине, тешко се могу користити за земљорадњу, а превазилазе потребе које екстензивно гајење стоке има за пашњачким површинама, стога би њихов најоптималнији начин коришћења био њихово претварање у рибњачке површине.

ИБ АП Војводине, донело је Програм развоја пољопривреде у којој, осим већ развијених области пољопривреде, акценат ставља на палету најактуелнијих алтернативних програма, за чију реализацију извесно постоје и инвеститори и потенцијали на домаћем тржишту, тим више што не захтевају улагање великих средстава:

- еко фарме (органска производња),
- производња традиционалних вина,
- производња традиционалних жестоких пића,
- производња традиционалних месних прерађевина,

- производња традиционалних млечних производа,
- производња и прерада алтернативних жита (хелда, спелта, амарантус),
- производња и прерада неконвенционалних уљаних култура (тиква, уљана репица, кукурузна клица...),
- гајење и прерада високоискористивих, мало заступљених животињских врста (нојеви, нутрије, кунићи, пужеви),
- гајење и прерада печурака,
- коришћење веће могућности комплементарног развоја села и атара,
- рационално коришћење земљишта у циљу подизања веће искоришћености земљишта унутар постојећих граница грађевинског подручја, усмеравањем изградње на подручја са изграђеном инфраструктуром,
- подизање нивоа комуналне опремљености насеља,
- афирмација туристичке понуде.

Планирано унапређење пољопривреде, изградња и модернизација свих видова инфраструктуре, развој туризма, допринеће да се рурална подручја брже и адекватније развијају, уз заустављање негативних демографских тенденција.

4.2. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Шумарство као привредна грана, даје резултате кроз обезбеђивање сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета.

Концепт развоја шумарства на подручју обухвата плана је:

- Организовање трајне максималне шумске производње.
- Повећањем површина под шумама побољшати сировинску базу за примарну и финалну прераду.
- Кроз повећање прерађивачких капацитета, обезбедити већу уписаност становништва на територији Општине.
- Пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитетима у земљи.
- Коришћење дрвне масе и потенцијала према могућностима и динамици успостављања оптималног и нормалног стања.
- Унапредити стање постојећих шума.
- Формирати нове површине под шумама на чистинама и шумском земљишту.
- Газдовање шумама ускладити са биолошким капацитетима станишта, што подразумева газдовање врстама дрвећа на одговарајућим стаништима.
- Газдовање шумама у складу са планским документима: (очување и заштита подручја, повећање дрвног фонда, увећање површине високих састојина, а умањење површина изданаčkih шума, побољшање старосне структуре састојина, обнова шума, смањење узгојне запушености, боље здравствено стање састојина, здравствена стабилност шумских екосистема, бољи услови коришћења укупних потенцијала подручја).

Лов

Ловиште на територији Општине има добре услове за развој и гајење дивљачи. Планским мерама се предвиђа:

- развој ловног туризма,
- пошумљавање непродуктивног земљишта – у циљу формирања станишта за дивљач, ремиза,
- уређење и опремање ловишта.

У ловиштима ће бити дозвољен одстрел дивљачи у складу са годишњим плановима газдовања. Одстрел се планира за сваку ловну годину појединачно, тако да се у предвиђеном року достигне жељено стање матичног фонда, уз истовремено регулисање односа полова и старосне структуре код крупне дивљачи. Ловишта ће бити опремана ловно-техничким објектима, ловно-узгојним објектима и ловачким домовима у складу са планираним развојем ловног туризма.

4.3. ИНДУСТРИЈА

Највећи потенцијал општине Бач су постојећи капацитети у прехранбеној индустрији и другим видовима индустрије, као и капацитети терцијарног сектора. Носиоци развоја привреде општине Бач биће пољопривреда, индустрија и туризам.

Развој индустрије треба да се заснива на коришћењу компаративних предности општине Бач (сировинска основа за производњу здраве хране), уз стварање атрактивног пословног амбијента и конкурентне, извозно оријентисане индустријске структуре. Главни фактори конкурентности су знање и на основу његове примене иновативност производа и нове технологије. Динамичнији развој индустрије треба заснивати на технолошком, економском и власничком преструктурирању, високој финализацији производње и обезбеђењу просторних услова за отварање малих и средњих предузећа, уз активну и атрактивнију политику привлачења инвеститора.

Основни развојни приоритети су динамизирање агроиндустријског комплекса (нарочито органска производња хране) и даљи развој грађевинарства, трговине и угоститељства. Поред динамичнијег развоја постојећих индустрија, приоритет треба да буде развој малих и средњих предузећа, као и даља примена нових научних и технолошких знања и адекватних техничко-технолошких мера заштите животне средине. Неопходна је и подршка локалне самоуправе у обезбеђивању подстицајног окружења за развој предузетништва, нове инвестиције и ново запошљавање, као и у процесима едукације будућих предузетника МСП.

Потребно је активирати постојеће, недовољно искоришћене просторне и сировинске потенцијале сеоских насеља, као и недовољно ангажовану радну снагу. Обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета мањег обима (нарочито прерада пољопривредних производа, услужне делатности и остали мањи индустријски капацитети за које постоје заинтересовани инвеститори), ангажоваће се највећи део континента радно способног становништва чиме би се обезбедио и бржи трансфер становништва из примарних делатности.

4.4. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО, ЗАНАТСТВО

У свим насељима потребно је развијати капацитете за задовољавање основних, свакодневних потреба становништва у области трговине, занатства и угоститељства. Мрежу капацитета намењених снабдевању и услугама развијати у складу са критеријумом учесталости њиховог коришћења: капацитете намењене задовољавању свакодневних потреба становништва развијати у складу са просторном дистрибуцијом становништва, капацитете намењене повременом или изузетном коришћењу развијати у централној насељској зони и у зонама највеће концентрације становника и посетилаца.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

Туристичка делатност у прошлом периоду није имала оно учешће у привредном развоју града, које јој по потенцијалима припада. План просторног развоја би требало да укаже на основне правце развоја који могу да доведу да се то учешће повећа. Од развоја туризма се очекује да ће поред своје основне делатности, утицати и на интензиван привредни и укупни развој општине Бач.

У оквиру туристичке делатности циљ је да се у односу на потенцијале са једне стране, и циљна тржишта са друге, планира изградња и повезивање туристичке и друге потребне инфраструктуре која би омогућила дужи и садржајнији боравак туриста.

- Изградња саобраћајне инфраструктуре (путеви, прилази граду, туристичка сигнализација, паркинг простори за аутобусе, бициклистичке стазе дуж Дунава, пристане или туристичка пристаништа (међународна и домаћа) на Дунаву са пратећим садржајима).

- Од пресудне је важности заштита, очување и правилна валоризација културно-историјског наслеђа. Ту изузетно одговорну улогу има Завод за заштиту споменика културе Војводине и Републике Србије, као и шира друштвена заједница јер то захтева озбиљна улагања. У том контексту треба планирати туристички производ чија ће основа бити валоризовање културне и етно баштине, за шта постоји све значајнија тражња.
- Изградња и реконструкција смештајних капацитета различитог нивоа услуга (хотели, мотели, камп, домаћа радиност).
- Формирање информативних пунктова, продавница сувенира, туристичка сигнализација.
- Изградња рекреативно-спортских садржаја, плажа са свим потребним садржајима, дати већи значај понуди контролисаног спортског риболова.
- У односу на Закон о ловству (очување биодиверзитета - нарочито фауне) проценити капацитете за ловни туризам који неће угрозити природну баштину.
- Решити проблем различитих интереса тј. синхронизовати планове развоја у области ловног туризма будући да ловиштима газдују различити субјекти који наступају са различитих позиција и могућности.
- Уређење и очување свих заштићених површина (природних и антропогених).
- Развијање постојећих и формирање свих потребних служби и организација које ће омогућити реализацију задатих активности.

Све ове активности треба да допринесу да се туристички производ Бача прилагоди туристичкој тражњи тако да се са једне стране повећа обим туристичког промета, а са друге, омогући задржавање туриста више од једног дана. У оба случаја, резултат је повећање прихода од туризма, повећање запослености становништва – једном речју туризам постаје развојни фактор привреде Бача.

Ако се посматра садашњи и потенцијални туристички производ Бача онда се могу издвојити доминантни и потенцијални туристички токови. Пре свега тренутно најзначајнији су:

- Екскурзионо-излетнички, због културно историјског наслеђа. Њихов боравак је кратак. На плану обогаћења туристичке понуде потребно је организовати савремено опремљене паркинге за аутобусе са свим пратећим садржајима (продавнице, поште, сувенирнице, WC-е...), водичке службе које ће преузимати туристе и пешке водити по центру града, смештајне капацитете (мотеле, хотеле, приватне смештаје, хостеле, кампове...). Такође је потребно понудити посебне програме за туристе који долазе бродом (претходни услов је направити туристички пристан) за разгледање Бача и околине. У перспективи понудити програме за туристе који долазе бродом (разгледање града и околине, дегустација хране и вина, народни обичаји, фолклор...). За све поменуте програме потребно је изградити инфраструктуру (паркинге, пратеће објекте, уредити обалу Дунава, направити пешачке прелазе преко магистралне саобраћајнице)...У том контексту Бачко Ново Село је већ на наутичкој карти Дунава као пристан, али без изграђене одговарајуће инфраструктуре. Сваке године ту је једно од места у коме се заустављају учесници Дунавске регате.
- Културно – манифестациони. Везује се за изузетно значајну културно историјску баштину Бача, која припада европској традицији и за манифестације. Потребно је изградити инфраструктуру за прихват туриста и за њихов дужи боравак (паркинге, смештајне капацитете различитих категорија и квалитета услуга - хотеле, пансионе, домаћу радиност, водичке службе, сувенирнице, ресторане, итд).
- Транзитни. Бач може рачунати на краће задржавање туриста који су се упутили ка другим дестинацијама (у Новом Саду, Београду, Сомбору) са понудом за разгледање значајних културно историјских споменика.
- Наутички туризам, долазак туристичких бродова. Све значајнији вид туризма који доноси велику добит (пример Новог Сада и Београда). За развој овог вида туризма потребно је изградити пристан, са свим пратећим садржајима као и понудити посебне програме туристима који у Бач могу долазити туристичким бродовима и приватним пловилима (пристани, привези, снабдевање, оправке...). За све туристе

који дођу у Бач, изграђена туристичка инфраструктура на Дунаву значи и додатну понуду (изнајмљивање чамаца за возња Дунавом, пецање, посматрање птица... фотосафари). У том контексту значајан локалитет је Бачко Ново Село. Поред тога од значаја су и река Мостонга, канал ДТД (Каравуково-Бачки Петровац). Пројекат изградње наутичког центра у Бачком Новом Селу подржан је од стране Савета за туризам Покрајинског секретаријата за привреду ИВ Војводине (2004). У складу са наведеним, израђен је План детаљне регулације комплекса марине.

- Циклотуризам. У последњих пар година осетно је повећан број туриста који породично или самостално бициклима путују дуж Дунава. Овакав вид туризма у Немачкој и Аустрији развио је потпуно нове облике туристичких услуга и предузетништва дуж бициклистичких стаза: приступачне пансионе за бициклисте, ресторане, специјализоване продавнице, сервисе за оправку бицикала, посебне гараже за бицикле да би се омогућио обилазак неког успутног града и сл. Ове стазе су изграђене и кроз Мађарску све до наше границе. Слични напори се чине и у Хрватској. Из тог разлога би требало предвидети и бициклистичку инфраструктуру у мери у којој је то могуће, посебно дуж Дунава.
- Специјална интересовања. Ова врста посетилаца или туристичке тражње издвојена је из културних и рекреативних облика туризма а последњих година бележи интензивни раст на туристичком тржишту Западне Европе. Ради се о активностима у очуваној природној средини, које укључују старе занате, етнолошке и културне садржаје и њихову комбинацију, а постаје све више једина активност специјализованих агенција. Примарна мотивација код ових посетилаца су активности у природи. Природни услови који су неопходни су: атрактивна природа, језера, шуме...
- Ловни туризам. Представља значајан сегмент туристичке понуде општине Бач. Изузетна вредност простора његова раритетност која се огледа како у разноврсности животињског света нарочито: срна, дивље свиње, муфлон, јелен, зец, фазан... и по присуству других животиња од којих су заштићене: хермелин, ласица, сова, орао, соко, јастреб, лабуд, рода, галеб, чапља... чини туристички врло вредним. Ловишта су: Ристовача, Плавна, Врањак, »Бођански рит«, и »Мостонга-Рибњак« и ловиште ВУ "Карађорђево". Ловиште "Ристовача" има и едукативну функцију. У условима када се у неким европским земљама лов не сматра пожељном туристичком понудом потребно је размишљати о увођењу нових туристичких производа: Фотосафари, birdwatching, едукативни програми... Потребно је реновирати постојеће капацитете, објединити понуду на основу планова одрживог развоја ловног туризма у односу на све субјекте који газдују ловиштима, уређење ловишта и посебне програме за узгој дивљачи.
- Рурални, сеоски или агро туризам. Вредност посматраног простора са становишта туристичке валоризације се повећава у условима када се туристички производи креирају у односу на тражњу која се окреће ка индивидуалном госту, већој садржајности и разноврсности садржаја боравка, враћању природи и културним вредностима који нису само интересовање за споменике културе већ и за етнолошко наслеђе, старе занате и локалне манифестације и обичаје. У том контексту села, као што су Вајска, Плавна и Бођани, а затим и Селенча могу тражити своју шансу.
- Pre-and post-commercial tourism. Све интересантнији сегмент посетилаца постају пословни људи који остају дан-два дуж ради одмора и разгледања туристичких дестинација (pre and post commercial tours). Близина Београда и Новог Сада где је концентрација ове потенцијалне клијентеле највећа даје простора за ову врсту понуде. Потребно је имати квалитетне бањске и друге хотелске капацитете.
- Риболовни туризам Општина Бач има већи економски значај од привредног него од спортско-туристичког риболова. Најбољи терени за спортски риболов су на Дунаву, на језеру "Провала", рибњак "Бач" и каналима. Овај вид туристичке понуде постаје све актуелнији као основна понуда за све већи број специјализованих туристичких агенција, али може бити и додатни садржај боравка.
- Верски туризам је специфична врста туристичких кретања којој се у нашим условима не посвећује одговарајућа пажња.

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА

6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Простор општине Бач својим геосаобраћајним положајем је мало ексцентричан у односу на основне саобраћајне инфраструктурне коридоре, мада кроз простор Бача пролази један од саобраћајно важних коридора: државни пут I6 реда бр.12 (М-18)⁴ из којег радијално настају путеви нижег хијерахијског нивоа. У оквиру општинског простора постоје и капацитети железничког саобраћаја, који су некад обављали важне превозне функције. Међутим, данас нису у систему извршења транспортног рада. Просторна присутност међународног пловног пута реке Дунав у оквиру општинског простора Бача нема никаквог релевантног утицаја на привредне активности и представља само потенцијал, који може да се користи у извршењу транспорта.

Вредности и потенцијали овог простора (природна и културна добра туристички локалитети и сл.) сада су недовољно афирмисани и не налазе се у дестинацијама туристичких агенција из разних разлога, а између осталих и због неразвијености понуде саобраћајних услуга и то у свим видовима саобраћаја, посебно у светлу интегрисања саобраћајних видова.

Путни-друмски саобраћај

Будући концепт путног-друмског саобраћаја на простору општине Бач је замишљен као систем саобраћајних капацитета различитог хијерахијског нивоа, који ће омогућити задовољење свих потенцијалних захтева, са високим комфором и доступношћу, високим нивоом интернасељског повезивања, уз омогућавање оптималног опслуживања атара сировинског залеђа као значајног извора привредних активности у Бачу.

Операционализација концепцијских одређења подразумева активности на установљење нове трасе основног путног правца државног пута I реда, ван насеља на правцу Сомбор - Озаци – Бач - Бачка Паланка. Траса овог планираног пута се пружа источно од насеља Бач, са везом са општинском саобраћајном мрежом преко државног пута II реда. Овај пут као пут највишег хијерахијског нивоа на овом простору треба да омогући највиши ниво интеррегионалног повезивања и то на највишем нивоу саобраћајне услуге и комфора.

Тачна динамика реализације овог путног капацитета није дефинисана али сигурно ће се реализовати уз стицање саобраћајно-економских услова. Изградњом овог пута саобраћајна доступност и атрактивност овог простора ће се повећати што ће значајно утицати на ниво привредних активности пограничног подручја општине Бач и суседних општина.

Други значајни саобраћајни капацитет у оквиру овог простора је постојећи државни пут I6 реда бр.12 (М-18)⁴ који дијаметрално пресеца простор општине и тангира урбани простор насеља Бач. Овај саобраћајни капацитет остаће и даље основни реципијент и дистрибутер свих саобраћајних збивања овог простора уз неопходну реконструкцију и рехабилитацију ради задржавања захтеваног нивоа саобраћајне услуге.

Нови саобраћајни капацитет нижег нивоа (државни пут – пут регионалног значаја) следећи планска решења вишег реда (РПП АПВ) подразумева изградњу пута од државног пута II реда до Дунава – насеље Вајске (трајектне везе са Вуковаром), односно оспособљавање овог путног правца за афирмацију локалитета у окружењу у домену пружања туристичких услуга. Реализација изградње овог пута је олакшана тиме што је траса положена по постојећим општинским и некатегорисаним путевим - делимично се поклапа са већ изграђеним путним правцем (до Бођана).

⁴ По новој уредби о категоризацији државних путева М-18 је ДП I6 реда бр.12, такође по истој уредби Р-102 је државни пут IIа реда бр.112

Оспособљавање ће се реализовати кроз реконструкцију у делу утврђених – постојећих траса, док ће на осталом делу бити потребна нова градња.

Основни путни правац државни пут IIа реда бр.112 (Р-102)⁵, деоница Ратково - Бач – Бачко Ново Село, који је врло значајан за регионално и међуопштинско повезивање, нужно захтева реконструкцију и рехабилитацију с обзиром на врло лоше експлоатационо стање.

Он је такође значајан са локалног аспекта јер се преко њега могу остваривати значајне интерне везе са окружењем, али и са локалитетима од примарног значаја за афирмацију туризма и привредних активности у оквиру делова општине кроз које пролази.

У будућности, на нивоу општине Бач ће егзистирати и систем општинских путева који ће углавном повезивати насеља или ће повезивати поједине локалитете и привредне субјекте у атару. Изграђеност ових путева биће у функционалној зависности од значаја и економских ефеката, који ће се постићи њиховом изградњом. За плански период се планира реконструкција и изградња следећих општинских путева:

- Бач – Вајска – Бођани, (реконструкција),
- Бач – Економија, (реконструкција)
- Мали Бач – Рибњак, (реконструкција),
- Вајска – Жива – насип Дунав, (реконструкција),
- Бођани – Берава – Жива, (реконструкција),
- Чарда (ДП I реда бр.102) - Плавна – Рашковица, (реконструкција),
- Р-102 – Економија 3- граница КО Бач, (реконструкција),
- Депонија смећа / Ристовача –М-18, (реконструкција),
- Бођани – Плавна, (реконструкција),
- Плавна – Бачко Ново Село, (изградња),
- Плавна – Дунавски насип, (реконструкција),
- Вајска – мотел Провала. (реконструкција).

Реализацијом ових мера општинска саобраћајна мрежа ће формирати затворени систем путних-друмских саобраћајница који ће пружати задовољавајући ниво проточности, проходности и безбедности одвијања саобраћаја.

У наредном периоду на простору општине Бач постојаће и некатегорисани путеви (атарски, шумски и остали) који ће служити обављању интерног саобраћаја и који ће системски бити повезани и чиниће одговарајућу допуну основне саобраћајне мреже општине Бач.

Пошто је комасација у општини Бач (у К.О. Селенча је у завршној фази) урађена нема потребе за анализама просторне дисперзије свих нивоа атарских путева већ ће се постојећа уређеност атара прихватити и у будућности.

Будућа просторна уређеност општине Бач подразумева постојање одређених путних садржаја (ССГ-ма, аутосервиси, теретни терминали и сл.) који се могу градити на одговарајућим локацијама ако су задовољени саобраћајни технолошки и безбедоносни услови као и услови заштите животне средине и одрживог развоја.

Железнички саобраћај

У планском периоду железнички саобраћај на простору општине Бач ће се одвијати у оквиру постојећих пружних коридора, односно планира се реконструкција и модернизација пруге ради побољшања експлоатационих параметара како би се железница на овом простору могла укључити у систем регионалних пруга према захтеваним стандардима.

⁵ По новој уредби о категоризацији државних путева М-18 је ДП I6 реда бр.12, такође по истој уредби Р-102 је државни пут IIа реда бр.112

Водни саобраћај

Водни саобраћај за овај простор у наредном периоду би требао да буде потенцијал који ће се користити у сврху привредних и првенствено туристичких активности тј. кроз обезбеђење доступности овом простору преко реке Дунав и њеног укључивање у туристичке дестинације овог и околних простора.

Будућа изграђеност трајектног терминала између Бучковца - Плавне и Вуковара (гранични прелаз Вајска према Републици Хрватској планиран као гранични прелаз трајектног-речног типа), за водни и путни-друмски саобраћај треба да афирмише овој простор и локалитете, омогућавањем доступности путем и водом.

Изградња овог водног терминала подразумева и изградњу пристана за путничке бродове (зона граничног прелаза), као и капацитета у домену наугичког туризма (зона Бачког Новог Села). За имплементацију свих потребних садржаја постоје одлични просторни, хидролошки и инфраструктурни услови.

Ваздушни саобраћај

Ваздушни саобраћај (путнички и карго) за кориснике овог простора биће обављан преко аеродрома Никола Тесла, до оспособљавања аеродрома у Сомбору. На простору општине Бач егзистирају поједине земљане писте за авионе пољопривредне авијације, међутим због промена у власништву, оне неће бити просторно дефинисане док не буду испуњени остали релевантни услови.

Немоторни саобраћај

У оквиру преузетих обавеза из планова вишег реда имплементирани су трасе међународне (рута 6 уз Дунав) и националне бициклическе стазе (уз канал ОКМ ХС ДТД, Каравуково – Бачки Петровац) у општински простор на начин да се углавном воде по круни насипа поред Дунава, али се даје могућност формирања међунасељских бициклических стаза, као и кретање бицикала преко саобраћајних површина (путеви нижег нивоа) до готово свих значајнијих локалитета.

6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

6.2.1. Снабдевање водом

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета оствариће се развојем регионалног система водоснабдевања (Бачки регионални систем), из којег ће се водом снабдевати становништво насеља општине Бач, као и само они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета. Дугорочно посматрано, решење водоснабдевања треба тражити у формирању централног постројења за комплетан третман воде, са базирањем на ресурс подземних вода и/или речне воде Дунава и изградњи магистралних повезних цевовода до свих насеља општине.

До тада, даљи развој водоснабдевања развијаће се у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим извориштима, са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по утврђеним критеријумима.

Усвојена концепција техничког решења предвиђа дистрибуциону мрежу за обезбеђење сваког потрошача водом довољном количином, потребног притиска и одговарајућег квалитета, а која се напаја из општинског система водоснабдевања "Бач". Постојећи извори и бунари задржавају се, уз њихово уређење, контролу и заштиту квалитета воде за санитарну употребу.

Иако се иде на рационализацију потрошње и максималну штедњу подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проширење постојећих изворишта са неколико бунарских водозахвата, због континуалног пропадања извесног броја бунара, а и да би се у насељима са по једним бунаром, остварио потребан резервни капацитет.

Уколико се на основу претходног истраживања установи да на постојећим насељским локацијама изворишта нема могућности за бушење нових бушотина (што би могао да буде случај код малих насеља са једним до два бунара), то ће захтевати формирање нових изворишта, што представља значајније и дуготрајније кораке у техничком и финансијском смислу.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи. Рационално коришћење водних ресурса подразумева: коришћење висококвалитетних вода само за пиће, а захватање мање квалитетних вода из водотока и језера, уз неопходан третман за потребе наводњавања, техничких вода и осталих намена које су мање захтевне по питању квалитета сирове воде.

Процес рационализације коришћења питке воде се може спровести, осим на већ поменуте начине, и:

- смањењем броја дефеката заменом и реконструкцијом дотрајале водоводне мреже,
- увођењем што бољег система мерења како би се открила места настанка губитака,
- едукацијом–дизањем свести потрошача: сталним информисањем, рекламама, наградним играма које организују водоводи, јавним дискусијама, продајним изложбама опреме за уштеду,
- политиком цена која штити од непотребног расипања овог природног блага и др.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета, снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава са делимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе. Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и у атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, треба увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захватане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани. Снабдевање технолошком водом могуће је из првог водоносног слоја (фреатска издан), уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације, или из водотокова.

6.2.2. Одвођење и пречишћавање вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору општине Бач развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде, вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Услови предтретмана индустријских отпадних вода треба да:

- заштите здравље особља које ради на одржавању канализационих система,
- заштите канализациони систем и објекте на њему,
- заштите процес пречишћавања отпадних вода на централном уређају,
- обезбеде одстрањивање из индустријских отпадних вода материје које се мало или никако не одстрањују на централном уређају за пречишћавање отпадних вода, а које могу угрозити захтевани квалитет вода реципијента.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на централним постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ). Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на ППОВ, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове дефинисане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање.

Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

Пројектовању ППОВ приступа се након анализе улазних параметара и излазних критеријума, односно након усвајања капацитета постројења и технолошког процеса пречишћавања, претходне анализе алтернативних решења израђеним према потребама пречишћавања, локалним условима урбаног подручја и техно-економским подацима. Из одабраног процеса пречишћавања произилази избор објеката и уређаја, избор локације ППОВ, конципирање шеме постројења, дефинитиван хидраулички пропрачун, избор опреме, архитектонско-грађевинско обликовање, услови извођења и експлоатације постројења, услови заштите на раду, и др.

Локација ППОВ се лоцира ближе насељу, што утиче на смањење дужине колектора, а омогућава се и лакше прикључење на осталу инфраструктуру (вода, струја, пут), а такође се води рачуна и о близини реципијента, као и о правцу доминантних ветрова. Локација се поставља обично на најнижем месту у канализационом систему, како би се избегла градња црпних станица и дубље укопавање остале инфраструктуре, што значајно поскупљује изградњу. Идеално је да се омогући гравитациони доток загађене воде до ППОВ. Код избора локације треба водити и рачуна о томе где ће се одлагати и депоновати обрађени муљ.

У наредном периоду следи изградња канализационе мреже у Бачу, као и почетак изградње у осталим насељима општине. Обзиром да у осталим насељима општине не постоји изграђена јавна канализациона мрежа, иста ни не може да се гради без започињања активности на изградњи уређаја за пречишћавање отпадних вода, како је дефинисано водопривредном основом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање.

Где год је могуће, користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију треба конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

У насељима општине Бач, постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливама у најближе потоке путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и задрљаних површина (бензинске пумпе исл.), предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l.

Приликом израде плана, који евентуално предвиђа израду концепта атмосферске канализације, потребно је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе уз консултацију надлежних органа водопривреде, проценити могућност прихвата дефинисаних количина. У случају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је предвидети могућност реконструкције (повећање протицајног профила и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције, са надлежним водопривредним предузећима потребно је уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводњавање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке, које морају бити пречишћене, без таложних или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења II₆ класе квалитета воде у каналу односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и отпадне воде треба сакупљати постојећом већ изграђеном канализацијом мешовитог типа. Уколико на неким подручјима не постоји изграђена канализација или она није сепаратног типа потребно је предвидети изградњу колектора у којем би се посебно одводиле отпадне воде.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II₆ класи квалитета воде, могу се без пречишћавања упуштати у природне токове, мелиорационе канале, ретензије по ободу насеља и сл.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређен начин да би се спречило деградрање и нарушавање стабилности косина канала.

6.2.3. Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

Регулисање водног режима у земљишту, уз изградњу и реконструкцију постојећих система за одводњавање омогућиће интензивну пољопривредну производњу. Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфраструктуре на територији општине је задовољавајућа, али је због њихове запушености и неодржавања, проблем одводње сувишних вода и даље присутан.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

На територији општине Бач у наредном планском периоду не планира се изградња нових водопривредних објеката и активност ће се сводити на одржавање постојећих, а пре свега неопходно је извршити измуљавање канала Бачки Петровац – Каравуково, као и уређење обале језера Провала.

6.2.4. Заштита од спољних и унутрашњих вода

Системи за одбрану од поплава решавају се у оквиру интегралних система водотока, уз примену хидротехничких и неинвестиционих мера. Хидротехничке мере подразумевају оптималан однос пасивних и активних мера заштите. Пасивним мерама угрожена приобална подручја бране се од поплавних таласа линијским системима - насипима, регулацијама река, формирањем брањених касета. Активне мере подразумевају ублажавање таласа коришћењем акумулација и ретензија. Активне мере заштите представљају и каналски системи са управљачким уставима, којима се активно утиче на снижење поплавних таласа. Посебан значај даје се неинвестиционим мерама, односно мерама планске политике коришћења простора, којима се спречава градња објеката у угроженим зонама, чиме се зауставља даљи пораст потенцијалних штета од поплава.

Ефикасна заштита од поплава подразумева и реализацију следећих организационих мера: (а) нормативно спречавање неконтролисане градње у просторима који су угрожени од поплава, применом одговарајућих урбанистичких и планских мера, како се не би повећавале потенцијалне штете од поплава; (б) адекватно одржавање заштитних објеката и система, према унапред дефинисаним плановима, (ц) стално ажурирање превентивних и оперативних мера у периоду одбране од великих вода; (д) политиком осигурања имовине, која висину премија условљава и степеном ризика од поплава (у свету је то једна од најефикаснијих мера спречавања градње у угроженим зонама).

Према одредбама Закона о водама, у зони насипа, по круни, у косинама и у ножици није дозвољена изградња било каквих објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, чиме би се довела у питање његова стабилност и функционалност као одбрамбеног објекта који штити општину Бач од штетних дејства високих вода Дунава.

У зони од 100 метара у брањеној зони насипа према брањеном подручју, као и у зони од 60 метара од краја небрањене косине (небрањене ножице) насипа према Дунаву, није допуштена изградња било каквих објеката, укопавање цевовода, засецање постојећег покровног слоја и слично, сем према датим условима (насипање терена и сл.). Предвиђени објекти у наведеној зони морају бити такви да се за време њихове изградње и каснијег функционисања не наносе оштећења на водопривредним заштитним објектима. Такође, није дозвољена садња било каквог зеленила у овој зони (сем шумског заштитног појаса) пошто би то могло да угрози функционалност одбрамбене линије. У небрањеном појасу тј. у подручју између минор корита Дунава и насипа прве одбрамбене линије није дозвољена изградња стамбених објеката. За планирање било каквих објеката у брањеној и небрањеној зони насипа потребно је од надлежног водопривредног предузећа прибавити водопривредне услове, сагласност и дозволу.

Реконструкцијом постојећих насипа на Дунаву, оствариће се висок степен заштите урбаних и индустријских насеља, као и потпуна заштита пољопривредних површина. На простору општине Бач, неопходна је реконструкција обалоутврде Дунава код Бачког Новог Села.

Планиране активности на одржавању мелиорационих система на подручју (чишћење од замуљења и растиња и евентуалне реконструкције постојећих канала), омогућиће двонаменско коришћење постојећих система, односно и за потребе наводњавања.

Заштита вода

Основни задатак у области заштите вода је заштита квалитета вода до нивоа да се оне могу користити за потребе корисника са највишим захтевима у погледу квалитета вода. У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, која ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предtretман код сваког загађивача као и пречишћавање на постројењу пре упуштања у реципијент, тако да упуштена вода задовољава II₆ класу квалитета воде.

Пречишћене санитарно-фекалне отпадне воде и технолошке воде се могу упуштати у реципијенте (отворене канале) с тим да се задовољи следећи квалитет воде:

– БПК ₅ ср. дневни	до 25 mg/l
– ХПК	до 125 mg/l
– суспендоване материје	до 35 mg/l
– укупан азот (N)	до 15 mg/l
– укупан фосфор (P)	до 2 mg/l
– масти и уља (етарски екстракт)	до 0,1 mg/l

штетне и опасне материје у складу са Правилником о опасним материјама у водама ("Службени гласник СРС", број 31/82) и Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", број 67/11)

У циљу постепеног смањења загађења вода и довођења свих деоница водотока у планском периоду до 2027. године у прописану класу предвиђа се:

- смањење емисије суспендованог и органског загађења из концентрисаних извора који су обухваћени програмом за око 90%;
- свођење емисије тешких метала на вредности прописане стандардима ефлуента;
- свођење емисије токсичних органских супстанција на вредности нормиране квалитетом ефлуента;
- оплемењивање малих вода.

Забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода које по Уредби о категоризацији вода одговарају II₆ класи. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале, морају се обавезно комплетно пречистити (примарно и секундарно) до траженог степена квалитета.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности треба пројектовати према важећим правилницима којима су дефинисани услови за смештај ове врсте течности, а нарочиту пажњу треба посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

6.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Напајање електричном енергијом и у наредном периоду биће обезбеђено из планиране 110/20kV трафостанице "Бач", снаге 2x20kV, уз могућност обезбеђивања дела и из обновљивих извора.

За напајање планиране трафостанице 110/20 kV, обезбедиће се:

- 110 kV далековод из правца Оцака и један 110 kV далековод од правца Бачке Паланке.

Концепција развоја електроенергетске инфраструктуре је да се:

- Обезбеди квалитетно и поуздано напајање потрошача на простору обухваћеном планом;
- Целокупна 10 kV мрежа реконструише за рад на 20 kV напонском нивоу;
- Изграде нове трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструишу постојеће 10/0,4 kV.

Постојећу нисконапонску мрежу у насељу, као и ону за потребе туристичких и других садржаја, на простору у обухвату Просторног плана, потребно је у потпуности реконструисати. За нове садржаје потребно је изградити нову електроенергетску мрежу и трафостанице 20/0,4 kV напонског преноса.

Изградњом нових трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих обезбедити довољно капацитета за све потрошаче. Електроенергетска мрежа у насељу, ће бити углавном надземна на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима. У деловима насеља где је планирано вишепородично становање, радне зоне, централни садржаји, спортско-рекреативне и парковске површине, мрежа ће се у потпуности каблирати.

Електроенергетска мрежа ван насеља, на пољопривредном земљишту градиће се надземно, док је исту унутар планираних садржаја (комплекса) ван насеља потребно градити подземно.

Поправљање квалитета испоруке и напонских прилика у мрежи решаваће се локално по потреби, изградњом нових средњенапонских и нисконапонских објеката. Градиће се углавном монтажно-бетонске и стубне трафостанице. Зидане трафостанице типа "кула" потребно је заменити новим. Највећи број трафостаница градиће се у радним зонама и подручјима где је планирано становање, као и за потребе планираних садржаја ван насеља.

У деловима насеља и садржаја ван насеља, где су планиране радне зоне и где постоји надземна средњенапонска и нисконапонска мрежа, која прелази преко тих површина, мрежу је потребно каблирати.

Мрежа јавног осветљења ће се каблирати у делу насеља где је електроенергетска мрежа каблирана, а у деловима насеља где је електроенергетска мрежа надземна, светиљке за јавно осветљење ће се постављати по стубовима електроенергетске мреже. Мрежу јавног осветљења дуж главних саобраћајница треба реконструисати, а у делу насеља са централним садржајем, поставити расветна тела на украсне канделабре.

У насељу, туристичким и другим локалитетима потребно је изградити квалитетну јавну расвету, у складу са новим технологијама развоја расветних тела.

Електричну енергију у наредном периоду потребно је обезбедити делом и из обновљивих извора.

Напајање електричном енергијом садржаја ван насеља може се обезбедити и из сопствених извора (агрегати, обновљиви извори енергије).

Изградња електроенергетске мреже, високонапонске и нисконапонске, на простору Општине вршиће се у складу са плановима развоја електроенергетске мреже надлежних предузећа, односно условима надлежних предузећа.

6.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

Снабдевање општине Бач природним гасом планира се преко гасовода високог притиска из правца Бачке Паланке, који улази у општину Бач испод канала Каравуково-Бачки Петровац, на око 600 m низводно од моста.

Планирано је даље снабдевање са ГМРС (главно мерно регулациона станица) Бач, која се лоцира између шећеране и пута М18 Бачка Паланка-Сомбор. Од ГМРС се води гасовод средњег притиска до МРС (мерно регулациона станица) Селенча, МРС Бач, МРС Бођани и Вајска (заједничка за оба насеља) и Плавна и Бачко Ново Село (заједничка МРС).

За свако насеље предвиђена је ДГМ (дистрибутивна гасна мрежа).

МРС за Плавну и Бачко Ново Село предвиђена је пре раскрснице путева за та два насеља. Од МРС се предвиђа гасовод ниског притиска (заједничка деоница до раскрснице и од раскрснице посебно за свако насеље).

Трасу гасовода средњег притиска водити у парцели јавног пута, а ДГМ (дистрибутивну гасну мрежу) предвидети са обе стране улица у зеленом појасу.

На територији општине Бач планира се изградња крака магистралног гасовода гасовода високог притиска за Републику Хрватску од планираног међународног магистралног гасовода високог притиска "Јужни ток" до Републике Хрватске.

Нафтоводна инфраструктура

Кроз територију општине Бач пролази међународни нафтовод Рафинерија Панчево – Република Хрватска (ознака ДН).

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), на територији општине Бач планиране су истражне бушотине НИС-НАФТАГАСА, јер посматрани простор спада у **одобрени истражни простор** НИС-НАФТАГАСА бр.50 / 74, на основу Решења Покрајинског секретеријата за енергетику и минералне сировине бр.115-31000207/2004-02 од 29.10.2004 год. Сходно томе овај простор би требало резервисати за будуће истражне радове НИС-НАФТАГАСА у сагласности са датим површинама и динамиком реализације истраживања.

6.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Енергетски производни објекти који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогаз, геотермална енергија) градиће се у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија), како у насељима тако и ван, који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а у случају већих капацитета вишак конектовати у јавну мрежу.

Појединачни енергетски производни објекти већих капацитета који би користили биомасу и биогаз за производњу енергије, као и енергетски производни објекти који би користили сунчеву енергију ветра већих капацитета који ће произведену енергију конектовати у јавну мрежу, могу се градити ван насеља и у радним комплексима у насељима.

Парк ветроелектрана се може градити на пољопривредном земљишту, ван зона насеља, станишта и заштићених природних и културних вредности, уз сагласност надлежног Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

За искоришћавање енергије ветра, поред неопходних климатских карактеристика (брзина, учесталост и правац ветра, геомеханичка својства терена, сеизмолошки аспекти), један од важних фактора је и постојећа путна и железничка инфраструктура и приступачност терена на ком се планира изградња ветроелектрана. Важан фактор је и покривеност територије средњенапонском и високонапонском мрежом и постојање трансформаторских станица и могућност прикључења на њих.

Такође важни критеријуми за одабир локација ветрогенератора су и:

- утицај на животну средину и биодиверзитет - неугрожавање флоре и фауне, избегавање градње у границама постојећих и планираних заштићених природних добара и других еколошки значајних подручја и у њиховој непосредној близини,
- довољна удаљеност од насеља и стамбених објеката како би се избегло повећање интензитета буке,
- довољна удаљеност од инфраструктурних објеката (електронских комуникационих мрежа и опрема, радарских, аеродрома, линијских инфраструктурних објеката и др).

Ограничења за изградњу ветроелектрана представљају:

- посебно заштићене природне вредности, станишта и миграторни правци птица, према условима надлежног Завода за заштиту природе,
- подручја насељених места,
- остало грађевинско земљиште (радне зоне, зоне туристичких садржаја и кућа за одмор...).

Начин прикључивања ветроелектрана на постојећу и планирану електроенергетску мрежу ће бити дефинисано кроз даљу урбанистичку разраду сваке поједине локације, а на основу услова надлежног предузећа (ЈП ЕМС и електродистрибуције).

Соларни енергетски производни објекти могу се потребно обезбедити грађевинско земљиште у атарима насеља.

Хидроенергију канала могуће је користити изградњом малих хидроелектрана на каналима или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на водном земљишту. Мале хидроелектране се могу градити на постојећим водотоцима, на пољопривредном и водном земљишту, по правилима уређења и грађења дефинисана овим Просторним планом, за делове територије за које није предвиђена израда урбанистичког плана.

6.3.4. Енергетска ефикасност

Један од пет основних приоритета, сагласно Стратегији развоја енергетике РС до 2015 год., је приоритет рационалне употребе квалитетних енергената и повећања енергетске ефикасности у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника енергетских услуга.

Нерационална потрошња енергије је, у највећој мери, последица значајног коришћења енергије, посебно електричне, у домаћинствима и јавним и комерцијалним делатностима, првенствено за потребе грејања.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати, не само као начело и циљ, већ и као велики потенцијални извор енергије.

Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

У циљу истог потребно је:

- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга),
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити супституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената,
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности,
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рационалне употребе енергије;
- унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности,
- замена класичних сијалица тзв. Штедљивим,
- оснивање подстицајних фондова за реализацију програма и пројеката енергетске ефикасности на локалном нивоу,
- унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа.

6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју општине Бач, на основу дугорочног плана развоја предузећа "Телеком Србија", дигиталне, комутационе и транспортне мреже на подручју регионалног чвора Бачка Паланка, планирана је изградња оптичких спојних каблова у коридорима саобраћајница свих нивоа. Планирани су следеће оптичке кабловске везе:

- Бачка Паланка-Бач-Дероње-Оџаци,
- Бач-Бачка Паланка-Футог-Нови Сад,
- Од насеља Вајска према граници са Хрватском.

Приводни оптички каблови изградиће се и до свих радио-базних станица мобилних комуникација.

Систем преноса треба да се одвија преко дигиталних аутоматских комутационих чворишта централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обезбедити по један директан телефонски прикључак, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике.

У складу са плановима развоја надлежног предузећа планирана је изградња комутационих чворишта у насељима у складу са потребама.

Дигитализација мреже електронских комуникација подразумева увођење дигиталних комутационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже. Оптички каблови омогућују рад више система преноса великог домета са различитим дигиталним протоком, који се коришћењем нових техника мултиплексирања и модерних оптоелектронских компонената могу даље повећавати до веома великих капацитета.

У свим насељима, викенд зонама и на туристичким и другим локалитетима, потребно је изградити приступну кабловску мрежу.

Изградњом антенских система и базних станица мобилних комуникација у складу са плановима развоја оператера, омогућиће се рад овог система електронских комуникација на целом планском подручју.

У наредном периоду поштански саобраћај одвијаће се преко постојећих поштанских јединица у насељима, са евентуалним новим уговорним шалтерима у насељима и туристичким локалитетима.

6.5. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Изградња комуналних објеката и уређење комуналних површина ће се вршити на дефинисаним просторима одређене намене, а у складу са потребама и условима и нормама који дефинишу одређену област (гробља, водозахват, УПОВ, паркови, заштитно зеленило и др). На истим површинама ће се вршити изградња и пратећих садржаја неопходних за несметано функционисање.

Општина Бач је, заједно са општинама Сомбор, Апатин, Кула и Оџаци, потписала споразум о формирању Западнбачког региона, са регионалном депонијом на територији општине Сомбор. За предметни регион израђен је и План управљања отпадом којим су дефинисане све активности везане за регионално депоновање отпада са територије ових општина, потребан број трансфер станица итд... На територији општине Бач, наведени План предвиђа трансфер станицу на локацији садашње општинске депоније, након њене санације и рекултивације.

За постојећу депонију комуналног отпада неопходно је израдити радни план са програмом мера и динамиком прилагођавања рада за период до 31. децембра 2012. године, у складу са чланом 96. Закона о управљању отпадом. Према наведеном Закону, члан. 97, Јединица локалне самоуправе дужна је да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона изради попис неуређених одлагалишта отпада на свом подручју, а у року од две године изради за њих пројекте санације и рекултивације одлагалишта отпада, на које сагласност даје Аутономна Покрајина Војводина. Попис неуређених одлагалишта отпада неопходно је да садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката.

Комунални отпад са територије општине Бач ће се до формирања система регионалног депоновања, привремено одлагати на постојећој локацији општинске депоније до 2012., у складу са Законом о управљању отпадом.

Третман отпада животињског порекла

Одлагања сточних лешева треба вршити у складу са Стратегијом управљања отпадом односно Законом о ветеринарству. У погледу решавања проблематике третмана отпада животињског порекла, Закон о ветеринарству прописује систем који обухвата обавезе локалне самоуправе као и свакога ко својим радом ствара отпад животињског порекла.

Третман отпада животињског порекла у складу са овим Законом, подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

У изузетним случајевима лешеве животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници (лешеве кућних љубимаца, лешеве животиња у неприступачним подручјима и они који су сврстани у другу категорију у случају избијања нарочито заразних болести) у складу са важећим Правилником о утврђивању мера раног откривања и дијагностике заразне болести трансмисивних спонгиозних енцефалопатија, начину њиховог спровођења, као и мерама за спречавање ширења, сузбијање и искорењивање ове заразне болести.

Начин нешкодљивог уклањања животињских лешева је дефинисан на основу Правилника о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева и Правилника о начину разврставања и поступања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, начину спровођења службене контроле и самоконтроле, као и условима за сточна гробља и јаме гробнице.

7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

7.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Поштовањем одговарајућих прописа и усклађивањем са директивама ЕУ у области заштите животне средине, обезбедиће се успостављање и реализација свих активности које су у складу са принципима одрживог развоја. Одрживи развој представља непрестани процес усклађивања друштвеног, економског, културног (и урбаног) развоја са потребама и ограничењима животне средине кроз сарадњу свих интересних и друштвених група.

Стратешко опредељење просторног развоја општине Бач је усмерено у контексту рационалног коришћења природних ресурса, реализације режима заштите природних добара и заштите и унапређења природних и радом створених вредности животне средине.

У циљу развоја општине Бач, у складу са принципима одрживог развоја, предвиђене су мере и активности за санацију, заштиту и унапређење квалитета природних ресурса и реализацију режима заштите природних и културних добара.

У циљу заштите природних ресурса од загађења, у планском периоду предвиђене су следеће мере:

- Формирање јединственог регистра извора загађивања на територији Општине;
- Формирање заштитног зеленила уз канале, саобраћајнице, у оквиру пољопривредног земљишта, око радних зона, фарми, комуналних и других објеката, на око 2% територији општине, ради побољшања микроклиматских услова и повећања укупне шумовитости Општине;
- Очување и унапређење шумског фонда;
- Снабдевање свих насеља водом највишег квалитета;
- Водоснабдевање индустријских капацитета уз увођење процеса рецикулације;
- Изградња канализационог система у свим насељима у Општини, уз пречишћавање отпадних вода;
- Заштита изворишта за водоснабдевање;
- Контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у области пољопривреде;
- Санација и рекултивација напуштених локација депонија комуналног отпада и сточног гробља и осталих деградираних простора;
- Рекултивација земљишта деградираног након завршетка експлоатације опекарске глине;
- Одлагање животињских лешева и ветеринарских конфиската у складу са Стратегијом управљања отпадом односно Законом о ветеринарству;
- Поступање са опасним материјама спровести у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) и подзаконским актима;
- Селектирање отпада на извору и увођење рециклаже као процеса смањења количине отпада за депоновање;
- Укључење Општине у систем регионалног депоновања комуналног отпада на основу Споразума о формирању Западнобачког региона, са регионалном депонијом на територији општине Сомбор;
- Израда Општинског плана управљања комуналним отпадом у складу са Регионалним планом управљања комуналним отпадом за Западнобачки регион.

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са принципима Стратегије управљања отпадом 2010-2020. Третман и одлагање комуналног отпада на основу утврђених принципа ће се одвијати на регионалном нивоу, што ће се позитивно одразити на квалитет земљишта на територији општине. Одлагању отпада треба да предходи одвојено сакупљање отпада ради његовог смањења (кабастог, опасног и рециклабилног), а након укључења у систем регионалног одлагања и затварање, санација и рекултивација постојеће депоније и сметлишта.

Општина Бач је, заједно са општинама Сомбор, Апатин, Кула и Озаци, потписала споразум о формирању Западнобачког региона, са регионалном депонијом на територији општине Сомбор. За предметни регион израђен је и План управљања отпадом, којим су дефинисане све активности везане за регионално депоновање отпада са територије ових општина.

7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу. Управљање вредностима предела и физичке структуре насеља на подручју обухвата Плана подразумева:

- Очување предела и њиховог идентитета и унапређење предела и предеоне разноврсности;
- Постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела;
- Планирање привредног развоја на принципима одрживости у складу са предеоним одликама (регионалним карактером предела и физичком структуром насеља);

- Правовремену и активну заштиту природних вредности, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и заштиту споменика културе и препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа;
- Санацију и ревитализацију предела који су нарушени;
- Подстицање позитивних и минимизирање негативних утицаја кроз механизме управљања пределима;
- Промоцију, заштиту и одрживо коришћење природног и културног наслеђа и њихово повезивање у простору;
- Јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области).

На простору обухвата Плана се могу издвојити *полуприродни и културни предели*, где се у оквиру културних разликују *рурални и урбани*, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Карактеристичне *природне пределе* који се екстензивно користе, представља Специјални резерват природе Карађорђево чији су локалитети "Врањак" и "Гувниште" на територији општине Бач. Заштиту биодиверзитета је могуће остварити кроз заштиту великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта. Заштита, уређење и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет кроз рационално коришћење природних и биолошких ресурса.

У оквиру *руралних предела* (аграрни предели и сва сеоска насеља) је потребно успоставити равнотежу између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на предео и постизања предеоне разноврсности. У том смислу је потребно очувати и заштитити рубна станишта, живице, међе, појединачна стабла, баре и ливадске појасеве, као и друге екосистеме са очуваном или делимично измењеном дрвенастом, жбунастом, ливадском или мочварном вегетацијом.

У оквиру аграрних предела је потребно ограничити ширење радних површина, забранити непланску експлоатацију минералних сировина, спроводити рекултивацију на деградираним површинама, фаворизовати аутохтоне врсте и формирати еколошке коридоре.

Развој *руралних предела* сеоских насеља, треба да се заснива на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити: очување и унапређење карактеристичне структуре и слике *руралних предела* и очување архитектонског идентитета насеља. У том смислу заштитити и очувати највредније аутентичне пределе, локалне симболе, културно-историјске вредности, хармоничан однос изграђеног и отвореног простора, успоставити традиционалан начин коришћења обраде земљишта у функције предеоног диверзитета и очувати традиционалну архитектуру.

Развој *урбаног предела* (насеље Бач као општински центар) који је изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, али и поседују значај за квалитет живота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља.

Потребно је сачувати идентитет и структуру насеља, очувати и унапредити специфичан карактер делова насеља, обезбедити урбани ред, афирмисати културне вредности насеља и делова насеља, нове градске репере и подручја посебне атрактивности. Очувати и унапредити однос физичке структуре насеља, природних основа развоја и непосредног окружења и заштитити и афирмисати компоненте природе у насељу и јавне просторе.

У насељима на простору обухвата Плана, заштита биодиверзитета се заснива на стварању и одржавању зелених површина. Формирање система зелених површина насеља, доприноси повезивању природне средине са урбаним простором.

7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

На простору обухвата Плана су евидентиране просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности: заштићена подручја, подручја планирана за заштиту, подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности, станишта врста од националног и међународног значаја. На основу Уредбе о еколошкој мрежи Републике Србије ("Службени гласник РС", бр.102/10), на предметном подручју је успостављена еколошка мрежа (утврђено еколошки значајно подручје и деонице еколошких коридора), као део еколошке мреже на територији АП Војводине, односно Републике Србије.

У обухвату Просторног плана општине Бач налазе се следеће просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности:

1. Заштићена подручја:

1.1. Специјални резерват природе (СРП) „Карађорђево“ заштићен Уредбом Владе РС о заштити СРП „Карађорђево“ 05 број 501-2933/97 ("Службени гласник РС", бр. 37/97), којом је установљен тростепени режим заштите. Након ревизије, која је у току, биће предложене нове границе Резервата и нови режими заштите.

1.2. Споменик природе (СП) „Стабло шимшира у Плавни“ заштићен Решењем СО Бач о заштити СП „Стабло шимшира у Плавни“ бр 322-7/77/IV („Службени лист општине Бач“ бр. 7/78), који се налази у ул. Маршала Тита бр. 92, у дворишту. Ревизија извршена 1997. Очекује се нова одлука о проглашењу.

2. Подручја планирана за заштиту

2.1. Рит између Плавне и Бачког Новог Села - подручје које обухвата регистрована станишта дивљих врста ВАС04 и ВАС05.

2.2. Храстове шуме уз Мостонгу (регионални еколошки коридор) ВАС03 и ВАС07.

3. Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:

3.1. Карађорђево RS0000038 - подручје од међународног значаја за очување биолошке разноврсности EMERALD мреже.

4. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта

4.1. Ознака: ВАС01, назив „Рибњак Бач“, тип станишта: рибњак, аодоземци; крекетуша (*Hyla arborea*, црвенотрби мукач (*Bombina variegata*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*), гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), белоушка (*Natrix natrix*). Сисари: видра (*Lutra lutra*).

4.2. Ознака: ВАС02, назив „Бара Далалуша“, тил станишта: ливаде, мочваре и ритови, ободна вегетација водених система, водоземци: мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), крекетуша (*Hyla arborea*), црвенотрби мукач (*Bombina variegata*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*), гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), белоушка (*Natrix natrix*). Сисари дивља мачка (*Felis silvestris*), ровчице (*Soncidae*), слели мишеви (*Chiroptera*).

4.3. Ознака: ВАС03, назив „Шума Ристовача“, тил станишта: листопадне шуме сувих терена, гмизавци; ливадски п/штер (*Lacerta agilis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*). Сисари: дивља мачка (*Felis silvestris*) ровчице (*Soncidae*), ласица (*Mustela nivalis*), куна белица (*Martes foina*).

- a. Ознака: ВАС04, назив „Новоселски рит“, тип станишта: мочваре и ритови, плантаже, хигрофилне шуме и жбуње, водоземци: мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), велики мрмољак (*Triturus cristatus*), подунавски мрмољак (*Triturus dohrogicus*), дугоноги мрмољак (*Triturus karelinii*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), обична крастача (*Bufo bufo*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*), крекетуша (*Hyla arborea*), обична чешњарка (*Pelobates fuscus*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*), гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), слепић (*Anguis fragilis*), ливадски гуштер (*Lacerta agitis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), зидни гуштер (*Podarcis muralis*), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*), белоушка (*Natrix natrix*) и рибарица (*Natrix tessellata*), сисари: дивља мачка (*Felis silvestris*) ровчице (*Soricidae*), слепи мишеви (*Chiroptera*), ласица (*Musteja nivalis*), куна белица (*Maries foina*).
- b. Ознака: ВАС05, назив „Рашковица“, тип станишта: лантаже, ровови и мали канали, листопадне шуме сувих терена, водоземци: мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*), крекетуша (*Hyla arborea*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*), гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), ливадски гуштер (*Lacerta agitis*), зидни гуштер (*Podarcis muralis*), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*), белоушка (*Natrix natrix*). Сисари: ровчице (*Soricidae*), пасица (*Musteja nivalis*), куна белица (*Martes foina*).
- c. Ознака: ВАС06, назив „Бучковац“, тип станишта: мочваре и ритови, плантаже, хигрофилне шуме и жбуње, водоземци: мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), подунавски мрмољак (*Triturus dohrogicus*), дугоноги мрмољак (*Triturus karelinii*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), обична крастача (*Bufo bufo*), крекетуша (*Hyla arborea*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*), гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), белоушка (*Natrix natrix*) и рибарица (*Natrix tessellata*). Сисари: ровчице (*Soricidae*), ласица (*Musteja nivalis*), куна белица (*Martes foina*).
- d. Ознака: ВАС07, назив „Бођанска шума“, тип станишта: слатине, листопадне шуме сувих терена, гмизавци: ливадски гуштер (*Lacerta agitis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*), слепи мишеви (*Chiroptera*), јасеата (*Meles metes*), куна белица (*Martes foina*).
- e. Ознака: ВАС08, назив „Ада Киртош“, тип станишта: плантаже, хигрофилне шуме и жбуње, водоземци: мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*), крекетуша (*Hyla arborea*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*); гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), белоушка (*Natrix natrix*). Сисари: ровчице (*Soricidae*), слепи мишеви (*Chiroptera*), куна белица (*Martes foina*).
- f. Ознака: ВАС09, назив „Плавни део у близини Лабудњаче“, тип станишта: лантаже, хигрофилне шуме и жбуње, водоземци: мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), подунавски мрмољак (*Triturus dohrogicus*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), обична крастача (*Bufo bufo*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*), крекетуша (*Hyla arborea*), обична чешњарка (*Pelobates fuscus*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*), велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*); гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*), белоушка (*Natrix natrix*) и рибарица (*Natrix tessellata*). Сисари: ровчице (*Soricidae*), слепи мишеви (*Chiroptera*), куна белица (*Martes foina*).
- g. Ознака: ВАС10, назив „Таложници за отпадне воде шећеране код Бача“, тип станишта: индустријска и украсна језерца, екстензивне агрикултуре, мочваре и ритови, ливаде, водоземци: зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*); гмизавци: белоушка (*Natrix natrix*).
- h. Ознака: ВАС11, назив „Слатина код бачког рибњака“, тип станишта: слатине, листопадне шуме сувих терена, ровови и мали канали, гмизавци: ливадски гуштер (*Lacerta agitis*).

- i. Ознака: BAC12, назив „Слатина Сотињача“, тип станишта: ровови и мали канали, шумарци, слатине, екстензивне агрикултуре.
- j. Ознака: BAC13, назив „Средња шума код Плавне“, тип станишта: листопадне шуме сувих терена, слатине, гмизавци: ливадски гуштер (*Lacerta agitis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), Ескулалов смук (*Zamenis longissimus*).
- k. Ознака: BAG 14, назив: „Провала код Вајске“, тип станишта: хигрофилне шуме и жбуње, слатине, рурални мозаици, екстензивне агрикултуре, сталне баре и језера, ливаде, рибњак, водоземци: црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), обична крастача (*Bufo bufo*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*), крекетуша (*Hyla arborea*), зелена жаба (*Pelophylax kl. esculenta*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*); гмизавци: барска корњача (*Emys orbicularis*), зелембаћ (*Lacerta viridis*), белоушка (*Natrix natrix*). Сисари: дивља мачка (*Felis silvestris*) ровчице (*Soncidae*), слепи мишеви (Chiroptera), ласица (*Mustela nivalis*), јазавац (*Meles meles*), куна белица (*Martes foina*), видра (*Lutra lutra*).
- l. Ознака: BAC15, назив: Јужно од „Бођанске шуме“ тил станишта: слатине 20%. ливаде 45%, хигрофилне шуме и жбуње 10%, плантаже 20%. ровови и шли канали 5%.; птице: *Sylvia communis*, *Luscinia*, *Lanius collurio*, *Saxicida torquata*.

5. Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије

5.1. Карађорђево - део еколошки значајног подручја бр. 13, које обухвата заштићена подручја СРП "Карађорђево" и ПП Тиквара"; подручја планирана за заштиту Шаренградска ада и Хагла; Емералд подручје Карађорђево и ИВА подручје Карађорђево.

6. Еколошки коридори:

6.1. Дунав и његов обалски лојас са насипом - еколошки коридори од међумародног значаја, станишта BAC04 и BAC05 су саставни делови међународног коридора.

6.2. Канал Каравуково-Бачки Петровац и ток Мостонге, укључујући и њихов обалски појас са насипом - еколошки коридор од регионалног значаја.

6.3. Мелиоративни канали, ливаде, пашњаци и шумски појасеви назначени на графичком прилогу - локални еколошки коридори.

У заштићеним подручјима треба спровести мере заштите на основу акта о заштити.

За подручје планирано за заштиту потребно је резервисати простор Рита између Плавне и Бачког Новог Села. Садржаје и активности наведених подручја треба планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Положај и историјат

Културна баштина има посебну важност за подунавску, пограничну општину Бач. Седиште општине, некада славни стари град Бач, по коме је читава велика и плодна равница, која се простира између Дунава и Тисе, добила своје име Бачка, не црпи из историјских корена у довољној мери снагу за властити и одрживи развој заједнице.

Трагове живота разних народа и култура на овим просторима могуће је пратити кроз археолошке остатке дубоко од праисторије, будући да су овде постојали добри предуслови за живот: богатство водених површина, густе шуме, могућности за комуницирање. Дунав, европска река културе, који је одувек био граница цивилизација до које су стизали народи, која се жестоко бранила и освајала, својом левом обалом граничи бачку општину у дужини од 43 километра. Та чињеница даје посебну вредност у ширем подунавском контексту, као интегрални део европске баштине и могућих културних рута.

Лева обала и ритови Дунава, обале реке Мостонге пружали су у даљој прошлости уточиште бројним народима. Истраживања, археолошка ископавања и рекогносцирање терена потврдили су постојање густе мреже некропола и насеља, која сведоче о животу на овим просторима Гета, Келта, Сармата, Јазига, Римљана, Хуна, Словена... Бач се први пут спомиње у једном писаном документу из 535. године. Током средњег века постаје значајно историјско место, често у својини угарских краљева. У историјским изворима насеље се налази под именом: *Bache, Baacs, Baach, Bács, Bach, Bath*, на латинском *Bachia*, на грчком Παύδιτιον. Бач је био административно и верско седиште, као и омиљано место одмора и забаве за многе европске владаре. Арапски географ Идризи 1154. године убележио га је у Рожерову Карту света. У „Географију“, књизи која прати карте, записао је: „Бач је гласовито место, којег убрајају међу остале велике градове. Ту се налазе пијаце, трговачке радње, занатлије и грчки научници... Жито је пак јефтино, јер се може наћи у изобиљу“. „Бач и Ковин су велики извозни и увозни врло насељени градови. Они су главни градови Угарске земље, који имају највише грађевина и у њима се живи у изобиљу на највећим сеоским поседима.“

Бач је имао значајну улогу у одбрани западне Европе од турских надирања, посебно након пада Српске деспотовине 1459. У пространом бачком табору сакупљала се војска више држава, са циљем да спречи продор Османлија у срце Европе. Ипак, ова територија је од 1526. до 1686. године потпала под турску власт, након чега је Аустрија завладала овим простором, као победница у рату са Турцима. Током 18. века Аустрија је извршила колонизацију становништва, што је имало утицај и на данашњи састав становништва. Нека од културних добара су изгубила баштинике, што представља додатни проблем очувању баштине.

Поред тога честа су била плављења овог ниског приобалног терена, о чему сведочи и формирање канала и изградња преводнице, шлајза у Вајској и црпна пумпа у Плавни. Посебно су вредна пажње насеља где становништво континуирано живи, као што је случај са Плавном и шокачким живљем, где су очувани и економски објекти уз старе куће или са Селенчом, насељеном словачким становништвом.

То богатство различитости чита се путем живе народне материјалне и нематеријалне баштине, коју негују бројна културно-уметничка друштва на овом простору.

7.4.1. Списак непокретних културних добара

7.4.1.1. Бач

Непокретна културна добра под заштитом

Просторна културно-историјска целина

Изузетан значај

Тврђава и подграђе у Бачу, Службени гласник бр.16/90 (1990) - у ову целину инегрисан је споменик културе тврђава, решење бр.1175, Београд од 30. 07. 1948.

Целина је смештена на оштром и дубоком бившем речном меандру Мостонге, на издигнутом терену који је некада био окружен водом. Тврђава у Бачу је веома важан вишеслојни локалитет и најбоље очувани средњовековни фортификациони комплекс у Војводини. Припада типу „воденог града“, прилагођеног за одбрану у мочварним теренима, са утврђеним замком и подграђем са 36 окућница, распоређеним са обе стране Улице бачке тврђаве. Плато на коме је смештена просторна целина важан је археолошки локалитет. На простору под темељима видљивих зидова утврђеног замка постојало је насеље из периода млађег неолита – пре шест миленијума, које је живело и у бронзаном, старијем гвозденом добу и латену, а постоје индиције за праћење Келта и живота у периоду касне антике током 3. и 4. века. Прва градитељска фаза везује се за период 1338. – 1342. и угарског краља Карла Роберта Анжујског.

Од средине 15. века започета је интензивна градња и прилагођавање новим ратним техникама у склопу ојачавања јужне границе пред турским освајањима. Турци су освојили тврђаву 1529. и користили је све до ослобођења 1686. године, о чему сведочи и путопис Евлије елеби. Куће у подграђу су изграђене у другој половини 18. века.

Тврђава Бач

Споменик културе

Изузетан значај

Фрањевачки самостан, реш. бр. 679, Нови Сад, 30.05 1951.

Самостан се налази у центру Бача, органски уклопљен у средњовековну урбану матрицу. Комплекс чини *црква Узнесења Маријиног* и *самостански склоп*, у облику квадрата, са унутрашњим двориштем, кластером. Изградња је почела крајем 12. века, када су припадници витешког реда Каноници св. Гроба Јерусалимског изградили мању једнобродну романичку цркву. Готичком обновом фрањеваца у другој половини 14. века изграђене су зграде самостана и високи и масивни торањ уз светиште. Након пада Бача под турску власт, црква је све до ослобођења 1686. била претворена у џамију (сачувана је михрабска ниша у јужном зиду). Године 1688. фрањевачка провинција из Босне преузима самостан.

Барокна обнова обухватила је и цркву и самостан, чији је карактеристични квадрат формиран од 1724. до 1770. године.

Фрањевачки самостан, поглед са истока Презентација налаза фреске и иконе

Велики значај

Остаци турског купатила, реш. бр. 01-747/2, Нови Сад 1.11.1971

Хамам, у центру Бача представља вредно и ретко сведочанство о времену османске доминације на простору Војводине. Највероватније је изграђен након 1578. а бележи га и Евлија Челеби приликом посете Бачу 1665. године. На основу археолошких налаза познато је да је у хамаму било шест просторија (халвате – чекаоница и гардероба; шадрван – просторија за купање; хазна – резервар за воду и ђулхан-ложионица).

Хамам је делимично порушен, али су сачувани бројни подаци о првобитној архитектури, као што је и део кубета над централном просторијом.

Остаци турског купатила у Бачу

Римокатоличка жупска црква Св. апостола Павла решење бр. 01-436/1, Нови Сад, 14. 07. 1970.

Црква је изграђена у периоду од 1773. до 1780., године, а опсежно је обновљена 1838. Складних је пропорција, изведена у барокном маниру, једнобродне основе са полукружном олтарском апсидом нижом од наоса, уз чију је северну страну подигнута сакристија. Унутрашњи простор је подељен на три травеја масивним полуступцима, а у барокно решеном пространом ентеријеру од посебног уметничког значаја је богато резбарена и позлаћена предикаоница и сликарски радови Јожефа Пешкиа, Јожефа Шефта и Јована Клајића. Декорација фасада је прочишћена, нешто репрезентативнија на западном прочељу, које надвисује двоспратни звоник.

Самостан женског реда, реш. бр. 01-436/2, Нови Сад, 14. 07. 1970

Црква Св. апостола Петра са самостаном

У атару Бача:

РК Капела Св. Антуна Пустињака у шуми Гувниште, решење бр. 01-436/1, Нови Сад, 14. 07. 1970.

Капела Антуна Пустињака налази се на десној обали реке Мостонге, односно Мостонге баре, како се бележи на више карата, на самом ободу шуме Гувниште и Гај. Непосредно поред капеле, са леве стране (гледајући из правца Младенова) пролазио је пут, који је у средњем веку (и у каснијем периоду) повезивао Бач са левом обалом Дунава и скелама наспрам Шаренграда и Илока.

Капела Св. Антуна Пустињака, цртеж из 1867.

Непокретна културна добра под претходном заштитом**Просторна културно-историјска целина**

Центар Бача – обухвата простор чија граница прати обод парцела непарне стране Улице ЈНА до угла са Улицом братства и јединства. Граница целине наставља ободом парцела парне стране Улице братства и јединства до угла са Улицом М. Тита, и даље се протеже осовином Улице војвођанских бригада и Дожа Ђерђа до канала. Просторна културно-историјска целина "Центар Бача", биће детаљније обрађена и дефинисана кроз заштићене зоне и режиме заштите кроз Мастер план, односно План генералне регулације.

Споменици културе

1. Кућа у Улици ЈНА бр. 133, партерни објект у стилу сецесије саграђен почетком XX века.
2. Кућа у Улици ЈНА бр. 114, фасада је урађена у духу грађанске архитектуре са историцистичким стилским карактеристикама.
3. Кућа у Улици ЈНА бр. 99, припада дужном типу објеката, фасада има историцистичке стилске карактеристике.
4. Кућа у Улици ЈНА бр. 98, објект грађанске архитектуре из епохе историцизма, саграђен 1911. године.
5. Индустијски објект у Улици ЈНА бр. 89.
6. Кућа у улици ЈНА бр. 74, захвата угао са Улицом Братства и јединства. Саграђен је у XIX веку. Фасада је једним делом измењена у периоду након другог светског рата.
7. Кућа у Улици ЈНА бр. 81, припада дужном типу сеоских кућа развијене основе. Фасада има одлике историцизма.
8. Кућа у Улици ЈНА бр. 51, саградио је Стипа Јурковић 1925. године. Објект припада дужном типу сеоских кућа развијене основе. Фасада има пластичну декорације са одликама историцизма.
9. Кућа у Улици ЈНА бр. 47, припада дужном типу сеоских кућа развијене основе, фасада има одлике историцизма.
10. Кућа у Улици ЈНА бр. 45, фасада је у стилу рустичне варијанте сецесије.
11. Кућа у Улици ЈНА бр. 43, саграђена почетком XIX века у стилу мађарске сецесије са керамичким украсима на фасади.
12. Кућа у Улици ЈНА бр. 38.
13. Кућа у Улици ЈНА бр. 22, има фасаду у стилу рустичне варијанте сецесије.
14. Кућа у Улици ЈНА бр. 12 саграђена је највероватније крајем XVIII или почетком XIX века у духу рустичне варијанте барокног стила.
15. Кућа у Улици ЈНА бр. 10, подигнута је највероватније крајем XVIII или почетком XIX века.
16. Кућа у Улици ЈНА бр. 9, саградио је Стипан Вуковић 1909. године у духу историцизма.
17. Кућа у Улици ЈНА бр. 7, објект грађанске архитектуре из епохе историцизма.
18. Кућа у Улици братства и јединства бр. 45, објект има фасаду са стилским карактеристикама ране модерне.
19. Кућа у Улици братства и јединства бр. 34, фасада има стилске карактеристике рустичне сецесије.
20. Кућа у Улици Мостонга бр. 4, има карактеристике народне архитектуре. У кући се налази радња са сачуваним дрвеним излогом у стилу сецесије.
21. Кућа на Тргу Зорана Ђинђића бр. 23, саграђена је почетком XX века и има фасаду орјентисану ка две улице. Саграђена у стилу сецесије.
22. Кућа на Тргу З. Ђинђића 1, саграђена је у духу историцизма. Фасада је делимично измењена накнадним преправкама.
23. Зграда скупштине општине, на Тргу Зорана Ђинђића 2, саграђена је у духу историцизма.
24. Кућа на Тргу Зорана Ђинђића 3-5, саграђена је почетком XX века. Фасада је делимично измењена накнадним интервенција.
25. Кућа на Тргу З. Ђинђића 7, има сведену фасадну декорацију. На главној фасади се налази изузетно вредан дрвени излог у стилу сецесије.

26. Кућа у Улици Маршала Тита 2, саграђена је у духу историцизма. То је угаони објекат који представља важан урбани репер.
27. Кућа у Улици Маршала Тита 4, објекат грађанске архитектуре, саграђен у историцистичком стилском изразу.
28. Кућа у Улици Маршала Тита 6, представља објекат грађанске архитектуре, са еклектичким приступом у компоновању уличне фасаде.
29. Кућа у Улици Маршала Тита 48, саграђена је у духу историцизма са стилским елементима неоготике.
30. Кућа у Улици Маршала Тита 55, припада прелазном типу објеката од народне ка грађанској архитектури. Фасада је обложена керамичким плочицама које опонашају клинкер-опеку.
31. Кућа у Улици Маршала Тита 62, објекат представља прелазни тип од народне ка грађанској архитектури. Фасадна декорација има еклектични концепт и поседује стилске елементе сецесије и необарока.
32. Кућа у Улици Маршала Тита 64, саграђена је 1932. и представља објекат народне архитектуре са дужном основом.
33. Кућа у Змај-Јовиној 17, саграђена 1907. године, представља објекат народне архитектуре дужног типа.
34. Кућа у Змај-Јовиној 10, саграђена 1892. године, представља објекат народне архитектуре са дужном основом.
35. Зграда полицијске станице, саграђена је у првим деценијама XX века, са елементима сецесијске архитектуре.
36. Кућа у Бачкој улици 6, припада прелазном типу објеката од народне ка грађанској архитектури. На фасади су комбиновани елементи сецесије и историцистичке декорације.
37. Кућа у Бачкој улици 10, подигнута највероватније у XVIII веку са карактеристикама сведеног барокног стила.
38. Кућа у Улици Сутјеска 19, припада типу објеката народне архитектуре грађених крајем XVIII или почетком XIX века од набоја са тршчаним кровом.
39. Кућа у Улици Бранка Радичевића 17, саграђена је 1924. године. Фасада је делимично измењена.
40. Бивша католичка школа, сада седиште "Агробачке", саграђена је 1836. године. Накнадно су изведене измене а објекту.
41. Кућа у Грмечкој 17, представља прелазни тип од народне ка грађанској архитектури.

7.4.1.2. Бачко Ново Село

Бачко Ново Село лоцирано је на самој левој обали Дунава, југозападно од Бача и низводно од Сотина на десној обали Дунава. То је једино насеље у општини Бач које излази на Дунав, што му даје посебан значај.

Према турским дефтерима у бачкој нахији се налазило насеље Ново Село које је 1554. године имало 3, 1570. 11, а 1590. године 9 опорезованих домова. У његовој близини било је и насеље Сан Лоренц на чије постојање и данас указује потез Лоренц између Младенова и Новог Села. У првом попису након одласка Турака из Бачке 1699. године Ново Село се не помиње. Милерова карта га поново бележи 1709. године. Према историјским изворима 1715. године у њему је живело 7 домаћинстава Срба граничара. После померања границе према Турској и укидања Војне границе Срби су се одселили и обе пустаре, Ново Село и Лоренц су 1731. године припале породици Јохана Макријуса Зуана, дворског коморника и комесара горње Угарске. Он је доселио 1734. године колонисте из Швапске и Виртемберга. Исте године забележено је постојање цркве и од тада се воде матичне књиге. Од последица куге 1738. године настрадао је велики број новопридошних становника. Од сто досељених породица, у насељу је 1743. године остало свега 43.

Насеље је више пута плављено 1751., 1827., у просеку сваких педесет година што је било од великог утицаја на његов градитељски фонд.

Забележено је да је 1828. године било чисто немачко насеље.

После Првог светског рата посед је купио Јеврејин Баш. Аграрном реформом земља је подељена мештанима који су били претежно Немци, а било је и мало Мађара и Шокаца. Након Другог светског рата дошло је до промене становништва, када су Немци напустили своје домове, у које је организовано досељено становништво из Босне и Херцеговине. Данашњи назив село је добио 1959. године.

Насеље је развијено на троугластој основи са две улице које су паралелне са Дунавом и осталим зракасто усмереним од споја са путем за Бач, такође према Дунаву, са гробљем и калваријом на улазној страни. Кривудавае улице формирају неправилне стамбене блокове. Црква посвећена Св. Ани подигнута 1827.-1829. године, четврта је по реду изграђена на том култном месту. У центру села, у парку је смештен споменик којим се обележава насељавање Немаца у село.

Непокретна културна добра под претходном заштитом

Просторна културно - историјска целина

Центар села, раскрсница улица Сава Ковачевића (др Зорана Ђинђића) - бр. 1,3, 5, 2 (Месна заједница) и Бориса Кидича

Споменици културе

РК црква Св. Ане (немачка) из 1829. године

Стара школа (каштел), Саве Ковачевића 19

Кућа са крупаром, И. Л. Рибара (Ј. Панчића) 13

Кућа Мартина Гута , И. Л . Рибара (Ј. Панчића) 6

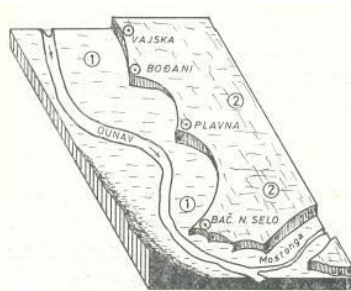
Кућа, Л. Рибара (Ј. Панчића) 5

Знаменита места

Свето тројство, споменик двестогодишњице досељавања Немаца (1734-1934)

7.4.1.3. Бођани

Бођани су старо насеље, смештено на ободу високе обале Дунава. Ово насеље, попут суседне Вајске, али и Плавне, подигнуто је на високој, старој левој обали Дунава, на споју алувијалне равни и терасе.

Геоморфолошка карта дела југозападне Бачке (по Букурову)
1 - алувијална раван; 2- алувијална тераса

Од 1526. године село је било у поседу Јована Долића. За време Турака забележени су у сомборској нахији. Око 1650. и 1692. године били су насељено место. У лето 1696. Године, поред манастира се доселило и своје куће направило осам породица, а 1699. године у манастирском прњавору је живело 10 кућних старешина са 3 одрасла сина. Због поплаве 1711. године монаси су са својим прњаворцима избегли на потез звани Чаир. Након повлачења воде, монаси се враћају у манастир, а прњаворци на Чаиру оснивају ново насеље Бођани.

Село је кроз време било у поседу више велепоседника, тако је 1795. године било под управом бачког бискупа Путњик Мозеша, а после њега грофа Жигмунда Громана.

Раније црквице у Бођанима биле су плетаре, а први трајни објекат посвећен Св. Илији саграђен је 1856. године. У то време је саграђена и прва школа.

Непокретно културно добро под заштитом

Споменик културе

Изузетан значај

Манастирска црква, живопис и иконостас, реш. бр. 2152, Београд 4. 12. 1948. године.

Комплекс чини црква, коначи подигнути у облику слова П и пратећи економски објекти. Више пута је рушен и обнављан. Први манастир изградио је српски трговац Богдан из Далмације 1478. године, у знак захвалности Богородици за исцељење оболелих очију. Трудом Михајла Темишварлије изграђена је 1722. године, као четврта по реду данашња црква посвећена Вавдењу Пресвете Богородице. Црква има основу у облику уписаног крста, а над пресеком главног брода и трансепта уздиже се купола, пречника од 5,5 м. Данашњи изглед коначи обликован је након пожара, у периоду од 1786. до 1810. године. Коначи на северу и југу имају спрат, а на западу су приземни.

Поглед на манастирски храм

Вињета Манастира Бођани из 18. Века

Непокретна културна добра под претходном заштитом:

Споменици културе

РКЦ посвећена Св. Илији из 1856. године

Калварија на углу улица Манастирске и Штросмајерове

Хлебна пећ са пушницом, Војвођанска 43

Амбар, Ул. З.Ћинђића 22

Амбар Модих Милана, Братства Јединства 8

7.4.1.4. Вајска

На подручју Вајске, села дванаест киломера удаљеног од Бача, знатнији археолошки локалитети налазе се тек од периода бронзаног доба. Своје трагове оставили су Гети, Келти, Јазиги, Римљани, Хуни, Словени. У вајштанском пољу пронађен је и један гроб из Арпадовога времена. Словенски живаљ заменили су Мађари.

У пописима 1338.-1342. године у бачком деканату помиње се први пут насеље под именом Вајска са свештеником Тамасијем. У атару данашњег села налазила су се и насеља *Nagyed* и *Nemeti* са жупником који се звао Миклош.

У пореским књигама 1522. године налази се Вајска са 52 опорезована дома. Након битке код Мохача 1526. године већ помињана села *Nagyed* и *Nemeti* била су избрисана. Вајска се у турском периоду помиње као насеље сомборске нахије, 1554. године у дефтерима је забележено да је имало 4 опорезована дома, 1570.-7, а 1590. -16.

Након Сеобе досељавају се Срби под Арсенијем Чарнојевићем.

У бачкој жупанији 1699. године у пописима сомборског среза Вајска се наводи као мало насеље са свега 4 опорезована домаћинства, 1715. било их је 8, а према наводима Катоне 1734. године Вајска је имала 190 становника, 1762. 347, а 1768. године 45 домаћинстава је било опорезовано.

И ово насеље је страдало у великој поплави 1770. године, када је порушено. Вајску је 1797. године купио Громан Жигмунд од мађарског краљевског министарства.

Велики насип који је требало да Вајску, Каравуково и Богојево одбрани од поплава саграђен је 1866. године по нацрту инжењера *Hevessi Karolya*. Но и поред тога 1876. године Вајску је задесила друга велика поплава.

Громаново имање прешло је 1886. године у руке Деоничарског друштва. Богојевско-вајсштанска водна заједница поставила је темељ за шлајз 1887. године, главне радове извели су италијански инжењери. Имање Вајску од Деоничарског друштва откупила је жена грофа Имреа Хуњадија 1888. године, а касније жена грофа Сечењи Емила. Већи посед у атару имала је у то време српска православна црква.

Прва позната римокатоличка црква у Вајској била је изграђена од набоја. После поплаве 1770. године и ова црква је срушена. Нова црква од плетера започета је 1786. године и завршена 1805. године.

Налазила се у властелинском врту. Следећа црква, посвећена Св. Ђорђу грађена је 1835-38. године, а данашња у периоду 1841-1842. као једнобродна грађевина од тврдог материјала. Њену градњу финансирао је велепоседник из Вајке Мауриције Громан, а архитекта је био Јосип Шнајдер из Калоче. У то време у насеље се досељава ново становништво под вођством фрањеваца из Босне.

Први жупни уред саграђен је 1790. године и он служи као школа од 1803. до 1823. године. Калварија је завршена 1852. године, срушена је после Другог светског рата.

Садашња задружна зграда била је једна од зграда старог каштела.

Зграде пољопривредног добра Лабудњаче биле су такође у грофовском поседу. Данас су сви ови објекти девастирани и немају споменичких својстава. Једини део где је сачуван аутеничан амбијент села је стари шокачки крај тзв. Шокачки сокак. Делови насеља су Шокачки сокак, Црвени крст (Бршадин), Алпар, Телеп и Гувно.

Непокретна културна добра под претходном заштитом:

Просторна културно - историјска целина

Циганска махала у Улици Пере Сегединца

Споменици културе

РК црква

Амбар са осликаним мотивима, власништво Бего Катице, Ул. Штросмајерова бр. 18

Кућа са амбаром, Ул. Штросмајерова 17, власништво Винка Пејчића,

Кућа, Лењинова 26

Стара јавна зграда (Месна заједница), М. Тита 27

Кућа са магацином, Матије Гупца

Шлајз, индустријски објект хидросистема каналске мреже

7.4.1.5. Плавна

Плавна се први пут помиње у пореским књигама 1522. године. Турски дефтери је помиње у тадашњој бачкој нахији 1553. године са четири опорезована и 13 неопорезованих домова. Према дефтеру из 1570. године у насељу постоји 23, а 1590. - 27 опорезованих домаћинстава.

Континуитет насеља није прекинут ни за време аустријско-турских ратова. Према првом попису након одласка Турака 1699. године у Плавни има 18 земљовласника. Почетком 18. века 1715. године опорезовано је 11 власника земље. У том периоду већина становника Плавне су Шокци. После њих колонизовани су крајем 18. века и Немци.

Прва црква у Плавни постојала је још 1721. године и на њеном месту данас се налази крст. Плавна је као филијала бачког самостана егзистирала у оквиру жупе Бач све до 1761. године када је основана жупа у Плавни. Данашња црква је подигнута у периоду од 1809. до 1815. године.

Због заштите од плављења 1912. године поред долме саграђена је парна пумпа са пратећим објектима.

Кућа у Улици И.Л. Рибара 50 аутентичан је пример градње кућа шокачког становништва у Плавни. Саграђена је вероватно у 19. веку, преправљена 1942. године. Са улице се налазе два прозора предње собе и "капела" тј. улаз у гонак. Једна за другом нижу се соба, кухиња, соба, остава. У соби према дворишту је сачувана паорска пећ. Таваница је витлована, подови су од набијене земље у свим просторијама и трему. Столарија је мењана, али су сви типови уграђених прозора стари. У продужетку куће на "Г" су економске просторије.

Непокретна културна добра под заштитом

Споменици културе

Икона Св. Јакоба у РКЦ, реш. бр. 02-135, Нови Сад, 28. 02. 1969 археолошко налазиште.

Непокретна културна добра под претходном заштитом:

Споменици културе

РК црква

Комплекс парне пумпе, са пратећим објектима из 1912. године

Кућа, Иве Лоле Рибара 50

Амбар на саоницама, власништво Бартулов Јеле, И.Л. Рибара 39

Хлебна пећ, М. Тита 81

Хлебна пећ са пушницом, М.Тита 87

Салаш Дрндарски Уроша саграђен 1937. године

Стара кафана "Под чардаком", М. Пијаде 40

Кућа саграђена 1907. године, власништво Сотинац Марије и Ивана, Н. Тесле 30

Чардак из 1912. године, Н. Тесле 7

7.4.1.6. Селенча

Први досељеници у Селенчу били су Срби из Кулпина. Насеље добија име према истоименој пустари Селенчи која се налазила у непосредној близини. Словаци који су се населили из Горње Угарске из Новоградског, Зволенског, Липовског и Турчанског среза у Кулпин због верске нетрпељивости католика према евангелистиама преселили су се у Селенчу у периоду од 1758. до 1760. године. Због нових прогона католика 1770. године 98 породица се преселило у Стару Пазову.

Са првобитне локације насеља село је три пута сељено због мочварног терена. Два пута је порушено и изгорело, први пут 1886. године, други 1899.

Првобитну малу и дрвену евангелистичку цркву заменила је нова сграђена 1870. године под руководством грађевинског мајстора Јохана Холцингера родом из Филипова (Бачког Грачаца).

Непокретна културна добра под претходном заштитом:**Споменик културе****Евангелистичка црква у центру насеља****Римокатоличка црква са сликом Свете Тројице из 1812. године****Амбар Јураја Беређија, Бенешова 4****Кућа Јаворник Јураја, Коларова 9****Кућа, Жиак Јураја, ул. 14ВУСБ 11****7.4.2. Археолошки локалитети и зоне заштите**

На простору обухваћеним овим планом евидентирано је до сада **55 археолошких локалитета** и издвојене су **археолошке зоне заштите**, које обухватају више локалитета.

7.4.2.1. Археолошке зоне:**Тврђава Бач и подграђе**

Локалитет 1/06. Тврђава, средњовековни бедеми, куле, палата. Праисторијски хоризонт, хоризонт средњовековног насеља.

Локалитет 2/06. Калварија, капија-шиљак, улица Бачке тврђаве број 1, зидани силоси. Један силос је делимично отворен, око 60 до 80 см. Ш. Нађ, затим ископавања Љ. Тадин-М. Петровић. Материјал је у Музеју Војводине. Капела на калварији, трпеца је камени квадер са неког старијег објекта. Улица Бачке тврђаве 1, праг капиџика, мермерна плоча, стопа стуба.

Центар насеља Бач

Локалитет 1/06. Фрањевачки самостан. Апсида средњовековне цркве цркве је већим делом сачувана, XIII век. Кула/звоник, XIII век. Документација са ископавања, Покрајински завод.

Локалитет 2/06. Преко пута Фрањевачког самостана. Налази камене пластике са палметама. Смештај-Музеј Војводине. Нађ, РАД ВМ 20, Нови Сад 1971, 179.

Локалитет 3/06. Амам, обала Мостонге, прелаз на јужну обалу. В. Бунарџић.

Локалитет 4/06. Улица Братства и јединства број 27. Лончарска пећ. Керамика XIII век. Н. Станојев, Средњовековна насеља у Војводини, Нови Сад 1996, 12-15.

Обала ритског појаса Дунава**7.4.2.2. Археолошки локалитети:****К.О. БАЧ**

Локалитет 1. Праисторијски локалитет

Локалитет 2. Касноантички локалитет

Локалитет 3. Праисторијски локалитет

Локалитет 4. Ретки фрагменти атипичне праисторијске керамике у дужини од око 1,5 километра. У залеђу обале мања хумка. Без површинских налаза, на и око хумке. (к.о. Бач и к.о. Селенча)

Локалитет 5. Праисторијски локалитет (бронзано доба и латен) (к.о. Бач и Селенча)

Локалитет 6. Позносредњовековно насеље Dersz, са остацима манастира

Локалитет 7. Праисторијски локалитет (бронзано доба и латен)

Локалитет 8. Насеље 16 - 17. века - позиција позносредњовековног насеља Мали Бач.

Локалитет 9. Праисторијско (млађи неолит) и насеље 12, 15 - 16. и 18. века

Локалитет 10. Остаци насеља 17-18. века, са доста цигли на површини и мало налаза 11-12. века

- Локалитет 11. На простору од $\frac{1}{2}$ хектара оранице видљиве су зоне црвено печене земље, печени леп, фрагменти цигли. Доста је препечених, синтерованих фрагмената цигала. Могуће је да се ради о местима на којима се пекла цигла. Овде је праонађено мало фрагмената керамике 11 – 12. века и нешто више неолитске старчевачке керамике
- Локалитет 12. Праисторијски локалитет (неолит - енеолит?, бронзано доба ?, латен)
- Локалитет 13. Средњовековно насеље до XV-XVI века
- Локалитет 14. На ораници релативно мало налаза средњовековне и атипичне праисторијске керамике
- Локалитет 15. Локалитет са мало налаза керамике (атипична праисторијска и из бронзаног доба)
- Локалитет 16. Локалитет са мало налаза керамике (праисторијска и фрагменти средњовековне керамике)
- Локалитет 17. Локалитет са мало површинских налаза керамике
- Локалитет 18. Локалитет из бронзаног доба, са мало налаза из периода енеолита
- Локалитет 19. Црква/капела Светог Антуна на самој обали Мостонге. Западно/југозападно од цркве су остаци зиданог објекта и рова који га окружује – у питању је утврђење. На површини малобројни фрагменти позносредњовековне керамике
- Локалитет 20. Зидани објект и гробље. Према публикацији са краја XIX века ради се о ротонди (црква св. Ђорђа). Средњовековна керамика у мањем броју на површини око објекта
- Локалитет 21. Шећерана Бач - заштитним ископавањима локације за изградњу шећеране откривени су енеолитско насеље и средњовековна некропола VII-VIII века. Јужно, на самој обали Мостонге истражени су део неолитског насеља и некрополе
- Локалитет 22. Праисторијски неолитски локалитет (Старчевачка и Винчанска култура)
- Локалитет 23. Југоисточно од гробља у Бачу налажена је средњовековна керамика (12 – 15. век) и латенска
- Локалитет 24. Локалитет са површинским налазима атипичне праисторијске и латенске керамике
- Локалитет 25. Неолитско насеље
- Локалитет 26. Локалитет са мало површинских налаза атипичне праисторијске и сиве латенске керамике
- Локалитет 27. Позносредњовековно насеље и малобројни налази праисторијске керамике
- Локалитет 28. Локалитет из неолита (Старчевачка и Винчанска култура), млађег гвозденог доба и средњег века (11-12. век)
- Локалитет 29. Средњовековно насеље 12 – 15. века.
- Локалитет 30. Локалитет из средњовековног периода (11-13. век), налазима гвоздене згуре и неколико фрагмената керамике рађене на брзом витлу, сиво печених
- Локалитет 31. Локалитет из неолита (Старчевачка и Винчанска култура), халштата, млађег гвозденог доба и средњег века (11-12. век)
- Локалитет 32. Насеље 13 – 16. века – део средњовековног Бача
- Локалитет 33. Насеље 13 – 16. века (део средњовековног Бача), у оквиру кога је осим средњовековне нађен и мањи број праисторијске керамике бронзаног доба
- Локалитет 34. Површински налази праисторијске (бронзано доба ?), касноантичке и средњовековне (12. век) керамике
- Локалитет 35. Локалитет из бронзаног доба и касноантичког периода
- Локалитет 36. Локалитет из неолита (Старчевачка и Винчанска култура) и латенског периода
- Локалитет 37. Локалитет са мало површинских налаза (касна антика или рани средњи век)
- Локалитет 38. Локалитет из касноантичког периода
- Локалитет 39. Локалитет из неолита (Старчевачка култура) и бронзаног доба
- Локалитет 40. Локалитет из касноантичког периода

- Локалитет 41. Локалитет из касног бронзаног доба
- Локалитет 42. Вишеслојни локалитет
- Локалитет 43. Локалитет из праисторије
- Локалитет 44. Локалитет из енеолитског периода
- Локалитет 45. Локалитет са мало површинских налаза – неолит (Старчевачка култура) и средњи век
- Локалитет 46. Локалитет из позносредњовековног периода
- Локалитет 47. Локалитет из праисторијског периода (бронзано доба и латен)
- Локалитет 48. На овој локацији нађен је гроб из 7. века н.е.
- Локалитет 49. Локалитет из античког и средњовековног периода
- Локалитет 50. Локалитет из неолита (Старчевачка култура), енеолита? и 18 – 19. века
- Локалитет 51. Локалитет из неолита (Старчевачка и Винчанска култура), 9-12. и 18 - 19. века
- Локалитет 52. Насеље и гробље из неолита (Старчевачка култура) и енеолита
- Локалитет 53. Гробље из турског периода
- Локалитет 54. На простору савременог бачког гробља ископавани су остаци зидане грађевине, за коју се претпоставља да су остаци средњовековне цркве. У самом гробљу и око њега има појединачних налаза касносредњовековне керамике
- Локалитет 55. Локалитет из 11- 12. века
- Локалитет 56. Локалитет из бронзаног доба и 11- 12. века
- Локалитет 57. Локалитет из 11- 12. века, са мало налаза из праисторије и латена
- Локалитет 58. Локалитет из касноантичког периода
- Локалитет 59. Локалитет са мало површинских налаза из средњег века
- Локалитет 60. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 61. Локалитет из средњег века
- Локалитет 62. Локалитет из латенског периода
- Локалитет 63. Локалитет из касноантичког периода
- Локалитет 64. Локалитет из праисторијског периода
- Локалитет 65. Локалитет из раног средњег века
- Локалитет 66. Локалитет из праисторијског периода
- Локалитет 67. Локалитет из античког периода, са мало налаза из праисторијског периода
- Локалитет 68. Локалитет из праисторијског периода, са мало налаза из средњег века
- Локалитет 69. Локалитет из праисторијског периода (енеолит), раног и позног средњег века (15 – 16. век)
- Локалитет 70. Локалитет из праисторијског периода (енеолит и рана бронза), и 9 – 10. века н.е.
- Локалитет 71. Локалитет из праисторијског периода (енеолит и средња/позна бронза)
- Локалитет 72. Локалитет из праисторијског, латенског, античког периода, са мало налаза из раног средњег века
- Локалитет 73. Локалитет из праисторијског периода (Винчанска култура), са мало налаза из касноантичког и средњовековног периода
- Локалитет 74. Локалитет из праисторијског периода (Старчевачка култура) и позног средњег века (12 – 15. век)
- Локалитет 75. Праисторијски, касноантички и средњовековни локалитет
- Локалитет 76. Локалитет из раног средњег века
- Локалитет 77. Локалитет из праисторијског периода (енеолит и халштат), касне антике и средњег века
- Локалитет 78. Локалитет из праисторијског периода (енеолит), касне антике и 12. века
- Локалитет 79. Локалитет из праисторијског периода (рани халштат), са мало налаза из касне антике
- Локалитет 80. Локалитет из праисторијског периода, са мало налаза из античког периода
- Локалитет 81. Локалитет из праисторијског периода, латенског или античког периода и позног средњег века
- Локалитет 82. Локалитет из позносредњовековног периода са мало налаза из праисторије (бронзано доба)

- Локалитет 83. Локалитет из позносредњевековног периода
- Локалитет 84. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 85. Локалитет из енеолитског периода (Баденска култура)
- Локалитет 86. Локалитет из латенског и позносредњевековног периода
- Локалитет 87. Локалитет из праисторијског периода, са мало налаза из латенског или античког периода
- Локалитет 88. Локалитет из праисторијског периода (халштат) и античког периода
- Локалитет 89. Локалитет из средњег века
- Локалитет 90. Локалитет из енеолита, античког периода и раног средњег века
- Локалитет 91. Локалитет из праисторијског периода (средња/позна бронза, мало Старчева), са мало античких налаза
- Локалитет 92. Земљани ров и бедем
- Локалитет 93. Локалитет из праисторијског, античког периода, раног и позног средњег века
- Локалитет 94. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 95. Локалитет из касноантичког периода
- Локалитет 96. Локалитет из касноантичког периода са малим хумкама
- Локалитет 97. Локалитет из средњег века
- Локалитет 98. Праисторијски и антички локалитет, са мало налаза из средњег века (12 – 15. век)
- Локалитет 99. Локалитет из античког периода, са мало налаза из праисторије
- Локалитет 100. Локалитет из бронзаног доба
- Локалитет 101. Локалитет из праисторије
- Локалитет 102. Локалитет из праисторије и средњевековно гробље
- Локалитет 103. Локалитет са мало налаза из праисторије (бронзано доба) и позног средњег века
- Локалитет 104. Локалитет са мало површинских налаза из праисторије
- Локалитет 105. Локалитет из 11- 12. века
- Локалитет 106. Локалитет из раног средњег века
- Локалитет 107. Локалитет из касне антике и средњег века
- Локалитет 108. Локалитет из позног средњег века
- Локалитет 109. Локалитет из касне антике, са налазом праисторијске камене секире
- Локалитет 110. Локалитет из позног средњег века
- Локалитет 111. Локалитет из праисторије (енеолит, касна бронза) и позног средњег века
- Локалитет 112. Локалитет из позног средњег века, са мало налаза гњетане керамике
- Локалитет 113. Локалитет из средњег века
- Локалитет 114. Локалитет из латенског периода
- Локалитет 115. Локалитет из позног средњег века, са мало налаза гњетане керамике
- Локалитет 116. Локалитет из праисторије
- Локалитет 117. Локалитет из праисторије (Старчевачка) и 18 – 19. века
- Локалитет 118. Локалитет из праисторије (Старчевачка и Винчанска култура, халштат) и позног средњег века
- Локалитет 119. Локалитет из праисторије и латенског периода
- Локалитет 120. Локалитет из праисторије (средња бронза) и античког периода
- Локалитет 121. Локалитет из праисторије
- Локалитет 122. Локалитет из праисторије (Винчанска култура)
- Локалитет 123. Локалитет са налазима керамике из латена и људским костима
- Локалитет 124. Локалитет из раног средњег века
- Локалитет 125. Локалитет из античког периода, са мало површинских налаза из праисторије и позног средњег века
- Локалитет 126. Локалитет са мало површинских налаза

К.О. СЕЛЕНЧА

- Локалитет 127. Локалитет са налазима гњетане керамике неутврђеног периода
 Локалитет 128. Касноантички локалитет
 Локалитет 129. Неолитски локалитет старчевачке културе
 Локалитет 130. Праисторијски локалитет
 Локалитет 131. Праисторијски локалитет и налази сиве керамике рађене на витлу
 Локалитет 132. Праисторијски локалитет (бронзано доба) и налази сиве керамике рађене на витлу
 Локалитет 133. Праисторијски и позносредњовековни локалитет
 Локалитет 134. Локалитет са мало налаза гњетане керамике неутврђеног периода
 Локалитет 135. Средњовековни локалитет
 Локалитет 136. На северном ободу Селенче, поред гробља, у баштама су налажени малобројни фрагменти гњетане керамике
 Локалитет 137. У насељу Селенча, у Чајаковој улици бр. 69, пронађена је пећ за печење керамике, из латенског периода

К.О. ВАЈСКА

- Локалитет 138. Праисторијски и позносредњовековни локалите
 Локалитет 139. Локалитет из касноантичког и позносредњовековног периода
 Локалитет 140. Неолитски локалитет (Старчевачка и Винчанска култура), са налазима и из енеолита и средњег бронзаног доба
 Локалитет 141. Некропола из енеолитског периода
 Локалитет 142. Локалитет из неолита и бронзаног доба
 Локалитет 143. Локалитет из енеолитског периода (Баденска култура)
 Локалитет 144. Праисторијски локалитет (халштат)
 Локалитет 145. Локалитет са налазима из енеолита и бронзаног доба и хришћанском некрополом из 7. века н. е.
 Локалитет 146. Средњовековно насеље и некропола

К.О. БОЂАНИ

- Локалитет 147. Позносредњовековни локалитет
 Локалитет 148. Праисторијски локалитет
 Локалитет 149. Праисторијски локалитет
 Локалитет 150. Праисторијски и латенски локалитет
 Локалитет 151. Позносредњовековни локалитет са мало налаза из праисторије
 Локалитет 152. Локалитет са мало површинских налаза керамике
 Локалитет 153. Праисторијски локалитет (метална доба)
 Локалитет 154. Касноантички, раносредњовековни и позносредњовековни локалитет са црквом и гробљем
 Локалитет 155. Раносредњовековни локалитет
 Локалитет 156. Средњовековни локалитет
 Локалитет 157. Вишеслојни локалитет
 Локалитет 158. Локалитет са мало налаза атипичне праисторије и средњег века

К.О. ПЛАВНА

- Локалитет 159. Некропола из аварског периода
 Локалитет 160. Насеље позног средњег века (12-15. век), са мало налаза атипичне праисторијске керамике
 Локалитет 161. Локалитет из позносредњовековног периода, са мало налаза сиве латенске или античке керамике
 Локалитет 162. Праисторијски и раносредњовековни локалитет
 Локалитет 163. Позносредњовековно насеље са црквом
 Локалитет 164. Локалитет из античког периода
 Локалитет 165. Локалитет из латенског и позносредњовековног периода

- Локалитет 166. Латенски опидум (земљано утврђење из млађег гвозденог доба) већим делом девастиран радом циглане. Могуће да је део утврђења сачуван у источном, североисточном и северном делу циглане. Археолошко налазиште „Циглана“, потез Петковача, стављено је под заштиту државе Решењем бр.02-365/3, од 26.5.1975.
- Локалитет 167. Праисторијски и латенски локалитет
- Локалитет 168. Јужно од циглане око 300 м је позајмиште за вађење земље, на коме је откопано и документовано неколико гробова 8-9. века. Нешто јужније и југоисточно је насеље овог времена (локалитет 169)
- Локалитет 169. Јужно од некрополе (локалитет 168), на греди, налазило се насеље 8-9. века, на коме има и мало античких налаза
- Локалитет 170. На овој локацији је нађено неколико фрагмената праисторијске керамике
- Локалитет 171. На овој локацији је пронађена само праисторијска камена секира
- Локалитет 172. Локалитет са мало налаза античке керамике
- Локалитет 173. Локалитет са мало налаза керамике
- Локалитет 174. Локалитет са мало налаза керамике
- Локалитет 175. Локалитет са мало налаза керамике
- Локалитет 176. Касноантички локалитет
- Локалитет 177. Праисторијски локалитет
- Локалитет 178. Праисторијски или раносредњовековни локалитет
- Локалитет 179. Локалитет са спорадичним налазима гњетане керамике
- Локалитет 180. На греди у риту пронађено је неколико фрагмената позносредњовековне керамике

К.О. БАЧКО НОВО СЕЛО

- Локалитет 181. Праисторијски и средњовековни локалитет
- Локалитет 182. Праисторијски (бронзано доба?) и касноантички локалитет
- Локалитет 183. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 184. Локалитет из античког периода
- Локалитет 185. Локалитет из античког периода
- Локалитет 186. Локалитет из античког и праисторијског периода
- Локалитет 187. Локалитет из средњовековног периода
- Локалитет 188. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 189. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 190. Локалитет из античког и средњовековног периода
- Локалитет 191. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 192. Локалитет са мало површинских налаза из праисторије
- Локалитет 193. Локалитет из позносредњовековног периода
- Локалитет 194. Локалитет из античког и праисторијског периода
- Локалитет 195. Локалитет из античког периода са мало налаза из позног средњег века
- Локалитет 196. Локалитет из позносредњовековног периода са мало налаза из античког периода
- Локалитет 197. Локалитет са мало површинских налаза из средњег века
- Локалитет 198. Локалитет из латенског периода са мало налаза из средњег века
- Локалитет 199. Локалитет из латенског периода
- Локалитет 200. Локалитет из латенског или античког периода, са мало налаза из неолита (Старчевачка култура) и раног халштата
- Локалитет 201. Локалитет из средњовековног периода (11-13. век)
- Локалитет 202. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 203. Локалитет из праисторијског периода
- Локалитет 204. Локалитет из средњовековног периода са мало налаза из праисторије
- Локалитет 205. Локалитет из праисторијског периода
- Локалитет 206. Локалитет са мало површинских налаза (мало праисторијске керамике, кремен)
- Локалитет 207. Локалитет из праисторијског или раносредњовековног периода

- Локалитет 208. Локалитет из праисторијског (бронзано доба) и раносредњовековног периода
- Локалитет 209. Локалитет из праисторијског периода са мало налаза позног средњег века
- Локалитет 210. Локалитет са мало површинских налаза (Неолит – Старчевачка култура и средњи век)
- Локалитет 211. Локалитет са мало површинских налаза (праисторија и 19. век)
- Локалитет 212. Локалитет из праисторијског (неолит – Старчевачка култура) и средњовековног периода (8-9. и 11-12. век)
- Локалитет 213. Локалитет из раног средњег века
- Локалитет 214. Локалитет из раног средњег века
- Локалитет 215. Локалитет из праисторијског периода
- Локалитет 216. Локалитет из касноантичког и средњовековног периода
- Локалитет 217. Локалитет из праисторије (рани халштат), са мало налаза из касноантичког периода
- Локалитет 218. Локалитет са мало површинских налаза (латен и средњи век)
- Локалитет 219. Локалитет из праисторије (неолит - Старчевачка култура), са мало налаза из касноантичког и средњовековног периода
- Локалитет 220. Локалитет из средњег века
- Локалитет 221. Локалитет из средњег века, са мало налаза праисторијске и сиве латенске или античке керамике
- Локалитет 222. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 223. Локалитет из средњег века
- Локалитет 224. Локалитет са мало површинских налаза (гњетана керамика и 1 фрагмент из средњег века)
- Локалитет 225. Позносредњовековно насеље Св. Лоренц, са остацима две цркве и гробљем
- Локалитет 226. Локалитет са мало површинских налаза
- Локалитет 227. Локалитет из раног и позног средњег века
- Локалитет 228. Локалитет из периода касне антике, раног и позног средњег века
- Локалитет 229. Локалитет из средњег века (8-9. и 11-12. век)

7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Приликом израде Просторног плана, посебно при планирању организације и уређења простора, у свему су поштовани и уграђени Услови и захтеви за прилагођавање Просторног плана потребама одбране земље, добијени од Министарства одбране Републике Србије. Саставни део Просторног плана је и Посебан прилог - услови и захтеви у погледу одбране земље и ратних разарања.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводиће се у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима који регулишу ову област.

У складу са Законом о ванредним ситуацијама ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Склањање људи, материјалних и културних добара обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и других несрећа. Ближе прописе о начину одржавања склоништа и прилагођавања комуналних, саобраћајних и других подземних објеката за склањање становништва, доноси министар.

Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагођене за склањање људи и материјалних добара. Приликом изградње стамбених објеката са подрумима, над подрумским просторијама гради се ојачана плоча која може да издржи урушавање објекта.

Приликом коришћења склоништа за мирнодопске потребе, не могу се вршити адаптације или реконструкције које би утицале или би могле утицати на исправност склоништа, нити се склоништа могу користити у сврхе које би погоршале њихове хигијенске и техничке услове.

7.6. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

При утврђивању просторне организације и уређења насеља, приликом зонирања (лоцирање или размештај виталних објеката), прописивања урбанистичких параметара за утврђене зоне, планирања мреже саобраћајница и остале инфраструктуре, обавезно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију.

Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су:

- планирање и имплементација превентивних мера,
- приправност и правовремено реаговање,
- санација последица.

Елементарне непогоде које могу угрозити подручје општине Бач су: земљотреси, град, пожари, експлозије и ерупције нафте и гаса.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије, која се односи на параметре максималног интензитета земљотреса за повратни период од 100 и 200 година, подручје општине Бач се налази у зони могуће угрожености **земљотресом** јачине 7°MCS.

Републички хидрометеоролошки завод је развио Систем одбране од **града** и у ту сврху је на подручју општине Бач изграђено 8 (осам) противградних станица, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Локације ових станица су следеће: Бач, Мали Бач, Вајска, Лабудњача, Жива, Плавна, Бачко Ново Село и Економија 3 (Бач 3).

Настајање **пожара**, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је свакако у већим урбаним срединама – већа насељена места и градови који имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Опасност од пожара постоји и на нафтним и гасним пољима и сабирним системима, инсталацијама нафте и нафтних деривата за дистрибуцију и промет запаљивих течности.

Изграђеност саобраћајница између насељених места је задовољавајућа што омогућава несметан долазак екипа за гашење пожара. Проблем проходности саобраћаја може бити изражен у зимском периоду, у случају великих снежних падавина и наноса.

Опасност од настанка **експлозије** коју са собом носи складиштење, превоз, промет и рад са експлозивним материјама присутна је и у појединим технолошким процесима, а односи се на предузећа која се баве производњом и ускладиштењем нафте и нафтних деривата, као и гаса.

На подручју Плана, а и шире, не постоје **радиоактивне материје** у количини која би могла изазвати акциденте типа елементарне непогоде.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка елементарних непогода и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица. Ове мере се односе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање насеља (одређивање зона заштите, удаљеност опасних активности од насеља, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.),
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих,
- избор и примена технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења,
- благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака.

Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог Закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама – удесима и катастрофама.

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту, Просторним планом и урбанистичким плановима.

Обрадиво пољопривредно земљиште може се користити у непољопривредне сврхе у следећим случајевима:

- за подизање вештачких ливада и пашњака на обрадивом пољопривредном земљишту, као и за подизање шума без обзира на класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности Министарства,
- за експлоатацију минералних сировина (глине шљунка, песка, тресета, камена и др.), односно извођење радова на одлагању јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на обрадивом пољопривредном земљишту на одређено време по претходно прибављеној сагласности Министарства и приложеном доказу о плаћеној накнади за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта коју је решењем утврдила општинска, односно градска управа,
- у другим случајевима ако је утврђен општи интерес на основу закона, уз плаћање накнаде за промену намене.

Обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситњава на парцеле чија је површина мања од 0,5 ha, односно на земљиштима која су уређена комасацијом, парцела не може да буде мања од 1,0 ha.

Пашњак се може привести другој култури само под условом да се тиме постиже рационалније и економичније коришћење земљишта. Пашњаци у државној својини који су враћени селима, користе се у складу са Законом о враћању утрина и пашњака селима на коришћење.

Пољопривредно земљиште у државној својини може се дати на коришћење, без плаћања накнаде, образовним установама – школама, стручним пољопривредним службама и социјалним установама (највише до 100 ha) и високообразовним установама – факултетима и научним институтима чији је оснивач држава и установама за извршење кривичних санкција (највише до 1000 ha), уз сагласност надлежног министарства.

На пољопривредном земљишту је могућа изградња, адаптација или реконструкција објеката и комплекса без накнаде за промену намене, у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Одобрење за **експлоатацију минералних сировина** (нафта, гас, глина, шљунак, песак, термалне и минералне воде,) и одлагање јаловине и других опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту може да се изда ако је претходно прибављена сагласност надлежног министарства. Објекти и постројења која служе за експлоатацију минералних сировина планирају се на основу одобрења надлежног министарства за енергетику (Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине). Одобрењем се утврђује обавеза и начин привођења првобитној намени, односно оспособљавања тог земљишта за пољопривредну производњу, као и поступак и рок привођења и испитивање опасних и штетних материја у земљишту.

Пољопривредно земљиште, које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене, које немају трајни карактер, приводи се одговарајућој намени, односно оспособљава за пољопривредну производњу по пројекту о рекултивацији пољопривредног земљишта, који је корисник дужан да приложи уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина.

Пројекат рекултивације садржи нарочито поступак скидања и чувања хумусног слоја, поступак биолошке рекултивације пољопривредног земљишта, рокове извођења појединих фаза биолошке рекултивације, динамику привођења земљишта пољопривредној производњи, хидротехничке радове којима се успоставља првобитни водни режим у земљишту, поступак и рок испитивања опасних и штетних материја у рекултивисаном земљишту.

Задовољењем наведених услова се приступа изради урбанистичког плана одговарајуће разраде.

У предметни План су уграђена правила заштите, коришћења, уређења и изградње на пољопривредном земљишту, односно начин и услови под којим се може вршити промена намене пољопривредног земљишта у другу врсту земљишта (најчешће у грађевинско). Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе и промена намене земљишта може да се врши:

1. Када то захтева општи интерес (изградња путева, са припадајућим површинама и објектима, изградња водопривредних објеката, енергетских објеката, објеката за коришћење обновљивих извора енергије, комуналних објеката, ширење насеља и сл.), уз плаћање накнаде за промену намене и на основу урбанистичког плана;
2. За експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту, као и изградња рибњака на обрадивом пољопривредном земљишту, одобрење може да се изда ако је претходно прибављена сагласност Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде;
3. Пољопривредно земљиште које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене, које немају трајни карактер, приводи се одговарајућој намени, односно оспособљава за пољопривредну производњу по пројекту о рекултивацији пољопривредног земљишта који је корисник дужан да приложи уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина;
4. Ради израде разних врста опеке (експлоатација глине), заснивање расадничке производње шумског биља, узимање земљишта у закуп за изградњу објеката на пољопривредном земљишту; промена може да се врши по претходно прибављеном одобрењу у ком се утврђује обавеза и начин привођења земљишта првобитној намени, односно оспособљавање тог земљишта за пољопривредну производњу, као и поступак и рок привођења и испитивање опасних и штетних материја у земљишту;

5. За изградњу објеката за потребе пољопривредног газдинства и обављања примарне пољопривредне производње и складиштења производа на основу локацијске дозволе, уз обезбеђивање услова заштите животне средине (носилац пољопривредног газдинства обавља сточарску, живинарску, воћарску или виноградарску производњу, односно узгој рибе, односно обавља друге облике пољопривредне производње: гајење печурака, пужева, пчела и др.)
6. За изградњу пратећих садржаја јавног пута (објекти угоститељства, трговине, објекти намењени пружању услуга корисницима пута), спортско-рекреативних објеката, радних комплекса и сл., уз обезбеђивање услова заштите животне средине.

Када се приступа радовима на обрадивом пољопривредном земљишту, којима се то земљиште трајно или привремено приводи другој намени (грађевинско), потребна је израда урбанистичког плана, а инвеститор плаћа накнаду у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10), подразумева се земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним, односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу. Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.

Шуме треба да остваре заштитне, културно-социјалне и производне функције, а заштитно зеленило превасходно заштитну функцију. Како би се постигли задати циљеви и оствариле основне функције шума и заштитног зеленила потребно је на простору обухвата Плана:

- Шумско земљиште користити у складу са његовим биолошким капацитетима;
- Организовати трајну максималну шумску производњу;
- Очувати постојеће шуме, шумско земљиште и заштитно зеленило и унапредити њихово стање;
- Санирати изразито лоша узгојна стања (деградирана, разређена и др.), као и зреле и презреле састојине са присутним деструктивним процесима дрвне масе;
- Заштитити шуме од негативног деловања и успоставити стабилност шумских екосистема;
- Повећати степен шумовитости и обраслости подручја пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту;
- Подизати заштитне имисионе шуме у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница;
- У складу са Конвенцијом о биолошкој разноврсности избегавати коришћење инвазивних врста, ради очувања биодиверзитета;
- Формирати заштитно зеленило уз радне комплексе у атару, на површинама за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште), у зонама кућа за одмор;
- Остварити подизање заштитних појасева на око 2% територије Општине на деловима простора уз канале, путне коридоре, део радних зона комуналних објеката и у оквиру пољопривредног земљишта, са циљем побољшања микроклиматских услова повећања приноса у пољопривреди и укупне шумовитости Општине. Ови заштитни појасеви уколико су већи од 5 а ће се сматрати шумом на основу Закона о шумама;
- Шуме и заштитно зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног биоekoлошког система;

Шумама и шумским земљиштем у државној својини на подручју обухвата Плана, газдоваће се на основу планских докумената (основа газдовања шумама). Заштитним појасевима и шумама, газдоваће правно лице чији је оснивач Република Србија, АПВ, односно јединица локалне самоуправе које испуњавају услове прописане Законом о шумама. Овим шумама ће се, такође, газдовати на основу планских докумената (основа газдовања шумама). Шумама у приватној својини газдоваће се на основу програма газдовања приватним шумама. Основе доноси сопственик шума, односно корисник шума уз сагласност надлежног органа АП Војводине. Програм доноси надлежни орган на територији АП Војводине.

Основе и програми се доносе за период од десет година. Спровођење основа и програма газдовања шумама обезбедиће се годишњим извођачким планом газдовања. План развоја, основе и програми морају бити међусобно усаглашени.

Газдовање шумама, у смислу Закона о шумама, подразумева скуп усаглашених стручнонаучних, техничко-технолошких, економских, организационих и друштвених активности које се у одређеном периоду предузимају у шуми ради њене заштите, одржавања, унапређивања и коришћења.

Корисници шума су дужни да:

- Газдовање шума прилагођавају начину газдовања високим шумама као основном облику гајења шума, условима средине, биолошким особинама врста дрвећа, стању и функцији шума;
- Шумско-узгојним и др. мерама обезбеђују природни начин обнављања шума;
- Примењују мере неге (чишћење и прореде) и мере заштите шума;
- Преводе ниске и деградиране шуме и шикаре у високе шуме;
- Пошумљавају стара сечишта, пожаришта, површине оголеле деловањем природних чинилаца, биљних болести и других узрочника;
- Шумска земљишта штите од даље деградације и ерозије и приводе шумској производњи;
- Избор врста дрвећа за пошумљавање прилагоде еколошким условима подручја уз већу примену аутохтоних врста;
- Газдовање шумама ускладе са специфичним потребама свих делова шума који су под посебним режимима заштите као природне вредности.

Корисници шума су дужни да изврше пошумљавање површина на којима није успело пошумљавање и подмлађивање, као и површина на којима је извршена бесправна сеча и крчење шума. У шумама које се природно обнављају чиста сеча се врши у доба мировања вегетације. Крчење шума може се вршити ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека, изградње шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђује унапређење и коришћење у случајевима утврђеним Просторним планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада. Чиста сеча, ако није одобрена као редовни вид обнављања шума, може да се врши у складу са Законом о шумама.

У шумама је забрањена сеча ретких и угрожених врста дрвећа као и сакупљање плодова и биља који су посебним прописом заштићени. Сакупљање шумских плодова, лековитог и др. биља, коришћење камена, песка, шљунка, хумуса као и пчеларење, испаша стоке и жیرهње могу да се врше уз одобрење корисника шума. Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара, других елементарних непогода, биљних болести, штеточина и других штета као и мере неге шумских засада. Уређење и опремање ловишта и шумског земљишта ће се вршити у складу са ловном и шумском основном. На шумском земљишту у државној и друштвеној својини које је дато у закуп не може се вршити изградња.

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЛОВИШТА

На пољопривредном и шумском земљишту које је у саставу ловишта могу се: градити ловно-техничких објекти, постављати ограде ради заштите и лова дивљачи, градити ловно-производне објекте, фарме за производњу фазанске дивљачи, подизати ловне ремизе ради заштите дивљачи.

Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Подизати ремизе на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, властистих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору.

На водном земљишту које је у саставу ловишта могу се градити само ловно-техничких објекти.

У оквиру инфраструктурних коридора, специјалним техничко-технолошким решењима, тз. еколошким прелазима, омогућити несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња.

1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.

Водно земљиште текуће воде, јесте корито за велику воду и приобално земљиште.

Водно земљиште стајаће воде, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта је:

- 1) у подручју незаштићеном од поплава до 10 m,
- 2) у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према браћеном подручју.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- 1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
- 2) одржавање корита водотока и водних објеката,
- 3) спровођење мера заштите вода,
- 4) спровођење заштите од штетног дејства вода,
- 5) остале намене, утврђене Законом о водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:

- водни објекти,
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом,
- објекти за спорт, рекреацију и туризам,

на основу одговарајућег урбанистичког плана а у складу са: условима заштите животне средине, заштите природног добра, заштите културног добра и првенствено на основу мишљења надлежног водопривредног предузећа и услова надлежног министарства.

1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Грађевинско земљиште у обухвату Просторног плана чине грађевинска подручја 6 насеља и грађевинско земљиште ван грађевинских подручја насеља, које је изграђено или је овим Просторним планом предвиђено за изградњу.

1.4.1. Грађевинско подручје насеља

За општински центар Бач, до доношења Плана генералне регулације примењиваће се Генерални план Бача ("Службени лист општине Бач", бр. 11/2005), у делу у коме није у супротности са овим Просторним планом.

За остала насеља: Бачко Ново Село, Бођани, Вајска, Плавна и Селенча границе грађевинског подручја насеља, шематски приказ уређења насеља, као и правила уређења и правила грађења у тим насељима су дефинисани овим Планом.

1.4.1.1. Опис граница грађевинских подручја насеља уређених овим планом (шеме насеља)

Границе грађевинских подручја насеља Бачко Ново Село, Бођани, Вајска и Плавна су утврђене и дефинисане Одлуком о одређивању грађевинског подручја (Сл.Лист општине Бач бр. 4/87).

За насеље Вајска овим Планом се предвиђа проширење грађевинског подручја на локалитету 1 и локалитету 2.

Укупна површина планираног проширења грађевинског подручја насеља локалитет 1 је 1.28 ha.

Укупна површина планираног проширења грађевинског подручја насеља локалитет 2 је 2.30 ha.

Опис границе грађевинског подручја насеља Бачко Ново Село

Граница грађевинског подручја насељеног места Бачко Ново Село, почиње од југоисточне тачке гробља која носи парцелни број 1284 те надаље ка истоку пре–сеца пут Бачко Ново Село - Бач број 1804 и канал број 1757 у дужини од 30 метара.

Од ове тачке граница скреће у правцу североистока у дужини од 80 метара а онда на исток у дужини од 210 метара до тремеђе парцела 1858, 1277 и 1276.

Од ове тачке граница скреће на југ у дужини од 55 метара до тремеђе парцела 111, 1278 и 1277, а даље наставља на североисток у дужини од 25 метара.

Од ове тачке граница скреће на југ у дужини од 80 метара до тремеђе парцела 115, 114 и 1277, одакле наставља на исток у дужини од 70 метара.

Од ове тачке граница скреће у правцу југа у дужини од 590 метара пресецајући путеве број парцела 1853 и 1352 и бару број парцеле 1748.

Од ове тачке граница скреће на исток под правим углом у дужини од 240 метара и избија на међу парцела број 1197 и 1198 а онда наставља на југ у дужини од 115 метара до тремеђе парцела број 1197, 1198 и 1851.

Од ове тачке граница пресеца пут број 1851 и избија на тремеђу парцела 1208, 1851 и 1800.

Од ове тачке граница наставља на југозапад следећи северну страну насипа број 1800 и долази до четворомеђе парцела 1800, 624, 622/3 и 602.

Од ове тачке граница скреће на југ у дужини од 16 метара где поново скреће на југозапад у дужини од 37 метара па поново на југ у дужини од 14 метара.

Од ове тачке граница наставља на југозапад у дужини од 34 метра и избија на тромеђу парцела 624/1, 769 и 1974, одакле наставља у истом правцу следећи јужну ивицу парцела 769 и 759 до тромеђе парцела 759, 687 и 1447.

Од ове тачке граница скреће на северозапад у дужини од 216 метара и избија на тромеђу парцела 768, 759 и 689 а одатле на југозапад у дужини од 12 метара.

Од ове тачке граница се ломи у правцу северозапада и следи јужну границу Дунавске улице у дужини од 80 метара, где скреће на југозапад у дужини од 60 метара.

Даље граница наставља на северозапад у дужини од 170 метара а онда под правим углом на северо-исток у дужини 80 метара и избија на тромеђу парцела 749, 759 и 768.

Од ове тачке гранична линија иде на северозапад у дужини од 190 метара до тромеђе парцела 758, 756 и 1799.

Од ове тачке гранична линија следи југозападну границу Пролетерске улице парцелни број 758 односно следи североисточну страну насипа и долази до тромеђе парцела 757, 758 и 1799.

Од ове тачке граница наставља на исток у дужини од 30 метара до тромеђе парцела 1799, 4 и 757, где скреће на север у дужини од 45 метара до тромеђе парцела 4, 1417 и 1799.

Од ове тачке граница наставља на исток у дужини од 30 метара до тромеђе парцела 3, 1417 и 1418, где се ломи на југ у дужини од 10 метара и долази до тромеђе парцела 5, 3 и 1418.

Од ове тачке гранична линија следи северне ивице парцела 5, 6, 7 и 8/2 до тромеђе парцела 8/2, 10/1 и 1418. Граница даље наставља на север у дужини од 120 метара следећи западне ивице парцела 756, 65 и 1 и долази до међе парцела 1413 и 1412, где се поново ломи и скреће на североисток у дужини од 117 метара и избија на тромеђу парцела 1412, 1413 и 1807.

Од ове тачке граница скреће на југ у дужини од 70 метара и долази до тромеђе парцела 1807, 2 и 65.

Од ове тачке гранична линија скреће у правцу истока у дужини од 137 метара следећи јужну границу гробља парцелни број 1284 где се спаја са почетном тачком.

Опис границе грађевинског подручја насеља Бођани

Граница грађевинског реона почиње од четворомеђе парцела број 212, 837, 838 и 3774 и прати западну границу парцеле број 836, те долази до тромеђе парцела број 217, 247 и 836.

Од ове тачке граница се ломи под правим углом и иде у правцу североистока у дужини од 280 метара, пратећи северну границу парцеле 247.

Од ове тачке граница скреће на југоисток у дужини од 140 метара и избија на тромеђу парцела број 408, 254 и 247.

Од ове тачке граница наставља јужном ивицом новог канала број 3713 на североисток и долази до тромеђе парцела број 815, 816 и 3713.

Од ове тачке граница скреће на југоисток у дужини од 70 метара и долази до тромеђе парцела број 815, 816 и 668. Надаље наставља истим правцем у дужини од 320 метара до границе парцела број 671/3 и 756/1 односно иде југоисточном границом улице која носи парцелни број 671/2.

Од ове тачке граница се ломи под правим углом пратећи југоисточну ивицу парцеле број 671/3 у дужини од 260 метара и долази до тромеђе парцела број 332, 756/1 и 3189.

Од ове тачке граница се ломи у правцу северо-запада те избија на тромеђу парцела број 332, 373 и 3182.

Од ове тачке граница полази у правцу југозапада у дужини од 270 метара пратећи западну границу парцела број 3182 и избија на улици Виноградарску.

Од ове тачке линија пресеца улицу Виноградарску и избија на тромеђу парцела број 650, 670 и 3181.

Од ове тачке граница се креће у правцу југозапада у дужини од 240 метара те избија на пут Бођани - Плавна и пресеца га.

Од ове тачке граница се креће у правцу југоистока у дужини од 70 метара, те избија на тромеђу парцела број 591/1, 3089 и 3770.

Од ове тачке граница се протеже у правцу југозапада у дужини од 190 метара те избија на тромеђу парцела број 591/1, 3898 и 3923.

Од ове тачке граница се протеже у правцу северо запада, пратећи источну линију парцеле број 3898, те избија на тромеђу парцела број 58, 668 и 3898.

Од ове тачке граница се спушта у правцу југозапада у својој дужини од 40 метара и избија на јужну границу парцеле број 668 избија на пут Вајска- Бођани.

Од ове тачке граница се продужава у правцу северозапада пратећи северне линије парцела број 2810, 3900, 2808/2, 2800, 2809/2 3799, и 974/2, те избија на тромеђу парцела број 496, 497, 974/2 и 3718.

Од ове тачке граница следи источну и северну границу парцеле број 3718, источну и северну границу парцеле 3922/2 и долази до тромеђе парцела број 172, 170 и 3922/2.

Од ове тачке граница се продужава у правцу југо запада својој дужини од 40 метара. Надаље граница продужава на запад и избија на тромеђу парцела број 170, 3780 и 3922/1.

Од ове тачке граница се креће у правцу северо- истока у дужини од 190 метара те избија на тромеђу парцела број 167, 168 и 922. Надаље граница наставља на запад и долази до тромеђе парцела 156, 921 и 922.

Од ове тачке граница продужава у правцу северо-истока у дужини од 150 метара и долази до четворомеђе парцела број 156, 664, 921 и 3778.

Надаље граница наставља на северозапад у дужини од 290 метара.

Од ове тачке граница продужава на североисток у дужини од 440 метара и долази до четворомеђе парцела 36, 856, 3760 и 662.

Од ове тачке граница пресеца пут Вајска Бођани, наставља на југ пратећи источну страну тог пута и избија на тромеђу парцела број 212, 662 и 3774.

Од ове тачке граница скреће на североисток у дужини од 45 метара где се спаја са почетном тачком.

Опис границе грађевинског подручја насеља Вајска

Граница грађевинског реона насељеног места Вајска почиње на тромеђи парцела број 4786, 3728 и 4563.

Од ове тачке граница иде на североисток у дужини од 953 метара, односно следи југоисточну страну канала парцеле број 4786, до тачке на југоисточној међи катастарске парцеле 4786.

Од ове тачке граница иде на југ сече катастарске парцеле 3731, 3748, 3737/3, 3750 и долази до тачке на северозападној међи катастарске парцеле 179.

Од ове тачке граница продужава на североисток а онда на исток пратећи југоисточну и јужну страну парцеле (насипи број 3750 и избија на тромеђу парцела број 243, 407 и 1947.

Од ове тачке граница иде на североисток у дужини од 35 метара и долази до тромеђе парцела број 422, 3751 и 4786.

Од ове тачке граница скреће на југоисток у дужини од 63 метра до тромеђе парцела број 422, 3751 и 3829, односно до пута Вајска-Бач.

Од ове тачке граница пресеца пут Вајска-Бач и избија на тромеђу парцела 428, 431 и 1948, одакле наставља на североисток следећи северну границу парцела број 428, 427, 426,425 и 423 у дужини од 160 метара те избија на тромеђу парцела број 4290,4306 и 423.

Од ове тачке граница скреће на југоисток у дужини од 170 метара и избија на тромеђу парцела број 506, 517 и 4306.

Од ове тромеђе скреће у правцу североистока у дужини од 210 метара те избија на пут 4307.

Од ове тачке граница пресеца пут 4307, пут 4311 и пут 4319 те избија на тромеђу парцела број 4319, 4373 и 1950, у укупној дужини од 370 метара.

Од ове тачке граница скреће на југозапад и следи северну границу парцеле број 4373 у дужини од 560 метара те избија на тромеђу парцела број 580, 1948/2 и 4370.

Од ове тромеђе граница скреће на југоисток у дужини од 200 метара и избија на пут број 4371 односно тромеђу парцела број 4370, 4371 и 1948/2.

Од ове тачке граница пресеца пут број 4371 и скреће на југозапад у дужини од 580 метара до тромеђе парцела број 4372, 1951 и 4443. Даље, наставља на северозапад у дужини од 70 метара где поново скреће на југозапад у дужини од 60 метара.

Од ове тачке граница скреће на северозапад у дужини од 230 метара. Даље наставља на југозапад у дужини од 370 метара, односно следи југоисточну границу парцела број 906, 1956, 1572 и 1959 и долази до четворомеђе парцела број 1572, 4469, 4470 и 1959. Од ове тачке граница продужава на југоисток у дужини од 60 метара а онда на југозапад у дужини од сто метара до тромеђе парцела број 4544, 4372 и 4545.

Од ове тачке граница скреће на северозапад у дужини од 55 метара и избија на тромеђу парцела број 4545, 4546 и 1961. Даље, продужава на југозапад у дужини од 460 метара и избија на тромеђу парцела број 1960, 1961 и 4372.

Од ове тачке граница пресеца пут Вајска-Бођани и даље наставља на север до тромеђе парцела број 1261, 1262 и 4593.

Од ове тромеђе граница наставља у правцу северозапада до тромеђе парцела број 1242, 4568 и 4565, а од те тачке граница следи источну и јужну границу парцеле 4565 а потом сече катастарске парцеле 4565, 4563, 4564, до тромеђе парцела број 4786, 4563 и 3728, односно спаја се са почетном тачком.

Опис границе грађевинског подручја насеља Плавна

Граница грађевинског реона има свој почетак од тачке коју сачињавају парцеле број 1192, 3249 и 2169, па се протеже источном ивицом парцеле 2169 у дужини од 65 метара где скреће на североисток у дужини од 150 метара и долази до међе парцела број 2172 и 2173, где се ломи под правим углом у правцу југа у дужини од 50 метара до тромеђе парцела број 2172, 2173 и 3326.

Од ове тачке граница пресеца пут 3326 и наставља на југ у дужини од 245 метара. Даље продужава на исток у дужини од 70 метара па поново скреће на југоисток у дужини од 170 метара и избија на пут Плавна — Бач, где пресеца пут у његовој ширини, долази на четворомеђу парцела број 1181, 719, 2341 и 3246, у истом правцу продужава у дужини од 400 метара и избија на пољски пут број 3327 где се ломи под правим углом ка западу у дужини од 420 метара и избија на пут Плавна — Бачко Ново Село који носи парцелни број 1193.

Од ове тачке граница скреће на југ, пресеца пут 3327, долази до пута Плавна — Младеново, пресеца тај пут и наставља истим правцем до тромеђе парцела број 1193, 2647 и 3248/2.

Од ове тачке граница пресеца пут Плавна - Бачко Ново Село и продужава на запад у дужини од 420 метара и спаја се са тромеђом парцела број 1183, 1108 и 2648.

Од ове тачке спушта се на југ у дужини од 130 метара до тромеђе парцела број 1183, 2655 и 3315. Даље пресеца пут број 3315 и улицу број 1183 и продужава на запад у дужини од 220 метара пратећи међну линију између парцела 2832, 3372 и парцела 1115 и 1116.

Од ове тачке граница кривуда и прати источну и северну ивицу насипа број 3372 до четворомеђе парцела број 1197, 3372, 2835 и 3313.

Од ове тачке граница наставља на северозапад до тромеђе парцела број 952, 3000 и 3329.

Од ове тачке граница продужава на североисток и кривуда пратећи источну и северну ивицу канала број 3229 до тромеђе парцела број 1181, 3239 и 1760.

Од ове тачке граница се ломи у правцу истока у дужини од 60 метара а онда скреће на североисток пратећи северну ивицу пута број 1199 целом дужином и долази до четворомеђе парцела број 1184, 1199, 1801 и 1800.

Од ове тачке граница пресеца улицу број 1184, пут број 3364 и насип број 3365 те долази до тромеђе парцела број 135, 160/1 и 3365.

Од ове тачке граница продужава на североисток у дужини од 180 метара и избија на петомеђу парцела број 142, 143, 144, 2403 и 3365.

Граница даље полази у правцу истока у дужини од 230 метара, пресеца пут Плавна-Бођани и спаја се са почетном тачком границе грађевинског реона.

Опис границе грађевинског подручја насеља Селенча

Почетна тачка описа границе грађевинског подручја насеља Селенча у КО Селенча је тачка 1, која се налази на тромеђи катастарских парцела број 4838, 52 и 4734. Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи југозападну границу катастарских парцела 4734, 4850 и 2912 до тачке број 2 на тромеђи катастарских парцела 72, 4921 и 4737.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарских парцела 4737, 3444, 3445, 3447, 4930, 3448, 4933, 3487, 4935, 3488 и 4938 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 4938, 1090 и 1077.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарских парцела 4937, до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 1132, 4221 и 4937.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи југоисточне међе катастарских парцела 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1149, 1146 и 1721, до тачке број 5 на тромеђи катастарских парцела 1721, 4992, и 4208.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарских парцела 1721 а потом се ломи и иде у правцу запада пратећу јужну међу катастарских парцела 1154, 1511, 1512, 1515 и 1516 до тачке број 6 на тромеђи катастарских парцела 1517, 1516 и 4981.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу југа а потом запада пратећи западну и северну међу катастарских парцела 4077, 4076, 4075, 4074, 4073, 4072, 4071, 4070, 4069, 4068, 4037, 4066, 4065, 4064 и 4063 до тачке број 7 на тромеђи катастарских парцела 1538, 1539 и 4063.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу југа а потом запада пратећи западну и северну међу катастарских парцела 4062, 4061/2, 4061/1, 4060, 4059, 4058, 4057, 4056, 4055, 4054, 4053, 4052, 4051, 4050, 4049/2 и 4049/1 до тачке број 8 на тромеђи катастарских парцела 4049/1, 1552 и 1553.

Након тачке број 8 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источне међе катастарских парцела 1553 и 1726 до тачке број 9 на тромеђи катастарских парцела 1726, 447 и 4968.

Од тачке број 9 граница се ломи и иде у правцу запада и северозапада пратећи северну и североисточну међу катастарских парцела 4028 и 4746 до тачке број 10 на тромеђи катастарских парцела 1729, 1584 и 4746.

Након тачке број 10 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи југоисточне међе катастарских парцела 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600/1, 1600/2, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680 и 1681 до тачке број 11 на тромеђи катастарских парцела 1681, 3797 и 3798.

Од тачке број 11 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападне међе катастарских парцела 1681, 1682, 613, 612 и 1689.

Након тачке број 12 граница се ломи и иде у правцу североистока и северозапада пратећи северозападне и североисточне међе катастарских парцела 1689 и 611 до тачке број 13 на тромеђи катастарских парцела 611, 3745 и 3743.

Од тачке број 13 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападне међе катастарских парцела 611, 610, 609, 608, 607, 606, 605, 604, 603, 602, 601, 600, 599, 598, 597, 596, 595, 594, 593, 592, 591, 590, 589, 588, 587, 586, 585, 584, 583, 582, 581, 580, 579, 578, 577, 576, 575, 574, 573, 572, 571, 570, 569, 568 и 567 до тачке број 14 на тромеђи катастарских парцела 567, 566 и 3702.

Након тачке број 14 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападне међе катастарских парцела 566, 1688, 554 и 1692.

Од тачке број 15 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападне међе катастарских парцела 1692, 1690 и 1691 до тачке број 16 на тромеђи катастарских парцела 1691, 4942 и 3555.

Након тачке број 16 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи североисточне међе катастарских парцела 1691, 548, 547, 546, 545, 544, 543, 542, 541, 540, 539 и 538 до тачке број 17 на тромеђи катастарских парцела 3542, 538 и 537.

Од тачке број 17 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападне међе катастарских парцела 520, 519, 518 и 494 до тачке број 18 на тромеђи катастарских парцела 494, 4941 и 3527.

Након тачке број 18 граница се ломи и иде у правцу истока пратећи северне међе катастарских парцела 494, 482, 481, 480 и 479 до тачке број 19, на тромеђи катастарских парцела 479, 478 и 4812.

Од тачке број 19 граница се ломи и иде у правцу северозапада а потом североистока и југоистока пратећи северозападне међе катастарских парцела 478, 477, 1689, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 и 14 до тачке број 20 на тромеђи катастарских парцела 14, 2768 и 2767.

Након тачке број граница с еломи и иде у правцу југоистока пратећи североисточне међе катастарских парцела 14, 1689 и 22 до тачке број 21 на тромеђи катастарских парцела 22, 23 и 2772.

Од тачке број 21 граница се ломи и иде у парвцу североистока пратећи северо западне међе катастарски парцела 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 28, 29, 40, 41, 42, 43, 44 и 45 а потом се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну и северозападну међу катастарских парцела 46, 48 и 49 до тачке број 22 на тромеђи катастарских парцела 49, 2741 и 4752.

Након тачке број 22 граница се ломи и иде у правцу југоистока и североистока пратећи југозападну и југоисточну међу катастарских парцела 4752 и 4838 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја насеља Селенча је око 350,38 ha.

1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места

Грађевинско земљиште ван грађевинских подручја насеља у обухвату Просторног плана чине: радне зоне, викенд зона, зоне кућа за одмор у приобаљу Дунава, зоне туристичко-рекреативних садржаја, манастирских комплекс, гранични прелаз и комунални садржаји (гробље, таложна поља шећеране).

1.4.2.1. Радне зоне

Радне зоне у атару представљају углавном постојеће комплексе пољопривредних економија укупне површине од око 274,26 ha, од којих су оне највеће одвојене од грађевинских рејона насеља ("Гатара", ПК" Бач"и "Фазанерија" у К.О. Бач, "Берава" у К.О. Бођани и "Лабудњача"и "Жива", у К.О. Вајска). Остале се наслањају на грађевинске рејоне (Селенча, Бачко Ново Село, Плавна) или су у непосредној близини (Бођани).

Пошто су ово комплекси опремљени инфраструктуром, са изграђеним објектима који су услед својинске трансформације у великој мери обуставили активности, потребно је предвидети могућности њихове реконструкције и адаптације у случају њиховог укључивања у будуће концепте привређивања и предузетништва, па чак, где је то могуће и формирање нових радних зона, које ће бити у склопу будућих грађевинских рејона насеља.

На североисточном ободу насеља Бач, ван грађевинског рејона, формирана је радна зона, уз пут за Селенчу до раскрснице са државним путем Iб реда бр.12 (М-18). Ова радна зона величине је 5,19 ha и обухвата целу парцелу бр. 4636 и делове парцела бр. 4637, 4639-4650.

Таложна поља шећеране (радна зона 19 у реф.к.)

Постојећа таложна поља шећеране представљају деградационе пунктове околине јер нису функционисала у складу са важећим прописима. Неопходна је изградња нових лагуна, на истој локацији, у које ће се евакуисати отпадне воде, након пречишћавања, које настају радом фабрике шећера, у складу са прописима, актуелним у наведеном контексту и у складу са техничко-технолошким решењима, која не угрожавају животну средину.

Планиране радне зоне

У плану је и изградња нових радних зона. Једна је за производњу биогаса (1а) у рефералној карти бр.1. Простор који је овим Планом намењен за наведени комплекс величине је 32.06 ha и омеђен је са запада државним путем I6 реда бр.12 (М-18), Оџаци-Бачка Паланка, са севера шумом Ристовача, а са југоистока обрадивим пољопривредним земљиштем и заузима целу парцелу бр. 3994. Друга радна зона је планирано проширење постојеће радне зоне са леве (17а) и десне (17б) стране код насеља Селенча величине 7,44 ha. Уређење простора ових зона извршиће се доношењем одговарајућег урбанистичког плана.

1.4.2.2. Викенд зоне

Постојећа викенд зона површине од око 7,11 ha, формирана је у северном делу К.О Бач између шуме Ристоваче и комплекса фазанерије и државног пута I реда - магистралног пута М18 Оџаци - Бачка Паланка. Ово је већ формирана викенд зона без могућности просторног ширења.

Планирана викенд зона, површине око 1,1 ha, налази се у Ко Вајска, потес „Кубици“.

1.4.2.2.1. Зоне кућа за одмор у приобаљу Дунава

Зоне кућа за одмор код Бачког Новог Села (локалитет 1) и код Плавне (локалитет 2) су изграђена на плавном земљишту (у инундацији реке Дунав) - на земљишту у надлежности ЈП Воде Војводине. Из тих разлога, предметни простор није дефинисан по парцелама, већ је за конкретне локације потребна сагласност наведеног водопривредног предузећа. Постојећи објекти се задржавају до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, које поставља надлежно водопривредно предузеће, без права на надокнаду штете инвеститору. Простор између стубова на којима су изграђени објекти морају бити проходни ради омогућавања протока воде Дунава. Забрањено је око објеката подизати било какву ограду. Није дозвољена изградња нових објеката.

1.4.2.3. Туристичко рекреативни локалитети

На појединим локацијама планског подручја, где се, у мањем простору, манифестују вредности природних, климатских или културноисторијских добара, уочавамо постојање туристичко рекреативних садржаја.

Најзначајнији туристичко угоститељски садржаји су: СРП "Карађорђево", Језеро "Провала", Ловишта "Ристовача", Ловишта "Плавна", Ловишта "Бођански рит", који уз одређене интервенције реконструкције, доградње и адаптације остају и даље предмет интересовања како посетилаца тако и предузетника у области туризма и угоститељства. На осталим локацијама, где то природни и културноисторијски фактори омогућују, осниваће се нови, слични садржаји.

1.4.2.4. Туристичко рекреативни локалитети у приобаљу реке Дунав

Приобаље Дунава својим природним карактеристикама привлачи бројне љубитеље рекреације и одмора на води и поред воде. Тамо где је прилаз води приступачнији, близу насељених места (Бачко Ново Село, Плавна), изграђено је неколико објеката за одмор и рекреацију (викенд куће). Пошто је ниво воде променљив, а просторно уређење приобаља већ дефинисано потребом изградње и одржања хидротехничких објеката за одбрану од поплава (насип и др.), градња сталних објеката за одмор и рекреацију није предвиђена, већ ће се она остваривати у виду градње пловених објеката за потребе наутичара или привремених објеката на копну (на стубовима) уз сагласност и одобрења ЈВП "Воде Војводине" и ЈП "Србија шуме". Такав комплекс планиран је у Дунавцу код Бачког Новог Села, где је и вишегодишње пристаниште кајакаша, кануиста и наутичара традиционалне Дунавске летње регате.

Студијом мреже марина на Дунаву у АП Војводини из 2006. године, која представља почетну фазу реализације Пројекта развоја наутичког туризма као једног од приоритета Програма привредног развоја АП Војводине за период 2004-2007 године ("Службени лист АП Војводине", бр.10/2004) предвиђено је да марина у Бачком Новом Селу буде марина IV категорије. Обавезан садржај прописан је Правилником о врстама, минималним условима и категоризацији објеката наутичког туризма (потребно је обезбедити 50 везова и то за рибарске чамце 90%, а за чамце са кабином 10%). За предметни комплекс марине урађен је План детаљне регулације.

1.4.2.5. Манастирски комплекс Бођани

У непосредној близини грађевинског рејона насеља Бођани налази се комплекс манастира Бођани. За комплекс манастира са манастирском црквом овим Планом није предвиђено проширење. Уређење и градња овог комплекса ће се вршити на основу овог Просторног плана и услова надлежног завода за заштиту споменика културе.

1.4.2.6. Гранични прелаз

У приобаљу Дунава, узводно од Вуковарске аде, у потесу Бучковац, где траса планираног регионалног пута (из правца Бач - Бођани) излази на леву обалу Дунава, тј. на делу водопривредног земљишта (насип) планирана је градња граничног прелаза који је предвиђен као погранични прелаз, речно скелског типа.

За реализацију наведеног комплекса прописује се израда ПДР-а.

1.4.2.7. Комунални садржаји

Енергетски објекти

Услови за изградњу нових производних енергетских објеката (електрана) већих капацитета и трансформаторских постројења 20(35)/110 kV, односно 110/20 kV ће се стећи на основу плана детаљне регулације и смерница из Просторног плана.

Постојећи комплекси трансформаторских постројења, где не долази до промене регулације ће се реконструисати по условима на основу овог Просторног плана.

Услови за изградњу нових енергетских објеката гасних станица за мерење и регулацију притиска (ГМРС и МРС) издаваће се из Просторног плана.

Гробља

Постојећа гробља (три) изван грађевинског подручја задржавају се у постојећим границама. Даље уређење вршиће се на основу овог плана.

Депонија комуналног отпада

За постојећу депонију комуналног отпада неопходно је израдити радни план са програмом мера и динамиком прилагођавања рада за период до 31. децембра 2012. године, у складу са чланом 96. Закона о управљању отпадом. Према наведеном Закону, члан. 97, Јединица локалне самоуправе дужна је да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона изради попис неуређених одлагалишта отпада на свом подручју, а у року од две године изради пројекте санације и рекултивације неуређених одлагалишта отпада, на које сагласност даје Аутономна Покрајина Војводина. Попис неуређених депонија неопходно је да садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката.

1.4.3. Опис граница грађевинског подручја ван насеља**Постојеће радне зоне (реф.карта бр.1)****Радна зона локалитет 1**

Опис границе грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 1 у Ко Бач почиње тачком број 1 на тремеђи катастарских парцела 8119, 8123 и 4637. Од ове тачке граница иде у правцу југоа пратећи западну међу катастарске парцеле 8119 до тачке број 2 на тремеђи катастарских парцела 8119, 4637 и 4639.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу запада ссекући катастарске парцеле 4639, 4640, 4641, 4642, 4643, 4644, 4645, 4646, 4647, 4648, 4649 и 4650 до тачке број 3 на источној међи катастарске парцеле 8070.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле 4650 до тачке број 4 на северозападном прелому међа катастарских парцела 4650 и 2373.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи јужну међу катастарских парцела 2373 и 8123 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 1 је 5.42 ha.

Радна зона локалитет 2

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 2 у Ко Бач обухвата катастарске парцеле 3913, 3914, 3907, 3909, 3910 и 3911 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 2 је 25.20 ha.

Радна зона локалитет 3

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 3 у Ко Бач обухвата катастарске парцеле 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563 и 3589 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 3 је 20.54 ha.

Радна зона локалитет 4

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 4 у Ко Бач обухвата катастарске парцеле 7886, 7887, 7888, 7890 и 7891 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 4 је 25.58 ha.

Радна зона локалитет 5

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 5 у Ко Бачкао Ново Село обухвата катастарске парцеле 817, 828, 829, 830, 831 и 832 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 5 је 20.76 ha.

Радна зона локалитет 6

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 6 у Ко Бачкао Ново Село обухвата катастарске парцеле 1447/1, 1448 и 1449/1 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 6 је 4.29 ha.

Радна зона локалитет 7

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 7 у Ко Плавна обухвата катастарске парцеле 2340/3, 2340/9, 2340/10, 2340/4, 2340/2, 2341, 2342, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355/1, 2355/2, 2356 и 2357/1 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 7 је 41.29 ha.

Радна зона локалитет 8

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 8 у Ко Плавна обухвата катастарску парцелу 2701 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 8 је 4.22 ha.

Радна зона локалитет 9

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 9 у Ко Бођани обухвата катастарске парцеле 876, 878, 880, 881 и 882 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 9 је 3.19 ha.

Радна зона локалитет 10

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 10 у Ко Бођани обухвата катастарске парцеле 973 и 2802 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 10 је 18.01ha.

Радна зона локалитет 11

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 11 у Ко Бођани обухвата катастарске парцеле 1091, 1093, 1094, 1095, 1096, 1100, 1101 и 1102 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 11 је 7.76 ha.

Радна зона локалитет 12

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 12 у Ко Вајска обухвата катастарску парцелу 4523 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 12 је 2.24 ha.

Радна зона локалитет 13

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 13 у Ко Вајска обухвата катастарске парцеле 4569, 4570, 4571, 4572, 4573/1, 4573/2, 4594, 4595, 4596, 4597, 4598 и 4599 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 13 је 6.87 ha.

Радна зона локалитет 14

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 14 у Ко Вајска обухвата катастарске парцеле 2323/1, 2323/2, 2324, 2325, 2335, 2381/1 и 2381/2, у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 14 је 39.95ha.

Радна зона локалитет 15

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 15 у Ко Вајска обухвата катастарске парцеле 2186, 2185, 2184, 2181/1, 2181/2, 2084/1, 2084/2 и 2084/3 2085, у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 15 је 32.72ha.

Радна зона локалитет 16

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 16 у Ко Вајска обухвата западни део катастарске парцеле 2703.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 16 је 9.13 ha.

Радна зона локалитет 17

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 17 у Ко Селенча обухвата катастарску парцелу 3775 у целости.

Површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 17 је 0,79 ha.

Радна зона локалитет 18

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 17 у Ко Вајска обухвата катастарске парцеле 4446/1, 4446/2, 4447, 4448 и 4449 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 18 је 0.83 ha.

Радна зона локалитет 19 - таложна поља шећеране

Граница грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 19 таложна поља шећеране у Ко Бач обухвата катастарске парцеле 5334, 5341 и 5342 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће радне зоне локалитет 19 је 47.56ha.

Опис границе планиране радне зоне

Радна зона локалитет 1a

Граница грађевинског подручја планиране радне зоне локалитет 1a у Ко Бач обухвата катастарску парцелу 3994 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја планиране радне зоне локалитет 1a је 32.01ha.

Граница грађевинског подручја планиране радне зоне локалитет 17a и 176 у Ко Селенча обухвата катастарске парцеле 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780 и 4957 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја планиране радне зоне локалитет 17a и 176 је 7.44ha.

Опис границе викенд зона

Постојећу викенд зону бр.1 чине следеће парцеле: 3867 – 3870, 3871/1, 3871/2, 3872 – 3879, 3917 и 3975 у Ко Бач.

Укупна површина грађевинског подручја постојеће викенд зоне бр.1 је 7.11ha.

Планирану икенд зону бр.2 чине следеће парцеле: 2484 и 4650 у Ко Вајска.

Укупна површина грађевинског подручја планиране викенд зоне бр.2 је 1.10ha.

Опис границе туристичких локалитета

Туристички локалит 1

Граница грађевинског подручја туристички локалитет 1 језеро Провала у Ко Вајска обухвата катастарске парцеле: 4641, 4649/2, 4645, 4644, 4649/10, 4649/8, 4649/1, 4643, 4649/3, 4649/12, 4649/4, 4649/9, 4646, 4647, 4649/5, 4648, 4649/6 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја туристички локалит 1 језеро Провала је 69.10ha.

Туристички локалитет 4

Граница грађевинског подручја туристички локалитет 4 ловиште Плавна у Ко Плавна обухвата катастарске парцеле: 2992, 3205/1 и 3380 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја туристички локалитет 4 ловиште Плавна је 13.81 ha.

4. Опис границе зона комплекса манастира

Граница грађевинског подручја зоне комплекса манастира локалитет 1 у Ко Бођани обухвата катастарске парцеле 849, 850, 851, 852 и 853 у целости.

Укупна површина грађевинског подручја зоне комплекса манастира локалитет 1 је 2.18 ha.

1.5. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ ЦЕЛИНА И ЗОНА У НАСЕЉИМА ЗА КОЈА ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ САДРЖИ ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УРЕЂЕЊА

Просторни план општине садржи шематске приказе уређења насеља Бачко Ново Село, Бођани, Вајска, Плавна и Селенча за која су дати: опис границе грађевинског подручја насеља, подела грађевинског подручја на површине за јавне и остале намене, дефинисана намена површина и трасе основне комуналне инфраструктуре и дата правила грађења по зонама - зона централних садржаја, зона становања, зона радних садржаја и зона спорта и рекреације.

1.5.1. Уређење и изградња јавних површина и објеката у насељима за која плански документ садржи шематски приказ уређења

Кроз шематски приказ уређења насеља је, такође, дата подела грађевинског подручја на површине за јавне и остале намене. Површине јавне намене су јавне површине (улични коридори, јавне зелене површине, канали и каналско земљиште) и јавни објекти (локалне управе, социјалне заштите, образовања, здравстава, културе, спорта и комуналних садржаја), чије је коришћење, односно изградња од општег интереса.

Површине за остале намене су подељене на три специфичне зоне: зона централних садржаја, зона становања и зона радних садржаја. Зона централних садржаја је најдинамичнији и највиталнији део насеља, у којем се, испреплетано са становањем и пословањем, налази мноштво јавних објеката. Зона становања заузима највећи део површине насеља, а највише је заступљено породично становање малих густина, у виду слободностојећих објеката на великим парцелама. Зона радних садржаја је намењена првенствено привредном активностима, које због своје природе не могу бити лоциране у оквиру других зона (индустрија, производни погони, складишта, стоваришта, сервиси).

Површине јавне намене су простори одређени планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и сл.). На површинама јавне намене, осим јавних објеката, дозвољена је изградња и простора/објеката стамбене и пословне намене.

Објекти јавне намене морају бити тако пројектовани и изведени да особама са посебним потребама у простору (деци, старим особама, хендикепираним и инвалидним лицима) омогуће несметан приступ, кретање, боравак и рад. У објекте јавне намене убрајају се болнице, домови здравља, домови културе, школе, домови за старе, рехабилитациони центри, спортски и рекреативни објекти, банке, поште, пословни објекти, саобраћајни терминали, објекти за потребе локалне самоуправе и други објекти.

При планирању и пројектовању јавних саобраћајних површина, пешачких стаза, пешачких прелаза, места за паркирање и других површина у оквиру улица, шеталишта, скверова и игралишта, морају се обезбедити услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору, у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Уређење и изградњу објеката јавне намене у насељима за које овај Просторни план садржи шематске приказе уређења, изводити у складу са важећим правилницима, који конкретну област уређују (здравство, школство, комунални садржаји...), као и са урбанистичким условима из овог Просторног плана.

Комплекс месне заједнице, месне канцеларије, комплекс поште: У центру сваког од ових насеља се налази објекат намењен за управу и администрацију-објекат Месне заједнице, Месне канцеларије, као и објекат поште. Објекти својим капацитетом и садржајем задовољавају потребе становништва и у планском периоду се задржавају на постојећој локацији.

Дозвољена је реконструкција и доградња, и нова изградња, у циљу побољшања услова за рад и пружања услуга становништву насеља. У оквиру комплекса Месне заједнице, Месне канцеларије могуће је организовање дневних центара.

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- индекс изграђености	макс. 2,0
- спратност објеката	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

Комплекс предшколске установе, основне школе:

У сваком насељу се морају обезбедити услови за 100%-тни обухват деце у предшколској установи узраста од 4-6 година и 30%-тни обухват деце узраста од 1-3 године. Постојеће површине комплекса потребно је уредити, реконструисати, односно изградити и опремити у складу са Правилником о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа за децу.

У оквиру површине отвореног простора предвидети терене за игру (лоптом, ритмичке игре, слободно кретање и трчање), простор за справе, пешчаник и сл. Зелене површине треба да буду декоративно обрађене са више цветног материјала и дрвећа. Дечије установе се могу отварати и у оквиру осталог грађевинског земљишта (на основу услова из овог Просторног плана) уз услов да задовоље прописане нормативе за ову област.

- обухват деце (од 3-6 година)	мин. 70 %
- изграђена површина	мин. 5,5m ² /по детету
- слободна површина	мин. 10-15m ² /по детету
- травнате површине	мин. 3m ² /по детету
- зелене површине	мин. 30%
- индекс заузетости парцеле	макс. 30%
- индекс изграђености	макс. 0,6
- спратност објеката	макс. П+1

Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

У насељима се морају обезбедити услови за 100%-тни обухват деце у основној школи узраста 7-15 година. У оквиру расположивих капацитета постојеће комплексе школе треба уредити, изградити и опремити у складу са прописима који ближе уређују ову област и потребама за осавремењивањем васпитања и образовања најмлађих.

- обухват деце (од 7-15 година)	100%
- изграђена површина	мин. 7,5m ² /по ученику
- слободна површина	25-30m ² /по ученику
- индекс заузетости парцеле	макс. 30%
- индекс изграђености	макс. 0,9
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

Комплекс здравствене станице, апотеке: Комплекси здравствених станица и апотека се задржавају на постојећим локацијама у насељима. Неопходно је извршити уређење комплекса у складу са Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе.

- индекс заузетости парцеле	макс. 70%
- индекс изграђености парцеле	макс. 1,6
- спратност објекта	макс. П+1+Пк
- зелене површине	мин. 30%

Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

У складу са Законом о ветеринарству и прописима из ове области уређују се услови за обављање ветеринарске делатности (заштита животиња, мере за спречавање појаве заразних болести код животиња, откривање, спречавање ширења, сузбијања и искорењивања заразних болести животиња и болести које се са животиња могу пренети на људе, ветеринарско-санитарна контрола, и др.). Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

Комплекс дома културе, библиотеке, галерије: Задржавају се постојећи објекти културе са припадајућим комплексима. У смислу побољшања услова за обављање ове делатности објекте је могуће реконструисати, доградити/надоградити или изградити нове мултифункционалне просторе/објекте. У оквиру објекта дома културе могуће је организовање дневних центара.

– индекс заузетости парцеле	макс. 70%
– индекс изграђености парцеле	макс. 1,6
– спратност објекта	макс. П+1+Пк
– зелене површине	мин. 30%

Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

Комплекс зелене пијаци: У центру насеља у ком постоји интерес се налази простор намењен за пијаци. Могућа је и изградња тржног центра у зависности од интереса инвеститора.

– индекс заузетости парцеле	макс. 70%
– индекс изграђености парцеле	макс. 1,4
– спратност објекта	макс. П+1

Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

Спортско-рекреативни комплекс: У сваком насељу постоји терен за спортске активности (углавном фудбалско игралиште), међутим у планском периоду потребно је обезбедити и нове површине (било у јавном или приватном сектору) које ће становништву, а нарочито младима омогућити правилније и садржајније организовање слободног времена. Постојећи комплекси се задржавају на постојећим локацијама, уз могућност изградње нових садржаја и реконструкцију постојећих садржаја. На новим површинама планирати изградњу отворених/затворених простора, погодних за различите врсте спортских активности, са уређеним санитарним просторијама, осталим пратећим просторијама, уређеним површинама и садржајима за најмлађе, и сл. У оквиру спортско-рекреативних површина зелене површине ће чинити значајан проценат комплекса. Њихово уређење и опремање планирати у парковском стилу.

– индекс заузетости парцеле	макс. 40% ⁶
– индекс изграђености	макс. 0,8
– спратност објекта	макс. П+1+Пк
– зелене површине	мин. 40%

Радове на постојећим објектима изводити на основу услова из овог Просторног плана. За уређење и нову изградњу у комплексу неопходна је израда урбанистичког пројекта на основу услова из овог Просторног плана

Уређене јавне зелене површине: Задржавају се постојеће јавне зелене површине у насељима. Планира се озелењавање декоративним врстама и опремање урбаним мобилијаром. Услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана.

⁶ У индекс заузетости се не рачунају отворени травнати спортски терени

Уређење заштитног зеленила: Заштитно зеленило ће бити формирано углавном уз железничко подручје, отворене канале и по ободу насеља.

Уређење и изградња комплекса гробља: Свако насеље има гробље. Функционална подела гробља треба да се састоји од следећих односа:

- 60% намењено гробним местима,
- 20% заштитни зелени појас и парковски обликован простор,
- 16% површине за саобраћајнице,
- 3% трг за испраћај,
- 1% остали садржаји (код улаза у гробље - капела, продавница свећа, цвећа и др, максималне спратности П (приземље).

Уређење и изградњу радити у складу са Законом о сахрањивању и гробљима и на основу услова из овог Просторног плана.

Уређење ретензија: Ретензије у насељима су намењене за прихватање сувишних кишних вода, из којих ће се вода поступно празнити у систем околних канала, након проласка киша екстремно јаког интензитета. Оне су саставни део система посебне насељске кишне канализације, која се мора урадити на нивоу идејног пројекта. Ретензије је могуће користити у спортско-рекреативне и туристичке сврхе, у складу са условима за уређење и градњу објеката, који се дефинишу Општинском одлуком о заузећу јавних површина и условима надлежних институција.

Комплекс објекта за водоснабдевање насеља: У овом комплексу дозвољена је изградња само објеката у функцији водоснабдевања насеља. Дозвољено је озелењавање у складу са станишним условима. Дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите према Правилнику о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник Републике Србије", број 92/08). Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и тд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети. Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа.

Постројење за пречишћавање отпадних вода: Препорука је да се ППОВ руралних насеља Општине граде као постројења за биолошко пречишћавање. Техничком документацијом решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Студијом процене сваког појединачног пројекта на животну средину оценити квалитет животне средине у контексту предложеног третмана отпадних вода. Услови за изградњу ће се стећи првенствено на основу услова надлежног водопривредног предузећа и услова заштите животне средине.

Каналско земљиште: У насељима постоје канали чија је обавеза да приме и одведу вишак атмосферских вода са површине грађевинског подручја. Ови канали су прикључени на мелиоративну каналску мрежу која се налази непосредно уз насеље. На ове канале ће се прикључити будућа кишна канализација насеља. На подручју насеља потребно је постојећу мрежу канала редовно одржавати у границама пројектованих елемената, уз уважавање ограничења датих у водним условима. Затечена каналска мрежа у насељу представљаће и у наредном планском периоду основу за прихватање и одвођење свих сувишних вода.

Ради заштите система за одводњавање на подручју обухваћеним Просторним планом потребно је сачувати интегритет детаљне каналске мреже. Неопходно је обезбедити радно-инспекциону стазу за одржавање канала у зони од 5m од ивице канала, где се не дозвољава изградња објеката, постављање ограда, садња трајних засада и сл. У канал се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља и течности за моторе и сл.), ради обезбеђења и одржавања II₆ класе квалитета воде у каналу, односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II₆ класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у мелиорациони канал. За атмосферске воде са зауљених и задрљаних површина (бензинска пумпа и сл.) пре улива у атмосферску канализацију или отворени канал предвидети одговарајући предtretман (сепаратор уља, таложник). Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l. Изливи атмосферских вода у мелиорациони канал мора бити изведени на одређен начин како би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косина канала. Изградња на каналском земљишту саобраћајних објеката (прелази преко канала, паркинзи и сл.) и полагање инфраструктуре, ради задовољавања појединачних приватних интереса, вршиће се на основу овог Просторног плана и услова надлежног водопривредног предузећа.

Реконструкција постојећих канала вршиће се на основу овог Просторног плана, а изградња нових на основу плана детаљне регулације ако је потребно утврдити нову регулацију.

Уређење и изградња уличних коридора: Насеља карактеришу улични коридори одговарајућих ширина, у које ће се сместити све површине и објекти саобраћајне и друге комуналне инфраструктуре.

Улични коридори су део површине за јавне намене у којим је утврђена (или ће бити утврђена) регулација и нивелација саобраћајне, водоводне, канализационе, енергетске и електронске комуникационе инфраструктуре и површине намењене за подизање уличног зеленила.

У оквиру уличних коридора формирати линијско зеленило (високи, средњи и ниски лишћари или партерно зеленило) у зависности од ширине уличног профила које ће повезати зелене површине насеља, посебно јавне, у систем зелених површина.

За постојеће уличне коридоре услови за изградњу се издају на основу овог Просторног плана. За нове уличне коридоре неопходна је израда плана детаљне регулације у складу са смерницама датим у овом Просторном плану.

Насељска саобраћајна мрежа - у наредном планском периоду саобраћајна уређеност насеља (Бођани, Вајска, Плавна, Селенча, Бачко Ново Село) се битније неће мењати (узимајући у обзир величине насеља, наслеђену саобраћајну мрежу и степен моторизације), с тим да се планира успостављање насељског система улица-саобраћајница са утврђивањем хијерархијских нивоа и то:

- главна насељска саобраћајница (ГНС);
- сабирна насељска саобраћајница (СНС);
- приступне насељске саобраћајнице (ПНС).

Главна насељска саобраћајница (ГНС) чини основни саобраћајни капацитет насеља и она ће кумулисати сав саобраћај на нивоу насеља и усмераваће га према жељеним одредиштима у окружењу. Главну насељску саобраћајницу извести са две саобраћајне траке и са елементима који припадају рангу државног/општинског пута, са ширином коловоза мин. 7,1 (6,6)m.

Сабирна насељска саобраћајница (СНС) кумулише интерне саобраћајне токове између насеља и сировинског залеђа - атара. Потребно их је реконструисати или градити од савремених материјала са носивошћу за лак саобраћај, са ширином коловоза 6,0 m (изузетно 5,5 m) за двосмерни саобраћај.

Приступне насељске саобраћајнице (ПНС) омогућавају приступ до свих осталих насељских (стамбених и др.) садржаја и потребно је да имају ширину коловоза 5,0 m за двосмерни или 3,0 m за једносмерни саобраћај.

У наредном периоду потребно је у свим насељима утврдити и изградити/реконструисати микролокалитете аутобуских стајалишта (у облику сепарисаних ниша) у централној зони и зонама уз значајне саобраћајнице, која ће омогућити комфоран трансфер путника.

У свим насељима потребно је успоставити континуирани систем пешачких стаза ради омогућавања кретања пешака ван коловоза, како би се обезбедила потпуна безбедност кретања ове популације. Пешачке стазе у свим насељским улицама треба изградити најмање са једне стране улице како би се обезбедили услови за кретање пешака при свим временским условима (са ширинама од 1,0 - 1,5 m). Евентуалне бициклистичке површине у оквиру коридора главних насељских саобраћајница могуће је планирати и градити или као траке (у оквиру коловозних површина), или као стазе (независно вођене) са одговарајућим ширинама (траке 1,0–1,5 m; стазе 1,75-2,0 m). У централним зонама насеља може се успоставити пешачки трг за масовно окупљање пешака у пригодним приликама. Такође централне садржаје потребно је опремити са одређеним бројем паркинг места за путничка возила, како би се елиминисала стохастична појава паркираних возила на коловозу.

Водоводна и канализациона мрежа - приликом реконструкције постојеће водоводне мреже, односно изградње нових деоница, применити пластичне цеви ПВЦ, односно ПЕ цев) за одговарајући радни притисак до 10 бара. Траса за постављање водоводних цеви предвиђа се у појасу од 1,0m уз тротоаре, како би остатак уличног профила био слободан за остале инфраструктурне инсталације. При реализацији водовода придржавати се техничких прописа за пројектовање, извођење, пријем и одржавање мреже. Пројектовање и изградњу објеката водовода вршити у сарадњи са јавним комуналним предузећем, а на техничку документацију објеката прибавити сагласност истог.

На територији целог насеља канализациону мрежу изградити као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде. Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити у складу са условима дефинисаним Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање. Комуналне отпадне воде одводити до постројења за пречишћавање отпадних вода.

Атмосферску воду са тротоара, платоа, саобраћајница и сл., орјентисати ка постојећим и предвиђеним отвореним уличним каналима. Недостајућу атмосферску канализацију градити као отворену кишну канализацију за условно чисте атмосферске воде које се не пречишћавају, а делимично као зацевљену, у центру насеља, у деоницама испод паркинг простора, проширења коловоза, укрштању са саобраћајницама и томе сл., и тамо где ширина уличног профила не дозвољава изградњу отворених канала. Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору. Имајући у виду потенцијалне потребе за снабдевање технолошком водом пољопривредних домаћинстава, могуће је бушење бунара уз претходно прибављене услове надлежног водопривредног предузећа.

- Прикључак објеката на насељску водоводну мрежу извести преко водомера који се поставља на парцели корисника, на мин. 1,0m иза регулационе линије.
- Одводњу условно чистих атмосферских вода решавати у оквиру парцеле, риголама или нивелацијом према зеланим површинама или уличним каналима.
- Одвођење отпадних фекалних вода решити затвореним канализационим системом у оквиру парцеле, а прикључак на насељску канализациону мрежу извести по условима надлежног комуналног предузећа (када се за то стекну услови).

Електроенергетска мрежа – Електроенергетску мрежу и трафостанице 20/0,4kV градити у уличним коридорима у складу са условима датим овим Просторним планом за електроенергетску инфраструктуру и важећим законским прописима и техничким условима.

Гасоводна мрежа – Гасоводну мрежу градити у уличним коридорима по условима датим овим Просторним планом за гасоводну инфраструктуру.

Електронска комуникациона мрежа – електронску комуникациону мрежу градити у уличним коридорима, по потреби двострано, по правилима грађења датим за подземну мрежу из Просторног плана.

Парковско зеленило - најмање 70% површине треба да буде под зеленилом (од тога цветњаци 2-4%). Ове површине озелинити аутохтоним и декоративним садним материјалом. Потребно је формирати мрежу стаза, платое, места за одмор. Стазе и платои треба да чине максимум 30% од укупне површине парка/сквера, а евентуални објекти макс. 5% од укупне површине. Потребно их је опремити клупама, корпама за отпатке, светиљкама, справама за игру деце и др.

Заштитно зеленило - на овим површинама није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је озелењавање у складу са станишним условима. Површине озеленити аутохтоним садним материјалом.

Улично зеленило - од укупне површине уличног коридора 30% треба да је под зеленилом. У свим улицама у којима постоји довољна ширина уличног профила формирати једностране или двостране дрвореде или засаде шибља. У ширим уличним профилима могуће је формирати групе садница лишћара и четинара са спратом шибља. Пожељно је да ширина зеленог појаса између коловоза и тротоара буде између 2,5-3,5 m. Ради безбедности саобраћаја дрвеће садити 2,0 m од ивице коловоза, а шибље 2,0 m од ивице зелене траке. Растојање стабала од објеката не би требало да буде мање од 4,5-7 m, што зависи од избора врста. Растојање између дрворедних садница је најмање 5,0 m, а у зависности од врсте креће се од 5,0-15,0 m. За сваку улицу у којима не постоје дрвореди изабрати по једну врсту дрвећа (липа, дивљи кестен, јавор, млеч и др.) и тиме обезбедити индивидуалност улице. При избору врста за улично зеленило треба водити рачуна да сем декоративних својстава (фенолошке особине), буду прилагођене условима раста у уличним профилима (отпорност на збијеност тла, водни капацитет земљишта, прашина, гасови). Постојеће дрвореде неговати и заштитити. При формирању заштитног и линијског зеленила уз саобраћајнице руководити се одредбама Закона о јавним путевима.

1.5.2. Биланс површина у насељима за које плански документ садржи шематски приказ уређења

Биланс површина је исказан кроз основну намену простора. Исказане вредности су добијене графичким читавањем и не дају се као ограничавајући фактор.

Табела 4. Биланс намене површина за насеље Бачко Ново Село

Ред. бр.	Површине у грађевинском подручју насеља Бачко Ново Село	Површина	
		ha	%
1.	Површине јавне намене	17,27	22,92
	Централни садржаји	1,50	1,99
	Спортско-рекреативне површине	1,97	2,61
	Заштитно зеленило	0,45	0,60
	Улични коридори	13,35	17,72
2.	Површине остале намене	58,07	77,08
	Породично становање	57,19	75,91
	Радне површине	0,70	0,93
	Комплекс верског објекта	0,18	0,24
3.(1+2)	Површина грађевинског подручја Бачко Ново Село	75,34	100

Табела 5. Биланс намене површина за насеље Бођани

Ред. бр.	Површине у грађевинском подручју насеља Бођани	Површина	
		ha	%
1.	Површине јавне намене	19,52	21,61
	Централни садржаји	1,44	1,59
	Гробље	2,44	2,70
	Заштитно зеленило	1,62	1,79
	Ретензије	2,35	2,61
	Улични коридори	11,67	12,92
2.	Површине остале намене	70,81	78,39
	Породично становање	65,72	72,76
	Радне површине	5,08	5,62
	Комплекс верског објекта	0,01	0,01
3.(1+2)	Површина грађевинског подручја насеља Бођани	90,33	100

Табела 6. Биланс намене површина за насеље Вајска

Ред. бр.	Површине у грађевинском подручју насеља Вајска	Површина	
		ha	%
1.	Површине јавне намене	52,50	21,56
	Централни садржаји	1,52	0,62
	Спортско рекреативне површине	1,35	0,55
	Парковске површине	2,09	0,86
	Гробље	5,35	2,20
	Канал	1,43	0,59
	Улични коридори	40,76	16,74
2.	Површине остале намене	191,01	78,44
	Породично становање		
	Постојеће 183,43		
	Планирано 2,97	186,40	76,55
	Вишепородично становање	0,56	0,23
	Радне површине	3,50	1,44
	Комплекс верског објекта	0,55	0,22
3.(1+2)	Површина грађевинског подручја насеља Вајска	243,51	100

Табела 7. Биланс намене површина за насеље Плавна

Ред. бр.	Површине у грађевинском подручју насеља Плавна	Површина	
		ha	%
1.	Површине јавне намене	25,09	20,03
	Централни садржаји	1,69	1,35
	Заштитно зеленило	0,57	0,45
	Гробље	2,62	2,09
	Спорт и рекреација	0,59	0,47
	Бунар	0,03	0,03
	Улични коридори	19,59	15,64
2.	Површине остале намене	100,20	79,97
	Породично становање	88,91	70,96
	Радне површине	10,89	8,69
	Комплекс верског објекта	0,40	0,32
3.(1+2)	Површина грађевинског подручја насеља Плавна	125,29	100

Табела 8. Биланс намене површина за насеље Селенча

Ред. бр.	Површине у грађевинском подручју насеља Селенча	Површина	
		ha	%
1.	Површине јавне намене	59,17	16,89
	Централни садржаји	1,32	0,38
	Спортско рекреативне површине	1,31	0,38
	Гробље	3,92	1,12
	Ретензија	6,79	1,94
	Улични коридори	45,83	13,07
2.	Површине остале намене	291,21	83,11
	Породично становање		
	Постојеће 255,19		
	Планирано 9,02	264,21	75,41
	Вишепородично становање	0,02	0,01
	Радне површине	26,34	7,52
	Комплекс верског објекта	0,64	0,17
3.(1+2)	Површина грађевинског подручја насеља Селенча	350,38	100

1.6. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1.6.1. Саобраћајна инфраструктура

1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Путни саобраћај

- Државни пут као нови саобраћајни капацитет највишег хијерархијског нивоа пута на простору Општине ће се градити према утврђеном коридору ван насеља за брз моторни саобраћај у функцији међудржавног, међурегионалног повезивања и повезивања саобраћајних мрежа највишег нивоа. Елементи и објекти овог путног капацитета треба да задовоље захтевани хијерархијски ниво.
- Државни пут II реда – деонице коју су предвиђене за нову изградњу (Вајска – Бођани - ка ГП Вајска) изградити у складу са категоријом пута, са свим потребним елементима активне и пасивне безбедности.
- Државне путеве I и II реда у установљеном делу трасе треба реконструисати у оквиру постојећег путног коридора са елементима који припадају том рангу пута, обезбеђењем елемената активне и пасивне безбедности, с тим да треба водити рачуна о функционалности и рационалности градње. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације и уз сагласност управљача.
- Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у перспективним радним зонама ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључиво преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз предходно прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка уз сагласност управљача над јавним путем).
- Немоторни саобраћај ван грађевинског подручја (бицикличке стазе), могуће је организовати у оквиру коридора категорисаних путева, уз реку Дунав (насип) и уз канал ОКМ ХС ДТД. Минимална ширина бицикличке стазе за један смер кретања износи 1,0 m. Физичко раздвајање саобраћаја моторних возила од бицикличког саобраћаја омогућити постављањем бицикличке стазе иза заштитних елемената попречног профила (банкина и канал).

Аутобуска стајалишта градити после раскрснице, а у складу са важећим стандардима и правилницима⁷, уз обезбеђење:

- коловозне конструкције као и код предметног пута,
- попречног пада коловоза стајалишта мин. 2% од ивице коловоза пута,
- дужине прегледности од 1,5 дужине зауставног пута возила за $V_{\text{рас}} = 80 \text{ (km/h)}$ за ваннасељске деонице путева,
- почетка – краја стајалишта мин. 20,0 m удаљеног од лепезе прикључног пута у зони раскрснице, почетака-краја додатне саобраћајне траке на јавном путу,
- изградње наспрамних стајалишта по систему лево па десно у смеру возње уз мин.подужно растојање два наспрамна стајалишта (крај левог-почетак десног) од 30,0 m.

Табела 9. Елементи⁸ (препоруке) државних и општинских путева

ПУТЕВИ	ДП I реда	ДП II реда	општински путев
$V_{\text{рас}}$ (km/h)	100	80	(50) 60
саобраћајне траке (m)	2x3,5	2x3,25	2x3,0
ивичне траке (m)	2x0,35	2x0,3	2x0,3
разделне траке (m)	-	-	-
заулавне траке (m)	-	-	-
банкине (m)	2x1,5	2x1,2	2x1,0
додатне ширине ⁹ (m)	2x10,0	2x7,5	2x5,0
укупно резервација земљишта (m)	30	25	20
ширина заштитног појаса (m)	20	10	5
ширина коридора (m)	80	40	20
осовинско оптерећење (t)	11,5	11,5	мин. 6,0

Укрштања путева обезбедити следећим решењима:

- укрштање планираног ДП I реда са јавним путевима предвидети ван нивоа-денивалационим укрштањима, чији ће тип и врста бити одређени кроз просторно-планску и техничку документацију,
- укрштање државног пута I и II реда међусобно и са осталим јавним путева предвидети у нивоу - површинским раскрсницама са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама.

Укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењима:

- укрштање државних путева и локалне железничке пруге предвидети у нивоу-сигнализационим путним прелазима,
- број укрштања пруге и општинских путева минимизирати и осигурати са путним прелазима (са браницама или полубраницама) и одговарајућом сигнализацијом.

Саобраћајно прикључивање на државне путеве извести на следећи начин¹⁰:

1. На коловоз државних путева ван насељених места:

- на основу услова и сагласности Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима, а преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака атарских и општинских путева и евентуалних сервисних саобраћајница уколико број и локација објеката захтева изградњу истих.

⁷ Правилник о ближим саобраћајно-техничким и другим условима за изградњу, одржавање и експлоатацију аутобуских станица и аутобуских стајалишта ("Службени гласник РС", бр. 20/96, 18/04, 56/05 и 11/06).

⁸ Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13), и Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Службени гласник РС" бр. 50/11)

⁹ Додатне ширине намењене су за изградњу косина насипа труп пута, путних канала и инсталацијама које су у функцији јавног пута

¹⁰ ЗОЈП ("Службени гласник РС" бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13)

2. На коловоз пута у улицама које су општинском одлуком проглашене за правац пружања државног пута кроз насељено место:
 - на основу услова и сагласности Законом о јавним путевима утврђеног управљача над државним путевима уколико је сходно одредбама члана 37. Закона о јавним путевима у условима управљача над коловозом државног пута унутар насељеног места затражено грађење нових саобраћајних трака, острва за одвајање саобраћајних трака, семафоризација и расвета на државном путу,
 - на основу Закона о јавним путевима, услова утврђеног управљача над државним путевима и у складу са Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама, уколико је сходно одредбама члана 37. Закона о јавним путевима у условима управљача над коловозом државног пута унутар насељеног места није затражено грађење нових саобраћајних трака, острва за одвајање саобраћајних трака, семафоризација и расвета на државном путу,
3. На коловоз општинских путева ван насељених места и улица у насељеним местима које нису општинском одлуком проглашене за правац пружања државног пута кроз насељено место:
 - ван насељених места на основу услова и у складу са Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама, а преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака атарских и општинских путева и евентуалних сервисне саобраћајнице уколико број и локација објеката захтева изградњу истих,
 - унутар насељених места на основу услова и у складу Општинском одлуком утврђеног управљача над општинским путевима и улицама.

Општинске путеве градити по установљеним трасама-атарским путевима са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта и обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања.

У оквиру простора општине Бач егзистираће различити хијерахијски нивои атарских путева и они се утврђују овим Просторним планом:

- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз,
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8-10 m и служи за двосмерни саобраћај,
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Прилазни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре, а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

У случају захтева за променом хијерархијске дефиниције општинских и атарских путева:

- ако су утврђене регулационе линије односно грађевинска парцела испуњава услове за изградњу, услови за изградњу се издају на основу Просторног плана,
- ако је потребно дефинисати регулационе линије, грађевинска парцела не испуњава услове за изградњу дате у Просторном плану (када нису испуњени просторни, геометријски и други услови потребни за реализацију елемената попречног профила предметног пута), обавезна је израда плана детаљне регулације.

Железнички саобраћај

При изградњи железничких капацитета на простору Општине потребно је претходно урадити саобраћајно-техничко-технолошке студије које ће тачно дефинисати све потребне активности у оквиру обнове, реконструкције које ће задовољити све услове и нормативе из Закона о железници као и нормативе Железнице Србије.

У случајевима изградње нове железничке пруге, обавезна је израда плана детаљне регулације. Приликом реконструкције постојећих железничких капацитета није потребна израда плана детаљне регулације, већ се реализација реконструкције обавља на основу пројектно-техничке документације и услова из Просторног плана.

Табела 10. Елементи (препоруче) железничких пруга

ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ	локалне/регионалне	индустријска пруга (колосек)
ширина коридора (m)	400	
ширина пружног појаса (m)	16 (12 у насељу)	
ширина колосека (mm)	1435	1435
минимални полупречник кривине R_{min} (m)	300	180
макс.нагиб нивелете (°)	25	25
носивост (kN)	180 kN	(150)180 kN
V_{rac} (km/h)	120	60

Приликом свих интервенција у смислу изградње, реконструкције свих објеката железничке инфраструктуре, ближе пројектно-техничке услове треба тражити од АД "Железнице Србије", која је задужена за одржавање и развој железничке инфраструктуре.

Пратећи садржаји јавног пута

У заштитном појасу пута могуће је градити пратеће путне садржаје (станице за снабдевање моторних возила горивом, продавнице, објекте за рекреацију, мотеле, угоститељске објекте и друге објекте намењене пружању услуга корисницима пута), као и инфраструктурну мрежу и објекте.

Ови објекти могу се градити на удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- 20 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда
- 10 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда
- 5 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Уређењу и изградњи ових комплекса и објеката може се приступити на основу урбанистичког плана, а у складу са рангом и категоријом јавног пута (ДП I и II реда, општински путеви).

Одређивање микролокација пратећих садржаја је врло комплексан задатак који обухвата вишекритеријумску анализу параметара.

Основни критеријуми за избор микролокација за пратеће садржаје су:

- саобраћајно технички услови,
- просторни услови,
- природни услови,
- комунална и инфраструктурна опремљеност и
- услови заштите животне средине.

Саобраћајно технички услови се пре свега односе на сагледавање постојања излива/улива и њиховог утицаја на одвијање динамичког саобраћајног тока дуж путног правца. У том погледу места улива/излива за одморишта морају бити лако уочљива, из далека видљива и препознатљива у односу на окружење тј. овим микролокацијама се мора обезбедити тзв. спољна гледаност, која обезбеђује преглед свих могућих саобраћајних ситуација.

Растојања између два узастопна излива/улива на путном правцу треба да искључују у потпуности све негативне утицаје на саобраћајне токове са аспекта искоришћења капацитета пута, нивоа саобраћајне услуге и безбедности.

Саобраћајно технички услови лоцирања одморишта диктирају постојање довољне визуре прегледности у односу на очекиване брзине кретања, с тим што се у потпуности мора задовољити апсолутни минимум зауставне прегледности (гранична вредност визуре захтеване прегледности).

Просторни распоред пратећих садржаја дуж државног пута може бити наспраман и наизменичан. Може бити повезан са пешачком пасарелом или без ње у зависности и од других просторних услова.

Просторни услови су врло значајан критеријум за избор локације пратећих садржаја, јер у зависности од обима садржаја зависи и обим заузимања земљишта (од 0,5 – 1,5 ha).

Природни услови су могућност за афирмацију појединих микролокација кроз формирање приступачних пратећих садржаја. Природне вредности привлаче кориснике пута својим положајем, изгледом и укупним нивоом атрактивности. Формирање комплекса пратећих садржаја не сме изазивати озбиљне захвате на ремоделирању терена, као и радње које би могле да поремете природне односе већ напротив, кроз оваква уређења треба да подигну ниво привлачности појединих микролокација.

Комунална и инфраструктурна опремљеност појединих локација, као и могућности аутономног комуналног опремања, снабдевања и одржавања су веома битни параметри код избора микролокација пратећих садржаја. Могућност повезивања микролокација са окружењем у смислу потребне комуналне инфраструктуре су веома значајне у погледу градње, експлоатације и одржавања пратећих објеката. Директна повезаност ових садржаја са насељима у окружењу, обезбеђују ефикасно и поуздано снабдевање објеката, као и брз долазак ургентних и комуналних возила и радне снаге.

Заштита животне средине у оквиру зона пратећих садржаја је један од важних критеријума за избор микролокација пратећих садржаја, јер све ове зоне са еколошког аспекта имају третман зона повећаног ризика (нарочито у акцидентним ситуацијама). Осим анализе могућих утицаја на окружење у односу на воду, ваздух, земљиште, морају се сагледати и мере очувања одрживог стања животне средине, јер њено нарушавање може током експлоатације да смањује економске ефекте функционисања пратећих садржаја.

Уз јавне путеве се могу градити и пословни објекти, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа. Ове садржаје уз ове путеве препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400,0 m између прикључака.

1.6.1.2. Саобраћајна инфраструктура у грађевинском подручју насеља

Путни саобраћај

- Све насељске саобраћајнице пројектовати у складу са важећим законима и правилницима¹¹.
- Државне путеве I и II реда реконструисати на захтевану ширину коловоза од 7,1 (6,6) m (2 x 3,25 m саобраћајне траке, 2 x 0,3 m ивичне траке или ивичњаци, 2 x 1,2m банке), са једностраним нагибом, одговарајућим осовинским оптерећењем, обезбеђењем свих припадајућих путних елемената који је потребан за овакав ниво категорисаног пута.
- Општинске путеве реконструисати на захтевану ширину коловоза од 6,0 m (2 x 2,75 m саобраћајне траке, 2 x 0,25 m ивичне траке или ивичњаци, 2 x 1,0 m банке), са једностраним нагибом, одговарајућим осовинским оптерећењем, обезбеђењем свих припадајућих путних елемената који је потребан за овакав ниво категорисаног пута.

¹¹ ЗОЈП "(Службени гласник РС" бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13), и Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гласник РС" бр.50/11).

- Главну насељску саобраћајницу (мин.ширина коридора 18,0 m) пројектовати са ширином коловоза од (мин. 6,0) 7,0 m за двосмерни саобраћај, са једностраним нагибом коловоза минималном носивошћу за средњи саобраћај, са свим припадајућим путним елементима и савременом коловозном конструкцијом.
- Сабирне насељске саобраћајнице (мин.ширина коридора 16,0 m) пројектовати за двосмерни саобраћај са ширином коловоза до 6,0 m са једностраним нагибом, са носивошћу коловозне конструкције за средњи саобраћај и савременом коловозном конструкцијом.
- Приступне саобраћајнице (мин.ширина коридора 10,0 m) пројектовати за двосмерни саобраћај са ширином коловоза од мин. 5,5 m (3,0 m за једносмерни саобраћај), са једностраним нагибом и носивошћу за лак саобраћај и савременом коловозном конструкцијом.

Табела 11. Елементи (препоруче) за насељске саобраћајнице

ПУТЕВИ-НАСЕЉСКЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ	ДП I реда	ДП II реда	општински путеви
саобраћајне траке (m)	2x3,25	2x3,0	2x2,75
ивичне траке ¹² (m)	2x0,3	2x0,3	2x0,2
банкина (m)	2x1,2	2x1,0	2x1,0
ширина коридора (m)	утврђена регулациона ширина улице		
ширина заштитног појаса ¹³ (m)	20	10	5
осовинско оптерећење (t)	11,5	11,5	мин 6,0
V _{рас} (km/h)	80-100	70-80	(50) 60

Бициклистички саобраћај

- Бициклистичке стазе пројектовати са ширином од мин.1,0 m (2,0 m за двосмерна кретања).
- Бициклистичке стазе градити од савремених коловозних конструкција (бетона или асфалта).
- У случајевима повољне ширине регулационог профила улица, бициклистичке стазе градити двострано дуж саобраћајница.
- У случају мањег саобраћајног оптерећења насељских саобраћајница могуће је градити бициклистичке траке у оквиру јединствене површине саобраћајних трака – обострано са ширином од 1,0 m (мин.0,8 m).

Пешачки саобраћај

- Пешачке стазе градити у оквиру уличних коридора (обострано) тако да се формира затворени систем, са ширином стаза од мин. 1,5 m од бетона или других савремених материјала.

Стационарни саобраћај

- Паркинге за путничка возила градити са димензијама једног паркинг места (5,0 x 2,5m) од савремених конструкција (асфалт, бетон, префабриковани елементи);
- Паркинге за теретна возила пројектовати са обезбеђењем правилне проточности теретног саобраћаја; Саобраћајно манипулативне површине извести од савремене коловозне конструкције;
- Гараже за путничка возила градити од савремених материјала са обезбеђењем простора за гаражно место димензија 4,5 x 3,5 m.

¹² Ивичне траке могу бити замењене ивичњацима, издигнутим или упуштеним

¹³ Примена ове ширине важи у насељима осим ако је другачије утврђено урбанистичким планом

Јавни превоз

- Аутобуска стајалишта градити после раскрснице, а у складу са важећим стандардима и важећим правилницима¹⁴.

Железнички саобраћај

Изградња и реконструкција на железничком земљишту вршиће се на основу важеће законске регулативе и у складу са условима надлежног предузећа АД "Железнице Србије".

1.6.2. Водопривредна инфраструктура

Извориште воде: Изворишта воде је потребно уредити на основу Закона о водама и Правилника о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање, тако што је потребно обезбедити зоне санитарне заштите. Услови за изградњу ће се стећи по изради одговарајућег урбанистичког плана. Зону непосредне заштите са свим објектима, постројењима и инсталацијама је потребно обезбедити ограђивањем. Ужу и ширу зону заштите је потребно одредити на основу издашности изворишта и његових техничких карактеристика. У ужој зони заштите изворишта није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које могу загадити воду. У широј зони заштите је забрањено загађивање земљишта отпадним водама.

Трасе дистрибутивних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти.

Постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ): Препорука је да се ППОВ граде као постројења за биолошко пречишћавање. Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода, великих индустријских загађивача у насељима. Студијом процене сваког појединачног пројекта на животну средину ће се оценити квалитет животне средине у контексту предложеног третмана отпадних вода. Услови за изградњу ће се стећи по изради одговарајућег урбанистичког плана, првенствено на основу услова надлежног органа и услова заштите животне средине.

Инфраструктурна мрежа

Снабдевање водом:

- снабдевање водом становништва и индустрије обезбедити из локалних водозахвата;
- дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња Бачког регионалног система;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода, као и објеката који су у функцији водоводног система (резервоари, црпне станице и доводник) дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама;
- извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице, итд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехранбена индустрија);
- код снабдевања индустријских капацитета, који производе веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;

¹⁴ Детаљнија правила за аутобуска стајалишта дата су у оквиру поглавља 1.6.1.1. Правила грађења саобраћајне инфраструктуре

- трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано зависно од ширине уличног фронта;
- трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са Законом о водама и уз сагласност надлежних органа.

Одвођење вода:

- у насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од $\varnothing 200 \text{ mm}$;
- минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- пре упуштања у реципијент отпадне воде пречистити на ППОВ - постројењу за пречишћавање отпадних вода у складу са условима дефинисаним Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање;
- до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи:

- улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II₆ класи вода;
- забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима ЈВП "Воде Војводине" - Нови Сад;
- дуж мелиорационих канала, са обе стране обезбедити по минимум 5,0 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала, односно по условима надлежног водопривредног предузећа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала.

Водопривредна инфраструктура ван грађевинског подручја насељаСнабдевање водом:

- снабдевање водом становништва и индустрије обезбедити из локалних водозахвата;
- дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња Бачког регионалног система;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода, дефинисати зоне санитарне заштите изворишта према Закону о водама;
- извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице, итд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехранбена индустрија);
- код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;
- трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано зависно од ширине уличног фронта;
- трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са Законом о водама и уз сагласност надлежних органа.

Одвођење вода:

- у насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- извршити предtretман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од $\varnothing 200 \text{ mm}$;
- минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- пре упуштања у реципијент отпадне воде пречистити на ППОВ - постројењу за пречишћавање отпадних вода у складу са условима дефинисаним Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање;
- до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи:

- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;

- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и водним условима које изда надлежни орган;
- Дуж мелиорационих канала, са обе стране обезбедити по минимум 10,0 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала, односно по условима надлежног водопривредног предузећа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- Дуж одбрамбеног насипа, у појасу ширине 50 m према брањеном терену не могу се градити никакви објекти изузев објеката нискоградње (пут, паркинг), с тим да у овом појасу мора бити омогућена стална проходност за службу одбране од поплава;
- У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно;
- Могу се лоцирати јавни туристички рекреациони објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече;
- Укрштање саобраћајница са насипом је могуће на начин да се не смањује профил насипа а укрштање свих инсталација (водовод, канализација и др.) извести под правим углом изнад 1 % велике воде на Дунава;
- Улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њиховим препумпавањем у Тису. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- У појасу ширине 10.0 m поред обала мелиорационих канала не могу се лоцирати никакви објекти и овај појас мора бити стално проходан за механизацију која одржава канале;
- У зони насипа према одрадбама Закона о водама, при круни, у косинама и у ножици није дозвољена изградња било каквих објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви грађевински радови који задиру у геометрију насипа, чиме би се довела у питање стабилност и функционалност као одбрамбеног објекта који штити општину Бач од штетног дејства високих вода Дунава;
- У зони од 50 m у брањеној зони насипа према брањеном подручју, као и у зони од 60m од краја небрањене косине (небрањене ножице) насипа према реци, није допуштена изградња било каквих објеката, укопавање цеви, засецање постојећег покровног слоја и слично, сем према датим условима (насипање терена и сл.). Предвиђени објекти у наведеној зони морају бити такви да се за време њихове изградње и каснијег функционисања не наносе оштећења на водопривредним заштитним објектима. Такође, према Закону о водама није дозвољена садња било каквог зеленила у овој зони (осим шумско заштитног појаса), пошто би то могло да угрози функционалност одбрамбене линије. За планирање било каквих објеката у брањеној и небрањеној зони насипа потребно је од надлежног органа затражити водне услове, сагласности и дозволу;
- Границе и намена земљишта чији су корисник ЈВП "Воде Војводине" се не могу мењати без сагласности овог предузећа. Појас земљишта уз канал који је у функцији одржавања истог такође не треба да мења намену. Дакле, на земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати повремени објекти, пристаништа – товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност и сигурност канала;

- Сва укрштања саобраћајница са овим каналима решити са одговарајућим каналским мостовима или пропустима и при том код локалних (атарских) путева тежити да највеће удаљење пропуста по каналу буде 800 m, а најмањи унутрашњи пречник 1.00m. У насељима угроженим подземним и површинским водама кроз отворену мрежу потребно је омогућити што ефикасније одвођење површинских вода са забраном израде кућних прелаза са високим прагом и пречника мањег од 1,00 m;
- Сва укрштања инсталација са овим каналима (водовод, гасовод, канализација и др.) решити њиховим полагањем мин. 1,0 m испод дна канала и 1,0 m испод терена на обалама канала или 0,5 m изнад максималне воде за мрежу нижег реда (задњи услова не важи за ОКМ). У случају израде Главних и Детаљних урбанистичких планова потребно је прибавити редовне водопривредне услове за предметно подручје у смислу Закона о водама.

1.6.3. Електроенергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Општа правила грађења за електроенергетску инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:

- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу на основу услова из Просторног плана;
- Монтажно-бетонске трафостанице, градити као слободностојећи објекат. Могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630kVA и могућношћу прикључења до 8 нисконапонских извода) и двоструке (са два трансформатора називне снаге до 630kVA и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
- За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 5.8x6.3m за изградњу једноструке монтажно-бетонске трафостанице и слободан простор максималних димензија 7.1x6.3m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
- За постављање носећег портала (порталног стуба) стубне трансформаторске станице, мора се обезбедити слободан простор димензија 4.2x2.75m за изградњу темеља портала и постављање заштитног уземљења. Ове трансформаторске станице не могу бити прикључиване на подземне средњенапонске водове;
- Поред објеката ових трафостаница обавезно предвидети слободан простор за изградњу слободностојећег ормана мерног места за регистровање утрошене електричне енергије јавног осветљења;
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од других објеката;
- Висконапонска мрежа (110 kV, 400 kV) ће се градити надземно на пољопривредном земљишту, шумском и водном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима на основу плана детаљне регулације, Средњенапонску (20(35) kV и нисконапонску мрежу до 1 kV градити надземно или подземно по услов има из Просторног плана;
- Око надземних 110 kV далековаода обезбедити коридор 25 m од осе далековаода са обе стране, а око 400 kV далековаода обезбедити коридор 30(40) m од осе далековаода са обе стране;
- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са, Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", број 65/88 и "Службени лист СРЈ", број 18/92) техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО. 105 ("Службени лист СФРЈ" број 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС Н.ЦО. 101 ("Сл. лист СФРЈ", број 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV (Службени лист СФРЈ, бр. 65/88 и 18/92);

- Проводнике електроенергетског вода постављати на гвоздене, односно бетонске, стубове;
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру;
- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10-40m у зависности од категорисаности пута, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална висина најнижих високонапонских проводника треба да буде око 7,5m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5,0-10,0 m , а минимална висина најнижих проводника 7,0 m, односно по условима надлежног предузећа;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15,0 m, а минимална висина најнижих проводника 12,0 m, односно по условима надлежног предузећа.

Електроенергетска подземна мрежа

- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Просторним планом, електроенергетску каблирану мрежу полагати у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Каблове полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута-ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,00 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35-1,50m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,00-1,20 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин.10,00 m;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50m;
- Електроенергетску мрежу на туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног и природног добра, зони путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, енергетским комплексима, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати.

Производни енергетски објекти обновљивих извора енергије

- Енергетски производни објекти који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогаз, геотермална енергија, соларна енергија идр.) за производњу (електричне, топлотне) енергије и који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а у случају већих капацитета вишак конектовати у јавну средњенапонску односно нисконапонску мрежу, могу се градити у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија, соларна енергија) ван насеља;
- Енергетски производни објекти већих капацитета који би користили биомасу, биогаз идр. за производњу енергије (топлотне, електричне), као и енергетски производни објекти који би користили сунчеву енергију који ће произведену енергију конектовати у јавну високонапонску, односно средњенапонску мрежу, градити ван насеља, као засебне комплексе на основу Урбанистичког плана;
- Ветроелектрана се може градити ван насеља на пољопривредном земљишту уз сагласност надлежног министарства за пољопривреду, на основу плана детаљне регулације;
- Ветрогенератор за производњу електричне енергије са сопствене потребе може се градити ван грађевинског подручја насеља у оквиру садржаја на пољопривредном земљишту предвиђених Просторним планом;
- Појединачни стуб за сопствено снабдевање електричном енергијом (салаши, радни комплекси и др.) градити на основу овог Плана;
- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностojeћи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- Хидроенергију канала (водотока) могуће је користити изградњом малих хидроелектрана или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на водном земљишту. Мале хидроелектране се могу градити на основу плана детаљне регулације, а реконструкција постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на постојећим уставама/бранама, директном применом Плана, издавањем локацијске дозволе, уз прибављање услова заштите природе и услова водопривреде и неугрожавања осталих корисника простора. Мале хидроелектране се могу градити и на пољопривредном земљишту, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

Правила за реконструкцију, санацију и адаптацију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

- Реконструкција, санација и адаптација надземних водова свих напонских нивоа и трафостаница вршиће се на основу овог Просторног плана и условима надлежног предузећа Електромрежа Србије, односно Електроовјовина, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

Услови и правила грађења електроенергетске инфраструктуре у грађевинском подручју насеља

- Електроенергетска мрежа у насељима ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима, а по потреби се може градити и подземно;
- Стубове поставити ван колских прилаза објектима, мин.0,5 m од саобраћајница;
- У центру насеља парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;

- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

Производни објекти обновљивих извора енергије

- Производни објекти (биомаса, биогас, соларне електране и др.) мањих капацитета који ће се на јавну електроенергетску мрежу прикључивати преко средњенапонске, односно нисконапонске мреже могу се градити у радним зонама у насељима на основу планске документације насеља, односно Просторног плана (шематских приказа уређења) за остала насеља;
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, средњенапонски подземни водови;
- Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Соларни панели се могу постављати на објекте, стубове или на тло преко носача;
- Електроенергетску мрежу и осталу неопходну инфраструктуру у функцији производног енергетског објекта каблирати.

Траснформаторска постројења

Комплекс ТС 110/X kV

- Мин. парцела за изградњу комплекса трансформаторске станице и високонапонског разводног постројења треба да буде око мин. 80X100m;
- Објекат градити од чврстог стандардног материјала: сендвич зидови од опеке и блокова са хоризонталним и вертикалним армирано-бетонским серкложима и одговарајућом термо и хидро изолацијом. Фасаду извести у "natur" бетону и "robau" опеци. Кровна конструкција је дрвена, а кров коси, нагиб крова 30-35°. Кровни покривач – цреп;
- За потребе садржаја изградиће се армирано-бетонски стуб као носач антена. По потреби, телефонски прикључак обезбедити и са најближе насељске ЕК мреже, према условима које изда надлежно предузеће;
- Обезбедити колски прилаз објекту мин. ширине 5.0m са постојеће приступне саобраћајнице и пешачки прилаз;
- Обезбедити прикључак на водоводну и канализациону мрежу;
- Колско-манипулативне и пешачке површине извести од бетона, бехатона и сл.;
- Све неизграђене и неизбетониране површине на парцели адекватно озеленити и хортикултурно уредити;
- Око комплекса поставити ограду на сопственој парцели или на граници парцеле у договору са суседом. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије. Мин. висина ограде је око 2,0 m.

Електроенергетска инфраструктура у грађевинском подручју насеља

- Електроенергетска мрежа у насељима ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима, а по потреби се може градити и подземно;
- Стубове поставити ван колских прилаза објектима, мин.0,5m од саобраћајница;
- У центру насеља парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;

- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50m, односно 1,0m за каблове напона преко 10kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

Производни објекти обновљивих извора енергије

- Производни објекти (биомаса, биогаз, соларне електране и др.) већих капацитета који не служе за сопствене потребе, могу се градити у радним зонама у насељима на основу планске документације насеља, односно урбанистичког пројекта;
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110 kV, односно 20(35)/400kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким пројектом, у складу са законском регулативом која ову област уређује и техничке документације када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу овог Просторног плана и условима надлежног предузећа Електромрежа Србије, односно Електрооводина, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

1.6.4. Термоенергетска инфраструктура

Приликом израде Просторног плана општине Бач поштовати следеће услове:

- За гаоводе високог притиска и ГМРС поштовати услове који су дати у „Правилнику о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт" и интерним техничким правилима ЈП „Србијагас"-а.
- У појасу ширине 30 m на једну и другу страну од осе гасовода, забрањено је градити зграде намењене за становање или боравак људи без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан. Све планиране објекте и инсталације поставити на безбедној удаљености од гасовода.

- У појасу ширине од 5 m на једну и другу страну, рачунајући од осе цевовода, забрањено је садити биље чији корени досежу дубину већу од 1 m односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У том појасу не сме бити препрека (ограде и сл.) и мора стално бити проходан за приступ тешких возила у случају интервенција на гасоводу.
- Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте.

Сва постројења и уређаји на гасоводу морају бити изведени према условима наведеним у табели:

Грађевински и други објекти	ГАСНИ ОБЈЕКАТ (удаљеност у m)					
	МРС, МС, РС и ППС			Компресорске станице	Блокадни вентили са издувом	Чистачке станице
	Зидане или монтажне		На отвореном или под надстрешницом За сите капацитете			
	30.000 m³/h	> 30.000 m³/h				
Стамбене и Пословне зграде	15	25	30	100	30	30
Производне фабричке зграде и радионице	15	25	30	100	30	30
Складишта запаљивих течности	15	25	30	100	30	30
Електрични водови (неизоловани надземни)	За све случајеве: висина стуба далеководи ¹ 3 m					
трафо станице	30	30	30	30	30	30
Железничке пруге и објекти	30	30	30	30	30	30
Индустријски кодосеци	15	15	25	25	15	15
Државни путеви првог реда	20	20	30	20	30	20
Државни путеви другог реда и општински путеви	10	10	10	10	10	10
Остали путеви	6	10	10	10	15	10
Водотоци	5	5	5	20	5	5
Шеталишта и паркиралишта	10	15	20	15	30	30
Остали грађев.објекти	10	15	20	30	15	15

Минимална дубина укопавања гасовода средњег притиска:

- у зеленим површинама и тротоарима је 0,8 m. Изузетно дубина укопавања може бити минимално 0,6 m, али на деоницама краћим од 50 m и на местима где нема опасности од великих оптерећења;
- при уздужном вођењу гасовода у коловозу је 1,3 m;
- при укрштању са улицама је 1,3 m;
- на обрадивим површинама је 1,0 m.

Удаљеност укопаног гасовода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже, мора бити толика да се не угрожава стабилност стуба, али не мања од 0,5 m слободног размака.

Минимално дозвољено растојање гасовода средњег притиска до ближе ивице темеља објектаје:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 bar;
- 3,0 m за гасоводе притиска 7-13 bar.

Дата растојања могу бити и мања, али не мања од 0,5 m за гасоводе од 2-4 bar и 1 m за гасоводе 7-13 bar, ако се гасовод полаже у заштитну цев и ако се тиме не нарушава стабилност објекта.

Када се гасовод средњег притиска води паралелно са путевима нижег или вишег реда, његово растојање од спољне ивице одводног канала, ножице усека или насипа мора бити минимално 0,5 m.

Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим подземним инсталацијама је:

	Паралелно вођење (m)	Укрштање (m)
нафтовод, продуктовод	0,8	0,3
гасовод	0,5	0,3
водовод	0,5	0,3
вреловод или топловод	0,7	0,3
канализација од беонских цеви	0,7	0,3
ПТТ инсталације	0,6	0,3
ТВ и комуникациони кабели	0,5	0,3
високонапонски водови	0,5	0,5
нисконапонски водови	0,5	0,3
вишегодишње дрвенасто растиње	1,0	НЕ
шахтови	0,3	НЕ

Изван насељених места дата растојања треба повећати за 0,5 m код паралелног вођења и 0,2 m код укрштања.

Минимална дубина укопавања гасовода средњег притиска при укрштању са жељезничком пругом и индустријским колосеком износи 1,5 m, рачунајући од горње ивице прага и 1 m испод пратећег продужног јарка. Није дозвољено укрштање са пругом испод скретница.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, гасовод се по правилу води под правим углом. Уколико то није могуће, угао између осе препреке и осе гасовода може бити од 60° до 90°.

При укрштању гасовода са путевима и улицама крајеви заштитне цеви морају бити ван подручја или зоне објекта мин. 1,0 m са сваке стране. Крајеви заштитне цеви морају бити херметички затворени. Заштитне цеви краће од 20 m морају имати једну одзрачну цев DN50, а цеви дуже од 20 m две одзрачне цеви DN50, постављене на крајевима заштитне цеви. Одзрачне цеви се изводе на површини земље у виду надземне луле висине 2 m.

При укрштању гасовода са жељезничком пругом крајеви заштитне цеви морају бити изведени најмање 5 m од ближе шине, односно крајеви заштитне цеви морају бити изведени 1 m од спољне ивице одводног канала (јарка) или ножице насипа.

Називна величина заштитне цеви мора бити таква да је размак између спољашње ивице заштитне цеви најмање 50 mm. Дебљина зида се одређује прорачуном.

Мерно-регулационе станице (МРС) се по правилу смештају у засебне објекте или металне ормане на посебним темељима. Растојања од других објеката су:

	Улазни притисак до 7 bar	Улазни притисак од 7 до 13 bar
до зграда и других објеката	10 m	15 m
до жељезничких пруга	10 m	15 m
до пута (до ивица)	5 m	8 m
до надземних електричних водова	1,5 пута висина стуба	

Простор на коме се подиже МРС мора бити ограђен мрежом или неком другом врстом оградe. Удаљеност оградe од спољних зидова МРС мора бити 3 m. Ограда мора бити висока најмање 2 m.

За дистрибутивну гасну мрежу поштовати услове дате „Правилником о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 bar" ("Службени лист СРЈ", бр.20/1992.) и „Правилником о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак до 4 bar" ("Службени лист СРЈ", бр.20/1992.).

Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,6 до 1,0 m, у зависности од услова терена. Изузетно дубина укопавања може бити минимално 0,5 m, под условом да се предузму додатне техничке мере заштите.

При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити најмање 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.

Минимална дубина укопавања дистрибутивног гасовода при укрштању са путевима и улицама је 1,0 m, са жељезничким пругама 1,5 m, а са индустријским колосецима 1 m.

При укрштању гасовода са путевима и улицама крајеви заштитне цеви морају бити ван подручја или зоне објекта мин. 1,0 m са сваке стране. Крајеви заштитне цеви морају бити херметички затворени. Заштитне цеви краће од 20 m морају имати једну одзрачну цев DN50, а цеви дуже од 20 m две одзрачне цеви DN50, постављене на крајевима заштитне цеви. Одзрачне цеви се изводе на површини земље у виду надземне луле висине 2 m.

При укрштању гасовода са жељезничком пругом крајеви заштитне цеви морају бити изведени најмање 5 m од ближе шине, односно крајеви заштитне цеви морају бити изведени 1 m од спољне ивице одводног канала (јарка) или ножице насипа.

Називна величина заштитне цеви мора бити таква да је размак између спољашње ивице заштитне цеви најмање 50 mm. Дебљина зида се одређује прорачуном.

Приликом извођења било каквих радова потребно је да се радни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко нашег гасовода на местима где није заштићен.

У близини гасовода ископ вршити ручно. У случају оштећења гасовода, гасовод ће се поправити о трошку инвеститора.

Евентуална измештања гасовода вршиће се о трошку инвеститора.

Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте.

Дати услови за изградњу гасоводне инфраструктуре важе и за изградњу нафтовода.

Бушотине

- удаљеност бушотине од заштитног појаса пловног канала, железнице, далековода опште намене, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине,
- од ивице појаса путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m,
- објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија,
- удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења, од најистакнутијег дела у правцу мерења.

1.6.5. Електронска комуникациона инфраструктура

Електронска комуникациона инфраструктура ван грађевинског подручја насеља

Електронска комуникациона мрежа обухвата све врсте каблова који се користе за потребе комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др). Изградња електронске комуникационе инфраструктуре и објеката реализоваће се по условима из Просторног плана.

- Комуникациону мрежу градити у коридорима саобраћајница и некатегорисаних путева;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 1,2m;
- У зони I степена заштите није дозвољено грађење ЕК мреже;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута-ножице насипа тупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод тупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35-1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин.10,00 m;
- Ако постоје трасе, нове електронске комуникационе каблове полагати у исте;
- При паралелном вођењу електронских комуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,5 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;
- При укрштању комуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,3 m;
- При приближавању и паралелном вођењу комуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,50m;
- У циљу обезбеђења потреба за новим прикључцима на електронску комуникациону мрежу и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем канализације од планираног окна до просторије планиране за смештај електронско комуникационе опреме унутар парцела корисника;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (PP) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне електронске комуникационе мреже (PP) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити у привредним зонама и ободима насеља и атару;
- У централним зонама насеља антене постављати на постојеће антенске стубове;

- Објекат за смештај електронске комуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај комуникационе опреме и уређаја и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

На пољопривредном земљишту могућа је изградња самостојећих појединачних стубова и постављање електронских комуникационих уређаја за потребе електронских комуникација, на основу услова грађења за електронску комуникациону инфраструктуру из овог Просторног плана.

Електронска комуникациона инфраструктура у грађевинском подручју насеља

- ЕК мрежу градити подземно у коридорима саобраћајница;
- Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање од 0,8 m, односно оптичког кабла 1,0m;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50m и 1,0m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;
- При укрштању ЕК кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,30 m;
- При приближавању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m;

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити у привредним зонама и ободима насеља;
- Слободностојећи антенски стубови, као носачи антена не могу се градити у комплексима школа, вртића, домовима здравља, старачким домовима и сл.;
- У централним деловима насеља као носаче антена користити постојеће антенске стубове;
- Објекат за смештај електронске комуникационе опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај комуникационе опреме и уређаја и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

1.6.6. Јавне зелене површине у насељу и заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља

1.6.6.1. Јавне зелене површине у грађевинском подручју насеља

Парковско зеленило

У оквиру парковске површине најмање 70% површине треба да буде под зеленилом (од тога цветњаци 2-4%). Ове површине озеленети аутохтоним и декоративним садним материјалом. Потребно је формирати мрежу стаза, платое, места за одмор. Стазе и платои треба да чине максимум 30% од укупне површине парка/сквера, а евентуални објекти максимум 5% од укупне површине. Потребно их је опремити клупама, корпама за отпатке, светиљкама, справама за игру деце и др. Уређење парка који је планиран за стављање под заштиту ускладити са условима заштите природе.

Заштитно зеленило

У оквиру заштитног зеленила није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је озелењавање у складу са станишним условима. Површине озеленети аутохтоним садним материјалом. Забрањена је примена инвазивних врста, ради очувања биолошког диверзитета.

Улично зеленило

Од укупне површине уличног коридора 30% треба да је под зеленилом. У свим улицама у којима постоји довољна ширина уличног профила формирати једностране или двостране дрвореде или засаде шибља. У ширим уличним профилима могуће је формирати групе садница лишћара и четинара са спратом шибља. Пожељно је да ширина зеленог појаса између коловоза и тротоара буде између 2,5-3,5 m. Ради безбедности саобраћаја, дрвеће садити 2,0 m од ивице коловоза, а шибље 2,0 m од ивице зелене траке. Растојање стабала од објеката не би требало да буде мање од 4,5-7 m, што зависи од избора врста. Растојање између дрворедних садница је најмање 5,0 m, а у зависности од врсте креће се од 5,0-15,0 m. За сваку улицу у којој не постоје дрвореди изабрати по једну врсту дрвећа (липа, дивљи кестен, јавор, млеч и др.) и тиме обезбедити индивидуалност улице. При избору врста за улично зеленило треба водити рачуна да сем декоративних својстава (фенолошке особине), буду прилагођене условима раста у уличним профилима (отпорност на збијеност тла, водни капацитет земљишта, прашина, гасови). Постојеће дрвореде неговати и заштитити. При формирању заштитног и линијског зеленила уз саобраћајнице руководити се одредбама Закона о јавним путевима.

1.6.6.2. Заштитни појасеви зеленила ван грађевинског подручја насеља

Ради формирања заштитних појасева зеленила (ветрозаштитни и пољозаштитни) у оквиру саобраћајне, водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, дате су смернице за њихово подизање. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, могуће је формирати заштитне појасеве, али је нерационално да њихова ширина буде мања од 5,0 m.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре:

- у оквиру заштитног појаса ДП I реда не планира се подизање заштитних појасева зеленила, осим уколико ширина путног појаса то дозвољава,
- у оквиру заштитног појаса ДП II реда, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширине од 11,0 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5 m),
- у оквиру заштитног појаса општинског пута, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитне појасеве минимум 5 m,

- на местима међусобног укрштања саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја,
- ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром,
- у оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала,
- у оквиру водног земљишта уз водотоке и канале уз које су формирани насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачуна о заштити насипа.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви), који се подижу ради заштите од ветра и еолске ерозије уз некатегорисане путеве и каналску мрежу:

- формирање појасева од просечно 10,0 m ширине (минимум 6,0 m);
- формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева,
- формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла,
- формирање појасева на међусобном растојању од 30 њихових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена,
- формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса),
- анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Потребна је према условима из овог Плана, израда планске и техничке документације (посебне основе газдовања шумама и пројектна документација) којом ће се одредити сви заштитни појасеви зеленила, посебно просторни распоред и типови заштитних пољозаштитних појасева, дефинисати њихова ширина, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са условима станишта уз забрану коришћења инвазивних врста. За формирање заштитних појасева је потребно прибавити услове Покрајинског завода за заштиту природе.

1.7. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

У грађевинским подручјима насеља потребно је обезбедити:

- приступ на јавну саобраћајну површину,
- изграђену јавну електроенергетску дистрибутивну мрежу са које ће се обезбедити прикључење по условима надлежне електродистрибуције,
- прикључење на јавну водоводну мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера,
- прикључење на канализациону мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера, или могућност евакуације отпадних вода у водонепропусне септичке јаме,
- прикључење на зацевљену атмосферску канализациону мрежу, или отворене канале за прихват вишка атмосферских вода, ако за то постоје услови, по условима надлежног стараоца.

Ван грађевинског подручја насеља потребно је обезбедити:

- приступ на јавну саобраћајну површину,
- изграђену јавну електроенергетску дистрибутивну мрежу са које ће се обезбедити прикључење по условима надлежне електродистрибуције, или снабдевање енергијом из сопственог извора (агрегат, обновљиви извор енергије),

- прикључење на јавну водоводну мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера, или снабдевање водом из сопственог извора (извориште или бушени бунари),
- прикључење на канализациону мрежу по условима надлежног комуналног предузећа, односно дистрибутера или могућност евакуације отпадних вода у водонепропусне септичке јаме,
- прикључење на отворену канализациону мрежу за прихват вишка атмосферских вода по условима надлежног староца.

1.8. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

1.8.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи

Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на становништво дате су у посебним законским и подзаконским актима, које се односе на здравље и безбедност и заштиту на раду.

Планиране активности ће унапредити квалитет животне средине предметног простора односно и у функцији су смањења негативних утицаја постојећих деградационих пунктова на здравље становника општине Кањижа.

Неодговарајући квалитет воде за пиће свакако има лоше рефлексије на здравље људи. Инострана искуства указују да коришћење артерске воде у комбинацији са неадекватном исхраном може изазвати тешка обољења. Анализе у наведеном контексту нису вршене, што значи да се и не може квантитативно и квалитативно проценити утицај квалитета воде на здравље становништва.

Такође, постоји могућност деградације подземних вода због неадекватног одвођења отпадних вода преко септичких јама. Наведени проблеми ће бити елиминисани предложеним активностима и мерама у области водопривредне инфраструктуре.

Изградња свих видова инфраструктуре предвиђена Планом, имаће позитивног утицаја на становништво јер ће индиректно утицати на побољшање животног стандарда и очување животне средине.

Неадекватно одлагање комуналног отпада индиректно лоше утиче на здравље становништва. Негативан утицај неуређених депонија на здравље људи ће се елиминисати њиховом санацијом и рекултивацијом и формирањем мреже регионалних депонија, успостављањем региона за управљање отпадом што је Планом и предложено.

Таложна поља шећеране представљају деградационе пунктове околине, па је неопходно изградити нове лагуне за евакуацију отпадних вода, које настају током рада ове фабрике, на истој локацији, али у складу са важећим прописима и новим технологијама, које не загађују животну средину.

Да би се избегао негативан утицај на животе и здравље људи, али и обезбедила заштита створених вредности, при изградњи инфраструктурних објеката је неопходно водити рачуна о поштовању прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката од одређених садржаја.

Мере заштите живота и здравља људи при изградњи инфраструктуре односе се на:

- Примену мера при изградњи електроенергетске инфраструктуре које подразумевају обезбеђење заштитног коридора, који у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 400 kV је 40 m од осе вода са обе стране (укупно 80 m), а за водове од 110 kV је 25 m од осе вода са обе стране (укупно 50 m); и грађење објеката у

заштитном коридору у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 kV ("Сл. лист СФРЈ" бр. 65/88 и 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења SRPS N.CO.105, Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности SRPS N.CO.101, Закон о заштити од нејонизујућег зрачења, као и условима надлежног предузећа;

- Антенски стуб, као носач антена за потребе одвијања телекомуникационог саобраћаја, пројектовати у складу са Правилником о техничким мерама за изградњу, постављање и одржавање антенских постројења, Правилником о техничким нормативима за заштиту од атмосферског пражњења, стандардима за громобранске инсталације, челичне конструкције за ношење антена - прорачун, конструисање и извођење, стандардом о максималним нивоима излагања људи радио-фреквенцијским електромагнетим пољима и следећим мерама:
- Да би се избегао негативан утицај антенских система, објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи градиће се и постављати у оквиру објекта, на слободном простору, у оквиру комплекса појединачних корисника, на високим објектима (силоси и сл.) у зонама привредне делатности, ободима насеља и атару, изузимајући објекте школа, дечијих установа, здравствених установа, објеката културе и сл., а применом мера којима се онемогућава приступ, боравак и задржавање у непосредној близини ових објеката, онемогући ће се негативан утицај ових објеката на људе.
- Простор око базне радио-станице мора бити ограђен и недоступан за улазак неовлашћених лица, као и приступ објекту за смештање опреме и пењање на антенски стуб;
- На видљивим местима поставити упозорења о забрани приступа антенама;
- Приступ антенама могу имати само професионална лица која у случају интервенције и рада непосредно поред антена морају искључити радио-релејни предајник;
- Антенски стуб и антене морају имати адекватну громобранску заштиту;
- Обавезно вршити мерења електромагнетног зрачења у близини стуба;
- У случају прекомерног зрачења које потиче од квара, предајник се мора искључити и што пре приступити отклањању узрока;
- Све инсталације за потребе рада овог система у комплексу се морају каблирати;
- Све електроинсталације се морају одржавати у исправном стању;
- Према важећим прописима о заштити од опасног дејства електричне енергије на свим уређајима и опреми под напонам се морају спровести заштитне мере громобранска заштита, уземљење, димензионисање каблова, употреба одговарајуће изолације;
- Обезбеђење заштитног коридора уз гасоводну инфраструктуру од по 200 m са сваке стране цевовода, у складу са Правилником о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", бр. 26/85), у коме други објекти утичу на сигурност ових инфраструктурних коридора;
- Забрањену изградњу објеката намењених за становање или боравак људи у појасу ширине 30 m од осе гасовода са једне и друге стране (укупно 60 m), без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан;
- Спровођење превентивних мера заштите од пожара и могућих удеса приликом изградње и експлоатације инфраструктурних објеката (изливање, просипање, исцуривање загађујућих, опасних и/или запаљивих материја, пожари, експлозије и др.), као и мера за санацију последица у случају удесних ситуација;
- У заштитном појасу уз државне и остале путеве могуће је градити пратеће путне садржаје, који се могу градити у зависности од ранга државног или општинског пута тј., 40 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда (ауто-пута), 20 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда, 10 m од спољне ивице

земљишног појаса државног пута II реда, односно 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута, у складу са Законом о јавним путевима;

- Ради обезбеђивања услова за несметано одвијање саобраћаја и режим саобраћаја, у зонама потребне прегледности забрањено је подизати засаде, оgrade и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје и градити објекте, односно вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута;
- Заштиту објеката од пожара и атмосферског пражњења, у складу са Законом о заштити од пожара и пратећим правилницима, као и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења;
- Спречавање емисије загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште изнад дозвољених концентрација приликом изградње, реконструкције и експлоатације инфраструктуре и других активности, према прописаним мерама заштите;
- Заштиту од буке и спровођење мера звучне заштите приликом изградње, реконструкције и експлоатације инфраструктурних објеката у складу са Законом о заштити од буке у животној средини.

1.8.2. Услови и мере заштите, уређење и унапређење животне средине

Поштовањем одговарајућих прописа и усклађивањем са директивама ЕУ у области заштите животне средине, обезбедиће се успостављање и реализација свих активности које су у складу са принципима одрживог развоја. Одрживи развој представља непрестани процес усклађивања друштвеног, економског, културног (и урбаног) развоја са потребама и ограничењима животне средине кроз сарадњу свих интересних и друштвених група.

У циљу развоја општине Бач, у складу са принципима одрживог развоја, предвиђене су мере и активности за санацију, заштиту и унапређење квалитета природних ресурса и реализацију режима заштите природних и културних добара.

У циљу заштите природних ресурса од загађења, у планском периоду предвиђене су следеће мере:

- Формирање локалног регистра извора загађивања на територији Општине;
- Формирање заштитног зеленила уз канале, саобраћајнице, у оквиру пољопривредног земљишта, око радних зона, фарми, комуналних и других објеката, на око 2% територији општине, ради побољшања микроклиматских услова и повећања укупне шумовитости Општине;
- Очување и унапређење шумског фонда;
 - Снабдевање свих насеља водом највишег квалитета;
 - Водоснабдевање индустријских капацитета уз увођење процеса рецикулације;
 - Изградња канализационог система у свим насељима у Општини и обезбеђење адекватног пречишћавања отпадних вода;
 - Заштита изворишта за водоснабдевање;
- Контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у области пољопривреде;
- Санација и рекултивација напуштених локације депоније комуналног отпада, неуређених одлагалишта отпада и сточног гробља и осталих деградираних простора;
- Изградња лагуна шећеране за евакуацију отпадних вода на постојећој локацији таложних поља, у складу са важећим прописима;
- Рекултивација земљишта деградираног након завршетка експлоатације опекарске глине;
- Одлагање животињских лешева и ветеринарских конфиската у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину;
- Поступање са опасним материјама спровести у складу са Законом о заштити животне средине и подзаконским актима;

- Селектирање отпада на извору и увођење рециклаже као процеса смањења количине отпада за депоновање;
- Укључење Општине у систем регионалног депоновања комуналног отпада на основу Споразума о сарадњи општина;
- Израда и реализација Општинског плана управљања комуналним отпадом у складу са Планом одрживог управљања отпадом у Западнобачком региону.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе ("Службени гласник РС", бр. 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења. Сва постројења и активности која се не налазе на Прелиминарном списку постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе на територији Републике, сачињеним од стране Министарства животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, а која у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Службени гласник РС", бр.84/05), подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе, дужни су да се обрате надлежном органу.

Постројења у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо постројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, као техничка јединица унутар комплекса, где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује. Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса ("Службени гласник РС", бр. 41/10), на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја.

Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Ради спречавања утицаја негативних својстава муља који настаје у процесу пречишћавања отпадних вода на животну средину, потребно је извршити његову категоризацију и класификацију у складу са Законом о управљању отпадом и Правиликом о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", бр. 56/10). На основу овог Закона и подзаконских аката, спроводити планско управљање отпадом на територији Општине.

Депоновање комуналног отпада

Концепција одлагања отпада је усаглашена са принципима Стратегије управљања отпадом и другим актуелним прописима у овој области.

Третман и одлагање комуналног отпада на основу утврђених принципа ће се одвијати на регионалном нивоу, што ће се позитивно одразити на квалитет земљишта на територији општине. Одлагању отпада треба да предходи одвојено сакупљање отпада ради његовог смањења (кабастог, опасног и рециклабилног), а након укључења у систем регионалног одлагања и затварање, санација и рекултивација постојеће депоније и других неуређених одлагалишта отпада.

Општина Бач је, заједно са општинама Сомбор, Апатин, Кула и Оџаци, потписала споразум о формирању Западнобачког региона, са регионалном депонијом на територији општине Сомбор. За предметни регион израђен је и План управљања отпадом, којим су дефинисане све активности везане за регионално депоновање отпада са територије ових општина, потребан број трансфер станица и др. На територији општине Бач, наведени План предвиђа трансфер станицу на локацији садашње општинске депоније, након њене санације и рекултивације. У циљу реализације предложеног савременог одлагања отпада, неопходно је да и локална самоуправа изради План управљања отпадом на својој територији, који би прецизирао начин и динамику сакупљања отпада и локацију трансфер станице¹⁵. Комплекс трансфер станице мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром, а неопходно је предвидети саобраћајно-манипулативне платое за допрему и привремено складиштење отпада, ради његовог раздвајања или претовара пре транспорта на третман или одлагање. Потребно је предвидети и остале пратеће објекте. Комплекс је потребно оградити, формирати заштитно зеленило и организовати чуварску службу.

Комунални отпад са територије општине Бач ће се до формирања система регионалног депоновања, привремено одлагати на постојећој локацији општинске депоније до 2012., у складу са Законом о управљању отпадом, којим је дефинисана и обавеза да се за ову локацију надлежном органу достави радни план постројења (депоније), са програмом мера и динамиком прилагођавања рада постројења (депоније) за период до 31.12.2012. године и пројекат санације и затварања. Према наведеном Закону, члан. 97, Јединица локалне самоуправе дужна је да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона изради попис неуређених одлагалишта отпада на свом подручју, а у року од две године изради пројекте санације и рекултивације свих неуређених одлагалишта отпада, на које сагласност даје Аутономна Покрајина Војводина. Попис неуређених депонија неопходно је да садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката.

Одлагања сточних лешева ће се вршити у складу са Стратегијом управљања отпадом односно Законом о ветеринарству.

С обзиром да ће се разрада појединих планских решења вршити израдом одговарајуће урбанистичке документације, за те урбанистичке планове, орган надлежан за припрему Плана може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 84/05).

¹⁵ Тачна локација трансфер станице утврдиће се у складу са важећим законским прописима који регулишу ову област.

1.8.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење природних добара

У заштићеним подручјима је неопходно спроводити мере заштите у складу са актом о заштити.

Као подручје планирано за заштиту, неопходно је резервисати простор Рита између Плавне и Бачког Новог Села. Садржаје и активности наведених подручја треба планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:

забрањено је: мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта). преоравати површине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;

неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстезивног сточарства и сл), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покривности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и Завода.

Потребно је прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката. планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила и пошумљавање шумских чистина; сеча дрвореда, група стабала и шумица; крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.).

Такође, потребно је очувати и унапредити природне и полуприродне елементе еколошких коридора у што већој мери, реализацијом следећих мера:

- није дозвољена промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршњаци итд.), као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање шумских, ливадских и мочварних станишта заштићених врста подизањем/обнављањем комбинованих појасева високог зеленила и нешумских типова вегетације;
- обезбедити повезивање слатинских станишта заштићених врста очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
- поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на најнеопходнији минимум; поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама, које су саставни део заштитног зеленила. Поплочани или бетонирани делови обале не могу бити стрмији од 45%, изузев пристана, а структура њихове површине треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија;
- током поправке/реконструкције постојећих обалоутврда прекидати их мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45% и мала оаза природне вегетације) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке;
- обезбедити отвореност канала/водотока по целој дужини (одстранити постојеће цевоводе);
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;

- испод мостова и на местима укрштања државних путева вишег реда са еколошким коридорима, предвидети посебне пролазе и прелазе за животиње приликом изградње или реконструкције наведених објеката;
- прибавити посебне услове заштите природе од Покрајинског завода за заштиту природе за израду техничке документације регулације водотока, поплочавања и изградње обала, изградње или обнављања мостова и саобраћајница;
- избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење) у складу са потребама јавних површина;
- на грађевинском земљишту наменити приобаље деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене, са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности.

Уређењем континуираног појаса вишеспратног заштитног зеленила, очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала и обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.), који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја:

- приобално водно земљиште водотока/канала (код локалних коридора у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m а код регионалних коридора у ширини од најмање 10m, а оптимално 20 m) треба да има травну вегетацију, која се одржава редовним кошењем и која не може бити засенчена дрворедом. Забрањено је узурпирати заштитни појас коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- забрањено је сађење инвазивних врста (списак врста у образложењу) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста и обезбедити редовно одржавање зелених површина;
- стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља.

Урбане садржаје потребно је распоредити по принципу зонације којом се одређује минимална удаљеност објеката од еколошких коридора и намена простора унутар зоне директног утицаја на коридор:

- на простору изван зоне становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока,
- у зонама становања минимална удаљеност планираних објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m а оптимална 50 m од обале коридора;
- уз обалу пловних канала и Дунава, чији је део планиран за спортско-рекреативне активности, могу бити смештени објекти везани за активности на води (нпр. привез за чамце или монтажано-демонтажни молови) на тај начин да не прекидају континуитет коридора, а у појасу вишеспратног зеленила планирати објекте који не захтевају вештачку подлогу и осветљење (нпр. трим стаза, дечије игралиште, уређена зелена површина);
- у простору еколошког коридора и зони непосредног утицаја ширине до 200 m од коридора, забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја, складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и нерегуларно одлагање отпада.

Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса, потребно је:

- постојеће и планиране површине заштитног зеленила повезати у целовит систем зеленила и фокусирати планирање заштитног зеленила на промену намене обрадивих површина слабијег квалитета (испод 4 класе);
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре евроамеричких топола не испуњавају функције заштитног зеленила;
- избегавати коришћење инвазивних врста.

Концептом озелењавања (на грађевинском земљишту) насељених места:

- формирати систем јавног зеленила и повезати га са просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности у обухвату Плана;
- повећати проценат зелених површина, броја и разноврсности постојећих категорија јавног зеленила и одржавати га у блиско природном стању;
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде минимално 20% и оптимално 50%, а примену четинарских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеном естетском наменом;
- избегавати примену инвазивних врста током уређења зелених површина и подизања заштитног зеленила.

Приликом укрупњавања пољопривредног земљишта и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране државне путеве и пруге неопходно је прибавити посебне услове заштите природе од Покрајинског завода за заштиту природе.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Решење инфраструктуре на подручју Плана (пре свега канализационе, планирање изградње система за пречишћавање отпадних вода, континуално побољшање методологије управљања чврстим отпадом и сл.) потребно је усагласити са свим важећим прописима, како би се обезбедила заштита земљишта, воде и ваздуха.

1.8.4. Услови, смернице и мере заштите, уређење и унапређење културних добара

1.8.4.1. Услови за заштиту споменика културе

Изузетно вредно, вишеслојно културно наслеђе представља истински ресурс за развој општине Бач, али и ширег подручја, превасходно у контексту развоја културног туризма. Једини начин да се наслеђе очува и обезбеди његово кориштење и одржавање је да се уврсти у културну понуду на свим нивоима и умрежавање у већ постојећу домаћу и међународну понуду. Када се има у виду да поред културног наслеђа, постоје услови за производњу органске хране, пловни туризам (канал ДТД, Дунав и Мостонга), као и за развој ловног туризма (ловиште у Плавни и Врањаку, риболовачке локације), прекорганичне сарадње са Републиком Хрватском (близина Вуковара), потпуно је утемељено очекивање да туризам постане развојни замајац овог подручја.

Свест о богатству и потенцијалима наслеђа на простору општине Бач, које је систематизовано и обрађено и у претходном просторном плану (2005.) допринела је настанку Развојног пројекта интегративне заштите „Векови Бача“, базираног на наслеђу као водећем фактору развоја локалне заједнице. Бројним пројектним активностима повећан је ниво истражености наслеђа, реализована планска и пројектна документација и заштићено и рехабилитовано наслеђе, на коме су примењене различите мере техничке заштите.

Резултати рада су омогућили отворање нових тема и интерпретације територије – која је оцењена да има одлике културног предела

У међувремену, 2010. године територија општине Бач је као **културни предео** стављена на **ПРЕЛИМИНАРНУ ЛИСТУ Светске културне и природне баштине**.

Карактер и потенцијал територије је наглашен у **Просторном плану Републике Србије и Регионалном просторном плану АП Војводине**. Даљња разрада ове специфичне територије требало би да се третира кроз Просторни план подручја посебне намене, односно кроз детаљну разраду на нижем нивоу планских докумената.

На територији општине Бач неопходно је наставити са активностима на заштити културних добара и увећавању њихове културне и социо-економске вредности. У овом циљу издвајају се:

Просторне културно-историјске целине

Генералне смернице за очување и заштиту културно-историјских целина су следеће:

- Очувати старе, постојеће специфичне урбане матрице насеља, са регулационим елементима првобитне мреже улица и блокова (раскрснице са угаоним објектима, крстови, распећа, парковске површине, спомен обележја, локације старих гробаља);
- Не дозволити спајање више парцела ради изградње већих структура на регулационим линијама старе урбане матрице, нити увлачење грађевинске линије са циљем постизања нових целина у централним зонама насеља;
- Третман амбијенталне заштите захтева дефинисање уличних фронтана, кровова, урбане (традиционалне) опреме, третман боја;
- Забранили складиштење отпадних и штетних материја у непосредној близини културних добара, као и изградњу индустријских и објеката инфраструктуре (бензинске пумпе, подстанице, трафо станице и сл.);
- Постављање високих антенских постројења забрањено је у централним зонама и у непосредној близини културних добара.

Смернице за појединачне целине су:

Тврђава у Бачу – утврђени замак са подграђем

Утврђени замак је кроз активности пројекта „Векови Бача“ оспособљен за коришћење. Предузети су радови на конзервацији, рестаурацији, адаптацији и презентацији донжон куле, као и радови на санацији, конзервацији и рестаурацији зиданих структура, којима је враћен архитектонски интегритет, уз дефинисање улазне куле са капијом и препрекама. Урађен је прихват посетилаца (сувенирница, музејска поставка, јавни тоалет, приступна зона) и обележавање тачака атракције. Планирани су и деломично реализовани радови на санацији, конзервацији и рестаурацији квадратне куле, куле са капелом, куле са балконима и североисточног бедема. Након завршетка планираних интервенција простор утврђеног замка биће коришћен у повећаном капацитету и богатству културно-едукативних садржаја и програма.

Подграђе је кроз активности пројекта „Векови Бача“ дефинисано као целина са амбијенталном вредношћу, која поседује рехабилитационе капацитете за одрживи развој материјалног и нематеријалног наслеђа, као што су: пратећи садржаји у функцији угоститељства, радионица за старе занате и неговања традиције. У погледу уређења околног простора тежи се повратку историјског амбијента и враћању воде у ровове, како би замак поново добио водено огледало. Рехабилитација подграђа започета је изградњом Центра за неговање традиције у Улици бачке тврђаве бр.12.

Смернице за акциони план:

- Ревизија постојећег решења о заштити;
- Израда урбанистичког пројекта за просторно културно-историјску целину;
- Израда главног пројекта за повратак воде у историјско корито Мостонге.

Просторна културно-историјска целина Центар Бача

Урбанистичко уређење простора Центра Бача је неопходно, имајући у виду дуги континуитет насељавања, о чему сведоче бројни археолошки остаци. Издвајају се трг са градском кућом, целина око Беле цркве са манастиром, старим сиротиштем и хамамом, као сведочанствима културног и урбанистичког диверзитета и развоја.

Смернице за акциони план:

- Истраживање и валоризација простора као основ за проглашење целине за културно добро;
- Разрада кроз Генерални урбанистички план.

Просторна културно-историјска целина Бачког Новог Села

Урбанистички третман простора Центра Бачког Новог Села и решавање зоне и садржаја потребних за контакт са Дунавом (прихват посетилаца са воде и оних који долазе бициклистичком стазом и сл.).

Смернице за акциони план:

- Истраживање и валоризација простора као основ за проглашење целине за културно добро и разрада кроз одговарајућу урбанистичку документацију.

Споменици културе

Генералне смернице за очување и заштиту споменика културе су следеће:

- Приликом уређења простора и предузимања интервенција на споменицима културе морају се поштовати одредбе Закона о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94) и процедуре предвиђене за конкретни статус, односно категорију културног добра. Радовима морају да претходе испитивања и израда техничке документације, те вршење надзора током извођења радова;
- Морају се сачувати постојеће вредности споменика културе, а посебна пажња припада употреби реверзибилних материјала, поштовању облика;
- Дозвољава се савремено инфраструктурно опремање, у складу са условима службе заштите;
- Неопходно је означити културна добра путем путарских информационих табли и са одговарајућом информацијом на самом добру.

Смернице за појединачне споменике културе:

Од појединачних историјских грађевина посебно место припада манастирима у Бачу и Бођанима, који су планирани као добра која сведоче о верском диверзитету и интеркултурном дијалогу, што је и верификовано од стране Савета Европе и програма „Љубљански процес“, уврштавањем међу један од три консолидована пројекта из Србије.

Фрањевачки самостан са црквом Успења Богородице у Бачу има посебну историјску и уметничку вредност, која овај вишеслојни комплекс издваја у категорију ретких дестинација културног и верског туризма. Предвиђају се радови на привођење намени која ће омогућити његово шире коришћење и већу доступност јавности, са. презентацијом библиотеке, сликарских дела, богослужбених одежа, етнографског материјала шокачке провинијенције, ентеријера фратарских соба и сл. Радови се изводе уз поштовање аутентичности и интегритета културног добра, доприносећи његовој одрживости и бољем одржавању.

Смернице за акциони план:

- Израда главног пројекта санације, конзервације и адаптације са уређењем околног простора (као основе за извођење радова и привођења проширеној намени).

Манастир Бођани, има посебну историјску и уметничку вредност, где се посебно издвајају Жефаровићеве фреске. Очување оштећених фресака представља приоритет, што захтева предузимање радова и обезбеђење одговарајуће микроклиме. Обнови некадашњег музеја графике, односно музејске ризнице треба да претходи адекватна заштита покретног материјала, обрада и презентација. Предвиђа се ширење садржаја и на део комплекса са економским објектима, где би требало да се смести гостопримница.

Смернице за акциони план:

- Израда урбанистичког пројекта за манастирски комплекс.
- Израда пројектне документације за рехабилитацију економских објеката.

Остаци турског купатила у Бачу представљају драгоцен потенцијал за интерпретацију периода живота Бача под доминацијом Отоманских Турака, са акцентом на културу воде.

Смернице за акциони план:

- Интервентни радови на консолидацији и наткривању зиданих структура.
- Предузимање додатних истраживања и израда пројектне документације за конзервацију и рестаурацију, са могућношћу ширења ове микроцелине на суседну парцелу.

Капела Св. Антуна Пустињака са непосредним окружењем

Ова микроцелина чини атрактиван и недовољно истражен простор повезан са зоном ушћа Мостонге у Дунав. Капела се налази у лошем стању, а поседује вишеструке вредности, које се не смеју губити лошим одржавањем и даљом деградацијом материјала и облика.

Смернице за акциони план:

- Интервентни радови на консолидацији зидане структуре и препокривању крова.
- Предузимање додатних истраживања и израда пројектне документације за конзервацију и рестаурацију, са могућношћу ширења ове микроцелине на суседну парцелу.

Поред наведених споменика културе неопходно је у што краћем периоду започети, односно наставити рад на културним добрима који поседују вишеструке вредности, а још увек нису добила правну заштиту. Ове историјске грађевине се налазе у лошем стању и имају потенцијал за рахабилитацију и одрживо коришћења за развој локалних заједница.

Рехабилитација Старог сиротишта у Бачу у Центар за неговање традиције – визиторски центар (седиште Дифузног музеја)

Рехабилитација комплекса Старе црпне станице у Плавни

Ревитализација цркве Св. Ане у Бачком Новом Селу

Рехабилитација старе школе (каштела) у Бачком Новом Селу

Постоји интерес за очување народног градитељства кроз његово документовање, конзервацију, рехабилитацију и одрживо коришћење.

Заштита и презентација традиционалног градитељства и начина живота народа и ентитета, који насељавају (или су у прошлости насељавали) територију Општине Бач:

- ***Окућница у Селенчи – презентација традиционалног градитељства и начина живота Словака*** (у 19.веку или тип прелаза народне у грађанску архитектуру са почетка 20. века).
- ***Окућница у Плавни, представљање традиционалног градитељства и начина живота шокачког становништва***, са могућношћу допуњавања окућнице карактеристичним економским објектима из непосредне близине.
- ***Окућница у Бођанима и музејска збирка***, представљају потенцијал за формирање атрактивног пункта за културни и еко туризам.
- ***Окућница у Бачком Новом Селу - представљање традиционалног градитељства и начина живота Немаца.***

1.8.4.2. Услови за заштиту археолошких локалитета

Археолошки налазишти представљају веома важно културно наслеђе општине Бач, имајући у виду њихову распрострањеност и културни диверзитет. Правилним документовањем локалитета и налаза, применом недеструктивних метода за њихову идентификацију, увећава се знање о територији, која постаје посебно атрактивна у контексту ширих истраживања Подунавља и праћења миграција. Археолошка истраживања представљају велики потенцијал за међународну сарадњу и едукацију, укључујући у томе и аспект туризма специјалних интересовања.

Будући модел управљања наслеђем Бача, као јединственом дестинацијом, мора посветити посебну пажњу стварању услова за обављање ове делатности у складу са савременим стандардима, у које је укључена и борба за превенцију нелегалности и трговине археолошким материјалом.

Пре предузимања било каквих земљаних радова на простору свих обележених археолошких локалитета и археолошких зона обавезно је тражити од Покрајинског завода за заштиту споменика културе посебне услове заштите (Завод има право, уколико се покаже као неопходна мера заштите да да затражи претходна археолошка ископавања или археолошку контролу земљаних радова).

1.8.5. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа

На подручју Плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, орографских и сеизмичких карактеристика на овом простору.

Заштита од **земљотреса** приликом планирања и изградње простора, подразумева примену сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи објеката на сеизмичким подручјима, при чему се дефинишу параметри који утичу на смањење оштећења у случају земљотреса као што су изграђеност, густина насељености, систем градње, спратност, мрежа слободних површина и др.

Од водопривредних објеката за заштиту од штетног дејства спољних вода Дунава, на територији општине Бач налази се део насипа прве одбрамбене линије од km 51+936 код Бачког Новог Села до деонице општине код Даљске кривине на km 96+900.

Ризик од појаве **пожара** умањиће се просторно-планским мерама заштите. Шумске састојине ће бити уређене тако да ће се створити услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама заштите штитиће се пољопривредно земљиште.

Републички хидрометеоролошки завод је развио систем одбране од **града** и у ту сврху је на подручју општине Бач изграђено 8 (осам) противградних станица са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Настајање неконтролисаних ерупција може се свести на најмању меру стриктном применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада. Грађевинско-техничке мере заштите, односе се на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, прилагођавање природних водотока и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Овим Просторним планом утврђују се правила грађења за сва подручја у обухвату плана за која није предвиђена даља планска разрада, кроз доношење планског документа ужег подручја, као и за насеља за која плански документ садржи шематски приказ уређења.

Општа правила грађења која важе за све целине и зоне дефинисане овим Просторним планом су:

- Конструкцију објеката прилагодити осцилацијама изазваним земљотресом јачине 7°-8°MCS скале;
- Спроводити мере и услове заштите природних и радом створених вредности животне средине у складу са Законом о заштити животне средине;
- За све евидентирани објекте, као и за њихову непосредну околину (припадајуће парцеле) важе одредбе Закона о културним добрима. За радове на тим објектима (адаптације, ревитализације, доградње, реконструкције и сл.), сходно члановима 99-110. Закона о културним добрима, власници-носиоци права коришћења морају прибавити посебне услове – мере техничке заштите од стране надлежног Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица, као и сагласност на техничку документацију;
- За евидентирани археолошке локалитете, важе исте одредбе Закона о културним добрима, које обавезују власника да пре предузимања било каквих земљаних радова обезбеди посебне услове од Завода за заштиту споменика културе;
- Гробља, према Закону о културним добрима, уживају претходну заштиту, те се без посебне евиденције она третирају као заштићене целине;
- Уколико се пре или у току извођења грађевинских и других радова на простору обухваћеном овим Просторним планом наиђе на археолошко налазиште или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и о томе обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе да предузме мере да се налази не униште или оштете и да се сачувају на месту и у положају у коме су откривени;
- Уколико се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског порекла (за које се претпостави да има својство природног споменика), извођач радова је дужан да о томе обавести Покрајински завод за заштиту природе и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
- При пројектовању и грађењу објеката обавезно се придржавати одредби Закона о заштити од пожара;
- Објекти високоградње у зависности од врсте и намене, морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства;
- Јавне површине и објекти јавне намене и за јавно коришћење морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогуће несметан приступ, кретање, боравак и рад, у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", бр. 18/97);
- Изградњу објеката вршити у складу са условима надлежног одсека за одбрану, одговарајућом општинском одлуком и важећим техничким нормативима за склоништа.

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту се могу градити:

- Објекти у функцији пољопривреде и пољопривредне производње;

- Објекти свих видова инфраструктуре у складу са Просторним и урбанистичким планом;
- Објекти за експлоатацију минералних сировина;
- Водопривредни објекти, комунални и други објекти у складу са Просторним планом;
- Објекти за потребе привреде, туризма, рекреације и др. уз израду урбанистичког плана.

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозија изазване ветром (еолска ерозија) примењују се противерозионе мере које обухватају сађење вишегодишњих дрвенастих биљака или подизање и гајење ваншумског зеленила у виду пољозаштитних појасева.

На пољопривредном земљишту које је у саставу ловишта могу се подизати и ловне ремизе ради заштите дивљачи. Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи.

2.1.1. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде

Избор локације за изградњу пољопривредног радног комплекса (са објектима за потребе примарне пољопривредне производње, за потребе складиштења и прераде пољопривредних производа) треба извршити након потпуне анализе природних одлика (рељефа, педолошких, геолошких, метеоролошких и хидролошких карактеристика), као и других услова (близина и могућност прикључења на јавни пут и осталу инфраструктуру, утицај на окружење и животну средину и др). Такође, при избору локације за изградњу неопходно је водити рачуна о квалитету земљишта и где год је то могуће објекте лоцирати на земљиштима слабијих бонитетних карактеристика.

Парцеле се могу оградавати транспарентном оградом, висине максимално до 2,2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од мин. 1,0 m од међне линије или на међи, уз прибављену сагласност суседа.

Пољопривредни радни комплекс мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут ширине мин. 3,5 m, унутрашње саобраћајнице, санитарна и вода за потребе производње, унутрашња канализациона мрежа, електрична енергија.

Услови за изградњу нових пољопривредних радних комплекса, као и за реконструкцију постојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредне производње, издаваће се на основу овог Просторног плана и услова за заштиту животне средине. Накнада за промену намене земљишта ће се плаћати у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

За потребе пољопривредне производње и радних садржаја у функцији пољопривреде дозвољена је изградња следећих објеката:

- воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице,
- стакленици и пластеници,
- објекти за гајење печурака,
- рибњаци,
- фарме и газдинства - објекти за узгој животиња,
- објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа,
- машински паркови – објекти за смештај пољопривредне механизације.
- објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња.

Воћарске и виноградарске куће

На пољопривредном земљишту, где су заступљене воћарско-виноградарске културе могу се градити воћарско-виноградарских објекти уз следеће услове:

- Парцела на којој се подиже воћњак или виноград, не може да буде мања од 2500,0m²;
- Парцела би, по правилу, требала да има правоугаони или квадратни облик;

- На парцели се може градити помоћни објект (виноградска кућа) максималне површине до 30,0 m². Форма објекта треба да је прилагођена облику помоћних зграда овог поднебља;
- На парцели није дозвољена изградња других објеката;
- Препоручује се да ограда око парцеле буде од живице, висине до 1,5 m.

Уколико је комплекс под засадима већи од 1,0 ha (једног хектара), на комплексу је могућа изградња објекта за прераду, складиштење воћа итд., као и пратећа инфраструктура по условима грађења привредних објеката и инфраструктуре по условима грађења објекта за смештај пољопривредне механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа (пољопривредне економије, машински парк).

Стакленици, пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту је дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника.

Минимална удаљеност оваквих објеката од међних линија је мин. 5,0m.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Изградња стакленика и пластеника је дозвољена на постојећим парцелама и без функције становања.

Објекти за гајење печурки, пужева

Изградња оваквих објеката је усмерена на мање квалитетном земљишту, а у складу са нормама и правилницима који регулишу ову област.

Максимални степен заузетости парцеле је 70%.

Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 10,0m.

Максимална спратност објеката је П+Пот, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Комплекс, мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода, електроинсталације, водонепропусна септичка јама и др.

Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се користити за пуњење рибњака. Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима. Приликом изградње одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака. У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације. Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 3,0m а максимална спратност је П+Пк.

За подизање рибњака на обрадивом пољопривредном земљишту потребна је сагласност:

- Министарства за пољопривреду;
- Рибњак мора бити заштићен од поплава;

- За уклањање смећа и штетних отпадака мора постојати уређено место или изграђен технички уређај, који онемогућава загађење рибњака и његове околине;
- Уколико је могуће рибњак треба да је ограђен.

Фарме и газдинства – објекти за узгој животиња

Услови за изградњу објеката за држање копитара, папкара, живине и кунића, издаваће се на основу овог Просторног плана

На фармама је дозвољена изградња економских објеката у функцији сточарске производње, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова, комплетну инфраструктурну опремљеност и уз примену прописа за овакву врсту објеката.

Удаљеност фарми од грађевинског подручја насеља, спортско-рекреативних и других јавних комплекса, као и међусобна удаљеност фарми различите врсте стоке, мора бити у складу са Законом и правилницима који регулишу ову област.

Максимални степен заузетости парцеле је 30%, а максимални степен изграђености је 0,3.

Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 10,0m.

Максимална спратност објеката је П+Пот.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Организација објеката фарме је омогућена:

- На новим локацијама, у складу са наведеним условима, уз примену дефинисаних ветеринарских и техничких мера.
- На постојећим фармама са увођењем ветеринарских, техничких и других мера прописаним важећим законима.

Постојеће фарме које не могу да задовоље прописане мере за коришћење, пренамениће се у друге садржаје везане за пољопривредну производњу.

Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката.

Објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа

Ово су објекти за примарну прераду (прање, сушење и сл.), складиштење и чување пољопривредних производа (житарица, индустријског, крмног и лековитог биља, цвећа, воћа и поврћа), затим ђубрива и др. репроматеријала, као и пратећи и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др). Објекти у којима се пољопривредни производи могу примарно прерађивати су сушнице, пушнице и сл. објекти. Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, изузетно и више, ако то захтева технолошки процес (силоси и сл.), са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, вода, водонепропусна септичка јама и сл.

Машински паркови – објекти за смештај пољопривредне механизације

Објектима за смештај пољопривредне механизације сматрају се затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација (возила, машине, прикључни уређаји и др), као и пољопривредни алати и опрема ради чувања и одржавања. У склопу машинског парка, пољопривредне економије и сличних комплекса, дозвољена је изградња радионице за поправку возила сопственог возног парка, а евентуално и станице за снабдевање горивом за сопствене потребе, као и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Минимална удаљеност станице за снабдевањем горивом за сопствене потребе од границе парцеле и од других објеката одређује се у складу са прописима. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, евентуално и санитарна вода, водонепропусна септичка јама и сл.

Објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња

Овакви објекти се могу формирати по принципу салаша.

Уколико се на локацији граде сточне стаје, удаљеност од грађевинског подручја насеља, спортско-рекреативних и других јавних комплекса мора бити у складу са Законом и другим парвилницима који регулишу ову област.

Максимални степен заузетости парцеле је 70%.

Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 10,0m.

Максимална спратност објеката је П+Пот, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Комплекс, мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода, електроинсталације, водонепропусна септичка јама и др.

2.1.2. Пољопривредна домаћинства (салаши)

Услови за изградњу нових салаша, као и за реконструкцију постојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредног домаћинства, издаваће се на основу овог Просторног плана. Просторних ограничења у смислу максималне величине парцеле за салаш нема. Код постојећих салаша, ако задовољавају услове за уређење и изградњу из овог Просторног плана, дозвољава се постојећа парцелација. За изградњу нових салаша минимална величина парцеле износи 0,5 ha (5000 m²).

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу, дозвољена је изградња следећих објеката:

- породични стамбени објекат,
- помоћни објекат уз стамбени објекат (летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама, трафостаница и сл.),
- економски објекат (стакленик, стаја, ђубриште, пољски wc и сл.),

- помоћни објекат уз економски објекат (магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл.),
- пословни објекат (објекти за храну, пиће и смештај за потребе организовања туристичке понуде на салашу),
- објекти/површине за спорт и рекреацију (за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде),
- складишни објекат (објекти за складиштење пољопривредних производа: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.),

Потребно је обезбедити санитарно-ветеринарске, хигијенско-техничке, еколошке, противпожарне и друге услове уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле: приступни пут, санитарну вода из јавног водовода или сопственог бунара, водонепропусне септичке јама, обезбеђено снабдевање електричном енергијом из електроенергетске мреже или сопствених извора (агрегати, обновљиви извори) и др. Није дозвољена изградња стамбених и пословних објеката, без изградње објеката за пољопривредну производњу.

Минимална удаљеност објеката од регулационе линије је 5,0 m, односно и више, ако је то другим законом дефинисано (заштитни коридор јавног пута, железничке пруге, водотока, далековода и др.).

Највећи дозвољени индекс заузетости земљишта је 30%, а индекс изграђености је 0,4.

Парцеле се могу оградаивати транспарентном оградом висине максимално 2,2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије, изузетно и мањој, уколико се прибави сагласност суседа. Забрањује се постављање пуне, тешке и масивне ограде.

Правила грађења за породични стамбени објекат

- Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта без изградње економског и других објеката у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на парцели);
- Дозвољена је изградња само једног породичног стамбеног објекта;
- Максималан габарит стамбеног објекта у основи је 250 m², максимална спратност објекта је П+Пк, са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- Минимална удаљеност стамбеног објекта од суседне парцеле је 5,0 m.

Правила грађења за помоћни објекат уз стамбени објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз стамбени објекат: летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама и сл;
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства;
- Габарит помоћног објекта уз стамбени објекат дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност помоћног објекта уз стамбени објекат је П;
- Дозвољена је изградња засебног објекта-подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- Мин. удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта и суседне парцеле је 5,0 m;
- Водонепропусна бетонска септичка јама гради се на минимално 3,0 m од свих објеката и од границе суседне парцеле.

Правила грађења за економске објекте

- Дозвољена је изградња следећих економских објеката: стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници), ђубришта, пољски ws, стакленици, пластеници, објекти намењени ратарској, повртарској, воћарско-виноградарској,

- рибњачкој, сточарској и осталим видовима пољопривредне производње, као што су гајење пужева, печурака и цвећа и сл.);
- Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства;
- Габарит економског објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом и капацитетом;
- Максимална спратност економског објекта је П+Пк;
- Минимална удаљеност економског објекта од породичног стамбеног, односно пословног објекта је 20,0 m, а од границе суседне парцеле је мин. 10,0 m.
- Минимална удаљеност стаје, ђубришта или пољског wc-а од бунара је 25,0 m.

Правила грађења за помоћни објекат уз економски објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз економски објекат: магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл;
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства;
- Габарит помоћног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност помоћног објекта је П+Пк;
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 6,0 m, а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0 m.

Правила грађења за пословни објекат

- Дозвољена је изградња следећих пословних објеката: објекти за пружање услуга исхране, пића и смештаја, за потребе организовања туристичке понуде на салашу, али само ако на њему постоји и пољопривредна производња;
- Дозвољена је изградња само једног пословног објекта;
- Габарит пословног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност пословног објекта је П+1+Пк.;
- Минимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m а од економског објекта мин, удаљеност је 20,0m.

Правила грађења за објекте и терене за спорт и рекреацију

- Дозвољена је изградња објеката, површина и терена за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, али само ако постоји и пољопривредна производња на салашу;
- Габарит објекта/површине дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност објекта је П;
- Минимална удаљеност објекта/терена од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m, а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0 m.

Правила грађења за складишне објекте

- Дозвољена је изградња објеката за складиштење пољопривредних производа: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл;
- Дозвољена је изградња засебног објекта - подрум пића, који може бити полуукопан или укопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- Габарит објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом;
- Максимална спратност објекта је П+Пк, односно у зависности од усвојеног технолошког поступка складиштења;
- Минимална удаљеност објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m.

2.1.3. Антенски стубови

На пољопривредном земљишту могућа је изградња самостојећих појединачних стубова и постављање електронских комуникационих уређаја за потребе електронских комуникација, на основу услова грађења за електронску комуникациону инфраструктуру из овог Просторног плана.

2.1.4. Противградне станице

Грађење објеката противградних станица могуће је изван грађевинских подручја насеља, као и грађевинског земљишта ван насеља, на пољопривредном земљишту на основу услова дефинисаних овим Планом и посебним условима надлежног Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Минимална површина за изградњу противградне станице треба да буде око 10,0 mX10,0 m. Објекат треба градити од чврстог стандардног материјала. Висина објекта је до 2,0 m и на њега се поставља громобранска заштита. Око објекта треба поставити ограду висине мин. 2,0 m.

Изградња било каквих објеката на одстојању мањем од 100,0 m од противградних станица, могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

2.1.5. Садржаји уз јавни пут

У појасу уз државне и остале путеве могуће је градити и пословне објекте, објекте за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа. Ове садржаје уз ове путеве препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400 m између прикључака. Спратност наведених објеката може бити макс. П+1+Пот. Ови објекти могу се градити на удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- 20 m (ЗОЈП¹⁶ чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса ДП I реда
- 10 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса ДП II реда
- 5 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Изградња ових објеката се може вршити уз израду урбанистичког плана.

2.1.6. Површине за експлоатацију минералних сировина

Простори и површине који служе за експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса), планирају се, уређују и користе на основу одобрења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине, у складу са Законом о рударству. Уколико се експлоатационо поље налази на пољопривредном земљишту мора се прибавити и одобрење за пренамену пољопривредног земљишта од Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. У заштићеним подручјима и у обухвату еколошких коридора која су и станишта заштићених врста од националног значаја, није дозвољено нарушавање и мењање простора и њихових функција.

Изградња објеката у границама експлоатационог поља, који се односе на обраду и прераду минералних сировина, као и производњу базирану на минералним сировинама, врши се на основу урбанистичког плана, уз прибављену сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине.

¹⁶ ЗОЈП ("Службени гласник РС", бр.101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13), и Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гласник РС" бр.50/11)

Након завршене експлоатације, сви простори и садржаји који су служили експлоатацији минералних сировина (позајмишта, мајдани, бушотине и др.) морају се санирати и рекултивисати.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Изградња нових и реконструкција постојећих водопривредних објеката, као и објеката у служби истих на постојећим каналима (црпне станице, уставе, трафостанице), вршиће се на основу Просторног плана, услова надлежног водопривредног предузећа и других услова.

Изградња нових канала вршиће се на основу плана детаљне регулације.

У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.

Комплекси намењени викенд објектима, рекреацији, туризму, наутичком туризму, спортском риболову и сл., морају имати, поред основних објеката, и неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје у складу са условима из Просторног плана. Архитектонска обрада објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у пејсаж. Вегетација мора остати аутохтона, тако да тај пејсаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте, сећи постојеће и садити трајно растиње.

Објекти за пристајање пловних објеката наутичког туризма као што су сидришта, привезишта, пристаништа и др., морају да имају безбедан вез при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја (минимална, максимална), осцилацијама водостаја, ветру, таласима, леду, замуљењу и др. Обавезно је предвидети безбедан приступ са обале на брод и обрнуто, при свим водостајима и условима видљивости (приступни мост, степеништа, осветљење). Објекти морају имати сву потребну инфраструктуру, прилазне путеве, радне стазе и површине, прилазе, улазе и излазе, ограде, обележавање и сигнализацију, средства и уређаје за прихват отпадних материја са бродова или објеката наутичког туризма и др.

За просторе намењене за ове потребе обавезна је израда урбанистичког плана одговарајуће разраде, уз мишљења надлежног водопривредног предузећа и водних услова издатих од стране надлежног органа.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.3.1. Правила грађења за шумске путеве и објекте

На шумском земљишту могу се градити:

- шумски путеви и објекти у функцији шумске привреде у складу са основом газдовања шумама и годишњим извођачким плановима;
- објекти инфраструктуре у складу са Просторним планом;
- објекти намењени туризму, рекреацији, одмору и ловству када је то утврђено Планом развоја шумског подручја на основу урбанистичког плана.

У шумама могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства. У шуми и на удаљености мањој од 200 m од руба шуме не могу се градити ћумуране, кречане и други објекти са отвореном ватром.

Оптимална отвореност шума саобраћајницама, планирање и изградња шумских путева, детаљно се разрађује програмом изградње и одржавања шумских саобраћајница, као и планским документима (основама и програмима). Шумски путеви користе се за потребе газдовања шумама, изузетно, могу да се користе и за остале потребе под условима које утврди корисник, сопственик шума који газдује шумама у складу са основом, односно локална самоуправа за путеве у шумама сопственика којима се газдује у складу са програмом.

2.3.2. Ловачке куће и ловни објекти

У ловиштима је дозвољена:

- изградња ловно-техничких објеката од природних материјала које треба уклопити у природни амбијент;
- постављање ограда (ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи);
- изградња ловно-производних објеката;
- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже уточиште, заклон и исхрану дивљачи;
- изградња еколошких прелаза у виду специјалних техничко-технолошких решења у оквиру саобраћајне и друге инфраструктуре, ради стварања еколошких коридора за кретање ниске и крупне ловне дивљачи;

Ловно-производни објекти на шумском земљишту се могу градити у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства.

У ловиштима се могу оградити делови ловишта који ће бити намењени интензивном гајењу, заштити, лову, као и размножавању дивљачи ради насељавања ловишта, и унапређења ловног туризма, посебно иностраног.

У ловиштима је потребно створити одговарајуће услове за гајење, заштиту и коришћење дивљачи.

У том смислу у ловиштима одржавати постојећи и изградити нове ловно-техничке објекте (хранилишта за дивљач - крупну и ситну, солишта, појилишта, стабилне чеке - осматрачнице, и др.).

Број ловно-техничких објеката зависиће од бројног стања дивљачи у ловишту. Ловно техничке објекте градити од природних материјала и уклапати у природни амбијент ловишта.

Поред ловно-техничких објеката у ловиштима се могу градити и ловно-производни објекти (прихватилишта за фазанске пилиће и ремизе). Прихватилишта за фазанску дивљач градити у свим ловиштима у које се уносе фазанчићи из вештачке производње. У прихватилиштима ће се фазанчићи навићи на природне услове пре пуштања у ловиште.

Фазанерије

Фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити у склопу шумског и пољопривредног земљишта. Локације и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско-санитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи. Дозвољена спратност објеката је П+О.

Антенски стубови

На шумском земљишту могућа је изградња самостојећих појединачних стубова и постављање електронских екомуникационих уређаја за потребе електронских комуникација, на основу услова грађења за електронску комуникациону инфраструктуру из овог Просторног плана.

Линијска инфраструктурна мрежа

Грађење линијске инфраструктурне мреже енергетске (електроенергетске средњенапонске (20kV), електронске комуникационе мреже, на шумском земљишту могуће је на основу овог Просторног плана, а високонапонске (110kV, 400kV) на основу плана детаљне регулације.

2.4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Затечене урбане матрице насеља, њихово физичко прожимање са припадајућим атаром и повезаност са садржајима у њему, те изражен рурални карактер читавог подручја, које је још увек недовољно саобраћајно повезано са макрорегионом, наизглед су показатељ успореног развоја подручја. Међутим, у савременим аспектима квалитетног одржања здраве човекове средине, здраве хране, потребе за очувањем аутентичне природне и културне баштине и амбијенталних вредности, тај показатељ омогућује планском подручју нову развојну шансу, уз могућност заобилажења грешака осталих "развијених" општина. Из тих разлога, овим Просторним планом задржава се рурални карактер већине насеља и садржаја у атару: радне зоне, туристичко рекреативни локалитети, манастирски комплекс и др.), а његово одржање усваја као развојни концепт подручја.

Изградња на грађевинском земљишту вршиће се на основу овог Просторног плана и одговарајућег урбанистичког плана (у случају потребе дефинисања регулације).

Планским решењима, у зонама забрањене градње, може се приступити само у случају ако се измене околности, на основу којих су постављени услови и захтеви Министарства одбране.

2.4.1. Правила грађења у грађевинском подручју насеља

Овим Просторним планом, за насеља Бачко Ново Село, Бођани Вајска, Плавна и Селенча, за која није предвиђена израда урбанистичког плана: дати шематски прикази уређења кроз која су дефинисана грађевинска подручја насеља, дата основна намена површина, подела грађевинског земљишта за јавне и остале намене, трасе и коридоре основне комуналне инфраструктуре и правила грађења по зонама основне намене:

- зона централних садржаја,
- зона становања,
- зона радних садржаја,
- верски објекти,
- зона спорта и рекреације.

2.4.1.1. Правила грађења у зони централних садржаја

Врста и намена објеката

У зони централних садржаја, као главни објекти, могу се наћи: објекти намењени образовању, здравству, социјалној заштити, култури, спорту и рекреацији, затим, пословни, верски, породични¹⁷ и вишепородични стамбени објекти и у комбинацијама, а

¹⁷ Породични стамбени објекти су објекти са највише 3 стамбене јединице

као други објекти на парцели: гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице, економски објекти, водонепропусне бетонске септичке јаме, бунари, оgrade, трафостанице и сл. Пословне делатности које се могу дозволити у зони централних садржаја су из области: трговине на мало, угоститељства и услужних делатности, затим делатности из области образовања, здравства, социјалне заштите и бриге о деци и старим особама, културе, спорта, рекреације и комуналних услуга, као и производног и услужног занатства, ако су обезбеђени услови заштите животне средине. У овој зони забрањена је изградња производних и складишних објеката.

Објекти се могу градити као слободностојећи, двојни, објекти у прекинутом низу или као објекти у непрекинутом низу.

Услови за формирање грађевинске парцеле

За површине и објекте јавне намене у оквиру ове зоне парцеле ће се образовати у складу са наменом и законском регулативом, која се односи на конкретну врсту објеката. За парцеле нестамбене намене на осталом земљишту минимална ширина фронта парцеле је 10,0 m, мин. површина парцеле је 250 m². Услови за образовање грађевинских парцела намењених (и) становању су исти као за зону становања.

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

Објекти се граде на грађевинској линији или унутар површине ограничене грађевинском линијом. Главни објекат се предњом фасадом поставља на грађевинску линију, која се најчешће поклапа са регулационом линијом или се објекат повлачи у дубину парцеле за највише 5,0 m. У изграђеним блоковима се удаљеност грађевинске од регулационе линије утврђује на основу позиције већине изграђених објеката (преко 50%).

Ако се у сутеренској етажи главног објекта планира и гаража, грађевинска линија се повлачи на 5,0 m од регулационе линије. Гаража, као засебан објекат, може се предњом фасадом поставити на регулациону линију, уз услов да кровне равни гараже имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осовине или у унутрашњост гараже.

Главни објекат се на парцели гради уз границу парцеле претежно северне (односно западне) оријентације. Слободностојећи објекат (основни габарит без испада), односно објекат постављен предњом фасадом на регулацији, се гради на минимално 0,5 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације, односно, на минимално 3,5 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације. Двојни објекат и објекат у прекинутом низу (основни габарит без испада) се гради на минимално 4,0 m од бочне границе парцеле.

Дозвољени индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је 50%.
Највећи дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле је 2,0.

Дозвољена спратност и висина објеката

У зони централних садржаја максимална дозвољена спратност главних објеката је П+2+Пк, а других објеката (помоћни и сл.) је П+Пк. Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Укупна висина објекта не може прећи 15,0 m.

Међусобна удаљеност објеката

Минимална међусобна удаљеност два објекта јавне намене је половина висине вишег објекта. Остали међусобни односи објеката исти су као у оквиру зоне становања.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Други објекти на парцели (помоћни, економски и сл.) се граде у дубини парцеле, на одговарајућој удаљености од главног објекта. Услови за оградивање грађевинске парцеле су исти као и у оквиру зоне становања.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру ове зоне мора се обезбедити колско-пешачки прилаз ширине мин. 3,5 m и пешачка стаза ширине мин. 1,5 m. У оквиру сваке грађевинске парцеле мора се обезбедити простор за паркирање возила за сопствене потребе, по правилу - једно паркинг или гаражно место на један стан, односно на сваких 70 m² корисне површине главних објеката друге намене (пословне и сл.), а за јавне објекте и у складу са важећим прописима који одређену делатност уређују. У оквиру парцеле мора се обезбедити потребан саобраћајно-манипулативни простор.

Заштита суседних објеката

Услови су исти као у оквиру зоне становања.

Услови за прикључење на комуналну инфраструктуру

Услови су исти као у оквиру зоне становања.

Архитектонско, односно естетско обликовање појединих елемената објеката

Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетске визуелне целине у оквиру зоне центра. Препоручују се малтерисане фасаде, пастелних боја. Препоручује се израда косог крова са нагибом кровне конструкције, у зависности од кровног покривача, а као кровни покривач препоручује се цреп. Висина назитка стамбене поткровне етаже износи највише 1,6 m рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине.

Услови за обнову и реконструкцију објеката

Услови су исти као у оквиру зоне становања.

Услови заштите животне средине, техничке, хигијенске, заштите од пожара, безбедносни и други услови

Услови су исти као у оквиру зоне становања.

2.4.1.2. Правила грађења у зони становањаВрста и намена објеката

У зони становања, као главни објекти, дозвољени су: породични¹⁸ и вишепородични стамбени објекти, пословни, производни и верски објекти и у комбинацијама. Могућа је изградња два стамбена објекта на једној грађевинској парцели, ако су задовољени сви остали услови прописани за ову зону (урбанистички показатељи, међусобна удаљеност објеката и др.), као и услов да у случају накнадне деобе парцеле оба објекта имају могућност приступа јавном путу (директно или преко приватног пролаза).

¹⁸ Породични стамбени објекти су објекти са највише 4 стамбене јединице

Као други објекти на парцели дозвољени су: гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице, сточне стаје, живинарници, испусти за стоку, ђубришта, пољски клозети, пушнице, сушнице, кошеви, амбари, објекти за смештај пољопривредних машина и возила, складишни објекти, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке, санитарни пропусници, водонепропусне бетонске септичке јаме, бунари, ограде, трафостанице, радио-базне станице и сл.

Пословне делатности које се могу дозволити у зони становања су из области: трговине на мало, производног и услужног занатства, угоститељства и услужних делатности, као и делатности из области образовања, здравства, социјалне заштите, културе, спорта, рекреације и комуналних услуга. Производне делатности мањег обима¹⁹ у зони становања се могу дозволити уз обезбеђење услова заштите животне средине. У оквиру зоне становања није дозвољена изградња фарми, производних и складишних објеката већих капацитета, осим за потребе пољопривредног газдинства, нити бављење делатношћу која буком, штетним гасовима, зрачењем, повећаним обимом саобраћаја или на други начин може угрозити квалитет становања.

Објекти се могу градити као слободностојећи, двојни или као објекти у (прекинутом или непрекинутом) низу.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Услови за формирање грађевинске парцеле намењене породичном становању су следећи:

- за слободностојећи објекат минимална ширина фронта парцеле је 12,0 m, минимална површина парцеле је 400 m²;
- за двојни објекат минимална ширина парцеле је 20,0 m (2x10,0 m), минимална површина је 400 m² (2x200 m²);
- за објекат у низу минимална ширина парцеле је 10,0 m, минимална величина парцеле је 200 m²;
- за грађевинску парцелу намењену породичном становању пољопривредног типа минимална ширина фронта парцеле је 15,0 m, минимална површина 600 m²;
- ако је постојећа парцела мања од минимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов да су задовољени остали услови за изградњу дати овим Просторним планом;
- такође, ако је постојећа парцела већа од максимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов, да се индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле рачунају у односу на површину парцеле максимално дозвољене овим Просторним планом за одређену врсту објеката.

Услови за формирање грађевинске парцеле намењене вишепородичном становању су следећи:

- за слободностојећи вишепородични стамбени објекат минимална ширина парцеле је 20,0 m, а за објекат у (прекинутом и непрекинутом) низу минимална ширина парцеле је 15,0 m;
- за све врсте вишепородичних стамбених објеката минимална површина парцеле је 600m².

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

Главни објекти се постављају предњом фасадом на грађевинску линију или се граде унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија најчешће се поклапа са регулационом линијом или се поставља на удаљености до 5,0 m од регулационе линије. Изузетно, удаљеност главних објеката од регулационе линије може бити и већа, уз упозорење инвеститору да залази у зону градње помоћних и економских објеката, који имају првенство градње на суседним и сопственој парцели.

¹⁹ Када се у процесу производње користе само лака теретна возила

У изграђеним блоковима се удаљеност грађевинске од регулационе линије утврђује на основу позиције већине изграђених објеката (преко 50%).

Ако се у сутеренској етажи главног објекта планира и гаража, грађевинска линија се повлачи на 5,0 m од регулационе линије. Гаража, као засебан објекат, може се предњом фасадом поставити на регулациону линију, уз услов да кровне равни гараже имају пад у сопствено двориште и да се врата гараже отварају око хоризонталне осовине или у унутрашњост гараже.

Главни објекти се на парцели граде уз границу парцеле претежно северне (односно западне) оријентације. Помоћни и економски објекти се граде у истој линији као и главни објекти.

Изградња породичних објеката на парцели може се дозволити под следећим условима:

- Основни габарит слободностојећег објекта (без испада) може да се дозволи на минимално 0,5 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације, односно, основни габарит са испадима не може прећи границу парцеле.
- Основни габарит слободностојећег објекта (без испада) може да се дозволи на минимално 3,5 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације.
- Основни габарит двојног објекта (без испада) може да се дозволи на минимално 4,0 m од бочне границе парцеле.
- Основни габарит објекта у прекинутом низу од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације је 0 m, а од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације је 4,0 m (растојање основног габарита без испада).

Изградња вишепородичних објеката на парцели може се дозволити под следећим условима:

- Основни габарит слободностојећег вишепородичног стамбеног објекта (без испада) може се дозволити на минимално 1,5 m од границе парцеле претежно северне (односно западне) оријентације, а 3,5 m од границе парцеле претежно јужне (односно источне) оријентације.
- Основни габарит вишепородичног стамбеног објекта у прекинутом низу је минимално 4,0 m од бочне границе парцеле.

Изградња пословних/производних објеката на парцели може се дозволити под истим условима као и за породичне стамбене објекте.

Дозвољени индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је:

- на парцелама које су намењене становању 40%
- на парцелама које су намењене становању са пољопривредом 50%
- на парцелама које су намењене становању са пословањем 60%
- на парцелама нестамбене намене (које су намењене искључиво за пољопривреду или пословање или верски објекат) 40%.

Највећи дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле је 1,0.

Дозвољена спратност и висина објеката

Спратност главних објеката (стамбени, пословни и други) је од П до максимално П+1+Пк. Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Укупна висина објекта не може прећи 12,0 m.

Други објекти на парцели (економски и помоћни) су спратности П до макс. П+Пк, с тим да се поткровна етажа користи као остава, тј. складишни простор, а максимална укупна висина објекта не може прећи 8,0 m. Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Међусобна удаљеност објеката

Удаљеност два породична стамбена објекта, осим објекта у низу, не може бити мања од 4,0 m (основни габарит са испадом). Удаљеност вишепородичног стамбеног објекта од других објеката, осим објекта у низу, не може бити мања од 5,0 m (основни габарит са испадом). Пословни и помоћни објекат (летња кухиња, гаража, остава...), могу да се граде непосредно уз стамбени објекат, тј. на међусобном растојању од 0 m. Такође, пословни, економски и помоћни објекат могу да се граде на међусобном размаку од 0 m, ако су задовољени санитарни, противпожарни и други технички услови, односно међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m, ако пословни објекат има отворе са те стране, тј. међусобни размак не може бити мањи од половине висине вишег објекта.

Међусобна растојања економских и помоћних објеката зависе од организације економског дворишта. Удаљеност силоса од других објеката не може бити мања од половине висине силоса. Удаљеност сточне стаје од било ког стамбеног, односно, пословног објекта у окружењу не може бити мања од 15,0 m, односно не може бити мања од 50,0 m у односу на здравствену установу, школу, дечији вртић или други јавни објекат у окружењу. Удаљеност ђубришта и пољског WC-а од било ког стамбеног, односно, пословног објекта и бунара у окружењу не може бити мања од 20,0 m, односно 50,0 m у односу на било који јавни објекат. Ђубриште се гради на минимално 1,0 m од границе суседне парцеле уз услов да се гради ободни зид висине мин. 1,0 m (да не би дошло до разасипања) и да је материјал од којег се гради ђубриште водонепропусан.

Удаљеност економских објеката у којима се складишти запаљиви материјал од других објеката не може бити мања од 6,0 m. Међусобни размак између економских објеката (на истој парцели) може бити 0 m (ако су задовољени услови противпожарне заштите), односно минимално половина вишег објекта. Ако се економски делови суседних парцела непосредно граниче, растојање нових економских објеката од границе парцеле не може бити мање од 1,0 m, а изузетно може бити и мање, односно, објекат се гради на међи само уз сагласност суседа. Економски објекат на парцели где је двојни објекат се гради на 0 m од заједничке границе парцеле. Уколико је растојање економског објекта и стамбеног објекта на суседној парцели мање од прописаног, неопходна је писмена сагласност власника суседног стамбеног објекта.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Услови за изградњу помоћних и економских објеката, углавном, су већ наведени у претходним тачкама (намена, спратност, положај на парцели, међусобна удаљеност).

Бетонске водонепропусне септичке јаме треба лоцирати на парцели, удаљене минимално 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Парцела се може оградити функционалном и естетском оградом чија висина може бити највише до 2,0 m. Улична ограда може да се постави на уличној регулационој линији или на повученој предњој грађевинској линији објекта. На угаоним парцелама обавезно се постављају провидне ограде у најмањој дужини двоструке дужине повлачења објекта од обе уличне регулационе линије, мерено од угла, а ограда може да буде без подзида, са подзидом висине до 0,8 m или живицом до 0,8 m чиме се обезбеђује прегледност саобраћаја на тој раскрсници.

Ограде на регулационој линији када су грађевински објекти увучени у дубину парцеле треба да су прозачне (транспарентне). Парапет ограде може бити изидан (опека, бетон) до висине 0,6 m, а стубови између којих се постављају прозачни панои (од гвоздених шипки, профилисаног гвожђа, летава и сл.) до висине од 2,0 m.

Ограде на регулационој линији, која се поклапа са грађевинском линијом могу бити изидане од непровидног материјала (опека, блокови, бетонске плоче и сл.) или изведене на начин као и ограде код објеката који су увучени у дубину парцеле.

Ограде између парцела могу бити од непровидног материјала (опека, блокови, бетонске плоче и сл.) или прозрачне (од гвоздених шипки, профилисаног гвожђа, жице, летава и сл.) висине најмање 1,5 m. У економском делу парцеле ограде могу бити од летава, плетене жице и зидане од тврдог материјала, висине најмање 1,5 m. Сваки власник парцеле дужан је да направи уличну ограду, као и ограду десне границе парцеле гледано са улице и половину стране границе у зачељу парцеле. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Врата и капије на уличној огради се не могу отварати ван регулационе линије.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру ове зоне мора се обезбедити колско-пешачки прилаз ширине мин. 3,0 m и пашачки прилаз мин. ширине 1,0 m. За грађевинску парцелу намењену породичном становању пољопривредног типа колско-пешачки прилаз је мин. ширине 4,0 m. За грађевинску парцелу на којој се планира изградња пословног/производног објекта мора се обезбедити колско-пешачки прилаз мин. ширине 3,5 m и пешачка стаза мин. ширине 1,5 m.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру сваке грађевинске парцеле мора се обезбедити паркинг место тј. простор за паркирање возила по правилу: једно паркинг или гаражно место на један стан, односно мин. једно паркинг место на 70 m² пословног/производног простора тј. у складу са важећим прописима који одређену делатност уређују. У оквиру парцеле мора се, такође, обезбедити потребан саобраћајно-манипулативни простор.

Заштита суседних објеката

Испади на објекту не могу прелазити грађевинску линију више од 1,6 m, односно регулациону линију више од 1,2 m и то на делу објекта вишем од 3,0 m. Ако је хоризонтална пројекција испада већа, онда се она поставља у односу на грађевинску, односно регулациону линију.

Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже мање од 2,0 m по целој ширини објекта с висином изнад 3,0 m,
- платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом мање од 1,0 m од спољне ивице тротоара на висину изнад 3,0 m,
- конзолне рекламе мање од 1,2 m на висини изнад 3,0 m.

Грађевински елементи као еркери, доксати, балкони, улазне надстрешнице без стубова, на нивоу првог спрата могу да пређу грађевинску линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- на делу објекта према предњем дворишту мање од 1,2 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде изнад приземља,
- на делу објекта према бочном дворишту претежно северне (односно западне) оријентације мање од 0,6 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља,
- на делу објекта према бочном дворишту претежно јужне (односно источне) оријентације мање од 0,9 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% бочне фасаде изнад приземља,
- на делу објекта према задњем дворишту (најмањег растојања од стражње линије суседне грађевинске парцеле од 5,0 m) мање од 1,2 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 30% стражње фасаде изнад приземља.

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта ако је грађевинска линија увучена у односу на регулациону линију за 3,0 m и ако те степенице савлађују висину од 0,9 m. Степенице које савлађују висини вишу од 0,9 m улазе у основни габарит објекта. Изградњом степеница до висине од 0,9 m не сме се ометати пролаз и друге функције дворишта.

Изградња објеката у прекинутом низу може се дозволити уз услов да се не наруши граница парцеле до које се гради објекат. Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника парцеле, односно уз сагласност органа управе надлежног за послове урбанизма и стамбено-комуналне делатности. Грађевински елементи испод коте тротоара-подрумске етаже, могу прећи грађевинску (односно регулациону линију) рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада и то:

- стопе темеља и подрумски зидови мање од 0,15 m до дубине од 2,6 m испод површине тротоара, а испод те дубине мање од 0,5 m,
- шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара мање од 1,0 m,
- стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника или корисника парцеле.

Ако се постављају на заједничку међу (границу) не може се објектом или делом објекта угрозити ваздушни простор суседа преко међе (решење може бити калкански зид, двоводни или четвороводни кров са атиком и лежећим олуком или једноводни кров са падом у сопствено двориште). Одводња атмосферских падавина са кровних површина мора се решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради објекат.

На зиду који је лоциран на заједничкој међи не могу се постављати отвори према суседној парцели, изузев отвора који су искључиво у функцији вентилационог отвора или осветљења, минималне висине парапета 1,8 m, површине до 0,8 m².

Ако се објекат не гради на заједничкој међи, његова удаљеност од исте мора бити минимално 0,5 m, изузев у зонама где постојеће прилике то дозвољавају (наслеђено стање парцелације са уским фронтима парцеле), где је минимална удаљеност 0 m.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели. Површинске воде са парцеле одводити слободним падом, према риголама, односно према улици, са најмањим падом од 1,5%. Површинске и друге отпадне воде из економског дворишта одводе се регулисано до ђубришне јаме.

Услови за прикључење на комуналну инфраструктуру

Саобраћајна инфраструктура: Колско-пешачки прикључак на јавни пут извести у складу са условима из овог Просторног плана и јавног предузећа које газдује јавним земљиштем - уличним коридором.

Водопривредна инфраструктура: Прикључење главног објекта на водоводну мрежу извести према условима надлежног комуналног предузећа. Прикључак објекта на водоводну мрежу извести преко водомерног шахта смештеног на парцели корисника на мин. 1,0 m иза регулационе линије. У складу са условима противпожарне заштите, где је потребно предвидети изградњу противпожарне хидрантске мреже.

Прикључење главног објекта на канализациону мрежу извести према условима надлежног комуналног предузећа. Дубину укопавања на месту прикључења сводити на дубину постојећег цевовода. До изградње насељске канализационе мреже дозвољена је изградња водонепропусних бетонских септичких јама на мин. 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката, могу се без пречишћавања упустити у отворену каналску мрежу или на зелене површине унутар парцеле. Отпадне воде настале као резултат технолошког процеса, пре упуштања у насељски канализациони систем обавезно пречистити путем примарног пречишћавања унутар самог комплекса. Све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса.

Електроенергетска инфраструктура: Прикључење објеката на електроенергетску инфраструктуру у улици извести подземним или надземним прикључним водом, са јавне мреже у улици или са трафостанице за веће потрошаче, по условима из електроенергетске сагласности надлежне електродистрибуције.

Гасна инфраструктура: Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. При полагању гасног прикључка поштовати одредбе важећих прописа који ову област уређују. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну гасну мрежу затражити од надлежног дистрибутера гаса. Траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна.

Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја. Кућни-мерно регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљена од електричног ормарића минимално 1,0 m као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1,0 m мерено по хоризонтали.

Електронска комуникациона инфраструктура: Прикључење објеката на ЕТ мрежу извести прикључним каблом са ЕК мреже у улици.

Архитектонско, односно естетско обликовање појединих елемената објеката

Фасаде објеката могу бити од фасадне опеке или малтерисане, у боји по избору. Обавезна је израда косог крова, са нагибом кровне конструкције у зависности од кровног покривача, а као кровни покривач се препоручује цреп. Максимални нагиб кровних равни је 20-35°, уколико је предвиђен, односно постоји назидак у поткровној етажи, док је без назитка максимални нагиб кровних равни 45°, уз услов да када се ради о таванским просторијама није дозвољено "маскирање" поткровне етаже.

Висина назитка стамбене поткровне етаже износи највише 1,6 m, рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине. Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетске визуелне целине у оквиру сваке грађевинске парцеле, па и шире.

Услови за обнову и реконструкцију објеката

Обнова и реконструкција постојећих објеката може се дозволити под следећим условима:

- Замена постојећег објекта новим објектом (истих хоризонталних и вертикалних габарита и исте намене) може се дозволити ако се новим објектом неће угрозити објекти на суседној парцели;
- Реконструкција постојећих објеката може се дозволити ако се извођењем радова на објекту неће нарушити услови дати овим Просторним планом;
- Ако грађевинска парцела својом изграђеношћу не задовољава услове из овог Просторног плана, реконструкцијом се не може дозволити доградња постојећег објекта;
- Адаптација постојећих објеката се може дозволити у оквиру намена датих овим Просторним планом.

Услови заштите животне средине, техничке, хигијенске, заштите од пожара, безбедносни и други услови

Сви објекти морају бити изграђени (реконструисани) у складу са важећим законима и правилницима који регулишу конкретну област. При пројектовању и извођењу радова на објектима, као и при употреби одређених материјала, имати у виду специфичност намене објекта (простора) са становишта коришћења, одржавања, односно обезбеђивања санитарно-хигијенских услова. Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите.

Пословни и други објекти намењени јавном коришћењу као и прилази до истих морају бити урађени у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Изградња објеката, односно извођење радова може се вршити под условом да се не изазову оштећења других објеката, загађење земљишта, воде, ваздуха, наруши природна равнотежа биљног и животињског света или на други начин деградира животна средина. Заштита животне средине обухвата мере којима ће се заштитити вода, ваздух и земљиште од деградације. На свакој грађевинској парцели мора се, на погодном месту, обезбедити бетонирани простор за постављање контејнера (или канти) за комунални отпад, који ће бити одвожен од стране надлежне комуналне службе. Одвођење фекалних вода решити затвореним канализационим системом, који ће се прикључити на насељску канализациону мрежу. Као прелазно решење, до изградње насељске канализационе мреже дозвољена је изградња бетонских водонепропусних септичких јама, које на парцели треба лоцирати на мин. 3 m од било ког објекта и границе парцеле. Стајњак настао чишћењем стаја односити на ђубриште са водонепропусном подлогом, а одатле на пољопривредне површине.

На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити минимално 30% озелењених површина (врт). У врту могу да постоје следеће функционалне целине: предврт, простор намењен мирном одмору или игри деце, повртњак, воћњак, башта и сл.

2.4.1.3. Правила грађења у радној зониВрста и намена објеката

У зони радних садржаја као главни објекти дозвољени су: пословни, производни, складишни објекти и у комбинацијама. У оквиру грађевинске парцеле у радној зони дозвољена је изградња и једне стамбене јединице у функцији пословања (стан за чувара или власника), у виду породичног стамбеног објекта, односно, у склопу пословно-стамбеног објекта, а као други објекти на парцели дозвољени су: гараже, оставе, силоси, сточне стаје, надстрешнице за машине и возила, санитарни пропусници, трафостанице, радио-базне станице, водонепропусне бетонске септичке јаме (као прелазно решење), бунари, ограде и сл.

Пословне делатности које се могу дозволити у овој зони су све производне, пословне и радне активности мањег или већег обима, односно капацитета, уз обезбеђење услова заштите животне средине, као што су: млинови, погони за производњу хране - прераду млека, јаја и меса, прераду и конзервирање воћа и поврћа, производњу сточне хране и сличног, као и подизање газдинства и фарми, затим делатности везане за производњу грађевинског материјала, прераду и обраду метала и дрвета, за електронску, текстилну или неку сличну производњу, односно делатности из области трговине на велико, складишта, стоваришта, логистички центри и слично.

Објекти се могу градити као слободностојећи, двојни или као објекти у (прекинутом или непрекинутом) низу, а све у зависности од техничко-технолошког процеса производње и прописаних услова заштите.

Услови за формирање грађевинске парцеле

- Величина парцеле у зони радних садржаја, која је превасходно намењена изградњи привредних капацитета, мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом, као и пратеће садржаје, уз обезбеђење дозвољеног индекса заузетости и индекса изграђености парцеле. Површина грађевинске парцеле износи минимално 600 m², са ширином уличног фронта од минимално 20,0 m. Ако је постојећа парцела мања од минимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов да су задовољени остали услови за изградњу дати овим Просторним планом. Максимална величина парцеле у зони радних садржаја није лимитирана.

Положај објеката у односу на регулацију и у односу на границе грађевинске парцеле

У зависности од одређеног технолошког процеса производње у оквиру радног комплекса грађевинска линија може да се поклапа са регулационом линијом, односно, може у односу на њу да буде увучена за минимално 5,0 m. Објекти који се налазе на улазу у радни комплекс предњом фасадом морају бити грађени на грађевинској линији. Организацију дворишта радног комплекса треба усмерити ка северној, односно западној страни. Са тим у вези, грађевинска линија од границе суседне парцеле са источне (односно јужне) стране је на минимално 1,0 m, под условом да су задовољени услови противпожарне заштите, тј. да међусобни размак између објеката на две суседне парцеле буде већи од половине висине вишег објекта. Грађевинска линија од границе парцеле са западне (односно северне) стране је на минимално 5,0 m, ако је на грађевинској парцели омогућен кружни ток саобраћаја.

Дозвољени индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле у радној зони је 70%, укључујући манипулативне платое и унутрашње саобраћајнице. Највећи дозвољени индекс изграђености грађевинске парцеле је 1,5.

Највећа дозвољена спратност и висина објеката

Највећа дозвољена спратност објеката зависи од њихове намене:

- пословни, пословно-стамбени и стамбени: макс. П+1+Пк;
- производни и складишни: макс. П+1, евентуално, и више ако то захтева технолошки процес производње;
- помоћни и инфраструктурни: П.

Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката

Објекти могу да се граде као слободностојећи и у прекинутом низу. Међусобна удаљеност два објекта је минимално половина висине вишег објекта, с тим да међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m. Изградња објеката у прекинутом низу, када је међусобна удаљеност два објекта 0 m, тј. само за ширину дилатације, може се дозволити ако то технолошки процес производње захтева и ако су задовољени услови противпожарне заштите.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

На грађевинској парцели радног комплекса поред примарних (пословних, производних и складишних) објеката дозвољена је изградња породичног стамбеног објекта са једном стамбеном јединицом, односно, дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта са једном стамбеном јединицом.

При одређивању локације стамбеног објекта на парцели водити рачуна да објекат буде у мирнијем делу парцеле са обезбеђењем одвојеног прилаза објекту, без укрштања са прилазом радном делу. У оквиру овог објекта дозвољена је изградња простора - гараже за гаражирање возила корисника стамбеног простора.

Бетонске водонепропусне септичке јаме (као прелазно решење до изградње насељске канализационе мреже, односно прикључења на исту), треба лоцирати на парцели, удаљене минимално 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Радни комплекси могу се оградавати пуном (зиданом), транспарентом оградом или комбиновано, максималне висине до 2,2 m. Ограда на углу мора бити транспарентна односно комбинација зидане и транспарентне ограде, ради прегледности саобраћаја. Транспарентна ограда се поставља на подзид висине максимално 0,2 m, а код комбинације, зидани део ограде не може бити виши од 0,9 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује или на граници парцеле у договору са суседима. Капије и врата на уличној оградни не могу се отворати ван регулационе линије.

Дозвољено је међусобно преграђивање појединих функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле, уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде и да су обезбеђени проточност саобраћаја и услови противпожарне заштите.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

За сваку грађевинску парцелу у оквиру ове зоне мора се обезбедити колски и пешачки прилаз. Колски прилаз парцели је минималне ширине 3,5 m, са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7,0 m. Пешачки прилаз парцели је минималне ширине 1,5 m.

У оквиру грађевинске парцеле минимална ширина пешачке стазе је 1,0 m, а минимална ширина колске саобраћајнице је 3,5 m, са унутрашњим радијусом кривине мин. 5,0 m, односно мин. 7,0 m, тамо где се обезбеђује проточност саобраћаја ради противпожарне заштите. Манипулативне платое пројектовати са једностраним нагибом и носивошћу за средње тешки саобраћај.

За паркирање возила за сопствене потребе у оквиру сваке грађевинске парцеле мора се обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и теретна возила. Величина једног паркинг места за путничко возило је мин. 2,5 m x 5,0 m, док је за теретно возило мин. 3,0m x 6,0 m. Паркинзи се обликују и димензионишу у зависности од величине возила и претпостављеног броја корисника. Паркинге за бицикле изводити по потреби, са обезбеђивањем засебне површине мин. 0,6-0,7 m² по бициклу.

Заштита суседних објеката

Услови су исти као у оквиру зоне становања.

Услови за прикључење на комуналну инфраструктуру

Саобраћајна инфраструктура: Колско-пешачки прикључак на јавни пут извести у складу са условима из овог Просторног плана и јавног предузећа које газдује јавним грађевинским земљиштем - уличним коридором, минималне ширине: колски прилаз минимално 3,5 m а пешачки прилаз минимално 1,5 m.

Водопривредна инфраструктура: Прикључење објеката у радном комплексу на водоводну мрежу извести према условима надлежног комуналног предузећа. Прикључак објекта на водоводну мрежу извести преко водомерног шахта смештеног на парцели корисника на минимално 1,0 m иза регулационе линије. У складу са условима противпожарне заштите предвидети изградњу противпожарне хидрантске мреже.

Прикључење објеката у радном комплексу на канализациону фекалну мрежу извести према условима надлежног комуналног предузећа. Дубину укопавања на месту прикључења сводити на дубину постојећег цевовода. До изградње насељске канализационе мреже дозвољена је изградња водонепропусних бетонских септичких јама на минимално 3,0 m од свих објеката и границе парцеле.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката, могу се без пречишћавања упустити у отворену каналску мрежу или на зелене површине унутар парцеле комплекса. Отпадне воде настале као резултат технолошког процеса, пре упуштања у насељски канализациони систем обавезно пречистити путем примарног пречишћавања унутар самог комплекса. Све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса.

Електроенергетска инфраструктура: Прикључење објеката на електроенергетску инфраструктуру извести подземним прикључним водом са јавне мреже у улици или са трафостанице за веће потрошаче, по условима из електроенергетске сагласности надлежне електродистрибуције.

Трафостанице градити као зидане, монтажано-бетонске или стубне, на сопственој парцели, за рад на 20 kV напонском нивоу. Трафостанице градити унутар комплекса или на јавној површини, мин. површина за изградњу монтажано-бетонске трафостанице треба да буде 5,0 m X 6,0 m, а минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3,0 m. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну мрежу затражити од надлежног предузећа.

Електроенергетску мрежу унутар радних комплекса треба каблирати. Расветна тела поставити на стубове за расвету. За расветна тела користити живине светиљке високог притиска или натријумове ниског (високог) притиска, како би се добио одговарајући ниво осветљености саобраћајница.

Заштиту од атмосферског пражњења извести класичним громобранским инсталацијама у облику Фарадејевог кавеза према класи нивоа заштите објеката у складу са важећим правилником.

Гасна инфраструктура: Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. При полагању гасног прикључка поштовати одредбе важећих прописа, који ову област уређују. Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну гасну мрежу затражити од надлежног дистрибутера гаса. Траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна.

Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја. Мерно регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљен од електричног ормарића минимално 1,0 m, као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1,0 m мерено по хоризонтали.

Електронска комуникациона инфраструктура:

Прикључење објеката на ЕК мрежу извести прикључним каблом са ЕК мреже у улици ЕК мрежу унутар комплекса каблирати.

Архитектонско, односно естетско обликовање појединих елемената објеката

Објекти могу бити грађени од сваког чврстог материјала, који је у употреби, на традиционалан (зидани објекти) или савременији начин (од префабрикованих елемената, укључујући и готове монтажне хале).

Обавезна је израда косог крова, а кровови могу бити једноводни, двоводни и кровови са више кровних равни. Кровна конструкција може бити од дрвета, челика или армираног бетона, а нагиб крова у складу са врстом кровног покривача.

Фасаде објеката могу бити малтерисане, од фасадне опеке или других савремених материјала, а архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетски визуелне целине у оквиру радног комплекса.

Услови за обнову и реконструкцију објеката

Замена постојећег објекта новим објектом (истих хоризонталних и вертикалних габарита и исте намене) може се дозволити ако се новим објектом неће угрозити услови живота и рада на суседним парцелама. Реконструкција постојећих објеката може се дозволити ако се извођењем радова на објекту неће нарушити услови дати овим Просторним планом. Ако грађевинска парцела својом изграђеношћу не задовољава услове из овог Просторног плана реконструкцијом се не може дозволити доградња постојећег објекта.

Услови заштите животне средине, техничке, хигијенске, заштите од пожара, безбедносни и други услови

Сви објекти морају бити изграђени и реконструисани у складу са важећим законима и правилницима који регулишу конкретну област. При пројектовању и извођењу радова на објектима, као и при употреби одређених материјала, имати у виду специфичност намене објекта (простора) са становишта коришћења, одржавања, односно обезбеђивања санитарно-хигијенских услова.

Избором материјала водити рачуна о њиховој отпорности са аспекта техничке и противпожарне заштите. Уз објекте повећаног ризика од пожара морају се испројектовати и извести приступни пут, окретница и плато за кретање ватрогасног возила и извођење интервенција.

При пројектовању и изградњи радних комплекса узети у обзир важеће прописе за громобран, електричну мрежу, огњишта, димњаке, танкове и погоне са лако запаљивим материјалима. Запаљиви материјал не може се сместити на простору који није удаљен најмање 6m од било ког објекта или дела објекта, уколико то техничким прописима није другачије одређено. У објектима и просторијама у којима се ускладиштава и држи запаљиви и други материјал (сировине, готови производи, амбалажа и др.) морају се обезбедити слободни пролази и прилази справама и уређајима за гашење. Код објеката и просторија угрожених експлозивом предвидети довољно прозорских површина, уз то лаке преградне зидове и лак кровни покривач.

Пословни и други објекти намењени јавном коришћењу као и прилази до истих морају бити урађени у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Изградња објеката, односно извођење радова и бављење делатношћу може се вршити под условом да се не изазову оштећења других објеката, загађење земљишта, воде, ваздуха, наруши природна равнотежа биљног и животињског света или на други начин деградира животна средина. Заштита животне средине обухвата мере којима ће се заштитити вода, ваздух и земљиште од деградације.

На свакој грађевинској парцели мора се, на погодном месту, обезбедити бетонирани простор за постављање контејнера (или канти) за комунални отпад, који ће бити одвожен од стране надлежне комуналне службе, као и простор за отпад настао у току технолошког процеса, који ће се одлагати у складу са важећим прописима за прикупљање истог.

Одвођење фекалних вода решити затвореним канализационим системом, који ће се прикључити на насељску канализациону мрежу. Отпадне воде настале у технолошком процесу производње пре упуштања у насељску канализацију пречистити на сепаратору уља и масти. Као прелазно решење, до изградње насељске канализационе мреже дозвољена је изградња бетонских водонепропусних септичких јама, које на парцели треба лоцирати на мин. 3,0 m од било ког објекта и границе парцеле, као и мин. 10,0 m од бунара. Условно чисте атмосферске воде са кровова објеката и манипулативних површина могу се упустити у отворену каналску мрежу положену уз уличне саобраћајнице.

На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити минимално 30% зелених површина, које треба одговарајуће хортикултурно уредити.

2.4.1.4. Правила грађења за комплекс верског објекта

Постојећи комплекси верских објеката се могу задржати или проширити. Ширење постојећег комплекса може се дозволити на осталом грађевинском земљишту, према условима из Просторног плана.

Изградња новог верског комплекса, ако се појави потреба за тим, може се одобрити у оквиру било које зоне у насељу, на осталом грађевинском земљишту, имајући у виду услове који важе за зону у којој се објекат гради. На главни верски објекат (акцентни торањ-звоник) не важе ограничења у погледу висине. При пројектовању и грађењу новог верског објекта, придржавати се прописа и услова који конкретну област регулишу.

Врста и намена објеката

У оквиру комплекса верског објекта, у зависности од величине парцеле, може се дозволити изградња следећих објеката:

Главни објекти: верски објекат - храм, пословни и породични стамбени објекат.

Други објекти на парцели: гаража, остава, летња кухиња, надстрешница, водонепропусна бетонска септичка јама, бунар, ограда, трафо станица и сл.

Делатности које се могу дозволити су: вршење верске службе у храму и примерене пратеће активности у склопу комплекса - трговина на мало и угоститељство.

Услови за образовање грађевинске парцеле

Услови за образовање грађевинске парцеле су: минимална ширина парцеле је 20,0m и минимална површина парцеле је 800,0 m².

Урбанистички показатељи:

- Индекс заузетости парцеле је максимално 50%;
- Максимална спратност П+1+Пк;
- Обезбедити минимално зелених површина 40%.

Остали услови су исти као у оквиру зоне становања.

2.4.1.5. Правила грађења у зони спорта и рекреације

– Уређење и реконструкцију постојећих, као и изградњу нових спортско-рекреативних садржаја треба вршити уз поштовање следећих услова:

- макс. индекс заузетости парцеле 40%²⁰
- максимални индекс изграђености парцеле 0,8
- максимална спратност објекта П+1+Пк
- обезбедити минимално зелених површина 40%

²⁰ У индекс заузетости се не рачунају отворени травнати спортски терени

- Осим објеката и терена намењених спорту и рекреацији у склопу ове зоне дозвољена је још изградња угоститељско-туристичких, пословних објеката, трафостанице и сл.;
- Сви комплекси намењени спорту и рекреацији морају бити одговарајуће комунално опремљени и изведени у складу са важећим законским прописима који конкретну област регулишу;
- У оквиру спортско-рекреативног комплекса треба обезбедити довољан број паркинг места за очекиван број посетилаца и запослено особље, затим потребне сервисне саобраћајнице, као и прилазе возилима специјалне намене;
- Спортско-рекреативни комплекс треба озеленити парковским зеленилом у складу са просторним могућностима, а зелене површине уз отворене спортске терене треба да буду формиране тако да створе сенку на јужним експозицијама;
- Комплекс треба да буде ограђен транспарентном оградом, висине макс. 2,0 m;
- Осим норматива датих у овој тачки и напред наведених општих правила грађења, у свему осталом важе правила грађења као у зони централних садржаја.

2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА

2.5.1. Радне зоне

Привредни комплекси у атарима градиће се у планираним радним зонама. За радне зоне планиране овим Планом потребна је израда плана детаљне регулације.

У радне зоне се сврставају најразличитији производни комплекси који прерађују примарне производе минералног, биљног, животињског или синтетичког порекла. Могу се појавити комплекси за прераду нафтних деривата, грађевинских материјала, пилане, дрвопрерађивачки комплекси, прерађивачи пољопривредних производа (воће, поврће, лековито биље и др), кланице, прерада млека, меса и др. Не треба међутим искључити ни другу индустрију: металургију, електронику, текстилну, кожну, хемијску и сл. Сем тога могу се појавити и занатски произвођачи са веома разноврсним и специфичним производима (производи од сирка, трске, вуне, глине, пластике и др).

Општа правила за обезбеђење просторних услова за изградњу објеката привреде у радним зонама су:

- изградњу вршити у оквиру постојећих или планираних радних зона када су у питању капацитети са већим просторним захтевима,
- изградња капацитета са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи) мора се вршити првенствено у оквиру радних зона које немају некомпатибилне садржаје и уз строго поштовање прописаних мера заштите.

Планиране радне зоне морају да испуне и следеће услове:

- у оквиру парцеле могу се планирати пословни објекти, производни, услужни, складишни, економски, као и стамбени објекти за запослене.
- минимална величина парцеле је 1500 m². Минимална ширина парцеле је 20,00 m.
- радна зона мора да има одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити услове заштите животне средине (земље, воде и ваздуха);
- индекс заузетости парцеле износи max. 70% (са платоима, саобраћајницама и паркинзима на парцели); зелене површине треба да заузимају најмање 30% парцеле.

Приступ радној зони, ако се радна зона наслања на државни пут I или II реда, мора бити са сервисне саобраћајнице.

Објекте треба груписати према њиховим функцијама. Одвојити чисти и нечисти део производње. Ово је нарочито важно и строго прописано у прехранбеној, фармацеутској, хемијској и сл. индустрији. Код лоцирања објеката придржавати се прописа за одређену врсту објеката.

Радни комплекс мора бити прикључен на мрежу јавних путева приступним путем са тврдом подлогом, миним. 5,00 m ширине. Изградња паркинг простора се мора решити унутар комплекса.

При одређивању грађевинских линија сем уобичајених параметара треба узимати у обзир и технолошке потребе, карактеристике земљишта, услове заштите на раду, зоне заштите од спољњег загађења или пак спречавање загађења околине од непожељних последица из процеса производње.

Спратност објеката у радној зони max П+2 за пословне објекте, за остале објекте приземље (П). Висина производних/складишних објеката ће зависити од технолошких потреба.

Загађене отпадне воде се не смеју упуштати у мелиорационе канале и природне водотоке. Такве воде се морају претходно пречишћавати и неутрализовати. Чврсти отпаци се морају одвозити на комуналну депоније или на даљу прераду.

Објекти треба да се снабдевају инсталацијама који су неопходни у производном процесу. Индустријски објекти треба да су снабдевени јавном расветом, громобранском инсталацијом, грејањем, вентилацијом, расхладним уређајима, противпожарним уређајима, сигнализацијом и др. - већ према потребама и прописима.

2.5.2. Викенд зона

Парцела за одмор и рекреацију не може бити мања од 1.500m².

Куће за одмор граде се од природног материјала. Укупна нето површина куће за одмор износи највише 60 m². Спратност куће за одмор је приземље, приземље и поткровље, с тим да износи највише 2/3 површине приземља.

Дозвољава се изградња лођа, тремова и пергола испред и у склопу објекта према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у састав дозвољене површине објекта.

Архитектонска обрада објекта мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови са гредним системом и јастуцима) уз велику примену дрвета, морају бити у духу војвођанске куће и архитектонског наслеђа овог подручја.

Зоне кућа за одмор у приобаљу Дунава

Постојећи објекти се задржавају до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, које поставља надлежно водопривредно предузеће, без права на надокнаду штете инвеститору. Простор између стубова на којима су изграђени објекти морају бити проходни ради омогућавања протока воде Дунава. Забрањено је око објекта подизати било какву ограду. Није дозвољена изградња нових објеката.

За изграђене објекте потребно је прибавити сагласност надлежног водопривредног предузећа.

2.5.3. Туристичко-рекреативни локалитети

- у природним срединама као што су шуме, језера, реке, могу се планирати објекти или комплекси у функцији туризма (излетнички, ловни, здравствено-рехабилитациони), спорта и рекреације (спортони на води, стрелишта, јахалишта, хиподроми, голф терени и др.) и образовања и културе (школе у природи, паркови скулптуре, уметничке колоније, летње позорнице, амфитеатри и сл.);

- за ове комплексе потребна је израда одговарајућег урбанистичког плана уз добијене сагласности надлежних органа и служби за заштиту природе, водопривреде, енергетике и др.

Изградња и опремање објеката, намењених рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и слично, мора бити првенствено од монтажних елемената, са неопходним санитарно-техничким уређајима. Архитектонска обрада ових објеката може се третирати слободно, са циљем, да се уклопе у ритски пејзаж. Режији коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозионих процеса и поремећаја режима извора, потока и подземних вода.

Пожељно је да објекти имају терасу окренуту Дунаву, као органски део објекта.

На просторима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан терен мора се користити заједнички без икаквог ограђивања и парцелисања. На овим теренима вегетација је аутохтона и тај пејзаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте.

2.5.4. Манастир

Манастир Бођани је изграђен и инфраструктурно дефинисан комплекс. Реконструкција и евентуално нова изградња вршиће се на основу овог Плана, уз услове надлежног завода за заштиту споменика културе.

2.5.5. Гранични прелаз

Гранични прелаз Вајска (према Републици Хрватској) предвиђен је као гранични прелаз трајектно-речног типа. Лоциран је на месту где траса планираног државног пута-пута регионалног значаја из правца Бач - Бођани) излази на леву обалу Дунава, тј. у потесу Бучковац, узводно од Вуковарске аде, на делу водопривредног земљишта (насип).

Овај гранични прелаз намењен је првенствено прелазу путника, док ће се роба упућивати на најближу робну испоставу (ГП Бачка Паланка).

У оквиру комплекса пограничног прелаза сви планирани садржаји треба да су усклађени са потребама активних корисника (МУП, Управа Царина, Инспекције). Уз садржаје МУП-а, УЦ-а и Инспекције, предвидети пратеће садржаје корисника: АМС-а (ауто-мото савез), банка, пошта, шпедиција. У простору комплекса треба предвидети и потребан број јавних тоалета за потребе путника, као и дезобаријеру.

За правилну поставку диспозиције садржаја неопходно је установити функционално технолошке и хигијенско техничке услове за рад и боравак свих запослених и ускладити их са важећим стандардима примењујући савремена техничка решења, одговарајуће капацитете и функционалну унутрашњу организацију просторија у објектима са службеним, пратећим, техничким и осталим садржајима, уводећи потребне инсталације, визуелну контролу комплекса, међусобне везе радних места у објектима итд.

За поставку комплекса пограничног прелаза потребно је обезбедити простор оквирне површине од око 1,0 ha.

Све објекте планирати монтажног и контејнерског типа спратности П+ 0.

Све објекте копненог дела комплекса поставити на безбедну коту у смислу опасности од поплава.

Део објеката комплекса, који се налази на води планирати понтонског типа и њихове техничке карактеристике прилагодити потреби пристајања пловила (трајект, ферибот, бродови, чамци,).

За простор комплекса пограничног прелаза треба израдити план детаљне разраде (план детаљне регулације).

3. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ОБЈЕКТЕ

3.1. ЗОНЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА

На подручјима која се користе као изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе одређују се три зоне санитарне заштите, и то: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите. Заштитна зона око изворишта дефинисана је Законом о водама, и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник РС", бр. 92/08), а кроз израду елабората о зонама санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне заштите (зона I) - Зона I изворишта подземне воде формира се на простору изворишта непосредно око водозахватног објекта. Зона I изворишта подземне воде засађује се декоративним зеленилом, растињем које нема дубоки корен и може се користити као сенокос. Зона I изворишта подземне воде, у којој не борави стално запослена особа, ограђује се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом која не може бити ближа од 3 m од водозахватног објекта који окружује. У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и друге радње дефинисане чланом 27. важећег Правилника.

Ужа зона заштите (зона II) - У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и друге радње дефинисане чланом 28. важећег Правилника.

Шира зона заштите (зона III) - У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и друге радње дефинисане чланом 27. важећег Правилника.

3.2. ЗОНА ЗАШТИТЕ НАДЗЕМНИХ ВИСОКОНАПОНСКИХ ВОДОВА

Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 110kV је 25m од осе вода са обе стране (укупно 50m). Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Службени лист СРЈ"18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО.105 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС ЦО.101 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/88), Закон о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа.

3.3. ЗОНА ВЕТРОЕЛЕКТРАНА

Зона ветрогенератора, за парк ветрогенератора дефинисаће се урбанистичким планом. У овој зони не могу се градити објекти, сем инфраструктурне мреже, а земљиште се може користити као пољопривредно.

3.4. ЗОНА ЗАШТИТЕ КОРИДОРА ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИОНИХ СИСТЕМА ВЕЗА

У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине, дефинисане Елаборатом заштите слободног радио-релејног коридора. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио-релејне везе.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни плански документи вишег реда, на коме је заснована израда Просторног плана су Просторни план Републике Србије, Регионални просторни план АПВ и Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток“ кроз Србију. Одредбе ових планова су у потпуности испоштоване у контексту просторних решења за подручје општине Бач.

Испоштована су основна начела и критеријуми за заштиту природних добара и заштиту животне средине, основне смернице за коришћење и уређење шума и шумског земљишта и дефинисани коридори основних инфраструктурних система.

Важећа урбанистичка документација је испоштована у контексту реализације основног циља израде Просторног плана, а то је оптимална организација и одрживи развој простора Општине.

Даља разрада Просторног плана вршиће се израдом одговарајуће планске документације, у складу са прописима и следећим смерницама:

- ПГР Бач,
- урбанистички планови одговарајуће разраде:
 - за планиране радне зоне у атару и туристичке локалитете (2,7,8);
 - за инфраструктурне коридоре и објекте (према карти спровођења односно на основу одлуке органа надлежног за спровођење Плана);
 - за садржаје унутар грађевинских подручја насеља, као и постојеће радне зоне (када је потребно дефинисати нову регулацију);
 - За Међународни гасовод високог притиска (јужни ток), деоница за Р Хрватску потребна је израда ППППН.

Израда урбанистичког пројекта ван грађевинског подручја насеља, уз прибављање услова надлежних организација и јавних предузећа, обавезна је за:

- изградњу објеката у постојећим радним зонама (уколико се врши нова изградња и не задржава постојећа делатност);
- туристичко-рекреативне локалитете (3-6).

Изградња на пољопривредном земљишту воћарско-виноградарских објеката, објеката за потребе пољопривредног домаћинства, објеката за гајење и лов дивљачи и др., који су усклађени са наменом површина из овог Плана, вршиће се на основу Плана и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Изградња у викенд зонама вршиће се на основу услова из овог Плана и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

За изворишта за снабдевање водом за пиће потребно је утврдити зоне санитарне заштите у складу са Законом о водама и ове зоне унети у урбанистичке планове који су планирани да се у наредном периоду израде.

Овај План спроводиће се и уграђивањем његових одредби у посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта, експлоатација минералних сировина, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

4.1.1. Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне соларне електране

За зону соларне електране, ван грађевинског подручја насеља, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта-соларне електране: соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110 kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

4.1.2. Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне ветроелектране

За зоне ветрогенератора ван грађевинског подручја насеља реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта-ветрогенератора: стубови за ветрогенераторе, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

4.1.3. Смернице за израду плана детаљне регулације за зоне енергетских производних објеката (биомаса, биогаз, комунални отпад, геотермална енергија и др.)

За зону енергетских производних објеката (биомаса, биогаз, комунални отпад, геотермална енергија и др.) ван грађевинског подручја насеља, за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производног објекта: објекат који производи енергију (топлотну, електричну), пословни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови, трансформаторско и разводно постројење;
- Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката у комплексу трафостанице 20(35)/110 kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту објеката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

4.1.4. Смернице за израду плана детаљне регулације за далеководе 110kV

- Далековод пројектовати и градити на основу Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Службени лист СРЈ" 18/92).
- Далековод се може градити на пољопривредном, шумском и водном земљишту у складу са Законом о енергетици.
- Око надземних водова 110 kV обезбедити заштитне коридоре за несметано функционисање електроенергетског објекта, а такође безбедно функционисање осталих објеката.
- У заштићеном природном добру морају се поштовати услови надлежног Завода за заштиту природе.
- На местима укрштања далековода са осталом инфраструктуром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.
- Проводници, као саставни део далековода поставити на челично-решеткасте стубове.
- Стубове постављати на армитано-бетонске темеље.
- На местима укрштања далековода са осталом инфраструктуром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.

4.1.5. Смернице за израду плана детаљне регулације за трансформаторска постројења ТС 20(35)/110 kV, 110/20(35)kV,

Мин. парцела за изградњу комплекса трансформаторске станице 20(35)/110 kV и 110/20(35) kV и високонапонског разводног постројења треба да буде око мин. 80X100m;

- Објекат градити од чврстог стандардног материјала;
- Обезбедити колски прилаз објекту мин. ширине 5.0m са постојеће приступне саобраћајнице и пешачки прилаз;
- Обезбедити прикључак на водоводну и канализациону мрежу;
- Колско-манипулативне и пешачке површине извести од бетона, бехатона и сл.;
- Све неизграђене и неизбетониране површине на парцели адекватно озеленити и хортикултурно уредити;
- Око комплекса поставити ограду на сопственој парцели или на граници парцеле у договору са суседом. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије. Мин. висина ограде је око 2,0 m.

4.1.6. Путни коридори

Смернице за израду плана детаљне регулације за планирани путне правце: планирани ДП I реда, ДП - пут регионалног значаја, пратеће садржаје јавног пута уколико се врши промена регулације, дате су у поглављу III/1./1.6./1.6.1.1. Саобраћајна инфраструктура ван грађевинског подручја насеља.

4.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Листа приоритетних активности се утврђује за I фазу имплементације Плана односно за период 2012. године до 2016. године и реализоваће се на основу следећих активности:

Пољопривреда

- очувати пољопривредне површине од пренамене у непољопривредне сврхе,
- форсирати оне видове пољопривреде за које општина Бач има компаративне предности, а које је могуће једноставно и ефикасно валоризовати,
- континуирано поправљати физичке и агрохемијске особине земљишта применом плодореда, заоравањем жетвених остатака и ђубрењем стајњаком,
- подизати нове и обнављати старе сталне засаде-воћњаке и винограде,

- континуирано спроводити програм обнове пашњачког сточарења и успоставити систем биолошког овчарења, јер за то постоје повољни услови.

Индустрија

- динамичнији развој прехранбене индустрије,
- развој малих и средњих предузећа (мањих прерађивачких капацитета виших фаза прераде,
- развити систем подстицаја, пре свега из домена локалних комуналних такси и накнада, који треба да улагање у општину Бач учине привлачнијим у односу на друге општине из окружења.

Туризам

- постављање туристичке, саобраћајне и инфраструктурне сигнализације,
- уређење и реконструкција тврђаве "Бач",
- развој циклотуризма (изградња и уређење бициклистичких стаза),
- изградња излетишта на каналу ДТД са приступним путем
- оживљавање салаша и чарди на Дунаву,
- изградња визиторског центра.

Шуме и шумско земљиште и заштитни појасеви

- заснивање и обнављање водозаштитних шума уз водоток Дунава,
- формирање мреже заштитних појасева зеленила (ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопривредног земљишта),
- повезивање заштитних појасева зелениласа шумама у систем зелених површина.

Саобраћај

Свеобухватни развој овог простора зависиће и од укупног развоја Војводине због великог обима финансијског ангажовања ради реализације свих активности предвиђених Просторним Планом. Приоритетне активности имплементације Плана су:

- Прва фаза реализације приоритетних активности имплементације Плана у домену саобраћаја била би изградња државног пута – пута регионалног значаја од државног пута I реда до Дунава и изградња граничног прелаза Вајска,
- Друга фаза реализације била би реконструкција и рехабилитација постојећих државних путева, реконструкција постојећих и завршетак започетих општинских путева, а у оквиру железнице реконструкција постојећих капацитета, као и изградња прихватног објекта наутичког туризма,
- Трећа фаза реализације би била изградња нове трасе основног путног правца - државног пута I реда из правца Сомбора преко Бача ка Бачкој Паланци.

Водопривредна инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

- изградња трафостаница ТС 110/20kV "Бач", 2X31,5 MVA,
- изградња далековаода 110kV Оџаци-Бач и 110kV Бач-Бачка Паланка, за напајање будуће ТС 110/20kV "Бач".

Термоенергетска инфраструктура

Изградња доводног гасовода високог притиска за гасификацију општине Бач и ГМРС "Бач".

Изградња крака магистралног гасовода високог притиска за Републику Хрватску од планираног међународног магистралног гасовода високог притиска "Јужни ток" до Републике Хрватске.

Електронска комуникациона инфраструктура

- потпуна дигитализација опреме и изградња оптичких спојних путева до свих крајњих централа,
- изградња широкопојасне електронске комуникационе мреже на свим нивоима.

Заштита природе

- спровођење заштите у оквиру заштићених подручја,
- проглашење нових заштићених подручја,
- дефинисање управљања еколошком мрежом на подручју обухвата Плана.

Заштита и унапређење животне средине

- формирање локалног регистра извора загађивања на територији Општине и успостављање свеобухватног мониторинг система за праћење квалитета ваздуха, воде и земљишта, као и мониторинг буке,
- санација и рекултивација напуштених депонија комуналног и другог отпада и сточног гробља и осталих деградираних површина,
- укључивање Општине у систем регионалног депоновања комуналног отпада.

4.3. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

У имплементацији Плана учествују:

- Општинска управа Бач;
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад;
- Фонд за развој Републике Србије, Београд;
- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- ЈП "Путеви Србије", Београд;
- ЈП "Железнице Србије", Београд;
- Дирекција за водне путеве, Београд;
- ЈП "Војводинашуме", ШГ "Сомбор", Сомбор;
- ЈВП "Воде Војводине", Нови Сад;
- ЈКП "Тврђава", Бач
- ЈП "Дирекција за изградњу општине Бач", Бач
- ЈП "Радио Бачка"
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије ДОО "Електровојводина", Електродистрибуција "Сомбор" ;
- Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" АД, Дирекција за технику Извршна дирекција "Нови Сад";

Средства за финансирање активности на имплементацији Плана, обезбедиће се из средстава Републике Србије, АП Војводина, општине Бач, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата Плана.

4.4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату Плана, односно реализација планских решења реализоваће се на основу мера и инструмената за имплементацију Плана, које се заснивају на изради одговарајућих планских докумената и програма, изворима финансирања, одговарајућој институционалној подршци и информатичкој подршци.

Одговарајући планских документи и програми које је потребно израдити како би се омогућила даља имплементација овог Плана дати су у тачки 3.1. овог Плана - Смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје Плана.

Извори финансирања развоја и заштите планског подручја зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и општинског нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења финансијских средстава.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката који су наведени као учесници у имплементацији овог Плана. У том смислу општина Бач треба да буде главни носилац и координатор, који ће вршити координацију свих активности за реализацију Плана и који ће преко својих представника и стручних људи учествовати у свим активностима на имплементацији Плана.

Праћење и координацију активности на реализацији Плана потребно је обезбедити кроз одговарајући информациони систем у коме је потребно, поред праћења промена у простору, омогућити обједињено и праћење туристичке понуде и потражње, као и праћење комплементарних активности у пољопривреди.

Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и развоја подручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

Важећа просторнопланска и урбанистичка документација

Основни плански документи вишег реда, на коме је заснована израда Просторног плана, су:

1. Просторни план Републике Србије. Одредбе ових планова у потпуности испоштоване у контексту просторних решења за подручје општине Бач. Испоштована су основна начела и критеријума за заштиту природних добара и заштиту животне средине, основне смернице за коришћење и уређење шума и шумског земљишта и дефинисани коридори основних инфраструктурних система.
2. Регионални просторни план АПВ.
3. Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток“ кроз Србију.

Важећа урбанистичка документација је испоштована у контексту реализације основног циља израде Просторног плана, а то је оптимална организација и одрживи развој простора Општине.

Доношењем Просторног плана престају да веже следећи плански документи:

1. Просторни план општине Бач (Службени лист општине Бач” бр. 6/2007).
2. Одлука о привременим правилима грађења за општину Бач (Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).
3. Урбанистички план Месне Заједнице Бођани (Службени лист општине Бач” бр.10/1990) и Одлука о одређивању делова урбанистичког плана Месне заједнице Бођани који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).
4. Урбанистички план Месне Заједнице Вајска (Службени лист општине Бач” бр.10/1990), Урбанистички план Месне Заједнице Вајска измене и допуне (Службени лист општине Бач” бр.2/1995) и Одлука о одређивању делова урбанистичког плана Месне заједнице Вајска који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи(Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).

5. Урбанистички план Месне Заједнице Бачко Ново Село (Службени лист општине Бач" бр.10/1990) и Одлука о одређивању делова урбанистичког плана Месне заједнице Бачко Ново Село који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

6. Урбанистички план Месне Заједнице Плавна (Службени лист општине Бач" бр.10/1990) и Одлука о одређивању делова урбанистичког плана Месне заједнице Плавна који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

7. Урбанистички план Месне Заједнице Селенча (Службени лист општине Бач" бр.10/1990) и Одлука о одређивању делова урбанистичког плана Месне заједнице Селенча који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

Следећа урбанистичка документација се примењује и даље у деловима који нису у супротности са овим Планом:

1. Урбанистички пројекат радне зоне Селенча "Слован" (Службени лист општине Бач" бр. 5/1998) и Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта Радне зоне "Слован" из Селенче који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

2. Урбанистички пројекат дела радне зоне Вајска (Службени лист општине Бач" бр. 9/1998)и Одлука о одређивању делова дела Радне зоне у Вајској који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

3. Урбанистички пројекат дела радне зоне Плавна (Службени лист општине Бач" бр. 9/1998) и Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта дела радне зоне у Плавни који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

4. Урбанистички пројекат мешаоне сточне хране Бођани, Службени лист општине Бач" бр. 10/2000) Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта за мешаону сточне хране и откупну станицу пољопривредних производа у Бођанима који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи(Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

5. Урбанистички пројекат откупне станице пољопривредних производа Вајска (Службени лист општине Бач" бр. 2/2002) и Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта откупне станице пољопривредних производа у Вајској који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

6. Урбанистички пројекат комплекса "Негина Бара" у Бођанима (Службени лист општине Бач" бр. 5/2001) 18. Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта комплекса "Негина бара" у Бођанима који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи(Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

7. Урбанистички пројекат комплекса за складиштење и прераду воћа Селенча (Службени лист општине Бач" бр. 6/2002)и Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта комплекса за складиштење и прераду воћа у Селенчи који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач" бр. 5/2003).

8. Урбанистички пројекат фарме гусака у Бачком Новом Селу (Службени лист општине Бач” бр. 9/2002) - Одлука о одређивању делова урбанистичког који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).

9. Урбанистички пројекат комплекса “Дунавац” у Бачком Новом Селу (Службени лист општине Бач” бр. 4/2000) - Одлука о одређивању делова урбанистичког пројекта комплекса “Дунавац” у Бачком Новом Селу који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи(Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).

До израде ПГР за насеље Бач примењиваће се следећа планска документација:

1. Генерални план Бача (Службени лист општине Бач” бр. 4/2000) и Одлука о одређивању делова Генералног плана насеља Бач који нису у супротности са законом о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).

2. Регулациони план бока 22, 23 и 30 Бач (Службени лист општине Бач” бр. 4/1997) Одлука о одређивању делова регулационог плана блокова 22, 23 и део блока 30 у Бачу који нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи (Службени лист општине Бач” бр. 5/2003).

Нови документи

Даља разрада Просторног плана вршиће се изразом урбанистичке документације, у складу са прописима и смерницама датим Просторним планом:

ПГР насеља Бач,

- урбанистички планови одговарајуће разраде за радну зону у атару, туристичке локалитете, инфраструктурне коридоре и објекте,
- за међународни гасовод високог притиска (јужни ток), деоница за Р Хрватску потребна је израда ППППН.

Овај Просторни план спроводиће се и уграђивањем његових одредби у посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта, експлоатација минералних сировина, рекултивација деградираних земљишта, заштита животне средине и др.).

5. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРНИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ОПШТИНЕ

5.1. ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ И КООПЕРАЦИЈА СА СУСЕДНИМ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Мере за подстицање равномерног територијалног развоја општине Бач, које произилазе из планских решења дефинисаних овим Планом, првенствено се односе на валоризовање потенцијала, њихово планско унапређење и одрживо коришћење. Основне мере се односе на:

- ефикасније спровођење процеса децентрализације, дефинисањем надлежности на локалном територијалном нивоу, односно формирању полицентричне насељске структуре;
- унапређивање развоја туризма и социјалног развоја, изразом и реализацијом пројеката у области науке, културе, образовања, спорта и рекреације и сл;
- ефикаснијој заштити животне средине и рационалнијем коришћењу ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја;
- спровођење функционалних веза са суседним општинама при реализацији заједничких пројеката;
- боље инфраструктурно повезивање насеља у Општини.

- трајно или за дужи период решавање проблема депоновања комуналног отпада усмерењем ка центру за регионално депоновање.

Афирмација општине Бач у ширем регионалном окружењу захтева ангажовање свих актера у развоју, односно корисника простора, инвеститора, власника некретнина, као и јавних служби у општини. Поред докумената на општинском, покрајинском и републичком нивоу, значајно упориште за остварење развоја пружају и документа, програми и смернице Европске Уније и Уједињених нација.

У планском периоду ће се појачати међуопштинске везе у циљу остваривања заједничких интереса који имају суседне општине. Потенцијали се односе, пре свега, према развоју саобраћајне и остале инфраструктуре, као и заједничке привредне, посебно туристичке активности.

5.2. ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА²¹

Велики потенцијал развоја Општине омогућен је укључивањем у ЕУ инструменте, кроз које се реализују пројекти који су одобрени за финансирање из годишњих националних програма за Републику Србију. У зависности од предвиђених активности, пројекти се реализују из: Инструмента за претприступну помоћ (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA): Национална ИПА, Вишекорисничка ИПА, Програми ЕУ и Структурни фондови.

Инструменти за претприступну помоћ (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA)

Земље кориснице ИПА су подељене на две категорије: кандидати за чланство у ЕУ и потенцијални кандидати за чланство у ЕУ.

Током трајања Инструмента за претприступну помоћ, у периоду 2007.-2013. године, предвиђено је да земља потенцијални кандидат за чланство у ЕУ може прећи на коришћење свих компоненти уколико одлуком Савета добије статус земље кандидата за чланство у ЕУ и успешно имплементира Децентрализовани систем управљања фондовима ЕУ (ДИС).

Иако је формиран као јединствен и кохерентан инструмент подршке, ИПА прави разлику између држава корисница. За разлику од оних држава кандидата које имају акредитован децентрализовани систем управљања фондовима Европске уније (Decentralised Implementation System – DIS) и којима се помоћ пружа кроз свих пет компоненти, државама потенцијалним кандидатима и оним државама кандидатима који немају акредитован децентрализовани систем управљања фондовима, помоћ се упућује само кроз прве две. Од изузетне је важности напоменути да компоненте намењене државама кандидатима служе пре свега за то да припреме земље кандидате за коришћење европских фондова по приступању Унији.

- Национална ИПА компоненте:

- Помоћ транзицији и изградња институција,
- Прекогранична сарадња,
- Регионални развој,
- Развој људских ресурса и
- Рурални развој.
- Помоћ транзицији и изградња институција

²¹ <http://www.evropa.gov.rs>

Ова компонента је кључна за све активности које су везане за изградњу институција и подршку транзицији у земљама потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ. Такође ова компонента обухвата важне аспекте *acquis communautaire* и омогућује учествовање земље која је потенцијални кандидат за чланство у Програмима Заједнице и у раду агенција.

○ Прекогранична сарадња

Ова компонента је доступна за обе групе земаља (кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ) и подржава прекограничне активности и иницијативе између једне или више земаља чланица ЕУ и једне или више земаља корисница помоћи. Такође, средства из ове компоненте биће усмерена и на подршку прекограничним активностима и иницијативама између две или више земаља корисница помоћи. Ова компонента подржава учешће земаља корисница помоћи и у транснационалним и регионалним програмима, у случајевима где је то могуће, са земљама чланицама ЕУ и трећим земљама.

У земљама Западног Балкана, ова компонента наставља да подржава регионалну сарадњу која је претходно била финансирана из средстава CARDS програма 2000.-2006. године.

Од 2004. године до данас, у Србији је финансијски подржано око 200 пројеката. Тренутно се у Републици Србији спроводи осам програма (6 програма прекограничне сарадње и 2 програма транснационалне и међурегионалне сарадње) - **са Мађарском, Румунијом, Бугарском, Црном Гором, Босном и Херцеговином, Хрватском, Јадрански програм и програм "Југоисточна Европа"**.

Спровођењем програма на локалном и регионалном нивоу стварају се дугорочни лични контакти и везе између људи из заједница са обе стране границе, што представља темељ за даљу сарадњу и развој. Такође, кроз процес идентификовања пројеката, пријављивања за средства, као и током спровођења пројеката, партнери из Србије стичу драгоцену искуство у коришћењу фондова Европске уније јер се сви позиви за пројектне предлоге спровode у складу са правилима програма ЕУ за екстерну помоћ.

Врсте пројеката који се финансирају су мали инфраструктурни прекогранични пројекти, пројекти економске сарадње, као и активности везане за заштиту животне средине, туризам, културу, пољопривреду, образовање, истраживање и развој, запошљавање, институционалну сарадњу...

○ Регионални развој

Уредба о спровођењу ИПА предвиђа да се кроз компоненту Регионални развој (ИПА компонента III) могу подржати пројекти у три области:

- Транспорт, односно инвестициони пројекти који се односе на повезивање и сарадњу између националних мрежа, као и између националних и транс-европских мрежа. У оквиру ове области искључиво се могу финансирати инвестициони пројекти минималне вредности од 10 милиона евра, односно и испод 10 милиона евра уколико се ради о припреми пројектно-техничке документације;
- Заштита животне средине, односно инвестициони пројекти који се тичу управљања отпадом, водоснабдевања, градске канализације и квалитета ваздуха, обнове контаминираних подручја и земљишта, одрживог развоја, као и енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. У оквиру ове области искључиво се могу финансирати инвестициони пројекти минималне вредности од 10 милиона евра, односно и испод 10 милиона евра уколико се ради о припреми пројектно-техничке документације;
- Активности које унапређују регионалну конкурентност и подстичу стварање одрживог запошљавања, пружање пословних и технолошких услуга, приступ ИТ, промовисање развоја технологије, истраживање и иновације, развој пословних мрежа и кластера, као и подршка локалној бизнис инфраструктури. У оквиру ове области могу се финансирати пројекти техничке помоћи, грант шема и инвестициони пројекти.

Припрема за ИПА компоненте III и IV није само у вези с алокацијом фондова, већ је главна сврха коришћења ових компоненти припрема Србије, као будуће државе чланице ЕУ, за програмирање, управљање и спровођење структурних фондова и Кохезионог фонда који ће бити доступни након приступања Европској унији.

Основни предуслови за коришћење ИПА компоненти III и IV су стицање статуса кандидата за чланство у Европској унији и акредитација децентрализованог система управљања средствима.

○ Развој људских ресурса

Уредба о спровођењу ИПА предвиђа да Компонента IV треба да поспешује јачање економске и социјалне кохезије, као приоритете Европске стратегије запошљавања у области запошљавања, образовања и тренинга, као и социјалне инклузије.

Конкретно, подручје примене ове компоненте ће покрити следеће приоритете, који ће зависити од околности сваке од земаља корисника средстава: прилагодљивости радника, предузећа и предузетника; приступа запошљавању; социјално укључивање; партнерства, пактова и иницијатива; улагања у људски капитал и институционалних капацитета и ефикасности јавне администрације.

○ Рурални развој

Компонента која се односи на рурални развој намењена је земљама кандидатима у циљу припреме за имплементацију и управљање Заједничком пољопривредном политиком ЕУ. Имплементација помоћи у оквиру ове компоненте доприноси одрживом развоју пољопривредног сектора и руралних области, као и успешнијој имплементацији *acquis communautaire* у области Заједничке пољопривредне политике. Такође, кроз процес за коришћење ове компоненте ИПА, земље кандидати за чланство у ЕУ се припремају за коришћење средстава из Европског пољопривредног фонда за рурални развој (*European Agricultural Fund for Rural Development - EAFRD*).

– **Вишекорисничка ИПА**

Вишекорисничка ИПА представља део финансијског инструмента којим Европска унија подржава заједничке приоритете земаља кандидата (Хрватска, Турска, БЈР Македонија, Црна Гора и Србија, укључујући и Косово и Метохију у складу са Резолуцијом УН 1244) и потенцијалних кандидата за чланство у ЕУ (Албанија, Босна и Херцеговина)

Главне области Вишекорисничке ИПА у периоду од 2011. до 2013. су:

- Статистика,
- Развој приватног сектора
- Реформа државне управе
- Правда и безбедност
- Инфраструктура
- Људска права, мањине и рањиве групе
- Заштита животне средине и смањење ризика од природних непогода
- Културно наслеђе
- Историја.

– **Програми ЕУ**

Програми Европске уније представљају низ интегрисаних мера које су намењене јачању сарадње међу државама чланицама Европске уније у области европских политика за одређени период времена. Програми Европске уније се финансирају из заједничког буџета Европске уније, средствима која су намењена развоју различитих приоритетних области: заштита животне средине, енергетика, транспорт, развој предузетништва и конкурентност.

До 1997. године Програми ЕУ су били намењени искључиво земљама чланицама ЕУ, да би се од 2003. године на састанку Европског Савета у Солуну ови програми отворили и за земље Западног Балкана применом модела који је био прилагођен земљама које су у то време имале статус кандидата. Чланице ЕУ немају никакву обавезу за учествовање у Програмима ЕУ јер су за њих сва средства обезбеђена из буџета ЕУ, док је за земље кандидате и потенцијалне кандидате обавезна финансијска контрибуција за учествовање у програмима.

Део финансијског учешћа који Република Србија плаћа за учествовање у Програмима ЕУ може се покрити из средстава Инструмента за претприступну помоћ (ИПА).

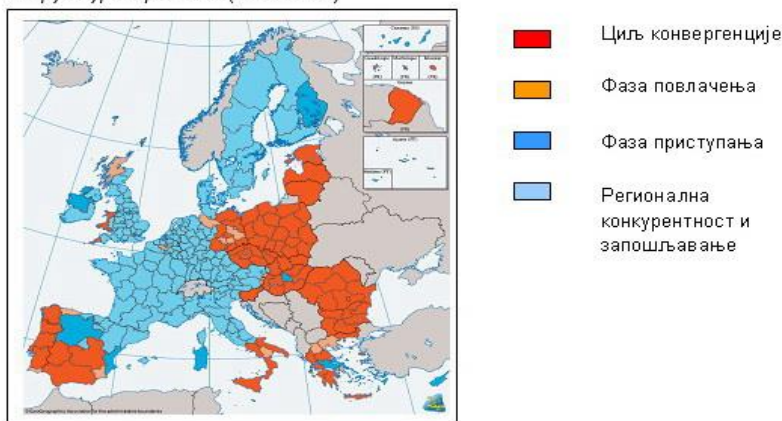
Република Србија је до сада укључена у следеће Програме ЕУ:

- Седми оквирни програм за истраживања, технолошки развој и огледне активности (Seventh Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities -**FP 7**);
- Култура 2007 (**Culture**);
- Програм за конкурентност и иновативност потпрограм за предузетништво и иновације (The Competitiveness and Innovation Framework Programme – **CIP EIP**);
- Програм за конкурентност и иновативност потпрограм подршка развоју политике информационо комуникационих технологија (The Competitiveness and Innovation Framework Programme);
- Фискалис (**Fiscalis**);
- Царина (**Customs**);
- Прогрес (**Progress**);
- Програм целоживотног учења (**Life Long Learning Programme**);
- Програм за сигурнији интернет (**Safer Internet Programme**).

Напомињемо да је покренут поступак учествовања у још два програма: Здравље и Европа за грађане и грађанке.

– Структурни фондови

Структурни фондови (2007–2013)

У овом периоду циљеви који су дефинисани тако да ојачају економску и социјалну кохезију Европске уније спроводе се кроз **три фонда**:

Европски фонд за регионални развој (ЕРДФ) има за циљ да ојача економску и социјалну кохезију у Европској унији, исправљајући неравнотеже међу регионима. Средствима ЕРДФ-а може да се интервенише у оквиру сва три циља регионалне политике: конвергенције, регионалне конкурентности и запошљавања и европске територијалне сарадње. У оквиру овог фонда финансира се директна подршка инвестицијама у предузећа (посебно мала и средња предузећа), како би се створила одржива радна места, инфраструктура у вези са истраживањем и иновацијама, телекомуникацијама, заштитом животне средине, енергетике и саобраћаја.

Европски социјални фонд (ЕСФ) је намењен повећању запослености и шанси за проналажење посла у Европској унији. Интервенције се крећу у оквиру циљева конвергенције и регионалне конкурентности и запошљавања. ЕСФ подржава активности у областима запошљавања, родне равноправности, социјалне интеграције и борбе против дискриминације приликом запошљавања и јачања људског капитала реформом система образовања и успостављањем мреже образовних институција.

Кохезиони фонд је намењен државама чланицама чији је БНП по становнику мањи од 90% просека Заједнице. Циљ му је да ублажи њихове економске и социјалне недостатке, као и да стабилизује економију. Подржава акције у оквиру циља конвергенције и подлеже истим правилима програмирања, управљања и праћења као и ЕСФ и ЕРДФ. У периоду од 2007. до 2013. године Кохезиони фонд могу да користе Бугарска, Кипар, Чешка, Естонија, Грчка, Мађарска, Летонија, Литванија, Малта, Пољска, Португал, Румунија, Словачка и Словенија. Шпанија испуњава критеријуме за постепен престанак коришћења Кохезионог фонда, али само док јој је БДП по становнику нижи од просека ЕУ 15. Кохезиони фонд финансира активности у области саобраћаја, нарочито трансевропске транспортне мреже, и области заштите животне средине, укључујући и енергетску ефикасност, коришћење обновљивих извора енергије, развој железничког транспорта, подршку интермодалности, јачање јавног транспорта.

Важан део кохезионе политике је сарадња између Европске комисије, Европске инвестиционе банкарске групе и других међународних финансијских институција на финансијском инжењерингу. С тим у вези, за програмски период 2007–2013. године припремљене су три иницијативе:

- *JASPERS*, Заједничка подршка пројектима у европским регионима
- *JEREMIE*, Заједнички европски ресурси за микро, мала и средња предузећа;
- *JESSICA*, Заједничка европска подршка одрживим инвестицијама у градским подручјима.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО